

Stora Enso Oyj

Tilinpäätös ja toimintakertomus 1.1.–31.12.2023

Sisällysluettelo

Hallituksen toimintakertomus*

Konsernitilinpäätös

Konsernin tuloslaskelma
Konsernin laaja tuloslaskelma
Konsernin tase
Konsernin rahavirtalaskelma
Konsernin laskelma oman pääoman muutoksista
Konsernin tilinpäätöksen liitetiedot

Emoyhtiön tilinpäätös

Emoyhtiön tuloslaskelma
Emoyhtiön tase
Emoyhtiön rahoituslaskelma
Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen ja hallituksen toimintakertomuksen allekirjoitukset

Tilinpäätösmerkintä

* Hallituksen toimintakertomusta ei ole tilintarkastettu

Kaikki hallituksen toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen luvut on pyöristetty lähimpään miljoonaan, ellei toisin ole mainittu. Tästä syystä prosenttilukemat ja luvut eivät välttämättä täsmää esitettyjen summien kanssa ja saattavat poiketa myös aiemmin julkaistuista taloudellisista tiedoista.

Tämä vuosikertomus ei ole ESEF-asetuksen (European Single Electronic Format) mukainen XHTML-asiakirja.

Hallituksen toimintakertomus

Hallituksen toimintakertomusta ei ole tilintarkastettu.

Stora Enso – esittely

Stora Enso on pakkaus-, biomateriaali- ja puutuoteteollisuuden uusiutuvien tuotteiden toimittaja osana globaalia biotaloutta. Stora Enso on myös yksi maailman suurimmista yksityisistä metsänomistajista. Vastuullisuus on keskeinen osa Stora Enson liiketoimintastrategiaa ja se on toimintamme ydintä. Stora Enso edistää muutosta kohti biopohjaista kiertotaloutta kolmella alueella, joilla meillä on suurin vaikutus ja mahdollisuudet: ilmastonmuutos, luonnon monimuotoisuus ja kiertotalous.

Luomme arvoa vähähiilillä ja kierrätettävillä kuitupohjaisilla tuotteillamme, joiden avulla tuemme asiakkaitamme vastaamaan uusiutuvien ja vastuullisten tuotteiden kysyntään.

Stora Enson palveluksessa oli 20 822 henkilöä vuonna 2023. Konsernin liikevaihto vuonna 2023 oli 9,4 miljardia euroa ja operatiivinen liikeulos 342 miljoonaa euroa. Stora Enson osakkeet noteerataan Nasdaq Helsingissä (STEAV, STERV) ja Nasdaq Tukholmassa (STE A, STE R). Lisäksi Stora Enson ADR-todistuksilla ja osakkeilla (SEOAY, SEOFF, SEOJF) käydään kauppaa OTCQX-markkinalla Yhdysvalloissa.

Markkinatilanne ja toimitukset

Kartongin kysyntä väheni vuonna 2023 joitakin alueellisia poikkeuksia lukuun ottamatta. Markkinaolosuhteet muuttuivat huonoiksi, kun vuoden 2022 noususuhdanteesta johtuvia ylimääräisiä varastoja purettiin ja peruskulutus oli heikkoa talouden vastatuulesta johtuen. Aasian alueella kysyntä oli vaihtelevaa, mutta silti vahvempaa kuin kypsemillä Euroopan ja Pohjois-Amerikan markkinoilla.

Aaltopahvin pintakartongin kysyntä jatkui heikkona vuonna 2023. Koko talouden laajuinen varastojen purkamissykli jatkui ennakoitua pidempään, vähittäismyynti polki paikallaan ja maailmanlaajuinen teollisuuden heikkous rasitti pakkausalaan. Aaltopahvin pintakartongin kysyntä laski kaikilla alueilla lukuun ottamatta Aasiaa, jossa kysyntää vauhdittivat Kiina ja Intia. Euroopassa kysyntä supistui pandemiaa edeltävälle tasolle.

Paperin kysyntä Euroopassa laski edelleen merkittävästi, mikä johtui rakenteellisesta kysynnän heikkenemisestä ja varastojen purkamisesta koko arvoketjussa.

Euroopan aaltopahvimarkkinoilla oli haasteita, jotka johtuivat osittain vähittäiskaupan heikosta kysynnästä erityisesti elintarvike-, juoma- ja sähköisen kaupankäynnin segmenteillä. Euroopan teollisuuden heikkous hidasti edelleen aaltopahvipakkausten kysyntää. Kaiken kaikkiaan Euroopan aaltopahvin kysynnän arvioidaan laskeneen 5 % vuonna 2023.

Kemiallisen markkinaselun maailmanlaajuinen kysyntä elpyi 3 %:iin vuonna 2023. Lehtipuusellun kysyntä kasvoi 5 %, kun taas havusellun kysyntä kasvoi 0,5 %. Valkaisemattoman sellun (UKP) kysyntä laski, kun taas revinnäissellun kysyntä jatkui vahvana. Suurin osa kasvusta keskittyi Aasiaan, erityisesti Kiinaan, jossa sellun ostajat täydensivät markkinaseluväarojaan sellulla, jonka hinta oli alhaisella tasolla. Sellun todellinen kulutus jatkojalostusmarkkinoilla ei kuitenkaan välttämättä heijastanut kysynnän kasvua. Pohjois-Amerikassa ja Euroopassa kysyntä oli vaihtelevaa hidastuneen talouden ja korkean inflaation vuoksi.

Kemiallisen sellun markkinoiden maailmanlaajuinen kapasiteetti kasvoi 2 % vuonna 2023. Lehtipuusellun kapasiteetti kasvoi 5 % Etelä-Amerikassa käynnistyneen uuden kapasiteetin ansiosta. Tilapäisten ja pysyvien kapasiteetin sulkemisten vuoksi havupuusellun kapasiteetti väheni 1,5 % ja valkaisemattoman sellun kapasiteetti 9 %. Lähetysten ja kapasiteetin välinen kokonaistasapaino oli 91 %, mikä on 2 prosenttiyksikköä enemmän kuin vuonna 2022.

Maailman selluvarastot olivat koholla vuoden alkupuoliskolla, mutta loppuvuodesta ne katsottiin tasapainoisiksi. Havupuusellun varastot saavuttivat kaikkien aikojen korkeimman lukemansa ennen kuin ne tasaantuivat vuoden loppuun mennessä. Lehtipuusellun varastot pienenevät voimakkaasti keväällä Kiinan kysynnän lisääntyä.

Vuosina 2021–2022 vallinneiden vahvojen markkinoiden jälkeen sahatavaran maailmanlaajuinen kulutus laski FEA:n (Forest Economic Advisors) mukaan 3 %. Vuonna 2023 Euroopassa ja Yhdysvalloissa kulutus laski keskimääräistä enemmän. Koko vuoden 2023 ajan markkinoiden tarjonta ylitti kysynnän, mikä lisäsi hintapaineita kaikilla markkinoilla. Korkea inflaatio ja korkotasoa aiheuttivat epävarmuutta markkinoilla ja heikensivät asiakkaiden luottamusta, mikä johti rakennuslupien ja asuntojen aloitusten määrän vähenemiseen. Markkinoiden tasapaino alkoi parantua vuoden 2023 jälkipuoliskolla tarjonnan supistusten vuoksi. Tätä kehitystä tukivat alhaisemmat varastotasot.

Arvioitu paperin, kartongin, sellun ja havusahatavaran kulutus vuonna 2023

Milj. tonnia	Eurooppa	Pohjois-Amerikka	Aasia ja Tyynenmeren alue
Kuluttajapakkauskartonki	9,1	8,8	32,7
Aaltopahvin pintakartonki	33,9	31,8	94,9
Aaltopahvi (mrd. m ²) ¹	10,5	n/a	n/a
Kemiallinen markkinasellu	15,3	7,5	40,2
Havusahatavara (milj. m ³)	82,0	97,0	74,9
Sanomalehtipaperi	2,7	1,1	5,2
Päällystämätön aikakauslehtipaperi	1,5	0,7	0,1

¹ Keskeiset Euroopan markkinat (Baltian maat, Benelux-maat, Suomi, Puola, Ruotsi)

Lähde: Afry, CEPI, Numer, PPC, Stora Enso, Forest Economic Advisors (FEA)

Tuotanto ja ulkoiset toimitukset

	2023	2022	Muutos % 2023–2022
Kartongin toimitukset ¹ , 1 000 tonnia	3 927	4 294	-8,6 %
Kartongin tuotanto ¹ , 1 000 tonnia	4 185	4 682	-10,6 %
Aaltopahvin toimitukset Eurooppaan, milj. m ²	1 167	741	57,5 %
Aaltopahvin tuotanto Euroopassa, milj. m ²	1 094	771	41,9 %
Markkinasellun toimitukset, 1 000 tonnia	2 220	2 374	-6,5 %
Puutuotteiden toimitukset, 1 000 m ³	3 897	4 397	-11,4 %
Puun toimitukset, 1 000 m ³	13 667	13 304	2,7 %
Paperin toimitukset, 1 000 tonnia	761	1 924	-60,5 %
Paperin tuotanto, 1 000 tonnia	752	1 926	-60,9 %

¹ Sisältää kuluttajapakkauskartongin ja aaltopahvin pintakartongin.

Konsernin kartonkitoimitukset olivat yhteensä 3 927 000 tonnia, mikä on 368 000 tonnia eli 8,6 % vähemmän kuin edellisellä vuonna. Aaltopahvitoimitukset Euroopassa kasvoivat 426 milj. m² eli 57,5 % 1 167 milj. m²:iin De Jong Packaging Groupin oston vuoksi. Markkinasellun toimitukset vähenivät 153 000 tonnia, eli 6,5 %, 2 220 000 tonniin. Puutuotteiden toimitukset vähenivät 499 000 m³ eli 11,4 % 3 897 000 m³:iin. Puun toimitukset kasvoivat 363 000 m³ eli 2,7 % 13 667 000 m³:iin. Paperin toimitukset olivat yhteensä 761 000 tonnia, mikä oli 1 163 000 tonnia eli 60,5 % vähemmän kuin vuonna 2022, mikä johtui rakenteellisista muutoksista.

Vaihtoehtoiset tunnusluvut

Stora Enson käyttämät vaihtoehtoiset tunnusluvut on selitetty kohdassa [Vaihtoehtoiset tunnusluvut](#).

Tulos – konserni

Liikevaihto pieneni 20 % ja oli 9 396 (11 680) milj. euroa johtuen pääasiassa alhaisemmista myyntihinnoista ja -määristä sekä yritysmyynteistä, joita De Jong Packaging Groupin hankinta osittain tasoitti. Operatiivinen liiketulos oli 342 (1 891) milj. euroa ja operatiivinen liiketulosmarginaali oli 3,6 %. Operatiivinen liiketulos laski pääasiassa myyntihintojen ja -määrien laskun sekä muuttuvien kustannusten, erityisesti puukustannusten, nousun vuoksi. Osakekohtainen tulos pieneni 123 % ja oli -0,45 (1,97) euroa. Osakekohtainen tulos ilman käyvän arvon muutoksia pieneni 147 % ja oli -0,73 (1,55) euroa.

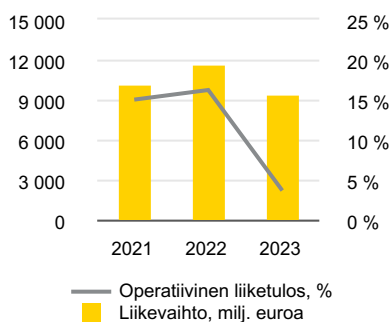
IFRS-liiketulos sisältää positiivisen 194 milj. euron nettovaikutuksen (positiivinen 195 milj. euroa), joka aiheutui tytäryhtiöiden ja yhteisten toimintojen biologisten hyödykkeiden arvostuksesta. Positiivinen vaikutus johtui pääasiassa Stora Enson Ruotsissa sijaitsevan metsäomaisuuden käyvän arvon noususta, mikä liittyi pääasiassa markkinahintojen kasvuun. IFRS-liiketulos sisältää myös positiivisen 56 milj. euron nettovaikutuksen (positiivinen 168 milj. euroa), joka koostuu osakkuusyhtiöiden rahoituseristä, veroista ja biologisten hyödykkeiden arvostuksesta. Positiivinen vaikutus johtuu pääasiassa käyvän arvon noususta Stora Enson 41-prosenttisesti omistaman Tornatorin osalta.

Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden (sisältäen liikearvo) arvonalentumiset olivat yhteensä 776 (114) milj. euroa.

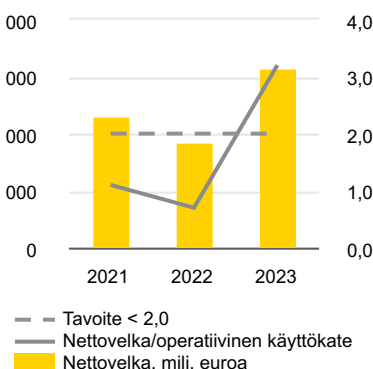
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavilla erillä oli 895 (245) milj. euron negatiivinen vaikutus IFRS-liiketulokseen. Vuonna 2023 merkittävimmät vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liittyivät arvonalentumisiin Packaging Materials-, Biomaterials- ja Wood Products -divisioonissa ja Muut-segmentissä, uudelleenjärjestelyihin Sunilan, De Hoopin, Anjalan ja Kvarnsvedenin tehtailta ja konsernitoiminnoissa ja Packaging Materials -divisioonassa, sekä Nymöllan, Maxaun ja Hylten tehtaiden ja Wood Productsin DIY-toimipaikan ja biokomposiittiliiketoiminnan myynteihin. Vuonna 2022 vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liittyivät pääasiassa Venäjän toimintojen myyntiin sekä tuleviin paperitehtaiden myynteihin liittyviin arvonalennuksiin ja muihin kuluihin. Käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät vaikuttivat IFRS-liiketulokseen 231 (363) milj. euroa positiivisesti. Tärkeimmät vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät ja käyvän arvon muutokset on esitetty kohdassa [Vaihtoehtoiset tunnusluvut](#).

IFRS-liiketulos oli -322 (2 009) milj. euroa.

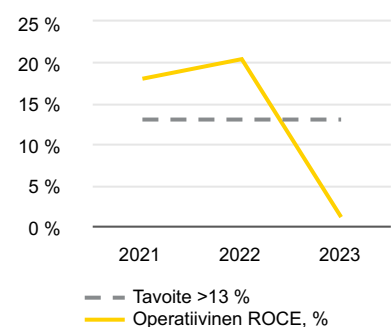
Liikevaihto ja operatiivinen liiketulos

Nettovelka/operatiivinen käyttökatte

Operatiivinen sijoitetun pääoman tuotto ilman Forest-divisioonia

Tunnusluvut

	2023	2022	2021
Liikevaihto, milj. euroa	9 396	11 680	10 164
Operatiivinen liiketulos, milj. euroa	342	1 891	1 528
Operatiivinen liiketulos, %	3,6 %	16,2 %	15,0 %
Liikevoitto (IFRS), milj. euroa	-322	2 009	1 568
Liiketulos (IFRS), %	-3,4 %	17,2 %	15,4 %
Oman pääoman tuotto (ROE), %	-3,8 %	13,3 %	13,0 %
Operatiivinen sijoitetun pääoman tuotto (ROCE), %	2,4 %	13,7 %	12,5 %
ROCE ilman Forest-divisioonaa, %	1,0 %	20,4 %	17,7 %
Nettovelkaantumisaste	0,29	0,15	0,22
Tulos/osake, euroa	-0,45	1,97	1,61
Tulos/osake ilman käyvän arvon muutoksia, euroa	-0,73	1,55	1,19
Osinko/varojenjako osaketta kohti ¹ , euroa	0,10	0,60	0,55
Osinkosuhte ilman käyvän arvon muutoksia, %	-13,7 %	38,6 %	46,3 %
Osinkosuhte (IFRS), %	-22,1 %	30,5 %	34,3 %
Efektiiivinen osinkotuotto (R-osake), %	0,8 %	4,6 %	3,4 %
Hinta/voitto-suhde (P/E) (R-osake), ilman käyvän arvon muutoksia	-17,17	8,46	13,60
Oma pääoma/osake, euroa	13,93	15,89	13,55
Markkina-arvo 31.12., milj. euroa	9 864	10 503	12 809
Päästökurssi 31.12., A-osake, euroa	12,45	13,90	16,60
Päästökurssi 31.12., R-osake, euroa	12,53	13,15	16,14
Keskikurssi, A-osake, euroa	12,82	16,58	16,68
Keskikurssi, R-osake, euroa	11,93	16,12	15,70
Osakkeiden määrä 31.12. (tuhatta)	788 620	788 620	788 620
Osakevaihto, A-osake (tuhatta)	968	1 174	1 750
% A-osakkeiden määrästä	0,5 %	0,7 %	1,0 %
Osakevaihto, R-osake (tuhatta)	476 654	455 952	422 493
% R-osakkeiden määrästä	77,8 %	74,5 %	69,0 %
Osakkeiden keskimääräinen määrä, laimentamaton (tuhatta)	788 620	788 620	788 620
Osakkeiden keskimääräinen määrä, laimennettu (tuhatta)	789 714	789 391	789 126

¹ Hallitus ehdottaa, että yhtiökokous valtuuttaa hallituksen lisäksi päättämään harkintansa mukaan ylimääräisen osingon maksamisesta enintään 0,20 euroa osakkeelta. Valtuutus olisi voimassa 31.12.2024 saakka. Ks. hallituksen [ehdotus osingonjaosta](#).

Nettorahoituskulut 173 (151) milj. euroa olivat 23 milj. euroa korkeammat kuin vuotta aiemmin. Nettokorkokulut kasvoivat 8 milj. euroa ja olivat 113 milj. euroa. Kasvu johtui lainojen korkeammista koroista ja suuremmasta bruttovelan määrästä. Muut nettorahoituskulut, 38 milj. euroa, olivat 6 milj. euroa alhaisemmat kuin vuotta aiemmin johtuen pääasiassa Venäjään liittyvien lainojen suuremmista alaskirjauksista ja luottotappiovarauksista vertailujaksolla. Nettovaluuttakurssivaikutus rahavarojen, korollisten saamisten ja velkojen sekä niihin liittyvien valuutariskisuojausten osalta oli 22 milj. euroa tappiollinen (1 milj. euroa tappiollinen) ja johtui pääasiassa valuuttamääräisen nettovelan uudelleenarvostamisesta tytäryrityksissä Kiinassa.

Nettoverot olivat yhteensä 64 (-322) milj. euroa, mikä vastaa 13,0 % (17,3 %) efektiivistä verokantaa. Tuloveroista on yksityiskohtaisempaa tietoa konsernitilinpäätöksen [liitteessä 2.5 Tuloverot](#).

Määräysvallattomien omistajien osuus tappiosta oli 74 (tappio 13) milj. euroa, eli yhtiön osakkeenomistajille kohdistuva tappio oli 357 (voitto 1 550) milj. euroa.

Osakekohtainen tulos ilman käyvän arvon muutoksia oli -0,73 (1,55) euroa. Operatiivinen sijoitetun pääoman tuotto oli 2,4 % (13,7 %).

Konsernin sijoitettu pääoma 31.12.2023 oli 14 056 milj. euroa, mikä on 300 milj. euroa vähemmän kuin edellisvuonna. Lasku oli pääasiassa seurausta arvonalentumisista ja energiaomaisuuden käyvän arvonmuutoksesta (PVO), jota osittain tasoitti metsäomaisuuden käyvän arvon nousu.

Sijoitetun pääoman muutoksen jakauma

Milj. euroa	Sijoitettu pääoma
31.12.2022	14 356
Investoinnit ilman investointeja biologisiin hyödykkeisiin vähennettynä poistoilla	521
Investoinnit biologisiin hyödykkeisiin vähennettynä aktivoitujen metsänkäsittelykustannusten arvonalentumisella	-5
Arvonalentumiset ja arvonalentumisten peruutukset	-770
Metsäomaisuuden käyvän arvon muutos	241
Noteeraamattomat arvopaperit (pääasiassa PVO:n osakkeet)	-627
Osakuusyhtiöt	94
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden nettovelka	-31
Operatiivinen käyttöpääoma ja muut korottomat erät, netto	-344
Päästöoikeudet	-85
Nettoverovelka	170
Tytäryritysten hankinta	818
Tytäryritysten myynti	-227
Muuntoerot	-60
Muut muutokset	4
31.12.2023	14 056

Rahoitus

Liiketoiminnan rahavirta oli 954 (1 873) milj. euroa ja rahavirta investointien jälkeen -40 (1 162) milj. euroa. Käyttöpääoma pieneni 300 (kasvoi 461) milj. euroa, varastot pienenivät 328 milj. euroa ja lyhytaikaiset saamiset 389 milj. euroa. Ostovelat vähenivät 352 milj. euroa, millä oli negatiivinen vaikutus käyttöpääomaan. Aiemmin taseeseen kirjattuihin varauksiin liittyvät maksut olivat 53 milj. euroa.

Operatiivinen liiketoiminnan rahavirta

Milj. euroa	2023	2022
Operatiivinen käyttökate	989	2 529
Operatiivisen käyttökateen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	-126	-133
Muut oikaisut	-210	-62
Käyttöpääoman muutos	300	-461
Operatiivinen liiketoiminnan rahavirta	954	1 873
Aineellisiin ja aineettomiin sekä biologisiin hyödykkeisiin investoidut rahavarat	-989	-705
Osakkuusyhtiöiden hankinnat	-5	-7
Rahavirta investointien jälkeen	-40	1 162

Konsernin korolliset nettovelat 31.12.2023 olivat 3 167 (1 853) milj. euroa. Korollisten nettovelkojen kasvun taustalla olivat pääasiassa De Jong Packaging Groupin osto ja muut merkittävät investoinnit kuten Oulun tehtaan kuluttajapakkauskartonki-investointi. Rahavarat vähennettynä luottolimiiteillä kasvoivat 2 464 (1 917) milj. euroon. Nettovelkaantumisaste 31.12.2023 nousi 0,29:een (0,15). Nettovelan suhde edellisen 12 kuukauden operatiiviseen käyttökatteeseen nousi 3,2:een (0,7) suuremman nettovelan ja alhaisemman operatiivisen käyttökateen vuoksi. Velkojen keskimääräinen korko koko vuoden 2023 osalta nousi 3,7 %:iin (3,3 %) ja viimeisen neljänneksen lopussa taso oli 4,0 %.

Toukokuussa 2023 Stora Enso laski liikkeeseen kaksi 500 milj. euron vihreää joukkovelkakirjalainaa, joiden maturiteetit olivat 3 ja 6,25 vuotta. Marraskuussa 2023 Stora Enso laski liikkeeseen uusia Ruotsin kruunun määräisiä vihreitä joukkovelkakirjalainoja, joiden nimellisarvo oli 6 100 milj. Ruotsin kruunua, mikä vastaa 524 milj. euroa kaupantekopäivän valuuttakurssilla. Marraskuussa liikkeeseen lasketuissa vihreissä joukkovelkakirjalainoissa on useita eriä, joiden maturiteetit vaihtelevat vuosien 2025 ja 2028 välillä. Joulukuussa 2023 yhtiö toteutti myös 425 milj. Ruotsin kruunun suunnatun joukkovelkakirjalainan, jonka maturiteetti on vuonna 2033. Tämä vastaa 38 milj. euroa transaktiopäivän valuuttakurssilla.

Lisäksi yhtiö rahoitti vuoden aikana uudelleen yhteensä 550 milj. euroa kahdenvälisiä lainojaan ja sitovaa luottolimiittään ja nosti myös yhteensä 200 milj. euron kahdenväliset lainat, jotka olivat nostamatta vuoden 2022 lopussa. Olemassa olevia lainoja pidennettiin yhdestä kahteen vuoteen, ja uusiin ehtoihin sisältyi myös jatko-optioita. Yhtiö järjesti toisella vuosineljänneksellä myös uuden 100 milj. euron kahdenvälisen lainan, jonka laina-aika on 1,5 vuotta ja jolla on yhden vuoden jatko-optio. Viimeisellä vuosineljänneksellä allekirjoitettiin 700 milj. euron valmiusluottolimitin vuoden jatkoaika, jolla sen maturiteettia pidennettiin vuoteen 2028.

Stora Ensolla oli 31.12.2023 yhteensä 800 milj. euroa sitovia, käyttämättömiä luottolimiittejä. Lisäksi yhtiöllä on käytettävissään 1 100 milj. euroa lakisääteisiä eläkelainoja Suomessa.

Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavien rahavirran suojausten ja oman pääoman ehtoisten sijoitusten käyvän arvon muutokset pienensivät omaa pääomaa 647 milj. euroa (563 milj. euron kasvu). Pieneneminen oli seurausta muihin laajan tuloksen eriin kirjatusta konsernin Pohjolan Voima Oy -osakeomistuksen käyvän arvon laskusta, joka johtui pääasiassa sähkön hinnan alhaisemmista ennusteista.

Stora Enson joukkovelkakirjojen luokitukset olivat vuoden lopussa seuraavat:

Luottoluokituslaitos	Pitkän/lyhyen aikavälin luokitus	Voimassa alkaen
Fitch Ratings	BBB- (vakaa)	4.8.2023
Moody's	Baa3 (vakaa) / P-3	17.11.2023

Tulos – segmentit

Packaging Materials -divisioona

Packaging Materials -divisioona on maailmanlaajuinen johtaja ja asiantuntija kierrätettävien pakkausten alalla, ja se tarjoaa ensiluokkaisia pakkausmateriaaleja, jotka perustuvat neitseelliseen ja kierrätettyyn kuituun. Stora Enso auttaa asiakkaitaan korvaamaan fossiilipohjaisia materiaaleja vähähiilillä, uusiutuvilla ja kierrätettävillä vaihtoehdoilla elintarvike-, juoma- ja kuljetuspakkauksissa. Divisioonalla on laaja valikoima pohjakartonkeja ja barrier-päällysteitä.

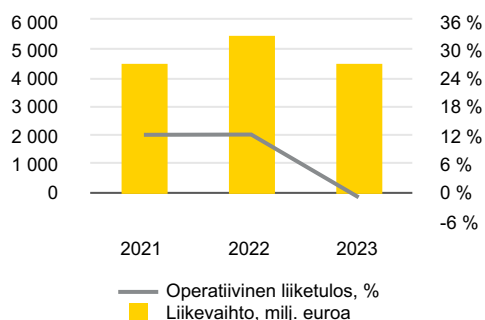
Milj. euroa	2023	2022
Liikevaihto	4 557	5 496
Operatiivinen käyttökate	267	993
Operatiivinen käyttökate, %	5,9 %	18,1 %
Operatiivinen liiketulos	-57	655
Operatiivinen liiketulos, %	-1,3 %	11,9 %
Käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät ¹	12	7
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät ¹	-597	-9
Liiketulos (IFRS)	-642	653
Operatiivinen pääoma, keskiarvo	3 580	3 512
Operatiivinen ROOC	-1,6 %	18,6 %
Operatiivinen liiketoiminnan rahavirta	370	823
Rahavirta investointien jälkeen	-235	488
Kartongin ja paperin toimitukset, 1 000 tonnia	4 963	5 425
Kartongin ja paperin tuotanto, 1 000 tonnia	4 843	5 502

¹ Vuoden 2023 vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät sisälsivät käyttöomaisuuden arvonalentumisia -228 milj. euroa Oulun tehtaan aaltopahvin pintakartongin osalta, -202 milj. euroa Kiinan toimintojen osalta, -12 milj. euroa Anjalan tehtaalla paperikoneiden osalta, -26 milj. euroa Anjalan ja De Hoopin tehtaisiin liittyviä liikearvon arvonalentumisia, De Hoopin tehtaalla sulkeamiseen liittyvät uudelleenjärjestelykulut -79 milj. euroa, Anjalan tehtaalla paperiliinjan sulkemiseen liittyvät uudelleenjärjestelykulut -26 milj. euroa, divisionan johto- ja tukitoimintojen uudelleenjärjestelyohjelma -12 milj. euroa ja muut uudelleenjärjestelykulut -9 milj. euroa sekä muut vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät -3 milj. euroa. Vuoden 2022 vertailukelpoisuuteen vaikuttaviin eriin sisältyi -4 milj. euroa Venäjän toimintojen myynnistä aiheutuneita kuluja, -5 milj. euroa uudelleenjärjestelykuluja ja -1 milj. euroa muita eriä. Vuoden 2023 käyvän arvon muutoksiin sisältyi 12 (7) milj. euroa biologisten hyödykkeiden liiketoimintaan kuulumattomia käyvän arvon muutoksia. Vertailuluvut on oikaistu 29.3.2023 julkaistussa tiedotteessa kuvatulla tavalla.

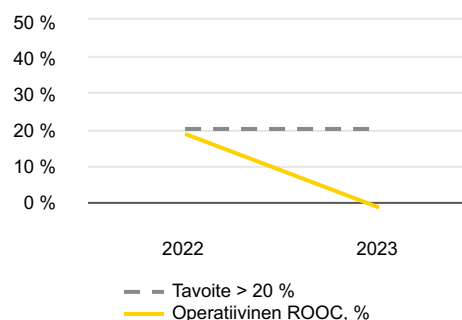
Packaging Materials -divisioona kärsi ennennäkemättömistä markkinaolosuhteista, ja sen myynti laski 17,1 % 4 557 (5 496) milj. euroon. Lasku johtui aaltopahvin pintakartongin ja paperin alhaisemmista hinnoista ja volyymeista sekä kuluttajapakkauskartongin alhaisemmista volyymeista. Aaltopahvin pintakartongin markkinat pysyivät heikkona koko vuoden, kun taas kuluttajapakkauskartongin markkinat alkoivat heikentyä ensimmäisellä neljänneksellä ja vakiintuivat alhaiselle tasolle viimeisellä neljänneksellä.

Operatiivinen liiketulos laski kaikkien aikojen korkeimmalta tasolta -57 (655) milj. euroon, mikä johtui alhaisemmista volyymeista ja hinnoista. Muuttuvat kustannukset laskivat monissa kategorioissa edellisvuoteen verrattuna, mutta kokonaisuutena ne pysyivät korkeampina kuin vuotta aiemmin, mikä johtui puukustannusten noususta.

Liikevaihto ja operatiivinen liiketulos Packaging Materials

Operatiivisen pääoman tuotto (ROOC) Packaging Materials

Packaging Solutions -divisioona

Packaging Solutions -divisioona kehittää ja myy korkealaatuisia kuitupohjaisia pakkaustuotteita ja -palveluita. Stora Enson pakkausratkaisuja käyttävät johtavat tuotemerkit useilla eri aloilla, kuten tuoretuotteissa, vähittäis- ja verkkokaupassa sekä teollisuudessa. Divisioona tarjoaa asiakkailleen myös suunnittelu- ja vastuullisuuspalveluita ja tukee näin materiaalien käytön ja logistiikan optimointia ja hiilidioksidipäästöjen vähentämistä.

Milj. euroa	2023	2022
Liikevaihto	1 077	727
Operatiivinen käyttökate	111	42
Operatiivinen käyttökate, %	10,3 %	5,7 %
Operatiivinen liiketulos	43	16
Operatiivinen liiketulos, %	4,0 %	2,2 %
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät ¹	-26	-98
Liiketulos (IFRS)	17	-81
Operatiivinen pääoma, keskiarvo	874	204
Operatiivinen ROOC	4,9 %	7,9 %
Operatiivinen liiketoiminnan rahavirta	145	11
Rahavirta investointien jälkeen	62	-14
Aaltopahvin toimitukset Eurooppaan, milj. m ²	1 178	767
Aaltopahvin tuotanto Euroopassa, milj. m ²	1 094	771

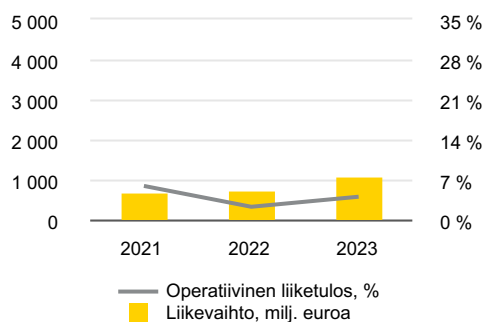
¹ Vuoden 2023 vertailukelpoisuuteen vaikuttaviin eriin sisältyi -19 milj. euroa uudelleenjärjestelykuluja Kiinassa ja -16 milj. euroa De Jong Packaging Groupin hankintaan liittyviä kuluja sekä -1 milj. euroa muita eriä. Vuoden 2022 vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät sisälsivät -93 milj. euroa Venäjän toimintojen myyntiin liittyviä kustannuksia, -4 milj. euroa uudelleenjärjestelykuluja, -2 milj. euroa käyttöomaisuuden arvonalennuksia ja -1 milj. euroa muita eriä.

² Edelliset 12 kuukautta Vertailuluvut on oikaistu 29.3.2023 julkaistussa tiedotteessa kuvatulla tavalla.

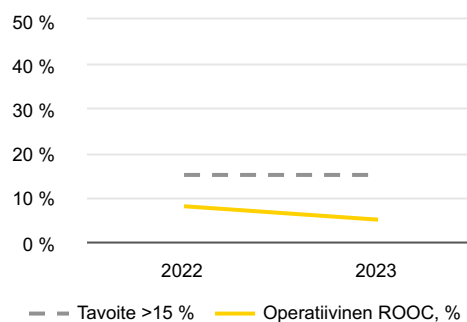
Packaging Solutions -divisioonan liikevaihto oli ennätyskellisen korkeaa ja kasvoi 48 % 1 077 (727) milj. euroon, mikä johtui De Jong Packaging Groupin oston.

Operatiivinen liikevaihto oli 43 (16) milj. euroa. Alhaisemmat raaka-ainehinnat vaikuttivat myönteisesti marginaaleihin. De Jong Packaging Groupin integrointi eteni hyvin ja vaikutti myönteisesti tulokseen.

Liikevaihto ja operatiivinen liikevaihto Packaging Solutions

Operatiivisen pääoman tuotto (ROOC) Packaging Solutions

Biomaterials-divisioona

Biomaterials-divisioonan liiketoimintamahdollisuudet perustuvat vahvasti tarpeeseen korvata fossiilipohjaisia ja muita uusiutumattomia materiaaleja. Stora Enso hyödyntää kaikki puun jakeet kehittääkseen uusia biopohjaisia ratkaisuja erilaisiin tuotesovelluksiin. Divisioonan pitkän aikavälin kasvu perustuu uusiin tuotteisiin ja innovaatioihin, kun taas sellu on edelleen divisioonan liiketoiminnan perusta.

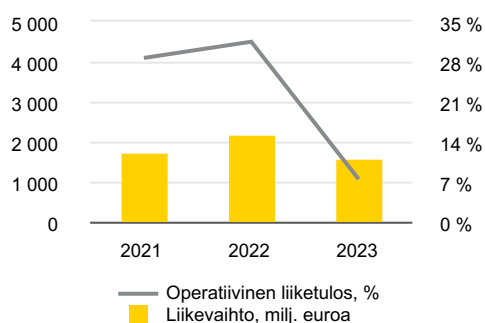
Milj. euroa	2023	2022
Liikevaihto	1 587	2 180
Operatiivinen käyttökate	256	822
Operatiivinen käyttökate, %	16,1 %	37,7 %
Operatiivinen liikevaihto	118	687
Operatiivinen liikevaihto, %	7,4 %	31,5 %
Käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät ¹	25	-17
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät ¹	-224	-2
Liikevaihto (IFRS)	-81	668
Operatiivinen pääoma, keskiarvo	2 625	2 715
Operatiivinen ROOC	4,5 %	25,3 %
Operatiivinen liiketoiminnan rahavirta	431	682
Rahavirta investointien jälkeen	234	536
Sellun toimitukset, 1 000 tonnia	2 277	2 554

¹ Vuoden 2023 vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät sisälsivät Sunilan sellutuotannon sulkemisesta aiheutuneita rakennejärjestelykuluja -116 milj. euroa, Uimaharjun sellutehtaan käyttöönoton arvon alentumisia -59 milj. euroa, Nordic Mills -liiketoimintayksikön liikearvon arvon alentumisia -44 milj. euroa ja muita erä -4 milj. euroa. Vuoden 2023 käyvän arvon muutoksiin sisältyi 25 (-17) milj. euroa biologisten hyödykkeiden liiketoimintaan kuulumattomia käyvän arvon muutoksia.

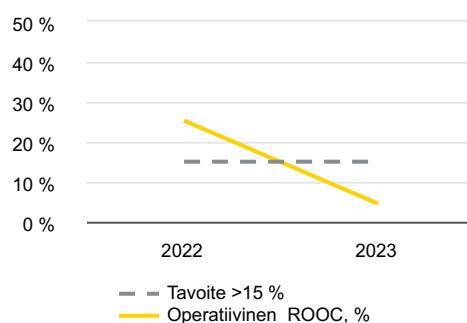
Biomaterials-divisioonan liikevaihto oli 1 587 (2 180) milj. euroa, mikä oli 27 % vähemmän kuin kaikkien aikojen paras liikevaihto vuonna 2022. Taustalla olivat merkittävästi alhaisemmat sellun myyntihinnat kaikissa laaduissa ja alhaisemmat myyntimäärät, jotka johtuivat markkinoihin liittyvistä tuotannon supistuksista ja syyskuussa 2023 ilmoitetusta Sunilan sellun tuotannon sulkemisesta. Markkinaolosuhteet olivat haastavat kysynnän laskiessa.

Operatiivinen liikevaihto 118 (687) milj. euroa laski 83 %, mikä johtui pääasiassa merkittävästi alhaisemmista myyntihinnoista ja -määristä. Operatiiviseen liikevaihtoon vaikuttivat negatiivisesti merkittävästi korkeammat muuttuvat kustannukset, pääasiassa puun osalta.

Liikevaihto ja operatiivinen liikevaihto Biomaterials

Operatiivisen pääoman tuotto (ROOC) Biomaterials

Wood Products -divisioona

Wood Products -divisioona on Euroopan suurin sahatavaran valmistaja ja yksi johtavista maailmanlaajuisista rakennusteollisuutta palvelevista vastuullisten puupohjaisten ratkaisujen tuottajista. Divisioona tarjoaa myös ikkuna- ja ovikomponentteja sekä tuotannon sivuvirroista valmistettuja tuotteita, kuten pellettejä lämmittämiseen.

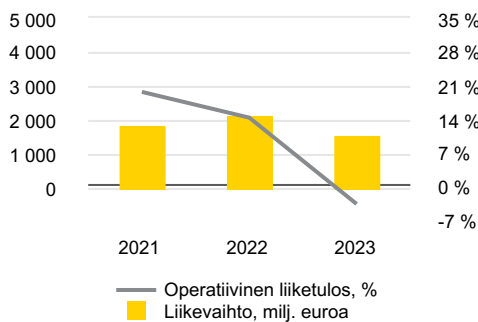
Milj. euroa	2023	2022
Liikevaihto	1 580	2 195
Operatiivinen käyttökate	-17	356
Operatiivinen käyttökate, %	-1,0 %	16,2 %
Operatiivinen liiketulos	-64	309
Operatiivinen liiketulos, %	-4,1 %	14,1 %
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät ¹	-22	-56
Liiketulos (IFRS)	-86	253
Operatiivinen pääoma, keskiarvo	687	714
Operatiivinen ROOC	-9,3 %	43,2 %
Operatiivinen liiketoiminnan rahavirta	43	346
Rahavirta investointien jälkeen	3	264
Puutuotetoimitukset, 1 000 m ³	3 727	4 235

¹ Vuoden 2023 vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät sisälsivät käyttöomaisuuden arvonalentumisia -7 milj. euroa Veitsiluodon tehtaan osalta, -4 milj. euroa Launkalnen sahan osalta, -5 milj. euroa Honkalahden sahan osalta sekä -4 milj. euron vaikutuksen Näpin sahan myynnistä ja -3 milj. euroa Wood Products divisioonan DIY-yksikön myynnistä sekä 1 milj. euroa muita eriä. Vuoden 2022 vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liittyivät Venäjän toimintojen myyntiin.

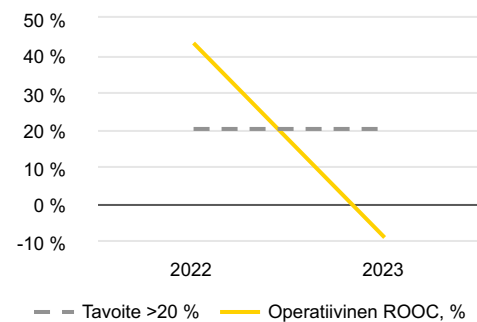
Wood Products -divisioonan liikevaihto oli 1 580 (2 195) milj. euroa eli -28 % pienempi kuin edellisvuonna, mikä johtui heikentyneestä markkinakysynnästä ja selvästi alhaisemmista myyntihinnoista. Rakennusteollisuuden heikkous johti rakennuslupien ja hankkeiden käynnistämisen vähenemiseen ja vähensi divisioonan tuotteiden kysyntää koko vuoden ajan. Tuotantoa supistettiin alhaisemman kysynnän tasapainottamiseksi.

Operatiivinen liiketulos oli heikko, -64 (309) milj. euroa, laskua 121 %. Myyntihintojen ja -määrien negatiivista vaikutusta ei pystytty kompensoimaan divisioonan toimilla kiinteiden kustannusten alentamiseksi.

Liikevaihto ja operatiivinen liiketulos Wood Products

Operatiivisen pääoman tuotto (ROOC) Wood Products

Forest-divisioona

Forest-divisioona vastaa puunhankinnasta Stora Enson Pohjoismaiden ja Baltian toimintoille ja yritysasiakkaille. Se myös hallinnoi konsernin metsäomaisuutta Ruotsissa ja 41 prosentin omistusosuutta Tornatorista, jonka metsät sijaitsevat valtaosin Suomessa. Divisioonan toiminnot perustuvat kestävään metsänhoitoon suunnittelusta ja logistiikasta puunkorjuuseen ja metsän uudistukseen.

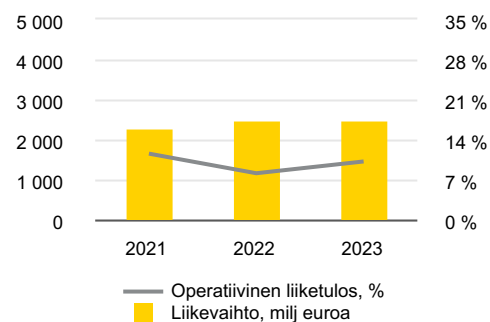
Milj. euroa	2023	2022
Liikevaihto	2 490	2 519
Operatiivinen käyttökate	305	256
Operatiivinen käyttökate, %	12,2 %	10,2 %
Operatiivinen liiketulos	253	204
Operatiivinen liiketulos, %	10,2 %	8,1 %
Käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät ¹	206	367
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät ¹	2	-48
Liiketulos (IFRS)	461	523
Sijoitettu pääoma, keskimäärin	5 740	5 518
Operatiivinen sijoitetun pääoman tuotto (ROCE)	4,4 %	3,7 %
Operatiivinen liiketoiminnan rahavirta	70	146
Rahavirta investointien jälkeen	19	91
Puun toimitukset, 1 000 m ³	32 401	38 217
Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon operatiivinen muutos	120	87

¹ Vuoden 2023 vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät sisälsivät 5 milj. euron suuruisen maa-alueisiin liittyvän arvonalentumisen peruutuksen ja -3 milj. euron suuruiset muiden varausten päivitykset. Vuoden 2022 vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät sisälsivät -5 milj. euron arvonalentuminen maa-alueista ja -43 milj. euroa Venäjän toimintojen myyntiin liittyen. Vuoden 2023 käyvän arvon muutoksiin sisältyi 156 (201) milj. euroa biologisten hyödykkeiden käypään arvoon liittyviä liiketoimintaan kuulumattomia muutoksia, 56 (169) milj. euroa osakkuusyhtiöiden liiketoimintaan kuulumattomia eriä ja -5 (-3) milj. euroa metsäomaisuuden käyvän arvon ja hankintamenon välisen erotuksen oikaisujen vaikutusta luovutuksen yhteydessä.

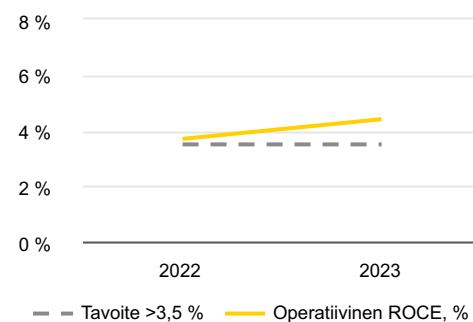
Forest-divisioonan liikevaihto laski 1 % ja oli 2 490 (2 519) milj. euroa. Alhaisempi kysyntä kumosi korkeampien myyntihintojen vaikutuksen.

Operatiivinen liikevaihto, 253 (204) milj. euroa, kasvoi 24 %. Kasvu johtui konsernin oman metsäomaisuuden vahvasta operatiivisesta tuloksesta ja korkeammista myyntihinnoista.

Liikevaihto ja operatiivinen liikevaihto Forest

Operatiivinen sijoitetun pääoman tuotto (ROCE) Forest

Muut

Muut-segmentti sisältää myydyt paperiyksiköt myyntiprosessien loppuunsaattamiseen asti, uusien liiketoimintojen (mukaan lukien Formed Fiber ja Selfly Stores) raportoinnin, Stora Enson omistusosuuden energiayhtiö Pohjolan Voimasta (PVO) sekä konsernin jaetut palvelut ja hallinnon.

Milj. euroa	2023	2022
Liikevaihto	964	2 150
Operatiivinen käyttökate	18	102
Operatiivinen käyttökate, %	1,9 %	4,7 %
Operatiivinen liikevaihto	1	63
Operatiivinen liikevaihto, %	0,1 %	2,9 %
Käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät ¹	-13	6
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät ¹	-28	-33
Liikevaihto (IFRS)	-41	36
Operatiivinen liiketoiminnan rahavirta	-105	-136
Rahavirta investointien jälkeen	-123	-203

¹ Vuonna 2023 vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät sisälsivät 29 milj. euroa liittyen Kvarnsvedenin tehtaan uudelleenjärjestelyyn, 9 milj. euroa liittyen Veitsiluodon tehtaan uudelleenjärjestelyyn ja -15 milj. euroa konsernitoimintojen uudelleenjärjestelyyn, 52 milj. euroa Maxaun tehtaan myyntiin, -30 milj. euroa Nymöllan tehtaan myyntiin, -45 milj. euroa Hylten tehtaan myyntiin, -14 milj. euroa biokomposiittiliiketoiminnan myyntiin ja -6 milj. euroa yritysmyyntien transaktiokustannuksiin, -14 milj. euroa käyttöomaisuuden arvonalentumisiin konsernitoiminnoissa ja 6 milj. euroa ympäristövarausten päivityksiin. Vuoden 2022 vertailukelpoisuuteen vaikuttaviin eriin sisältyi 13 milj. euroa Kvarnsvedenin tehtaan uudelleenjärjestelykuluja, -10 milj. euroa Veitsiluodon tehtaan uudelleenjärjestelykuluja, -28 milj. euroa Nymöllan, Hylten ja Maxaun paperitehtaiden myynteihin liittyviä arvonalentumisia, transaktiokustannuksia ja muita erä, -13 milj. euroa ympäristövarausten päivityksiä, 8 milj. euroa Kvarnsvedenin tehtaan myyntiin liittyviä kuluja, -1 milj. euroa Venäjän toimintojen myyntiin liittyviä kuluja ja -1 milj. euroa muita erä. Vuoden 2023 käyvän arvon muutoksiin sisältyi hiilidioksidipäästöoikeuksiin ja veloitteisiin liittyviä ei-rahamääräisiä tuottoja ja kuluja -13 (6) milj. euroa. Vertailuluvut on oikaistu 29.3.2023 julkaistussa tiedotteessa kuvatulla tavalla.

Muut-segmentin liikevaihto oli 964 (2 150) milj. euroa ja operatiivinen liikevaihto 1 (63) milj. euroa. Lasku edelliseen vuoteen verrattuna johtui pääasiassa paperitehtaiden myynneistä Ruotsissa ja Saksassa.

Investoinnit

Lisäykset aineellisiin ja aineettomiin sekä biologisiin hyödykkeisiin mukaan lukien aktivoidut sisäiset kustannukset olivat 1 125 (778) milj. euroa vuonna 2023. Kokonaisinvestoinnit sisältävät 71 (77) milj. euron lisäyksen biologisiin hyödykkeisiin.

Helmikuussa Stora Enso ilmoitti noin 30 miljoonan euron investoinnista Heinolan flutingtehtaalle yksikön energiankäytön ja siihen liittyvän prosessilaitteiston uudistamiseen. Investoinnin jälkeen loputkin tehtaan energialähteenä käytetystä fossiilisesta polttoaineesta on mahdollista korvata uusiutuvalla bioenergialla, mikä vähentää tehtaan kasvihuonepäästöjä yli 90 %.

Kesäkuussa Stora Enso ja Tetra Pak saivat päätökseen investoinnin juomakartonkien kierrätyskapasiteetin lisäämiseksi Puolassa. Kokonaisinvestointi oli 29 miljoonaa euroa, josta Stora Enson osuus oli 17 miljoonaa euroa. Ostrolėkan tehtaalte rakennettiin uusi kartonkikuituja talteenottava pulpperointilinja.

Kesäkuussa 2021 ilmoitettu 21 miljoonan euron investointi Anjalankosken tehtaan kilpailukyyn ja ympäristönsuojelun parantamiseksi saatiin päätökseen vuoden 2023 kolmannella neljänneksellä.

Vuonna 2021 ilmoitettu kartongin tuotantokapasiteetin laajentaminen Skoghallin tehtaalla Ruotsissa saatiin päätökseen marraskuussa. Investoinnin jälkeen pakkaukartongin vuosituotanto kasvoi noin 100 000 tonnilla yli 900 000 tonniin. Tehdas alkoi toimittaa kaupallisen laadun nestepakkaukartonkia (LPB) ja päällystettyä valkaisuamatonta voimakartonkia (CUK) suunnitelmien mukaisesti.

Vuoden 2023 viimeisellä neljänneksellä saatiin päätökseen 10 miljoonan euron investointi, jolla vähennettiin Enocellin sellutehtaan hiilidioksidipäästöjä 70 000 tonnilla. Päätös investoinnista tehtiin huhtikuussa 2022. Fossiilinen polttoöljy korvattiin puusta saatavalla uusiutuvalla pikiöljyllä, joka on sataprosenttisesti bioenergiaa ja joka täydentää pääasiallisena energialähteenä käytettävää sahanpurua.

Oulun tehtaalla käynnissä oleva miljardin euron investointi, jolla muunnetaan käytöstä poistettu paperikone suuren volyymin kuluttajapakkaukartonkilinjaksi, etenee aikataulun mukaisesti. Tuotannon arvioidaan käynnistyvän vuoden 2025 aikana. Investointi tukee konsernin kasvustrategiaa uusiutuissa pakkauksissa tarjoamalla uutta volyymia kasvaviin pakkaukssegmentteihin. Tavoitellut loppukäyttösegmentit ovat elintarvike- ja juomapakkaukset, erityisesti pakaste- ja kylmätuotteiden sekä kuiva- ja pikaruokien segmenteissä, pääasiassa Euroopan ja Pohjois-Amerikan markkinoilla.

Vuoden 2023 aikana Stora Enso sai valmiiksi kannattavuustutkimuksen, joka koski tehtaan toisen paperilinjan muuntamista suuren volyymin kierrätyskuitupohjaisen aaltopahvin raaka-aineenlinjaksi. Yhtiö päätti lykätä päätöstä mahdollisesta tulevasta investoinnista siihen asti, kunnes kartongin markkinaolosuhteet ovat suotuisimmat.

Muita tärkeitä vuoden 2023 lopussa käynnissä olevia hankkeita olivat De Lierin tuotantolaitoksen laajennus Alankomaissa ja revinnäissellun tuotannon parantaminen Skutskärin sellutehtaalla Ruotsissa.

Muutokset konsernin rakenteessa

Hollantilaisen De Jong Packaging Groupin osto saatiin päätökseen tammikuussa 2023. Kaupan yritysarvo on 1 020 milj. euroa.

Paperitehtaiden myynti saatiin päätökseen vuoden 2023 aikana. Ruotsin Nymöllan yksikön myynti Sylvamolle saatiin päätökseen tammikuussa, Saksan Maxaun yksikön myynti Schwarz Produktionille maaliskuussa ja Ruotsin Hylten yksikön myynti Sweden Timberille huhtikuussa. Anjalan paperitehdas sekä Alankomaissa sijaitseva Langerbruggen paperitehdas säilyivät konsernissa.

Vuoden 2023 aikana Stora Enso sulki pysyvästi sellutehtaan ja ligniinin erotusyksikön Sunilassa, Näpin sahan Virossa, De Hoopin aaltopahvin pintakartonkitehtaan Alankomaissa sekä yhden aaltopahvin pintakartonkilinjan Ostrolėkan tehtaalla Puolassa.

Stora Enso käynnisti joulukuussa 2022 myyntiprosessin Kiinan Guangxissa sijaitsevan kuluttajapakkauskartonkitehtaansa sekä metsätoimintojen myymiseksi.

Innovaatiot, tutkimus ja kehitys

Stora Enso käytti vuonna 2023 innovaatioihin, tutkimukseen ja kehitykseen 114 (112) milj. euroa eli 1,2 % (1,0 %) yhtiön liikevaihdosta.

Tutkimus- ja kehitystyö on keskeisen tärkeää konsernin merkittävyydelle ja kilpailukyvyille. Vuonna 2023, Stora Enson innovaatioiden sekä tutkimuksen ja kehityksen parissa työskenteli noin 330 ihmistä. Liiketoimintadivisioonat vastaavat tuoteinnovoinnista ja palveluiden kehityksestä.

Kasvun osalta Stora Enso keskittyy muovipohjaisia materiaaleja korvaavien vastuullisten pakkaussovellusten kehittämiseen, biopohjaisiin pakkausten päällysteratkaisuihin, korkealaatuisiin innovatiivisiin biomateriaaleihin sekä hiiltä varastoivien ja rakennusten energiatehokkuutta parantavien vastuullisten puumateriaalien ja -komponenttien kehittämiseen.

Stora Enson pitkän aikavälin tiede- ja tutkimuspainopisteenä on yliopistojen ja laitosten varhaisen vaiheen tutkimus, joka mahdollistaa läpimurrot ja osaamisen lisäämisen toimialojen tarpeisiin. Konsernin innovaatio- ja tutkimus- ja kehitystoiminta tekee tiivistä yhteistyötä strategisten kumppaniyliopistojen, tutkimuslaitosten ja huipputoimintakeskusten kanssa saadakseen vastauksia uusiutuviin materiaaleihin liittyviin keskeisiin tieteellisiin kysymyksiin.

Immateriaalioikeudet ovat tärkeä väline Stora Enson innovatiivisten tuotteiden ja prosessien kehittämisen tukemisessa ja konsernin aineettoman pääoman turvaamisessa. Vuonna 2023 Stora Enso jatkoi patenttisalkkunsaa vahvistamista hakemalla patenteja 83 uudelle innovaatiolle. Uusien patenttihakemusten painopiste oli biomateriaaleissa, pakkausmateriaaleissa ja pakkausratkaisussa. Biomaterials-divisioonan uudet patenttihakemukset liittyvät Lignodeen, biosideaineisiin, biovahtoon ja biokemikaaleihin. Packaging Materials -divisioonan uudet patenttihakemukset liittyvät barrier-päällysteisiin, kartonkiteknologiaan ja kierrätettäviin pakkausliikeyhteisiin hakemuksilla. Packaging Solutions -divisioonan uudet patenttihakemukset liittyvät muun muassa muotoon puristettuun kuituun (formed fiber) ja pakkaussuunnitteluun. Stora Enson patenttisalkku käsittää yli 3 500 hakemusta ja myönnettyä patenttia.

Muut kuin taloudelliset tiedot

Alla raportoidaan Suomen kirjanpitolain mukaiset muut kuin taloudelliset tiedot. Raportointi kattaa konsernin suurimmiksi riskeiksi tunnistettuihin liittyvät, muita kuin taloudellisia tietoja koskevat aiheet.

Näihin aiheisiin liittyviä riskejä ja toimintaperiaatteita sekä Stora Enson raportointia kuvataan myös kohdissa [Riskienhallinta](#), [Ilmaston liittyvien taloustietojen raportointi \(TCFD\)](#) ja [Luontoon liittyvien taloustietojen raportointi \(TNFD\)](#).

Liiketoimintamalli

Stora Enso on yksi johtavista pakkaus-, biomateriaali- ja puutuoteteollisuuden uusiutuvien tuotteiden maailmanlaajuisista toimittajista. Stora Enso on myös yksi maailman suurimmista yksityisistä metsänomistajista. Vastuullisuus on osa yhtiön strategiaa ja liiketoimintakäytäntöjä. Stora Enso edistää muutosta kohti biopohjaista kiertotaloutta kolmella alueella, joilla sillä on suurin vaikutus ja mahdollisuudet: ilmastonmuutos, luonnon monimuotoisuus ja kiertotalous. Stora Enson liiketoimintamallin kuvaus on hallituksen toimintakertomuksen alussa.

Stora Enso tunnustaa YK:n kestävä kehityksen tavoitteiden tärkeyden ja tukee kaikkia 17 kestävä kehityksen tavoitetta. Konserni on tunnistanut tavoitteet 12 (Vastuullinen kuluttaminen), 13 (Ilmastoteot) ja 15 (Maanpäällinen elämä) yhtiön kannalta olennaisimmiksi tavoitteiksi, joihin konsernilla on suurin vaikutus toiminnallaan ja tuotteillaan.

Vastuullisuuden hallinnointi

Vastuullisuus on keskeinen osa Stora Enson konsernihallinnointia, ja siitä ovat vastuussa hallitus, toimitusjohtaja ja konsernin johtoryhmä. Lopullinen vastuu konsernin vastuullisuusagendan toimeenpanosta on toimitusjohtajalla. Vastuullisuusyhtiöä johtaa yritysvastuujohtaja, joka raportoi suoraan toimitusjohtajalle ja kuuluu konsernin johtoryhmään. Stora Enson vastuullisuusagendan sekä yritysetiikkaa ja sääntöjen noudattamista koskevan strategian toimeenpanoa valvoo hallituksen vastuullisuus- ja yritysetiikkavaliokunta. Valiokunta kokoontui neljä kertaa vuonna 2023.

Stora Enson vastuullisuuspolitiikka kuvaa yhtiön kokonaisvaltaisen lähestymistavan vastuullisuuteen ja siihen liittyvään hallinnointimalliin. Myös yhtiön eettiset toimintaohjeet ja muut politiikat, ohjeistukset ja tietyt vastuullisuuden osa-alueita koskevat lausunnot kirkastavat Stora Enson lähestymistapaa ja ohjaavat yhtiön työntekijöitä heidän päivittäisessä työssään. Nämä asiakirjat ovat saatavilla osoitteessa storaenso.com/sustainability.

Lisätietoa Stora Enson lähestymistavasta vastuullisuuteen on englanninkielisissä [Our strategy](#), [Our people](#) ja [Sustainability reporting](#) -osioissa.

Ympäristöasiat

Ilmastonmuutos

Avainpolitiikka: Energia- ja ilmastonmuutospolitiikka

Stora Enso tieteesen perustuva tavoite on vähentää toiminnan absoluuttisia hiilidioksidipäästöjä (luokka 1 ja 2) 50 % vuoteen 2030 mennessä vuoden 2019 lähtötasoon verrattuna, 1,5 asteen skenaarion mukaisesti. Stora Enso on myös sitoutunut vähentämään luokan 3 hiilidioksidipäästöjä 50 % vuoteen 2030 mennessä vuoden 2019 lähtötasoon verrattuna.

Vuonna 2023 Stora Enson absoluuttiset hiilidioksidipäästöt (luokat 1 ja 2) olivat 41 % alle viitearvon (27 %¹ alle viitearvon vuonna 2022). Hiilidioksidipäästöt muualla arvoketjussa (luokka 3) olivat 34 % alhaisemmat lähtötasoon verrattuna (24 % alhaisemmat vuonna 2022). Vuonna 2023 päästöt vähenivät kaikissa kolmessa luokassa pääasiassa alhaisempien tuotantomäärien sekä tuotantolaitosten ja -linjojen sulkemisten seurauksena.

Vastuullinen metsänhoito ja luonnon monimuotoisuus

Avainpolitiikka: Puun- ja kuidunhankintapolitiikka, Maankäyttöpolitiikka

Stora Enso on sitoutunut saavuttamaan nettopositiivisen vaikutuksen luonnon monimuotoisuuteen omissa metsissään ja puuviljelmillään vuoteen 2050 mennessä. Yhtiö ohjaa toimiaan monimuotoisuushjelmalla, jonka tavoitteena on lisätä lajien, elinympäristöjen ja maisemien monimuotoisuutta. Edistymistä seurataan tieteesen perustuvien vaikuttavuusmittareiden avulla, jotka raportoidaan englanninkielisen Sustainability reporting -osion kohdassa Sustainable forestry and biodiversity.

Stora Enso käyttää Ruotsissa sijaitsevia omia metsiään alustana kehittäessään jatkuvasti uusia monimuotoisuuden käytäntöjä, jotka mukautetaan paikallisiin olosuhteisiin ja toteutetaan mahdollisuuksien mukaan eri maantieteellisillä alueilla. Yhtiön omissa metsissä Ruotsissa kehitettäviä, testattavia ja käytettäviä toimenpiteitä ovat muun muassa seuraavat: digitaalisten työkalujen käyttö suunnittelun ja toiminnan tarkkuuden parantamiseksi, lahoppuun ja lehtipuiden, erityisesti koivun, määrän lisääminen, jatkuvapeitteinen metsänhoito sopivilla alueilla ja valvotun kulotuksen käytön lisääminen metsänuudistamisessa.

Tällä hetkellä Stora Enso seuraa edistymistään kestävässä metsätaloudessa tunnusluvulla, joka mittaa sertifioitujen maa-alueiden osuutta kaikista Stora Enson omistamista ja vuokraamista puuntuotanto ja -korjuumaista. Vuoden lopussa Stora Enson omistamien tai vuokraamien maa-alueiden kokonaispinta-ala oli 2,02 milj. hehtaaria (2,01 milj. hehtaaria vuonna 2022). Suurin osa näistä maa-alueista on Ruotsissa. Lisätietoja on [liitteessä 4.2](#). Stora Enson tavoitteena on ylläpitää korkeaa 96 %:n sertifiointitasoa. Vuonna 2023 sertifiointiosuus oli 99 % (99 %² vuonna 2022). Vuoden 2023 lopussa sertifiointiprosessi oli vielä kesken osalla ostetuista alueista Stora Enson yhteisissä toiminnoissa Brasiliassa ja Uruguayssa.

Vuonna 2023 Stora Enson tehtaalle toimitettiin puuta (mukaan lukien raakapuu, hake ja sahanpuru) yhteensä 28,1 milj. m³ (kuoreton kiintotilavuus) (35,1 milj. m³ vuonna 2022). Ulkopuolisten sertifoiman puun osuus Stora Enson koko puunhankinnasta oli 81 % (80 %).

Kiertotalous

Avainpolitiikka: Kiertotalouden mukaiset suunnitteluperiaatteet

Stora Enso on sitoutunut kiertotalouden mukaisiin materiaalivirtoihin, jotka auttavat minimoimaan jätteen määrää ja torjumaan ilmastonmuutosta. Tavoitteena on sataprosenttisesti kierrätettävät tuotteet vuoteen 2030 mennessä. Vuoden 2023 loppuun mennessä 94 % (94 % vuonna 2022) yhtiön tuotteista oli teknisesti kierrätettäviä³.

Veden käyttö

Avainpolitiikka: Stora Enson ympäristöperiaatteet

Stora Enso pyrkii jatkuvasti parantamaan vesitehokkuuttaan kohdennetuilla investoinneilla. Vuodesta 2023 alkaen yhtiön uusi tavoite on vähentää prosessivesipäästöjä myytyä tonnia kohti (m³ tonnia) 17 % vuoden 2019 lähtötasosta (36 m³/tonni) vuoteen 2030 mennessä. Vuonna 2023 prosessivesipäästöt olivat 35 m³/tonni (34 m³ vuonna 2022), mikä vastaa 3 % vähennyistä lähtötasosta.

Kokonaisvedenoton osalta tavoitteena on säilyttää laskeva trendi vuoden 2016 lähtötasosta (60 m³/tonni). Vuonna 2023 veden kokonaiskulutus oli 61 m³ myytyä tonnia kohti (57 m³ vuonna 2022). Alhaisemmat tuotantomäärät vaikuttavat tällä hetkellä negatiivisesti vesitehokkuuteen myytävää tonnia kohden, sillä säännöllinen veden virtaus on säilytettävä erityisesti jäteveden käsittelyssä.

Yhteiskuntaan ja henkilöstöön liittyvät asiat

Työntekijät

Avainpolitiikat: HR:n vähimmäisvaatimukset työolosuhteille

Konsernissa oli 19 842 (20 879) työntekijää 31.12.2023. Henkilöstöä oli vuonna 2023 keskimäärin 20 822 eli 969 vähemmän kuin edellisvuonna. Lukuihin sisältyvät Stora Enson 50 %:n osuudet Brasiliassa sijaitsevan Veracelin tehtaan ja Uruguayssa sijaitsevan Montes del Platan tehtaan henkilöstöstä. Lisätietoja henkilöstöstä on englanninkielisessä Sustainability reporting -osiossa, kohdassa Employees.

Henkilöstökulut olivat yhteensä 1 275 (1 315) milj. euroa eli 13,6 % liikevaihdosta. Palkat ja palkkiot olivat 962 (996) milj. euroa, eläkekulut 147 (152) milj. euroa ja muut henkilöstökulut 162 (160) milj. euroa.

Vuoden 2023 lopussa konserni työllisti eniten ihmisiä seuraavissa neljässä maassa: Suomi, Ruotsi, Kiina ja Puola. Työntekijöistä 25 % (25 %) oli naisia. Stora Enson tavoitteena on nostaa naisten osuus kaikista esihenkilöistä 25 %:iin vuoden 2024 loppuun mennessä. Vuoden 2023 lopussa 24 % (23 %) esihenkilöistä oli naisia.

Henkilöstön vaihtuvuus vuonna 2023 oli 11 % (14 %). Sairauksista johtuneet poissaolot olivat 3,7 % (4,1 %) teoreettisesta kokonaistyöajasta. Konsernin palkkataso suhteessa paikallisiin vähimmäispalkkoihin on kuvattu englanninkielisessä

¹ Vertailuluvut on oikaistu rakenteellisten muutosten tai lisätietojen vuoksi edellisen vuosikertomuksen jälkeen.

² Kokonaispinta-ala ja metsäsertifioinnin kattavuutta koskeva raportointi yhdenmukaistetaan metsäomaisuutta koskevan taloudellisen raportoinnin kanssa. Lisätietoja on [liitteessä 4.2](#).

³ Perustuu tuotteiden tekniseen kierrätettävyyteen ja niiden tuotantomääriin tonneiksi konsolidoituina. Tekninen kierrätettävyys määritetään kansainvälisillä standardeilla ja testeillä, jos niitä on saatavilla ja niiden puuttuessa Stora Enson omien kierrätettävyyttä osoittavien testien mukaisesti. Raportoinnin piiriin kuuluvat Stora Enson pakkaus-, sellu-, paperi- ja massiivipuutuotteet sekä biokemialliset sivutuotteet.

Sustainability reporting -osiossa kohdassa Consolidated sustainability figures. Hallituksen ja johtoryhmän palkkiot on kuvattu konsernitilinpäätöksen liitteessä 3.2.

Turvallisuus

Avainpolitiikka: Työterveys- ja työsuojelupolitiikka

Vuonna 2023 työtaturmia kuvaava TRI-taajuus oli 4,7 (5,9). Vuoden 2023 tavoite 4,9 saavutettiin priorisoimalla ennaltaehkäiseviä turvallisuustoimenpiteitä ja vahvistamalla yksiköiden vastuuta suorituskyvyn parantamisessa. Vuonna 2023 Stora Enso otti käyttöön uuden, ennaltaehkäisevään turvallisuusjohtamiseen keskittyvän turvallisuusindikaattorin. Stora Enson toimipisteissä ei tapahtunut kuolemaan johtaneita tapaturmia vuoden 2023 aikana.

Vastuullinen hankintatoimi

Avainpolitiikka: Toimittajien eettiset toimintaohjeet

Stora Enson vastuullista hankintaa mittaava tunnusluku osoittaa, kuinka suuri osa yhtiön kokonaishankintakustannuksista maksetaan toimittajille, jotka ovat toimittajien eettisen toimintaohjeen piirissä, kun kaikki kategoriat ja maantieteelliset alueet huomioidaan. Yhtiön tavoitteena on ylläpitää 95 prosentin vähimmäistasoa kokonaiskustannuksista, jotka maksetaan eettisen toimintaohjeen piirissä oleville toimittajille. Vuoden 2023 lopussa 95% Stora Enson materiaalien, tavaroiden ja palvelujen hankinnasta oli toimintaohjeen piirissä (96 % vuoden 2022 lopussa).

Ihmisoikeuksien kunnioittaminen

Avainpolitiikka: Ihmisoikeuspolitiikka ja -periaatteet

Stora Enson sitoutuminen ihmisoikeuksien kunnioittamiseen kattaa yhtiön kaikki toiminnot, mukaan lukien työntekijät, urakoitsijat, toimittajat ja lähialueiden yhteisöt. Sen lisäksi, että yhtiö on sitoutunut noudattamaan YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskevia periaatteita, Stora Enson vuosittain julkaistava orjuutta ja ihmiskauppaa koskeva lausunto on saatavilla osoitteessa storaenso.com/sustainability.

Stora Enso kunnioittaa kaikkia ihmisoikeuksia ja pitää niitä tärkeinä. Yhtiön ihmisoikeuspolitiikan keskiössä ovat edelleen sen tärkeimmiksi tunnistamat ihmisoikeudet, joihin kuuluvat seuraavat:

- Terveys ja turvallisuus
- Oikeudenmukainen työ (oikeudenmukaiset työolot, vapaus pakkotyöstä, järjestäytymisvapaus, vapaus syrjinnästä ja häirinnästä)
- Maa-alueisiin ja luonnonvaroihin liittyvien oikeuksien hankinta ja hallinnointi
- Väärinkäytöksistä ilmoittaminen
- Lasten oikeudet (metsäteollisuudelle olennaiset)

Vuonna 2023 Stora Enso jakoi parhaita käytäntöjä ja mukautti olemassa olevia prosesseja sisällyttääkseen niihin vuonna 2022 käynnistettyjen kolmen ihmisoikeuksia koskevan due diligence -prosessin tulokset. Hankkeet toteutettiin yhdessä ulkopuolisen kumppanin kanssa, ja niiden tavoitteena oli parantaa konsernin omien toimintojen due diligence -prosesseja sekä riskien tunnistamista ja valvontaa kahdessa korkean riskin toimitusketjussa. Lisätietoja englanninkielisessä Sustainability reporting -osiossa, luvussa Human rights.

Vuonna 2023 Stora Enso jatkoi maa- ja luonnonvaroihin liittyvien oikeuksien käsittelyä Guangxissa Kiinassa ja Bahiassa Brasiliassa.

Guangxi, Kiina

Stora Enso vuokraa yhteensä 69 700 (73 100) hehtaaria maata Guangxin provinssissa Kiinassa. Vuokratuista maista 53 400 (53 400) hehtaaria on valtion omistamia metsän viljelyalueita ja 16 300 hehtaaria eli 23 % (27 %) kokonaispinta-alasta on sosiaalisesti omistettua maata, joka on vuokrattu kyläyhteisöiltä, kotitalouksilta ja paikallisilta metsätiloilta.

Osa Stora Enson vuokraamista maista on ollut vallattuna jo kymmenen vuoden ajan. Valtaajat käyttävät maata pienimuotoiseen maanviljelyyn ja puiden kasvattamiseen. Joissakin tapauksissa valtaajat ovat esittäneet valtauksensa tueksi historiallisia maanomistusasiakirjoja, jotka valtion omistus on kuitenkin kumonnut perättäisissä maareformiprosesseissa.

Vallattujen maiden palauttaminen jatkui vuonna 2023 ja vuoden lopussa 7 132 (6 124) hehtaaria maita oli edelleen vallattuna. Stora Enso käynnisti joulukuussa 2022 myyntiprosessin Kiinan Beihaiassa sijaitsevan kuluttajapakkauskartonkitehtaansa sekä metsätoimintojen myymiseksi.

Bahia, Brasilia

Brasilian Bahiassa jatkettiin työtä vuonna 2012 käynnistetyn kestävä kehityksen mukaisen asuttamisaloitteen parissa. Aloitteen tarkoituksena on tarjota maatalousmaata ja koulutustukea maattomien liikkeeseen kuuluville paikallisille perheille. Vuonna 2018 Veracel allekirjoitti uuden sopimuksen maattomien liikkeiden kanssa täydentääkseen aikaisempaa kestävä kehityksen mukaista asutusaloitetta.

Vuoden 2023 loppuun mennessä 139 (182) hehtaaria tai 0,1 % (0,2 %) Veracelin omistamaa tuottavaa maata oli sellaisten maattomien liikkeiden valtaamana, jotka eivät ole mukana sopimuksissa.

Vuoden 2023 lopussa Veracelin omistamien maa-alueiden pinta-ala yhteensä 209 000 (210,000) hehtaaria, josta 82 000 (82,000) hehtaaria käytetään eukalyptuksen kasvattamiseen sellun tuotantoa varten. Noin puolet Veracelin maa-alueista on omistettu paikallisen biologisen monimuotoisuuden suojeluun palauttamalla ja suojelemalla Atlantin sademetsiä.

Korruption ja lahjonnan torjunta

Avainpolitiikat: Liiketoimintakäytäntöjen politiikka, Stora Enson eettiset toimintaohjeet

Vuonna 2023 raportoitiin yhteensä 131 (153 vuonna 2022) mahdollista väärinkäytöstapausta. Viime vuosina raportoitujen väärinkäytöstapausten määrä on lisääntynyt merkittävästi, mikä johtuu todennäköisesti siitä, että eettiseen toimintaan, sääntöjen noudattamiseen ja huolenaiheiden ilmaisemiseen on kiinnitetty enemmän huomiota sekä ulkoisesti että sisäisesti. Vuoden aikana saatiin päätökseen yhteensä 163 (140) mahdollisen väärinkäytöstapausten tutkintaa, joihin sisältyi avoimia tapauksia

myös edellisiltä vuosilta. Tapauksia, jotka johtivat kurinpidollisiin toimenpiteisiin, oikeudellisiin toimiin ja/tai prosessiparannuksiin, tunnistettiin 30 (44) tapauksessa tutkittuja tapauksia. Konsernin luokituksen mukaan 9 (13) oikeaksi todistetuista epäilyistä liittyi korruptioon ja/tai petokseen ja ne johtivat työntekijän irtisanomiseen tai kurinpitomenettelyyn. Stora Enso noudattaa edelleen nollatoleranssia korruption suhteen, eikä millään todistetuista tapauksista ollut merkittävää vaikutusta yhtiöön.

Lisäksi 7 (12) todistetuista tapauksista liittyi syrjintään, häirintään ja/tai kiusaamiseen. Korjaavia toimenpiteitä on toteutettu tai toteutetaan parhaillaan yhteistyössä asiaankuuluvien johdon edustajien kanssa.

Ympäristökulut ja -varaukset

Vuonna 2023 Stora Enson ympäristöinvestoinnit olivat yhteensä 132 (82) milj. euroa. Pääasiassa niillä parannettiin ilman ja veden laatua ja resurssi- ja energiatehokkuutta sekä pienennettiin vuotoriskiä.

Stora Enson ympäristökulut vuonna 2023 olivat yhteensä 240 (243) milj. euroa. Kuluihin on luettu mukaan poistot, mutta ei korkoja. Ympäristökulut sisältävät verot, palkkiot, hyvitykset, lupiin liittyvät kustannukset, korjaus- ja ylläpitokulut sekä jäteveden puhdistuksessa käytettävät kemikaalit ja tietyt muut materiaalit.

Ympäristövaraukset olivat yhteensä 63 (73) milj. euroa 31.12.2023. Ympäristövarauksista on yksityiskohtaisempia tietoja konsernitilipäätöksen liitteessä 4.9 Varaukset. Tällä hetkellä ei ole käsiteltävänä tai vireillä ympäristöasioihin liittyviä korvausvaatimuksia, joilla voisi olla olennainen negatiivinen vaikutus konsernin taloudelliseen tilanteeseen.

EU-taksonomia

EU:n vuoden 2030 ilmasto- ja energiatavoitteiden sekä Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi EU:ssa otettiin vuonna 2020 käyttöön kestävä rahoituksen luokittelujärjestelmä, jota kutsutaan EU-taksonomiaksi. EU:n taksonomia-asetuksen mukaan suurten yritysten pitää raportoida toimintojensa taksonomiakelpoinen osuus ja taksonomiamukaisuus. Taksonomiakelpoisuus indikoi, kuuluuko jokin taloudellinen toiminto EU:n taksonomia-asetuksessa määriteltujen toimintojen piiriin. Taksonomiamukaisuus taas kuvaa taloudellisen toiminnan kestävyttä kyseiselle toiminnalle määriteltujen teknisten merkittävän edistämisen ja ei merkittävää haittaa -arviointikriteereiden mukaisesti. Taksonomiamukaisen taloudellisen toiminnan on myös noudatettava vähimmäistason suojatoimia. Tämä tarkoittaa, että kestävä toiminnan on kunnioitettava vähimmäistason ihmisoikeuksia ja oltava hyvän liiketoimintatavan mukaista.

Vuonna 2023 EU-taksonomia laajeni delegoidun ympäristöasetuksen myötä kattamaan jäljellä olleet neljä ympäristötavoitetta sekä lisäyksillä delegoituun ilmastoasetukseen. Muutoksilla ei ollut merkittävää vaikutusta Stora Enson taksonomiakelpoisuuteen. Metsäteollisuus ei ole tämänhetkisen lainsäädännön ytimessä, minkä vuoksi metsäteollisuutta harjoittavien yritysten raportointiin piiriin kuuluu vain muutama taloudellinen toiminto. Stora Enson pääasiallisista tuotteista rakennusteollisuudelle suunnatut puupohjaiset ratkaisut kuuluvat EU-taksonomian piiriin edistämällä rakennusten energiatehokkuutta. Muut Stora Enson pääasialliset tuotteet – sellu, kuluttajapakkauskartongin, aaltopahvin, pintakartongin ja aaltopahvipakkausten tuotanto – eivät kuulu EU-taksonomian piiriin, minkä vuoksi raportoidut taksonomiakelpoiset tulosindikaattorit ovat matalia.

Taksonomiamukaiset laadintaperiaatteet

EU-taksonomian mukaisesti raportoidut keskeiset tulosindikaattorit esitetään liikevaihdon, pääomamenojen ja toimintamenojen osalta eri taulukoissa, kuten asetuksessa on määriteltä. Kokonaisliikevaihto on Stora Enso -konsernin kokonaisyhtiö, kuten on esitetty rivillä liikevaihto [konsernin tuloslaskelmassa](#), ja vuokratulot vuonna 2023, perustuen IFRS 15- ja IFRS 16- standardeihin EU-taksonomiassa liikevaihdolle annetun määritelmän mukaisesti. Taksonomiatoimintoihin liittyvä ulkoinen myynti raportoidaan taksonomiakelpoisessa liikevaihdossa. Kokonaispääomamenot kattavat konsernin investoinnit vuonna 2023, kuten on esitetty rivillä lisäykset, pois lukien liikearvo, liitetiedossa 4.1 [Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet sekä käyttöoikeusomaisuuserät](#) ja liitetiedossa 4.2 [Metsäomaisuus](#). Taksonomiakelpoiset pääomamenot ovat investointeja jotka liittyvät taloudellisten toimintojen omaisuuseriin tai prosesseihin. Kokonaistoimintamenoit kattavat kunnossapitokustannukset, lyhytaikaisten vuokrasopimusten kustannukset, pääomittamattomat tutkimus- ja kehitysmenot sekä metsänhoitokustannukset konsernitason. Taksonomiakelpoiset toimintamenoit sisältävät vastaavat suorat pääomittamattomat kustannukset, jotka syntyvät taloudellisiin toimintoihin liittyvistä omaisuuseristä.

Kaksinkertainen huomioon ottaminen vältetään ylläpitämällä raportoinnissa selkeää kustannusrakennetta, joka varmistaa että kunkin toiminnon tulosyksiköt ja kustannustekijät ovat erillisiä. Raportoinnissa toiminnot eivät sisällä päällekkäisyyksiä ympäristötavoitteiden osalta.

Taksonomiakelpoisuus ja taksonomiamukaisuus

Stora Enso on tunnistanut seitsemän taksonomiakelpoista taloudellista toimintoa vuosittaisessa analyysissään raportoitavaksi EU-taksonomiassa. Taksonomiakelpoisuus ja taksonomiamukaisuus arvioinnit on suoritettu EU:n taksonomia-asetuksen ja saatavilla olevien Euroopan komission antamien ohjeistusten parhaan tulkinnan perusteella. Epäselvissä tilanteissa on valittu konservatiivinen lähestymistapa. Vähimmäistason suojatoimia tarkasteltiin konsernitason. Arvioinnille ja tiedoille on saatu myös ulkoinen varmennus.

1.3 Metsänhoito

Taksonomiakelpoinen metsänhoito kattaa Stora Enson omat metsätoiminnot Ruotsissa, missä yhtiö hallinnoi toimintoja kaikilta osin. Puuviljelmät Etelä-Amerikassa ja Kiinassa eivät sisälly metsänhoidon aktiviteettiin. Kaikki (100 %) Stora Enson metsät Ruotsissa ovat sertifiointijärjestelmien (PEFC tai FSC) mukaisesti sertifioituja, mikä antaa pohjan kestävälle metsänhoidolle. Stora Enso katsoo, että sen metsänhoitokäytännöt ovat taksonomiamukaisia, mutta yhtiö ei ole pystynyt täyttämään metsänhoidon merkittävän edistämisen kriteereissä (kohta 4. Auditointi) kuvattua kolmannen osapuolen suorittamaa todentamisvaatimusta. Stora Enso on etsinyt aktiivisesti yhteistyökumppania, joka pystyy suorittamaan EU-taksonomian mukaisen varmentamisen ja jatkaa etsintää. Siihen asti yhtiö raportoi metsänhoidon taksonomiakelpoisena, mutta ei taksonomiamukaisena.

Toiminnon tuotos, kasvatettu puu, käytetään pääosin sisäisesti Stora Enson omissa toiminnoissa. EU-taksonomiassa metsänhoidon liikevaihtoon sisältyy ulkoisesti myyty raakapuu ja hakkuujäte.

1.4 Suojeleva metsätalous

Brasiliassa Stora Enson 50 %:sti omistamassa yhteisessä toiminnossa, Veracelissa, on kohdennettu yli puolet maistaan suojeluun ja ennallistettavaksi luonnolliseksi Atlantin sademetsäksi. Niillä ei suoriteta korjuutoimintaa. Stora Enso katsoo, että suojelumetsänhoitokäytännöt ovat taksonomiamukaisia, mutta yhtiö ei ole kuitenkaan pystynyt täyttämään suojelumetsätalouden merkittävän edistämisen kriteereissä (kohta 4. Auditointi) kuvattua kolmannen osapuolen suorittamaa todentamisvaatimusta. Stora Enso raportoi toiminnon täten taksonomiakelpoisena, mutta ei taksonomiamukaisena. Toimintamenoja ovat suojelutyöhön liittyvät kulut.

2.4 Pilaantuneiden paikkojen ja alueiden kunnostus

Pilaantuneita paikkoja ja alueita koskevat kunnostushankkeet liittyvät lakkautettuihin toimintoihin ja Stora Enson tehtaiden sulkemisiin. Raportoidut toimintamenot sisältävät kunnostamistyöhön liittyvät menot.

3.4 Akkujen valmistus

Stora Enson koelaitoksen kustannukset sekä kovahiili-innovaatioon liittyvät tutkimus- ja kehityskulut ovat taksonomiakelpoisia toimintamenojen osalta. Toiminnan odotetaan tuottavan liikevaihtoa tulevina vuosina. Taksonomiamukaisuus on arvioitu tulevaisuuden teollisen mittakaavan tuotannon perusteella, joka alkaessaan on toiminnon 3.4 Akkujen valmistus teknisten arviointikriteerien mukainen. Lisätietoa Lignode® by Stora Enso -tuotteesta on saatavilla osoitteessa storaenso.com/lignode.

3.5 Rakennusten energiatehokkuuslaitteiden valmistus

Stora Enso tuottaa puupohjaisia ratkaisuja rakennusteollisuudelle. Koska Stora Enso ei ole lopputuotteiden valmistaja, yhdenmukaisuus 'merkittävä edistäminen' -kriteerin kanssa arvioitiin perustuen tietoon loppukäytöstä ja energiatehokkuuteen liittyvistä säädöksistä pääasiallisilla markkina-alueilla. EU-taksonomia liikevaihtoon sisältyy ulkoinen myynti, joka kohdistuu siihen tuotannon osuuteen, jonka arvioidaan päätyvän oviin, ikkunoihin, kattoihin ja ulkoseinäjärjestelmiin. Samaa osuutta käytetään toimintoon liittyvien pääoma- ja toimintamenojen kohdistamiseen.

4.20 Lämmön tai jäädytyksen ja sähkön yhteistuotanto bioenergialla

Puujäte ja sellutuotannon sivuvirrat käytetään energiantuotantoon. Bioenergia, joka tuotetaan biopohjaisista raaka-aineista katsotaan raportoinnissa taksonomiakelpoiseksi. Liikevaihtoon sisältyy ylimääräisen sähkön ja lämmön ulkoinen myynti, jota ei käytetä konsernin sisäisesti. Suurin yksittäinen pääomameno on investointi bioenergian tuotantoon Oulun tehtaalla, jossa bioenergian tuotannon odotetaan käynnistyvän vuonna 2025.

7.6 Uusiutuviin energialähteisiin liittyvien teknologioiden asennus, huolto ja korjaus

Uusiutuvaan energiaan perustuvien teknologioiden asennus katsotaan raportoinnissa taksonomiakelpoiseksi. Raportoidut pääomamenot sisältävät investoinnit, jotka liittyvät aurinkopaneeleiden asennukseen Stora Enson tuotantolaitoksilla.

Vähimmäistason suojatoimet

Stora Enso on arvioinut vähimmäistason suojatoimien noudattamisen kahdella eri tavalla: käymällä läpi yhtiön ihmisoikeuksiin, korruptioon, verotukseen ja reiluun kilpailuun liittyvät prosessit määritelläkseen riittävien prosessien ja kontrollien olemassaolon, ja varmistaakseen, etteivät emoyhtiö, sen tytäryhtiöt tai ylin johto riko tai loukkaa näitä. Yhtiö katsoo prosessiensa olevan hyvällä tasolla ilman rikkomuksia ja siten vähimmäistason suojatoimien mukaisia. Lisätietoa on saatavilla englanninkielisessä Sustainability report -osiossa, luvuissa [Human rights](#), [Business ethics](#) ja [Stora Enso as a taxpayer](#).

Luokitusjärjestelmän mukaisiin taloudellisiin toimintoihin liittyvistä tuotteista tai palveluista saatu osuus liikevaihdosta 2023

Milj. euroa

Taloudelliset toiminnot	Koodi	Liikevaihto	Osuus liikevaihdosta, vuosi 2023	Merkittävän edistämisen kriteerit							"Ei merkittävää haittaa" -kriteerit (DNSH: Does Not Significantly Harm)							Luokitusjärjestelmän mukaisten tai luokitusjärjestelmäkelpoisten osuus liikevaihdosta, vuosi 2022	Luokka mahdollistava toiminta	Luokka siirtymätoiminta
				Ilmastonmuutoksen hillintä	Ilmastonmuutokseen sopeutuminen	Vesi	Ympäristön pilaantuminen	Kiertotalous	Biologinen monimuotoisuus	Ilmastonmuutoksen hillintä	Ilmastonmuutokseen sopeutuminen	Vesi	Ympäristön pilaantuminen	Kiertotalous	Biologinen monimuotoisuus	Vähimmäistason suojatoimet				
		EUR	%	K; E; E/S	K; E; E/S	K; E; E/S	K; E; E/S	K; E; E/S	K; E; E/S	K; E; E/S	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	%	M	S
A. LUOKITUSJÄRJESTELMÄKELPOISET TOIMINNAT																				
A.1 Ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot																				
Metsänhoito	CCM 1.3																	100 %		
Rakennusten energiatehokkuuslaitteiden valmistus	CCM 3.5	413	4,4 %	K	E	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	K	K	K	K	K	K	K	100 %	M	
Lämmön tai jäähdytyksen ja sähkön yhteistuotanto bioenergialla	CCM 4.20	41	0,4 %	K	E	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	K	K	K	n/a	K	K		96,6 %		
Ympäristön kannalta kestävästä (luokitusjärjestelmän mukaisista) toiminnoista saatu liikevaihto (A.1)		454	4,8 %	100 %														99,7 %		
josta mahdollistavat toiminnot		413	4,4 %	100%														78,3 %	M	
josta siirtymätoiminnot																				S
A.2 Luokitusjärjestelmäkelpoiset muttei ympäristön kannalta kestävät (muut kuin luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot																				
Metsänhoito	CCM1.3	118	1,3 %															— %		
Lämmön tai jäähdytyksen ja sähkön yhteistuotanto bioenergialla	CCM 4.20	2	0,0 %															3,4 %		
Luokitusjärjestelmäkelpoisista muttei ympäristön kannalta kestävästä (muista kuin luokitusjärjestelmän mukaisista) toiminnoista saatu liikevaihto (A.2)		119	1,3 %															0,3 %		
A. Luokitusjärjestelmäkelpoisista toiminnoista saatu liikevaihto (A.1+A.2)		574	6,1 %															100 %		
B. EI-LUOKITUSJÄRJESTELMÄKELPOISET TOIMINNAT																				
Ei-luokitusjärjestelmäkelpoisista toiminnoista saatu liikevaihto		8 836	93,9 %																	
Yhteensä¹		9 410	100 %																	

¹ Taksonomiassa liikevaihtoon sisällytetään myös vuokratulot, joten luku eroaa hieman konsernin liikevaihdosta.

K – Kyllä, luokitusjärjestelmäkelpoinen ja luokitusjärjestelmän mukainen toiminta kyseisen ympäristötavoitteen osalta
 E – Ei, luokitusjärjestelmäkelpoinen muttei luokitusjärjestelmän mukainen toiminta kyseisen ympäristötavoitteen osalta
 E/S – Ei sovelleta, ei-luokitusjärjestelmäkelpoinen toiminta kyseisen ympäristötavoitteen osalta

Luokitusjärjestelmän mukaisiin taloudellisiin toimintoihin liittyvien tuotteiden ja palvelujen osuus pääomamenoista 2023

Milj. euroa				Merkittävän edistämisen kriteerit							"Ei merkittävää haittaa" -kriteerit (DNSH: Does Not Significantly Harm)							Luokitusjärjestelmän mukaisten tai luokitusjärjestelmäkelpoisten osuus pääomamenoista, vuosi 2022	Luokka mahdollistava toiminta	Luokka siirtymätoiminta
				Ilmastonmuutoksen hillintä	Ilmastonmuutokseen sopeutuminen	Vesi	Ympäristön pilaantuminen	Kiertotalous	Biologinen monimuotoisuus	Ilmastonmuutoksen hillintä	Ilmastonmuutokseen sopeutuminen	Vesi	Ympäristön pilaantuminen	Kiertotalous	Biologinen monimuotoisuus	Vähimmäistason suojaustoimet				
Taloudelliset toiminnot	Koodi	Pääomamenot	Osuus pääomamenoista, vuosi 2023	K; E; E/S	K; E; E/S	K; E; E/S	K; E; E/S	K; E; E/S	K; E; E/S	K; E; E/S	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	%	M	S
A. LUOKITUSJÄRJESTELMÄKELPOISET TOIMINNAT																				
A.1 Ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot																				
Metsänhoito	CCM 1.3																	100 %		
Akkujen valmistus	CCM 3.4	—	0,0 %	K	E	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	K	K	K	K	K	K	100 %	M	
Rakennusten energiatehokkuuslaitteiden valmistus	CCM 3.5	4	0,4 %	K	E	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	K	K	K	K	K	K	100 %	M	
Kaukolämmön tai -jäähdytyksen jakelu	CCM 4.15																	100 %		
Lämmön tai jäähdytyksen ja sähkön yhteistuotanto bioenergialla	CCM 4.20	57	5,1 %	K	E	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	K	K	K	n/a	K	K	70,1 %		
Uusiutuviin energialähteisiin liittyvien teknologioiden asennus, huolto ja korjaus	CCM 7.6	3	0,3 %	K	E	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	K	n/a	n/a	n/a	n/a	K	— %	M	
Ympäristön kannalta kestävien (luokitusjärjestelmän mukaisten) toimintojen pääomamenot (A.1)		64	5,7 %	100 %														94,3 %		
josta mahdollistavat toiminnot		7	0,6 %	100 %														54,9 %	M	
josta siirtymätoiminnot																				S
A.2 Luokitusjärjestelmäkelpoiset muttei ympäristön kannalta kestävät (muut kuin luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot																				
Metsänhoito	CCM 1.3	7	0,6 %															— %		
Lämmön tai jäähdytyksen ja sähkön yhteistuotanto bioenergialla	CCM 4.20	4	0,3 %															29,9 %		
Luokitusjärjestelmäkelpoisten muttei ympäristön kannalta kestävien (muiden kuin luokitusjärjestelmän mukaisten) toimintojen pääomamenot (A.2)		10	0,9 %															5,7 %		
A. Luokitusjärjestelmäkelpoisten toimintojen pääomamenot (A.1+A.2)		75	6,6 %															100 %		
B. EI-LUOKITUSJÄRJESTELMÄKELPOISET TOIMINNAT																				
Ei-luokitusjärjestelmäkelpoisten toimintojen pääomamenot		1 051	93,4 %																	
Yhteensä		1 125	100 %																	

K – Kyllä, luokitusjärjestelmäkelpoinen ja luokitusjärjestelmän mukainen toiminta kyseisen ympäristötavoitteen osalta
 E – Ei, luokitusjärjestelmäkelpoinen muttei luokitusjärjestelmän mukainen toiminta kyseisen ympäristötavoitteen osalta
 E/S – Ei sovelleta, ei-luokitusjärjestelmäkelpoinen toiminta kyseisen ympäristötavoitteen osalta

Luokitusjärjestelmän mukaisiin taloudellisiin toimintoihin liittyviin tuotteisiin ja palveluihin liittyvä osuus toimintamenoista 2023

Milj. euroa				Merkittävän edistämisen kriteerit							"Ei merkittävää haittaa" -kriteerit (DNSH: Does Not Significantly Harm)							Vähimmäistason suojatoimet	Luokitusjärjestelmän mukaisten tai luokitusjärjestelmäkelpoisten osuus toimintamenoista, vuosi 2022	Luokka mahdollistava toiminta	Luokka siirtymätoiminta
				Ilmastonmuutoksen hillintä	Ilmastonmuutokseen sopeutuminen	Vesi	Ympäristön pilaantuminen	Kiertotalous	Biologinen monimuotoisuus	Ilmastonmuutoksen hillintä	Ilmastonmuutokseen sopeutuminen	Vesi	Ympäristön pilaantuminen	Kiertotalous	Biologinen monimuotoisuus						
Taloudelliset toiminnot	Koodi	Toimintamenot	Osuus toimintamenoista, vuosi 2023	K; E; E/S	K; E; E/S	K; E; E/S	K; E; E/S	K; E; E/S	K; E; E/S	K; E; E/S	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	%	M	S	
A. LUOKITUSJÄRJESTELMÄKELPOISET TOIMINNAT																					
A.1 Ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot																					
Metsänhoito	CCM 1.3																	100 %			
Suojeleva metsätalous	CCM 1.4																	100 %			
Pilaantuneiden paikkojen ja alueiden kunnostus	PPC 2.4	6	0,7 %	n/a	n/a	n/a	Y	n/a	n/a	n/a	K	K	K	n/a	K	K	K	— %			
Akkujen valmistus	CCM 3.4	21	2,6 %	K	E	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	K	K	K	K	K	K	100 %	M		
Rakennusten energiatehokkuuslaitteiden valmistus	CCM 3.5	20	2,5 %	K	E	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	K	K	K	K	K	K	100 %	M		
Lämmön tai jäähdytyksen ja sähkön yhteistuotanto bioenergialla	CCM 4.20	32	4,1 %	K	E	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	K	K	K	n/a	K	K	52,9 %			
Ympäristön kannalta kestävien (luokitusjärjestelmän mukaisten) toimintojen toimintamenot (A.1)		78	9,9 %	92,7 %			7,3 %											82,9 %			
josta mahdollistavat toiminnot		41	5,2 %	100 %														45,0 %	M		
josta siirtymätoiminnot																				S	
A.2 Luokitusjärjestelmäkelpoiset muttei ympäristön kannalta kestävät (muut kuin luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot																					
Metsänhoito	CCM 1.3	23	2,9 %															— %			
Suojeleva metsätalous	CCM 1.4	1	0,1 %															— %			
Lämmön tai jäähdytyksen ja sähkön yhteistuotanto bioenergialla	CCM 4.20	6	0,7 %															47,1 %			
Luokitusjärjestelmäkelpoisten muttei ympäristön kannalta kestävien (muiden kuin luokitusjärjestelmän mukaisten) toimintojen toimintamenot (A.2)		30	3,8 %															17,1 %			
A. Luokitusjärjestelmäkelpoisten toimintojen toimintamenot (A.1+A.2)		108	13,7 %															100 %			
B. EI-LUOKITUSJÄRJESTELMÄKELPOISET TOIMINNAT																					
Ei-luokitusjärjestelmäkelpoisten toimintojen toimintamenot		681	86,3 %																		
Yhteensä		790	100 %																		

K – Kyllä, luokitusjärjestelmäkelpoinen ja luokitusjärjestelmän mukainen toiminta kyseisen ympäristötavoitteen osalta
 E – Ei, luokitusjärjestelmäkelpoinen muttei luokitusjärjestelmän mukainen toiminta kyseisen ympäristötavoitteen osalta
 E/S – Ei sovelleta, ei-luokitusjärjestelmäkelpoinen toiminta kyseisen ympäristötavoitteen osalta

Riskit ja riskienhallinta

Lähestymistapamme riskienhallintaan

Riskit ovat olennainen osa liiketoimintaa ja hallinnointijärjestelmää, ja niihin sisältyy sekä uhkia että mahdollisuuksia, joilla saattaa olla vaikutus Stora Enson tulevaan menestykseen ja taloudelliseen tulokseen sekä sen kykyyn täyttää tietyt yhteiskunnalliset ja ympäristölliset tavoitteet. Stora Enso on sitoutunut varmistamaan, että riskien ja mahdollisuuksien järjestelmällinen, kokonaisvaltainen ja oma-aloitteinen hallinta kuuluu ydinosaamiseemme ja että kaikessa päätöksenteossa edistetään yrityskulttuuria, joka ottaa huomioon sekä riskit että mahdollisuudet. Hallitsemme riskejä ja edistämme mahdollisuuksiamme dynaamista riskianalyysia ja skenaariosuunnittelua johdonmukaisesti soveltaen. Näin vähennämme liiketoimintaamme kohdistuvia uhkia, mitkä saattavat estää meitä saavuttamasta liiketoimintatavoitteitamme.

Riskienhallinnan johtaminen

Stora Ensolla riski määritellään epävarmuuden vaikutukseksi konsernin kykyyn toimia organisaation arvojen, tavoitteiden ja päämäärien mukaisesti. Konsernin hallituksen hyväksymässä riskejä koskevassa toimintapolitiikassa määritellään riskienhallintaan sovellettavan COSO-viitekehyksen (Committee of Sponsoring Organizations) ja ISO 31000 -standardin mukaisen lähestymistavan pääpiirteet. Perimmäinen vastuu yleisestä riskienhallintaprosessista ja asianmukaisen ja hyväksyttävän riskitason määrittelystä, pääosin yhtiön käytäntöjen mukaisesti, on yhtiön hallituksella.

Hallitus on perustanut talous- ja tarkastusvaliokunnan, joka tukee hallitusta Stora Ensossa sovellettavan riskienhallintaprosessin riittävyyden seurannassa ja etenkin taloudellisten riskien hallinnassa ja raportoinnissa. Tämä seuranta kattaa myös kyberturvallisuuteen liittyvät riskit. Vastuullisuus- ja yritysetiikkavaliokunnan tehtävänä on valvoa yhtiön toimintaa vastuullisuutta ja yritysetiikkaa koskevissa asioissa sekä yhtiön pyrkimyksiä mallikkaan yritysvastuukansalaisuuden toteuttamiseen ja yhtiön panostusta vastuullisuuden kehitystyöhön.

Riskienhallinnasta vastaava johtaja toimii suoraan talousjohtajan alaisuudessa ja on vastuussa konsernin riskienhallintakehyksen ylhäältä alas tapahtuvan toteutuksen suunnittelusta, kehittämisestä ja seurannasta. Kunkin divisioonan ja tukitoiminnon vetäjä on oman johtoryhmänsä kanssa vastuussa prosessin täytäntöönpanosta ja kehyksen ja ohjeistuksien välittämisestä eteenpäin organisaation muille tasoille. Sisäisen tarkastuksen yksikkö arvioi Stora Enson riskienhallintaprosessin toimivuutta ja tehokkuutta.

Riskienhallintaprosessi

Riskienhallinta on osa kaikkea päätöksentekoprosessia, ja kaikki merkittävät investointipäätökset sisältävät holistisen riskienarvioinnin. Divisioonat ja konsernin tuki- ja palvelutoiminnot suorittavat keskeisiin tavoitteisiinsa liittyvän kokonaisvaltaisen perusriskiarvioinnin vuosittaisen strategiaprosessin yhteydessä. Riskienhallintaprosessia koskevat erityisohjeet esitetään riskienhallintajärjestelmän ohjeissa.

Liiketoimintayksiköt ja toiminnot tunnistavat riskien lähteet, tapahtumat, mukaan lukien olosuhteiden muutokset, sekä niiden syyt ja mahdolliset seuraukset. Stora Enson riskimallissa esitetään kokonaisvaltainen riskikartta (risk universe), jota käytetään holistisen riskien tunnistamisen ja riskien yhdistelyn tukena. Riskimalli myös luokittelee ja johdonmukaistaa käytettävää riskiterminologiaa.

Riskianalyysiin kuuluu riskiä koskevan ymmärryksen lisääminen, mistä on hyötyä riskien arvioinnissa. Riskiarvioinnin tarkoitus on määritellä riskien tärkeysjärjestys ja tukea päätöksentekoa määrittämällä, mitkä riskit vaativat toimenpiteitä. Riskejä arvioidaan niiden vaikutuksen ja toteutumisen todennäköisyyden perusteella. Riskeistä arvioidaan niiden vaikutus ja toteutumisen todennäköisyys, usein tiettyyn riskiskenaarioon perustuen, ja kun huomioon otetaan lisäksi käytössä olevien, riskin pienentämiseen tähtävien toimenpiteiden toimivuus, voidaan määritellä jäännösriskitaso. Ennalta määritellyissä vaikutusasteikoissa huomioidaan vaikutukset talouteen, turvallisuuteen ja maineeseen, niin määrällisesti kuin laadullisesti.

Riskien käsittely kattaa yhden tai useamman riskienhallintavaihtoehdon valinnan. Vaihtoehtoja ovat muun muassa välttäminen, vähentäminen, jakaminen ja pitäminen. Koetun riskirajan ylittävälle riskeille määritellään myös muita riskien vähentämistoimenpiteitä, joissa yhdistyvät riskien käsittelytoimenpiteiden vastuunjako ja aikataulus.

Vuosittaisen perusriskiarvioinnin jälkeen priorisoidut ja kehittyvät riskit, niiden arviointi ja niihin liittyvät vastaavat riskienhallinnan toimet sekä liiketoiminnan jatkuvuus suunnitelmat käydään läpi divisioonien puolivuositain pidettävissä raportointikokouksissa.

Huolimatta siitä, mitä toimenpiteitä riskien hallinnassa ja niiden vaikutusten lievittämisessä käytetään, ja ottaen huomioon, että osa riskeistä ei ole johdon suoraan hallittavissa, riskien toteutuessa ei voida absoluuttisesti taata, ettei niillä voisi olla merkittäviä haittavaikutuksia Stora Enson liiketoimintaan, taloudelliseen tilaan, tulokseen tai kykyyn täyttää taloudelliset velvoitteensa.

Pääasialliset riskit

Maine

Maineeseen liittyvät riskit heijastavat usein monien muiden riskityyppien yhteisvaikutuksia, ja ne voivat olla seurausta vaaratilanteista tai työntekijöiden, alihankkijoiden, tavarantoimittajien tai muiden liikekumppaneiden sääntöjenvastaisesta käyttäytymisestä. Tällaisia ovat esimerkiksi normien, lakien ja asetusten tai toimintaperiaatteita koskevien ohjeiden noudattamatta jättäminen. Stora Enson maineen ja tuotemerkin vahingoittuminen voi johtaa sijoittajien ja asiakkaiden luottamuksen menettämiseen, mikä nostaa pääomakustannuksia ja vähentää tuloja.

Riskienhallinta ja mahdollisuudet

Toimintaperiaatteet, kuten Stora Enson käytännössännöt ja Toimittajien eettiset toimintaohjeet, varmistavat, että hallitus valvoo asiaa. Jatkuvat ja pakolliset koulutustilaisuudet työntekijöille ja toisinaan myös toimittajille takaavat, että toimintaperiaatteita noudatetaan, ja Stora Enson vaatimusten noudattamista valvotaan tarkastuksilla. Stora Enso on perustanut Speak Up Hotline -puhelinlinjan, jonka kautta työntekijät ja kaikki kolmannet osapuolet maailmanlaajuisesti voivat nimettömästi ilmoittaa mahdollisista sääntöjenvastaisuuksista. Kaikki ilmoitetut tapaukset tutkitaan ja niistä raportoidaan, ja todistetut tapaukset johtavat

toimenpiteisiin. Stora Enso toimii jatkuvasti yhteistyössä sidosryhmiensä kanssa parantaakseen suhteitaan, vastatakseen kehittyviin tarpeisiin ja kehittääkseen strategiaansa.

Makrotalous, geopolitiikka ja valuuttakurssit

Muutoksilla maailmantalouden olosuhteissa, kuten markkinoiden äkillisillä korjausliikkeillä ja valuuttakurssien epävakaudella, voi olla olennaisen kielteinen vaikutus yhtiön tulokseen, rahavirtaan ja taloudelliseen tilanteeseen.

Stora Enso altistuu erilaisille rahoitusmarkkinariskeille, joita konsernin tulee hallita hallituksen hyväksymien toimintatapojen mukaisesti. Tavoitteena on kustannustehokas konserniyritysten varainhankinta ja tuloksen heilahtelujen pienentäminen rahoitusinstrumenttien avulla. Konsernin pääasialliset rahoitusriskit valuutariskin ohella ovat korkoriski, maksuvalmius- ja jälleenrahoitusriski, hyödykkeiden hintariski ja luottoriski.

Rahoitusriskejä käsitellään yksityiskohtaisemmin konsernitilinpäätöksen liitteessä 5.1 Rahoitusriskien hallinta.

Riskienhallinta ja mahdollisuudet

Stora Enson monipuolinen liiketoimintaportfolio pienentää altistumista yksittäisissä maissa ja tuotesegmenteissä. Ulkoisen ympäristön kehitystä seurataan jatkuvasti ja suunnittelussa käytetään oletuksia, jotka ottavat huomioon keskeisiin makrotaloudellisiin tekijöihin liittyvät merkittävät lähiajan, keskipitkän aikavälin ja pitkän ajan kehitysajurit ja riskit. Yhtiön hallituksen hyväksymän riskinottohalun noudattamista seurataan tarkasti ja niin rahavirtaa kuin likviditeettiä hallitaan aktiivisesti. Stora Enso suojaa 15–60 % hyvin todennäköisestä 12:sta kuukauden nettovaluuttavirrasta päävaluutoissa. Vähennämme muuntoriskiä rahoittamalla investoinnit paikallisella valuutalla silloin, kun se on taloudellisesti mahdollista. Divisioonat seuraavat säännöllisesti tilausvirtojaan ja muita keskeisiä käytettävissä olevia mittareita, jotta ne voivat reagoida nopeasti kauppasuhteiden heikkenemiseen. Mikäli yleinen taloudellinen tilanne tai pääasialliset taloudelliset indikaattorit heikkenevät merkittävästi, konsernilla on mahdollisuus toteuttaa kustannussäästöjä tasapainottaakseen myynnin heikentymisen vaikutusta katteisiin.

Kilpailu ja markkinakysyntä

Pakkaus-, sellu-, paperi- ja puutuotetoimialat ovat kypsiä ja pääomavaltaisia, ja niillä on kova kilpailu. Stora Enson pääkilpailijoihin kuuluu useita suuria kansainvälisiä metsäteollisuusyhtiöitä sekä lukuisia alueellisia ja erikoistuneita kilpailijoita. Asiakaskysyntä vaikuttaa tuotehintoihin, ja talouden yleinen kehitys sekä varastotasot heijastuvat kysyntään. Tuotteiden hintoihin, jotka ovat taipuvaisia syklisyyteen, vaikuttavat kapasiteettien käyttöasteet, jotka laskevat taloudellisesti hitaina aikoina. Hintamuutokset vaihtelevat tuotteiden ja maantieteellisten alueiden välillä.

Seuraavassa taulukossa esitetään +/-10 prosentin hintojen ja volyymin muutoksen vaikutus eri segmenttien liiketulokseen vuoden 2023 lukujen perusteella.

Liiketulos: +/-10 %:n muutoksen vaikutus, milj. euroa

Segmentit	Hinta	Määrä
Packaging Materials	434	110
Packaging Solutions	107	43
Biomaterials	143	52
Wood Products	152	32
Forest	246	6

Riskienhallinta ja mahdollisuudet

Tuotekysynnän ja kulutustottumusten muutoksiin vastaaminen sekä uusien kilpailukykyisten ja taloudellisesti kannattavien tuotteiden kehittäminen edellyttävät innovaatiota, jatkuvaa kapasiteetin hallintaa ja rakenteellista kehittämistä. Kysyntään, hintoihin, kilpailuun ja asiakkaisiin liittyviä riskejä seurataan säännöllisesti divisioonissa ja liiketoimintayksiköissä osana normaalia liiketoiminnan johtamista. Näitä riskejä seurataan ja arvioidaan jatkuvasti myös konsernin tasolla. Tavoitteena on luoda laajempi kuva konsernin tuotantorakenteesta ja yleisestä pitkän aikavälin kannattavuuspotentiaalista.

Yhtenä maailman suurimmista yksityisistä metsänomistajista Stora Enso myös hyötyy strategisesta uusiutuvasta luonnonvarasta. Konsernin puihin ja puupohjaisiin uusiutuviin materiaaleihin liittyvä asiantuntijuus vastaa asiakkaiden ja kuluttajien muuttuviin ilmastomuutoslähtöisiin toiveisiin. Konsernin uusiutuvista materiaaleista valmistetut tuotteet, joilla on matala hiilijalanjälki, auttavat asiakkaita ja koko yhteiskuntaa alentamaan hiilidioksidipäästöjä, sillä ne tarjoavat vaihtoehdon fossiilista polttoaineista ja muista uusiutumattomista materiaaleista valmistetuille tuotteille.

Hankinta

Raaka-aineiden nousevat hinnat ja materiaalien, tuotteiden ja palvelujen saatavuus voivat vaikuttaa haitallisesti Stora Enson kannattavuuteen. On ensiarvoisen tärkeää taata yhteys luotettaviin ja kilpailukykyisiin toimittajiin sekä hallinnoida kustannuksia ja tuottavuutta proaktiivisesti. Riippuvuus ulkopuolisista energiantuottajista altistaa Stora Enson myös energian markkinahintojen muutoksille. Toimitusketjun häiriöiden riskiä lisäävät myös kyberhäiriötilanteet, poliittinen epävakaus ja muut maailmankauppiaan liittyvät tekijät.

Seuraavassa taulukossa esitetään Stora Enson suurimmat menoerät.

Kustannusten jakauma 2023

Operatiiviset kustannukset	% kokonaiskustannuksista	% liikevaihdosta
Logistiikka ja komissiot	10 %	10 %
Tuotantokustannukset		
Kuitu	33 %	32 %
Kemikaalit ja täyteaineet	9 %	8 %
Energia	7 %	7 %
Materiaalit	10 %	9 %
Henkilöstö	14 %	14 %
Muut	11 %	11 %
Poistot	6 %	6 %
Yhteensä	100 %	97 %
Operatiiviset kustannukset ja liikevaihto yhteensä (milj. euroa)	9 130	9 396
Osakkuusyhtiöt, operatiivinen		76
Operatiivinen liiketulos (milj. euroa)		342

Stora Enso on monilla alueilla riippuvainen tavarantoimittajista sekä niiden kyvystä toimittaa oikeanlaisia tuotteita ja palveluja oikeaan aikaan. Stora Ensolle tärkeimmät tuotteet ovat kuitu, kemikaalit ja energia sekä koneet ja laitteet investointiprojekteissa. Ensi- ja toissijaisten hiilineutraalien biopolttoaineiden kasvava kysyntä saattaa kasvattaa energiakustannuksia. Tärkeimmät palvelut ovat kuljetukset sekä erilaiset ulkoistetut liiketoimintakulupalvelut. Toimittajien rajallinen määrä on riski joidenkin tällaisten palvelujen osalta.

Riskienhallinta ja mahdollisuudet

Tuotantopanokulujen epävakautta seurataan tarkasti niin liiketoimintayksikköjen kuin divisioonien ja konsernin tasolla, ja konserni soveltaa johdonmukaista ja pitkäaikaista energian suojausstrategiaa. Hinta- ja tarjontariskejä hallitaan lisäämällä omaa energiantuotantoa ja omistamalla Pohjolan Voiman ja Teollisuuden Voiman kaltaisten kilpailukykyisten voimalaitosten osakkeita sekä pitkäaikaisten toimitus sopimusten ja johdannaisten avulla. Stora Enso suojaa hintariskejä raaka-aine- ja lopputuotemarkkinoilla ja tukee osaltaan kyseisten markkinoiden kehitystä. Toimittajia on useita, ja niiden toimintaa seurataan, jotta tuotannon jatkuvuus, liiketoimet tai kehitysprojektit eivät vaarantuisi.

Osana Stora Enson arvoketjua toimittajien ja alihankkijoiden on myös noudatettava Stora Enson vastuullisuusvaatimuksia. Vastuullisuusvaatimukset toimittajille ja auditointijärjestelmät kattavat niin raaka-aineet kuin muut tavarat ja palvelut. Toimittajien ympäristöön, yhteiskuntaan ja liiketapoihin liittyvien riskien arvioimiseen käytetään yhtiön sisäistä riskienarviointityökalua. Korkean riskin toimittajat tarkastetaan toimittajien eettisten toimintaohjeiden noudattamisen kannalta ja tarkastusten tuloksia ja niiden perusteella suositeltujen toimenpiteiden toteutusta seurataan. Toimittajille annetaan mahdollisuus toimintansa parantamiseen, mutta tarvittaessa sopimus voidaan irtisanoa.

Stora Ensolta on myös mahdollisuus luoda liiketoimintaansa lisäarvoa ja innovointia globaalisti rakentamalla vahvoja ja mitattavissa olevia suhteita parhaisiin toimittajiin ja toteuttamalla yhtenäisiä hankintaprosesseja, jotka lisäävät suorituskykyä, parantavat tarjoustensa laatua kulujen vähentämiseksi ja kehittävät vastuullisia toimittajia.

Sääntelyn muutokset

Poliittiset tai sääntelyä, kuten esimerkiksi metsiä, luonnon monimuotoisuutta, ympäristöä ja verotusta, koskevat muutokset voivat vaikuttaa Stora Enson liiketoimintoihin kaikissa maissa ja kaikilla lainkäyttöalueilla, joissa konsernilla on toimintaa. Mahdollisiin vaikutuksiin lukeutuvat korkeammat kulut ja investoinnit, joita tarvitaan uusiin vaatimuksiin vastaamiseksi, omaisuuserien pakkolunastus, rojaltien määrääminen sekä paikallista omistusta tai jalostamista koskevat vaatimukset.

Euroopan vihreän kehityksen ohjelma ja sen tavoitteet vuosille 2030 ja 2050 ovat johtaneet valmisteilla olevan lainsäädännön lisääntymiseen. Tämän lainsäädännön toimeenpanoa on aikaistettu entisestään vuonna 2022 ja sillä voi olla vaikutus Stora Enson tulevaan liiketoimintaan. Euroopan komission poliittiset aloitteet tulevat sisältämään linjauksia ja lainsäädäntöä, jotka koskevat esimerkiksi EU:n metsä- ja biodiversiteettistrategioita, uusiutuvan energia direktiiviä, EU:n päästökauppajärjestelmää, kestäviä tuotteita koskevaa aloitetta, pakkauksista ja pakkausjätteestä annettua direktiiviä ja EU-taksonomiaa.

Poliittiset päätökset metsävaroista voivat rajoittaa puun saatavuutta, nostaa kustannuksia ja lisätä metsänhoidon kustannuksia ja vähentää investointimahdollisuuksia.

Stora Ensolle on myönnetty erilaisia investointitukia. Yhtiö on tehnyt joitakin investointisitoumuksia eri maissa, kuten Suomessa, Kiinassa ja Ruotsissa. Mikäli suunnitelmien ehdot, joihin on sitouduttu, eivät täyty, paikalliset viranomaiset voivat käyttää hallinnollisia keinoja ja vaatia aiemmin myönnettyjä investointitukia takaisin tai määrätä seuraamuksia Stora Ensolle. Tällaisen prosessin lopputuloksella saattaisi olla negatiivinen vaikutus Stora Enson tulokseen.

Riskienhallinta ja mahdollisuudet

Sääntelyn ja poliittisen kehityksen aktiivinen seuranta Stora Enson toimintamaissa sekä osallistuminen sääntelyn kehittämiseen pääasiassa teollisuuden etujärjestöjen ja muiden kumppanuuksien kautta ovat tärkeitä riskienhallintatoimenpiteitä. Muutokset sääntelyssä voivat johtaa myös merkittäviin mahdollisuuksiin edistämällä vastuullisten tuotteiden markkinoiden kasvua ja luomalla kilpailuetua resurssitehokkuuden ja uusiutuvuuden kautta.

Ilmastonmuutos – fyysiset vaikutukset

Pitkän aikavälin (25–30 vuotta) muutokset sademäärissä, kuivuus, toistuvat äärimmäiset sääilmiöt ja korkeammat keskilämpötilat, jotka lisäävät metsäpalojen ja hyönteistuhojen riskiä, voivat vahingoittaa toimintoja, metsiä ja puuviljelmiä, vaikuttaen näin metsäomaisuuden arvoon ja paikallisiin puun hintoihin. Lauhemmilla talvilla voi myös olla vaikutus puun korjuuseen ja kuljetuksiin sekä niihin liittyviin kustannuksiin pohjoisilla alueilla. Yhä tiheimmät äärimmäiset sääilmiöt lisäävät myös häiriöiden riskiä tuotannossa, logistiikassa sekä raaka-aineiden ja energian toimituksessa.

Vuoden 2023 aikana keskityttiin erityisten fyysisten riskivaikutusten tarkempaan analyysiin ja siirtymävaiheen skenaarioiden kehittämiseen. Lue lisää kohdasta [Ilmastoön liittyvien taloustietojen raportointi](#) (TCFD) ja indeksitaulukosta joka on saatavilla osoitteessa [storaenso.com](#).

Riskienhallinta ja mahdollisuudet

Fyysiset riskit ovat suurelta osin riskinsiirron ja näin ollen Stora Enson omaisuus- ja keskeytysvakuutusohjelmien kattamia. Metsä- ja puuviljelmäomaisuuden osalta Stora Enso hyötyy strategisesta häiriönsietokyvystä, joka syntyy omaisuuden maantieteellisestä hajautuksesta. Perusteellinen puuviljelmien suunnittelu hallalle alueille välttämiseksi ja T&K-ohjelmat parantavat puiden ääriämpötilojen sietokykyä. Stora Enso ylläpitää monimuotoisia metsätyyppisiä ja -rakenteita ja tukee monimuotoisuutta myös puun hankinnassa. Puunkorjuu pehmeällä maalla vaatii parhaiden käytäntöjen ohjeistuksen toimeenpanoa.

Pohjoiset metsät Suomessa ja Ruotsissa voivat myös hyötyä lisääntyneestä lämpösummasta ja pidemmistä kasvukausista, jotka nopeuttavat metsien kasvua. Tällä olisi suora myönteinen vaikutus oman metsäomaisuutemme arvoon ja epäsuora vaikutus markkinapuun saatavuuteen sekä kustannuksiin.

Luonnon monimuotoisuus

Stora Enson metsätalous- ja teollisuusalueet vaikuttavat luonnon monimuotoisuuteen. Samalla Stora Enson liiketoiminta on riippuvainen raaka-aineista, kuten puusta ja makeasta vedestä. Näitä raaka-aineita tukevat maaperän laatu sekä ekosysteemipalvelut muun muassa bioremediaation, metsätautien ja tuholaisien torjunnan sekä ilmaston säätelyn osalta. Luonnon monimuotoisuuden häviäminen voi vaikuttaa kielteisesti Stora Enson metsäomaisuuden arvoon, lisätä puun tarjonnan häiriöiden riskiä ja vahingoittaa yhtiön mainetta. Lue lisää kohdasta [Luontoon liittyvien taloustietojen raportointi](#) (TNFD).

Riskienhallinta ja mahdollisuudet

Stora Enso on sitoutunut saavuttamaan omissa metsissään ja istutuksissaan positiivisen nettovaikutuksen luonnon monimuotoisuuteen vuoteen 2050 mennessä. Luonnon monimuotoisuuden hallinta on olennainen osa Stora Enson metsänhoitokäytäntöjä, ja konserni pyrkii tekemään muutakin kuin vain lieventämään monimuotoisuuden häviämistä. Toimintaa tuetaan digitalisaatiolla sekä jatkuvalla tutkimuksella ja innovaatiotoiminnalla metsätalouden kehittämiseksi ja parhaan mahdollisen arvon tuottamiseksi Stora Enson asiakkaille ja muille sidosryhmille. Konserni tietää kaiken käyttämänsä puun alkuperän, ja 99 % sen omistamasta tai hallinnoimasta maasta on metsäsertifiointijärjestelmien piirissä. Stora Enso tekee yhteistyötä eri sidosryhmien kanssa tavoitteenaan suojella ekosysteemejä ja turvata luonnonvaroja.

Ihmiset ja osaaminen

Kilpailu työntekijöistä on kovaa ja Stora Enso saattaa pitkällä aikavälillä epäonnistua houkuttelemaan ja pitämään päteviä työntekijöitä. Mahdollisia vaikutuksia ovat avainhenkilöiden menetykset, kyvyttömyys houkutella uusia tai asianmukaisesti koulutettuja työntekijöitä tai viivästykset avainhenkilöiden palkkauksessa. Nämä vaikutukset voivat vahingoittaa merkittävästi Stora Enson liiketoimintaa sekä estää konsernia saavuttamasta strategiset tavoitteensa. Työmarkkinahäiriöillä ja lakoilla, erityisesti uudelleenjärjestelyiden aikaan, ja liiketoimintojen myynnistä ja tehtaiden sulkemisesta aiheutuvilla tai työmarkkinaneuvottelujen seurauksena tapahtuvilla irtisanomisilla voi olla olennaisen heikentävä vaikutus Stora Enson liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan ja kannattavuuteen.

Riskienhallinta ja mahdollisuudet

Stora Enso hallitsee riskejä ja avainhenkilöiden menettämistä erilaisten toimien avulla. Näitä toimia ovat esimerkiksi Stora Enson työnantajakäytännön tunnettuuden lisääminen yhtiön sisällä ja ulkopuolella, tiettyjen palkitsemiskäytäntöjen maailmanlaajuinen käyttöönotto ja lahjakkuuksien tunnistamisen ja kehittämisen tehostaminen. Lisäksi hyödynnämme aktiivisesti lahjakkuuksien ja johdon arvioita sekä seuraajasuunnittelua avainasemissa. Ammattijärjestöt edustavat suurinta osaa työntekijöistä, ja voimassa on useita työehtosopimuksia niissä maissa, joissa Stora Enso on toimintaa. Näin ollen suhteilla ammattijärjestöihin on tärkeä merkitys työmarkkinariskien hallinnassa.

Stora Enso tunnustaa ammattitaitoisen ja omistautuneen henkilöstön mahdollisuuden vaikuttaa yhtiön menestykseen. Sitoutuneet ja tehokkaat työntekijät mahdollistavat yhtiön muutosstrategian toteuttamisen ja kaupallisen menestyksen.

Turvallisuus – työntekijät ja laajempi työvoima

Turvallisuusjohtamisessa epäonnistuminen voi vahingoittaa Stora Enson työntekijöitä tai urakoitsijoita sekä toimintojemme lähellä olevia yhteisöjä ja ympäristöä. Fyysisten vammojen, terveysvaikutusten ja ympäristövahinkojen lisäksi mahdollisia vaikutuksia ovat vahingonkorvaukset työntekijöille tai kolmansille osapuolille, konsernin maineen vahingoittuminen tai konsernin kyvyttömyys houkutella ja pitää ammattitaitoisia työntekijöitä. Valtion viranomaiset voivat myös väliaikaisesti sulkea yhtiön toimintoja.

Henkilöstön turvallisuudesta ei voida koskaan tinkiä, joten Stora Enson tulee olla tietoinen mahdollisista turvallisuusriskeistä ja ohjeistaa henkilöstöä niiden varalta. Riskit voivat liittyä esimerkiksi matkustamiseen, työskentelyyn ja oleskeluun maissa, joissa turvallisuustaso on alhainen ja rikollisuus yleistä.

Riskienhallinta ja mahdollisuudet

Stora Enson tavoitteena on tarjota tapaturmaton työpaikka. Konserninlaajuisen turvallisuuskulttuurin edistäminen tarkoittaa, että jokainen tekee osaltaan jokaisesta työpäivästä terveellisen ja turvallisen – ylimmästä johdosta koko muuhun yhtiöön. Lähestymistapa turvallisuuteen ulottuu urakoitsijoihin, toimittajiin ja vierailijoihin. Jokaista rohkaistaan antamaan palautetta ja kertomaan ideoistaan entistä paremman turvallisuuden saavuttamiseksi. Urakoitsijoiden ja toimittajien keskuudessa turvallisuutta edistetään heille suunnatun verkkokurssin avulla. Konserni painottaa turvallisuuden tärkeyttä myös pyytämällä tarjouksilpailuihin osallistuvilta toimittajilta tietoja heidän työturvallisuuskäytännöistään.

Stora Enson työterveys- ja turvallisuuskäytäntö määrittää turvallisuusjohtamisen tavoitteet ja hallinnointimallin työsuojeluasioiden hoitamiseksi käytännössä sekä niiden integroimiseksi vuosisuunnitteluun ja -raportointiin.

Hyvät tulokset työterveydessä ja -turvallisuuksessa voivat vahvistavaa yhtiön työnantajamielikuvaa ja parantavat sitoutumista, tehokkuutta ja tuottavuutta.

Fyysinen omaisuus

Stora Enson tuotantolaitosten kapasiteettiin liittyy ominaisriskejä ja vikaantumisen vaara. Riskinä on myös ohjeiden vastainen käyttö, jolloin tuotettujen tuotteiden laatu tai määrä saattaa kärsiä tai tuotantokustannukset nousta. Se voi johtaa myös suunnittelemattomiin seisokkiaikoihin, ja vaikuttaa yhtiön kykyyn noudattaa toimitussitoumuksia ja liiketoimintasuunnitelmaa. Joissakin tapauksissa riskit ovat seurausta laitteiden suunnittelun puutteista tai virheellisestä käytötavasta ja käytännöistä. Merkittävimmät omaisuutta koskevat riskit liittyvät sellun ja kartongin yhdistettyyn tuotantoon ja siihen liittyvään energiantuotantoon.

Riskienhallinta ja mahdollisuudet

Tuotanto-omaisuuden ja liiketoiminnan tuotosten suojaaminen on Stora Ensolle ensisijaisen tärkeää. Nämä tavoitteet saavutetaan erityyppisten prosessirisikien ja altistumisen ohjatuilla tunnistamis-, mittaus- ja hallintamenetelmillä. Divisionien riskiasiantuntijat käsittelevät näitä asioita yhdessä vakuutusyhtiöiden ja muiden asiantuntijoiden kanssa. Tuotantoyksiköissä suoritetaan vuosittain useita teknisiä riskitarkastuksia. Riskienhallintaohjelmia ja ehdotettujen investointien kustannushyötyanalyyssejä hallinnoidaan sisäisen raportoinnin sekä riskien arviointityökalujen avulla. Lisäksi käytössä on sisäisiä ja ulkoisia omaisuusvahinkojen ehkäisyohjeita, palovahinkojen torjumiseen kohdistuvia arviointoja, tärkeimpiin koneisiin liittyviä riskienarviointoja ja muita vahinkojen ehkäisyohjelmia. Suunnitellut kunnossapito- ja muut seisokit ovat tärkeitä koneiden ja laitteiden hyvän kunnon varmistamiseksi. Määräaikaishuolto-ohjelmien ja varaosaseurannan avulla varmistetaan tärkeimpien koneiden ja laitteiden käytettävyys sekä teho.

Tuoteturvallisuus ja säännönmukaisuus

Tuotteitamme käytetään kuluttajille tarkoitetuissa neste- ja elintarvikepakkauksissa. Mahdolliset viat voivat siten aiheuttaa terveysriskejä tai heikentää pakkausten toiminnallisia ominaisuuksia, mikä voi johtaa kalliiksi tuleviin tuotteiden takaisinvetoihin. Puutuotteitamme käytetään rakennuksissa, mikä voi johtaa tuotevastuuseen rakenteellisessa suunnittelussa, tuotteiden valinnassa tai asennuksessa mahdollisesti sattuneista virheistä. Tuoteturvallisuuden takaamisessa epäonnistumisen mahdollisia vaikutuksia ovat tuotteiden takaisinvedot, joihin liittyy merkittäviä kustannuksia, kuten kuluttajien epäsuorien kulujen korvaaminen, sekä mainevahingot.

Riskienhallinta ja mahdollisuudet

Elintarvikepakkauksia valmistavat tehtaat ovat laatineet sertifioituja hygieniajärjestelmiä, jotka perustuvat riski- ja vahinkoanalyysiin. Tuoteturvallisuuden varmistamiseksi Stora Enso osallistuu aktiivisesti Euroopan paperiteollisuuden liiton (CEPI) kemikaali- ja tuoteturvallisuuden työryhmiin. Lisäksi Stora Enson tehtailta on relevantit sertifioidut ISO-laatuajärjestelmät. Riskeille altistumista rajoitetaan niin ikään sopimusten vastuunrajoituksilla ja vakuutuksilla.

Konserni tunnustaa tuotteiden ylivoimaisen laadun ja mahdollisimman korkean vaatimustenmukaisuuden sisältämän erottautumis- ja arvonluomispotentialin.

Tietotekniikka, turvallisuus ja digitalisaatio

Stora Enso on riippuvainen tietojärjestelmistä sekä sisäisessä ja ulkoisessa viestinnässään että päivittäisessä liiketoiminnan hallinnassa. Tietojärjestelmät, henkilöstö ja toimipaikat voivat olla kyberrikollisuuden, kuten haittaohjelmien, kohteita. Luottamuksellisen tiedon paljastuminen tietojen käsittelyperiaatteiden noudattamatta jättämisen, vahingon tai rikollisen teon seurauksena voi johtaa taloudellisiin vahinkoihin, sakkoihin, häiriöihin tai viivästyksiin uusien liiketoimintojen käynnistyksessä, asiakkaiden ja markkinoiden luottamuksen menetykseen sekä tutkimussalaisuuksien ja muun ratkaisevan tärkeän liiketoimintatiedon menetykseen sekä tietosuojasäännösten rikkomuksiin.

Riskienhallinta ja mahdollisuudet

Riskejä hallitaan aktiivisesti IT-riskien hallintajärjestelmän puitteissa. Lisäksi sovelletaan parhaiden käytäntöjen mukaista muutoksenhallintaa ja projektimenetelmiä. Työskentelemme aktiivisesti verkkorikollisuuden ehkäisemiseksi. Käyttöön on otettu useita turvatoimia, joiden avulla vahvistetaan luottamuksellisen tiedon suojausta ja helpotetaan kansainvälisten määräysten noudattamista.

Toiminnan tehostaminen ja suorituskyvyn optimointi, innovatiivinen tuotevalikoima ja uudet asiakkaille tarjottavat palvelut digitalisaation ja pitkälle kehitettyjen IT-järjestelmien avulla voivat luoda mahdollisuuksia, kuten myös uudet teknologiat, jotka tarjoavat hyvän mahdollisuuden prosessien entistä parempaan optimointiin ja automatisointiin. Nämä luovat uutta liiketoimintaa ja parempia arvolupauksia asiakkaille ja kuluttajille.

Strategiset investoinnit

Toteuttaakseen strategiaansa onnistuneesti Stora Enson on ymmärrettävä asiakkaidensa tarpeet ja löydettävä parhaat tavat, valikoimat ja tuotantolaitteet heidän palvelemiseensa. Strategisten projektien sovittua aikataulua myöhäisemmällä valmistamisella tai sovittun budjetin tai tarkennusten noudattamatta jättämisellä saattaa näin ollen olla vakavia seurauksia konsernin taloudelliselle tulokselle. Merkittävät, ennakoimattomat muutokset kuluissa tai kykenemättömyys myydä suunniteltuja volyymeja tai saavuttaa suunniteltuja hintatasoja voivat estää Stora Ensoa saavuttamasta liiketoimintatavoitteitaan.

Riskienhallinta ja mahdollisuudet

Riskejä hallitaan jokaista mittavaa investointia edeltävien perusteellisten ja yksityiskohtaisten esisoveltuvuus- ja toteutettavuustutkimusten avulla. Investointiohjeet määrittelevät strategiaan projekteihin, mukaan lukien ilmaston liittyvien riskitekijöihin, sovellettavat prosessi-, hallinnointi-, riskienarviointi sekä -hallinta- ja seurantamenetelmät. Ohjeet vaativat myös hiilidioksidipäästöjen potentiaalisten kustannusten ja tulojen laskentaa osana investointiesitystä. Ympäristöön liittyvien ja sosiaalisten vaikutusten arviointi (Environmental and Social Impact Assessments, ESIA) tehdään kaikille uusille projekteille, joilla voi olla merkittäviä epäsuotuisia vaikutuksia paikallisyhteisöihin. Kaikista merkittävistä investoinneista tehdään loppuarviointi.

Fuusiot, yritysostot ja -myynnit

Yritysostosta tai muun omaisuuserän hankinnasta odotetun edun saamatta jäämisellä voi olla vakava taloudellinen vaikutus Stora Ensoon. Konsernin saatetaan myös katsoa olevan vastuussa hankitun liiketoiminnan aikaisemmista toimista tai laiminlyönneistä ilman riittävää valitusoikeutta. Jos konserni ei saavuta odotettua arvoa omaisuuserien myynnistä tai toimituksista, tällä saattaa olla vaikutusta konsernin taloudelliseen asemaan. Liiketoimintojen myyntiin tai uudelleenjärjestelyihin voi liittyä mainevaikutuksia ja ylimääräisiä kustannuksia aiempien tai huomioon ottamattomien velvoitteiden seurauksena.

Riskienhallinta ja mahdollisuudet

Yritysjärjestelyjä koskevat tiukat ohjeet, mukaan lukien due diligence -menettelyt, joita noudatetaan kaikkien yritysostojen arvioinnissa ja toteutuksessa. Uudelleenjärjestelyjä koskevassa päätöksenteossa noudatetaan strukturoitua hallintomallia sekä vastuullisen koon mukauttamisen toimintaperiaatteita ja muita menettelytapoja. Vahva tase ja rahavirta mahdollistavat arvoa lisäävät yrityskaupat, kun ajoitus ja mahdollisuudet ovat oikeat.

Etiikka ja vaatimustenmukaisuus

Stora Enson toimiala on tarkasti säänneltyä ja altistuu siksi riskeille, jotka liittyvät sovellettavien lakien ja säännösten rikkomiseen. Sovellettavia lakeja ja säännöksiä ovat esimerkiksi pääomamarkkinoiden sääntely, yhtiö- ja verolait, tullisäännökset sekä ympäristö- ja turvallisuussäännökset ja ihmisoikeudet, sekä konsernin eettinen toimintaohje ja toimittajien toimintaohje sekä liiketoimintatapoja koskevat menettelysäännöt, kuten petoksia, kartelleja, lahjontaa, eturistiriitoja ja muita väärinkäytöksiä koskevat toimintaohjeet. Rikkomuksista saattaa aiheutua huomattavia lupaehtojen noudattamiseen tai kunnostukseen liittyviä kustannuksia, kuten oikeuskäsittelykuluja, sakkoja, uhkasakkoja sekä sopimuksellisia, taloudellisia ja mainehaittoja.

Riskienhallinta ja mahdollisuudet

Stora Enso kehittää ja päivittää jatkuvasti sääntöjen ja eettisten periaatteiden noudattamisen ohjelmaansa, johon kuuluvat toimintapolitiikan määrittäminen, arvojen edistäminen, koulutus ja osaamisen jakaminen sekä valitusmekanismit. Muita vaatimustenmukaisuusmekanismeja ovat Stora Enso -konsernin sisäinen valvontajärjestelmä ja sisäisten tarkastusten varmistus sekä toimittajien eettinen toimintaohje osana toimittajasopimuksia, koulutusta ja auditointeja. Vastauksena pääomamarkkinoiden sääntelyyn Stora Enson viestintäpolitiikka korostaa läpinäkyvyyden, uskottavuuden, vastuullisuuden, ennakoimisen ja vuorovaikutuksen tärkeyttä.

Ympäristönhallintajärjestelmien sekä yritysostojen ja yritysmyyntien yhteydessä suoritettavien due diligence -menettelyjen avulla minimoidaan ympäristöriskejä. Lisäksi käytetään vastuusitoumuksia, kun tehokkaat ja asianmukaiset maaperän puhdistushankkeet ovat tarpeen. Erityisiä maaperän puhdistushankkeita, jotka liittyvät lopetettuihin toimintoihin ja tehtaiden sulkemisiin, suoritetaan riskienarviointien perusteella.

Eettisten toimintatapojen painottaminen laajemminkin, kuin vain lakien ja säännösten noudattamisen kannalta, edistää arvoperusteista ja menestyneempää liiketoimintaa, kehittää vastuuta ja parantaa yhtiön mainetta.

Ilmastoon liittyvien taloustietojen raportointi (TCFD)

Kansainvälisen finanssijärjestelmän säätelemiseksi suosituksia tekevän Financial Stability Board -järjestön (FSB) ilmastoon liittyviä raportointisuosituksia antava työryhmä, Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD), suosittelee raportointikehystä ilmastoon liittyvien riskien ja mahdollisuuksien raportoinnille. Stora Enson internetsivuilla oleva englanninkielinen taulukko sisältää TCFD:n suositusten mukaisen raportoinnin ja viittaukset vuosikertomuksen osioihin, joissa yksittäisiä seikkoja käsitellään tarkemmin.

Skenaarioanalyysi 2023

TCFD:n suositusten mukaisesti Stora Enso käyttää skenaarioanalyysseja ilmastonmuutoksen vaikutusten arvioinnissa. Vuoden 2023 aikana keskityttiin erityisten fyysisten riskivaikutusten tarkempaan analyysiin ja siirtymävaiheen skenaarioiden kehittämiseen.

Skenaarioanalyysi aiemmilta vuosilta

Stora Enso kehitti vuonna 2020 skenaarioanalyysin, joka sisälsi vuoteen 2050 ulottuvan kvalitatiivisen arvioinnin ilmastonmuutoksen fyysisistä vaikutuksista pohjoismaisiin metsiin ja konsernin liiketoimintaan. Tämä työ perustui kansainvälisen ilmastonmuutospaneelin nykykehitysskenaarioon (International Panel for Climate Change, RCP 8.5 scenario), jonka mukaan ilmasto lämpenisi 4–5 astetta vuosisadan loppuun mennessä. Arvioinnissa huomioitiin ilmastonmuutosattribuutteihin lukeutuivat tuhohyönteiset, sairaudet, kuivuus, metsäpalot, tulvat, routa-ajat, veden vähäisyys, muutokset sademäärissä, merenpinnan kohoaminen ja muuttuvat lämpötilat. Työ jatkui vuonna 2021 syvemmällä analyysillä toimenpiteistä, jotka parantaisivat metsien kestävyyttä ilmastonmuutoksen kielteisiä vaikutuksia vastaan. Tulokset osoittivat, että kestäväillä metsänhoitokäytännöillä sekä mahdollisuuksilla seurata ja reagoida metsäpalojen ja tuhohyönteisten kaltaisiin tapahtumiin on tärkeä rooli ilmastonmuutoksen kielteisten vaikutusten hillitsemisessä.

Stora Enso teki vuonna 2021 vuoteen 2030 ulottuvan liiketoimintavaikutusten skenaarioanalyysin, joka pohjautui maailmanlaajuiseen siirtymään, jota maailman keskilämpötilan nousu 1,5 asteella Pariisin sopimuksen mukaisesti (RCP 1.9) vaatisi.

Työn johtopäätösten perusteella siirtymä vähähiiliseen kiertotalouteen sopii kokonaisuudessaan hyvin Stora Enson strategiaan.

Skenaariotyö osoitti myös uusien ilmastonmuutokseen ja sen yhteiskuntaan ja ympäristöön kohdistuvien vaikutusten hillitsemiseen liittyvän sääntelyn ja markkinamekanismien potentiaalın vaikuttaa Stora Enson operatiivisiin kustannuksiin rajoittamalla puunkorjuumääriä tai metsänhoitokäytäntöjä sekä kasvattamalla kasvihuonekaasupäästöjen kustannuksia ja energianhintoja. Kestäviin tuotteisiin liittyvillä hankkeilla ja vaatimuksilla voi olla vaikutus myös konsernin tulevaan pääsyyn markkinoille, sen tuotteiden kysynnän kasvuun ja tuotekehitysvaatimuksiin.

Vuoden 2022 aikana Etelä-Amerikan puuviljelmille tehtiin kvantitatiivinen sietokykyanalyysi kolmea maailmanlaajuista Shared Socioeconomic Pathway (SSP) -skenaariota vastaan: SSP1-1.9 (Kestävä kehitys - vihreä tie), SSP2-4.5 (Alueellinen kilpailu - kivinen tie) ja SSP5-8.5 (Fossiilisia polttoaineita käyttävä kehitys - valtie). Tulokset osoittavat, että Stora Enson puuviljelmät

ovat suhteellisen kestäviä kaikissa kolmessa skenaariossa. Taloudellisten vaikutusten ei odoteta olevan olennaisia skenaarioissa SSP1-1.9 ja SSP2-4.5, mutta skenaariossa SSP5-8.5 puuviljelmien kasvuedellytykset voivat heikentyä, mikä voi johtaa merkittäviin taloudellisiin vaikutuksiin.

Luontoon liittyvien taloustietojen raportointi (TNFD)

Luontoon liittyviä taloudellisia tietoja käsittelevä työryhmä (Taskforce on Nature-related Financial Disclosures, TNFD) on markkinavetoinen ja tieteeseen perustuva aloite, jota kansalliset hallitukset, yritykset ja rahoituslaitokset tukevat maailmanlaajuisesti. TNFD:n tehtävänä on auttaa yrityksiä vastaamaan siihen, että luontokato on maailmanlaajuisesti kiihtyvästi kasvava riskinlähde yrityksille ja rahoituspääoman tarjoajille. TNFD:n suositusten ja ohjeiden tarkoituksena on tukea organisaatioita luontoon liittyvien kehityskulkujen raportoinnissa. Suositukset tukevat Kunming-Montreal Global Biodiversity Frameworkin tuloksia ja tavoitteena on tukea maailmanlaajuisen rahoitusvirtojen siirtymistä pois yrityksistä ja liiketoiminnasta, jotka johtavat luontoa vahingoittaviin tuloksiin, kohti yrityksiä ja liiketoimintaa, jotka tukevat luontomyönteisiä tuloksia. TNFD:n suositusten versio 1.0, joka julkaistiin syyskuussa 2023, perustuu ilmastoon liittyvien taloudellisten tietojen julkistamista käsittelevän työryhmän (Taskforce on Climate-related Financial Disclosures, TCFD) suosituksiin, ja ne ovat yhdenmukaisia muiden standardien kanssa, mukaan lukien International Sustainability Standards Boardin (ISSB), vastuullisuusraportoinnin IFRS-standardit, Global Reporting Initiative (GRI) ja eurooppalaiset kestävä kehityksen raportointistandardit (ESRS). TNFD sisältää 14 suositeltua tiedonantokohtaa, jotka laajentavat tai täydentävät TCFD:n suosituksiin sisältyviä kohtia, jotka tukevat integroitua ilmasto- ja luontoraportointia.

Stora Enson liiketoiminta on riippuvainen useista raaka-aineista, kuten puusta ja vedestä. Liiketoimintaa tukevat maaperän laatu sekä ekosysteemipalvelut, jotka liittyvät muun muassa bioremediaatioon, metsätautien ja tuholaisten torjuntaan sekä ilmaston säätelyyn. Konsernin riippuvuutta luonnosta ja vastuuta siitä tarkastellaan esimerkiksi Biodiversity Leadership Programmessa. Ohjelmalla tuetaan konsernin sitoutumista positiivisen nettovaikutuksen saavuttamiseen luonnon monimuotoisuudessa konsernin omista metsistä ja istutuksissa aktiivisen monimuotoisuuden hallinnan avulla. Tavoitteena on olla linjassa yhteiskunnan odotusten ja tavoitteiden kanssa luontoa koskevien positiivisten toimien osalta. Stora Enso odottaa, että TNFD:n suositukset auttavat konsernia kehittämään nykyisiä luontoon liittyvää raportointia edelleen tulevina vuosina konsernin nykyisten prosessien pohjalta.

Osana tätä työtä Stora Enso pilotoi TNFD:n suositusluonnoksia ja osia LEAP-lähestymistavasta (Locate, Evaluate, Assess and Prepare) tekemällä monimuotoisuusselvityksen Biomaterials-divisioonan toimitusketjussa. Pilottihankkeen tarkoituksena oli auttaa valmistautumaan tuleviin raportointivaatimuksiin ja ennakoida sijoittajien ja markkinoiden kiinnostusta mahdollisiin luonnon monimuotoisuutta koskeviin riskeihin ja mahdollisuuksiin koko toimitusketjussa. Pilottihankkeessa keskityttiin avoimuuteen toimitusketjun valituissa kemikaali-, logistiikka- ja energia-alaluokissa. Yleisistä havainnoista kävi ilmi, että konsernin nykyisiin luontoon liittyviin riskeihin kuuluivat muun muassa seuraavat: metsälainsäädäntöön liittyvät poliittiset ja oikeudelliset riskit, mahdolliset maineriskit ja sijaintiin liittyvät riskit, jotka liittyvät luonnonvaroihin ja toimitusketjuun.

Luontoon liittyvien riskien lisäksi tunnistettiin myös mahdollisia luontoon liittyviä mahdollisuuksia, kuten luontoon perustuvien ratkaisujen kehittäminen ja erityyppisiin ekosysteemeihin liittyvien moninaisten luontoon liittyvien hyötyjen tunnustaminen. Pilottihanke tarjoaa lähtökohdan Stora Enson liiketoiminnan ja toimitusketjujen laadullisille ja määrällisille lisäarvioinneille, joiden avulla voidaan priorisoida toiminta-alueita koko konsernissa soveltamalla mukautettua prosessia muihin toimitusketjuihin. Lisätietoja pilottihankkeesta on osoitteessa littleblueresearch.com.

Stora Enso on osallistunut WBCSD:n TNFD-pilottihankkeeseen "Roadmap to Nature Positive", jossa laaditaan analyysi metsätuotteiden arvoketjuista, joilla on suuri vaikutus luontoon. Konserni myös osallistui WBCSD Forest Solutions Groupin metsäsektorin täydentävän TNFD-ohjeistuksen kehittämiseen. Stora Enso on jäsenenä Mistran BIOPATH-tutkimusohjelmassa, jota isännöi Ruotsin Lundin yliopisto ja jonka tavoitteena on löytää keinoja rahoitusjärjestelmän tehokkaaseen mukauttamiseen luonnon monimuotoisuuden vaatimuksiin.

Kuten TNFD ilmoitti tammikuussa 2024, Stora Enso on ilmoittautunut "TNFD Early Adopteriksi" raportointipäivän jälkeen, mikä tarkoittaa, että Stora Enso ottaa suositukset käyttöön ja julkaisee ensimmäisen TNFD:n mukaisen raporttinsa tilikaudelta 2024.

Konsernihallinnointi Stora Ensossa

Stora Enso noudattaa Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n julkaisemaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia 2020.

Hallinnointikoodi on luettavissa osoitteessa www.cgfinland.fi. Stora Enso noudattaa myös Ruotsin hallinnointikoodia lukuun ottamatta poikkeuksia, jotka on mainittu Selvityksessä Stora Enson hallinnointi- ja ohjausjärjestelmästä liitteessä 1. Poikkeukset johtuvat eroista ruotsalaisessa ja suomalaisessa lainsäädännössä, hallinnointikoodissa ja -käytännöissä, ja niiden osalta Stora Enso noudattaa kotimaansa käytäntöjä. Ruotsin hallinnointikoodin on julkaissut Ruotsin hallinnointilautakunta, ja se on luettavissa osoitteessa www.corporategovernanceboard.se. Lisätietoja osiosta [Hallinnointi](#).

Oikeudenkäynnit Ehdolliset velät

Stora Enso on tehnyt merkittäviä uudelleenjärjestelyjä viime vuosina. Toimenpiteisiin on kuulunut liiketoimintojen ja tuotantoyksiköiden myyntejä sekä tehtaiden sulkemisia. Tapahtumiin liittyy riski mahdollisista ympäristö- tai muista velvoitteista, joiden olemassaololle saadaan vahvistus vasta, jos yksi tai useampi epävarma tapahtuma, joka ei ole täysin konsernin hallittavissa, toteutuu tai ei toteudu. Varaus on tehty velvollisuuksille, joihin liittyvä summa voidaan arvioida luotettavasti ja johon liittyvän tulevan kulun katsotaan olevan vähintään todennäköinen.

Stora Enso on osallisena tietyissä oikeudenkäyntimenettelyissä, jotka ovat syntyneet tavanomaisessa liiketoiminnassa ja jotka sisältävät lähinnä kauppaoikeudellisia vaateita. Yrityksen johto ei usko, että näillä menettelyillä kokonaisuutena ennen mahdollisia vakuutuskorvauksia olisi merkittäviä vaikutuksia yrityksen taloudelliseen asemaan tai liiketoiminnan tulokseen.

Stora Enso ilmoitti 11.7.2008 liittovaltion tuomarin Brasiliassa antamasta päätöksestä, jonka mukaan Bahian osavaltion Veracelin toiminnalle myöntämät luvat eivät olleet päteviä. Tuomari myös määräsi Veracelin ryhtymään tiettyihin toimenpiteisiin, kuten luonnonmetsän istuttamiseen osaan Veracelin puuviljelmistä. Lisäksi yhtiölle määrättiin mahdollinen, päätöshetkellä 20 milj. Brasilian realin (4 milj. euron) sakko. Veracel kyseenalaistaa päätöksen ja on tehnyt siitä valituksen. Veracel toimii täysin kaikkien Brasilian lakien mukaisesti ja on saanut asiaankuuluvilta viranomaisilta kaikki tarvittavat ympäristö- ja liiketoimintaluvat

teollisuustoiminnoille ja puuviljelmille. Marraskuussa 2008 tuomioistuin lykkäsi päätöksen täytäntöönpanoa. Veracel ja Stora Enso eivät ole tehneet kirjanpidollisia varauksia metsänistutusten tai mahdollisen sakon vuoksi.

Muutokset konsernin johdossa

Micaela Thorström nimitettiin konsernin lakiasiainjohtajaksi ja johtoryhmän jäseneksi 1.4.2023 alkaen.

Brändi- ja markkinointijohtaja sekä konsernin johtoryhmän jäsen René Hansen jätti tehtävänsä Stora Ensossa toukokuussa 2023.

Vastuullisuusjohtaja ja konsernin johtoryhmän jäsen Annette Stube jätti tehtävänsä Stora Ensossa joulukuussa 2023.

Hankintatoimen ja logistiikan johtaja ja konsernin johtoryhmän jäsen Minna Björkman jätti tehtävänsä konsernin johtoryhmässä siirtyäkseen Packaging Materials -divisioonan liiketoiminnan johtotehtäviin marraskuussa 2023.

Ad Smit aloitti Packaging Solutions -divisioonan johtajana ja konsernin johtoryhmän jäsenenä joulukuussa 2023. Smit toimi aiemmin Packaging Solutions -divisioonan Western Europe -liiketoimintayksikön johtajana.

David Ekberg jätti tehtävänsä Packaging Solutions -divisioonan johtajana 30.11.2023.

Osakepääoma

Stora Ensolla on kaksi osakesarjaa: A ja R. Kaikki osakkeet oikeuttavat saman suuruiseen osinkoon, mutta äänioikeudessa on eroja. Yhtiökokouksessa A-osakkeiden omistajalla on yksi ääni edustamaansa osaketta kohti. R-osakkeet tuottavat omistajalleen yhden äänen kymmentä osaketta kohti. Jokaisella osakkeenomistajalla on kuitenkin vähintään yksi ääni.

Vuoden 2023 aikana yhteensä 7 364 A-sarjan R-sarjaan muunnettua osaketta merkittiin kaupparekisteriin.

Osakkeet 31.12.2023

	A-osakkeet	R-osakkeet	Yhteensä
Osakkeiden määrä	176 230 916	612 389 071	788 619 987
Äänimäärä (vähintään)	176 230 916	61 238 907	237 469 823

Stora Enson hallituksella on valtuutus päättää Stora Enson R-sarjan omien osakkeiden hankkimisesta sekä osakeannista. Valtuutuksen nojalla hankittavien sekä liikkeeseen laskettavien omien osakkeiden määrä on enintään 2 000 000 kappaletta, mikä vastaa noin 0,25 prosenttia kaikista yhtiön osakkeista ja 0,33 prosenttia kaikista yhtiön R-sarjan osakkeista.

Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2023

Äänimäärän mukaan	A-osakkeet	R-osakkeet	% osakekannasta	% äänistä
1 Solidium Oy ¹	62 655 036	21 792 540	10,7 %	27,3 %
2 FAM AB ²	63 123 386	17 000 000	10,2 %	27,3 %
3 KELA	23 825 086	—	3,0 %	10,0 %
4 Ilmarinen	4 159 992	15 290 638	2,5 %	2,4 %
5 Varma	5 163 018	1 140 874	0,8 %	2,2 %
6 MP-Bolagen i Vetlanda AB	4 885 000	1 000 000	0,7 %	2,1 %
7 Elo	2 010 000	9 987 000	1,5 %	1,3 %
8 Stiftelsen Bergslagens sjuk- och hälsovårdskassa	626 269	1 609 483	0,3 %	0,3 %
9 Valtion eläkerahasto	—	5 600 000	0,7 %	0,2 %
10 Svenska litteratursällskapet i Finland	—	3 000 000	0,4 %	0,1 %
11 Avanza Pension Insurance	142 664	1 372 515	0,2 %	0,1 %
12 OP-Suomi-rahasto	—	2 549 753	0,3 %	0,1 %
13 Danske Invest Suomi Osake -rahasto	—	2 435 000	0,3 %	0,1 %
14 Unionen	—	2 312 750	0,3 %	0,1 %
15 EVLI Suomi Select -rahasto	—	1 940 000	0,2 %	0,1 %
Yhteensä	166 590 451	87 030 553	32,2 %	73,8 %
Hallintarekisteröidyt osakkeet ³	75 045 090	487 121 848	71,3 %	52,1 %

¹ Kokonaan Suomen valtion omistama.

² Kuten Stora Ensolle on ilmoitettu.

³ Lähde: Euroclear Finland.

Lista on koottu Euroclear Finlandin ja Euroclear Swedenin toimittaman osakastiedon sekä Citibank, N.A.:n (Citi) ylläpitämän tietokannan perusteella. Nämä tiedot sisältävät ainoastaan suoraan rekisteröidyt omistukset, joten tietyt hallintarekisteröityjä tai pankkiiriliikkeiden tileillä olevia omistuksia (jotka voivat olla huomattaviakin) ei voida sisällyttää. Tästä syystä lista on epätäydellinen.

Omistumääräjakauma 31.12.2023

Lukumäärän mukaan, A-osake	Osakkeenomistajat	% osakkeenomistajista	Osakkeet	% osakkeista
1–100	7 111	59,83 %	273 712	0,16 %
101–1 000	4 211	35,43 %	1 474 615	0,84 %
1 001–10 000	529	4,45 %	1 222 373	0,69 %
10 001–100 000	24	0,20 %	559 602	0,32 %
100 001–1 000 000	2	0,02 %	347 113	0,20 %
1 000 001–	8	0,07 %	172 353 501	97,80 %
Yhteensä	11 885	100,00 %	176 230 916	100,00 %

Lukumäärän mukaan, R-osake	Osakkeenomistajat	% osakkeenomistajista	Osakkeet	% osakkeista
1–100	17 659	37,87 %	840 387	0,14 %
101–1 000	22 681	48,64 %	8 919 537	1,45 %
1 001–10 000	5 813	12,47 %	15 389 391	2,51 %
10 001–100 000	408	0,88 %	10 699 825	1,75 %
100 001–1 000 000	47	0,10 %	16 081 788	2,63 %
1 000 001 –	23	0,05 %	560 458 143	91,53 %
Yhteensä	46 631	100,00 %	612 389 071	100,00 %

Lähde: Euroclear Finland

Tämä taulukko sisältää vain suoraan rekisteröidyt omistukset Euroclear Finlandissa. Esim. Stora Enson ruotsalaiset osakkeenomistajat ovat tässä taulukossa hallintarekistereitä ylläpitävien pankkien kautta. Tämän vuoksi taulukko ei ole täysin vertailukelpoinen yllä olevan Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2023 -taulukon kanssa.

Omistusjakauma 31.12.2023

	% osakekannasta	% äänistä
Solidium Oy ¹	10,7 %	27,3 %
FAM AB ²	10,2 %	27,3 %
KELA	3,0 %	10,0 %
Suomalaiset yhteisöt (pl. Solidium ja KELA)	11,0 %	8,1 %
Ruotsalaiset yhteisöt (pl. FAM)	1,1 %	0,9 %
Suomalaiset yksityiset osakkeenomistajat	3,9 %	2,4 %
Ruotsalaiset yksityiset osakkeenomistajat	3,0 %	2,2 %
ADR-todistusten haltijat	1,6 %	0,5 %
Hallintarekisteröidyt (muut kuin suomalaiset/ruotsalaiset) osakkeenomistajat	55,4 %	21,3 %

¹ Kokonaan Suomen valtion omistama

² Kuten Stora Ensolle on ilmoitettu

Näkymät

Stora Enso arvioi, että markkinaolosuhteet pysyvät epävarmoina vuonna 2024 ja että kysyntään, hintoihin ja marginaaleihin kohdistuu jatkuvia paineita. On kuitenkin joitakin myönteisiä merkkejä, kuten sellun hintojen nousu, sellun maailmanlaajusten varastojen pieneneminen, asiakkaiden varastojen purkamisen väheneminen sekä inflaation ja korkojen aleneminen.

Ensimmäisellä vuosineljänneksellä markkinoiden ei odoteta paranevan merkittävästi vuoden 2023 historiallisen alhaisen viimeisen vuosineljänneksen ja hitaan elpymisen jälkeen. Kaikki muuttuvat kustannukset jatkoivat laskuaan viimeisellä vuosineljänneksellä lukuun ottamatta puukustannuksia, joiden odotetaan noudattavan samankaltaista suuntausta myös tämän vuoden ensimmäisellä neljänneksellä. Punaisenmeren alueen tilanteesta mahdollisesti aiheutuvat logistiset haasteet voivat häiritä tavaravirtoja ja nostaa kustannuksia.

Vuoden 2023 jälkipuoliskolla Stora Enso toteutti merkittäviä rakenneuudistuksia parantaakseen taloudellista suorituskykyään tulevaisuudessa. Niihin kuuluivat toimipaikkojen ja tuotantolinjojen sulkeminen, omaisuuden myynti, hajautetun toimintamallin käyttöönotto ja henkilöstön vähentäminen noin 1 150 työntekijällä. Näiden toimien odotetaan parantavan konsernin kustannuskilpailukykyä ja virtaviivaistavan organisaatiota, mikä johtaa vahvempaan taloudelliseen tulokseen tulevina vuosina.

Tulosohjeistus

Stora Enson vuoden 2024 operatiivisen liiketuloksen odotetaan olevan korkeampi kuin vuoden 2023 operatiivisen liiketuloksen (342 milj. euroa).

Lyhyen aikavälin riskit

Riskeihin sisältyy sekä uhkia että mahdollisuuksia, joilla saattaa olla vaikutus Stora Enson tulevaan menestykseen ja taloudelliseen tulokseen, maineeseen sekä sen kykyyn täyttää tietyt yhteiskunnalliset ja ympäristölliset tavoitteet.

Geopoliittiset levottomuudet voivat vaikuttaa haitallisesti konserniin. Vastatoimet, konflikteihin liittyvät riskit, jotka kohdistuvat ihmisiin, toimintoihin, kauppaluottoihin, kyberturvallisuuteen, tarjontaan ja kysyntään, voivat myös vaikuttaa haitallisesti konserniin.

Pitkittyvän maailmanlaajuisen laskusuhdanteen ja taantuman riski sekä korkean inflaation ja korkojen äkillisen nousun, valuuttakurssien vaihtelun, ammattiliittojen lakkojen sekä logistiikkaketjujen häiriöiden riski on kasvanut. Näillä kaikilla voi olla negatiivinen vaikutus Stora Enson tulokseen, rahavirtaan ja taloudelliseen asemaan, tavaravirtoihin sekä materiaalien ja kuljetusten saatavuuteen.

Haastava ja nopeasti muuttuva makrotaloussympäristö ja geopoliittiset häiriöt voivat lisätä kustannuksia, monimutkaistaa toimintoja ja heikentää lyhyen aikavälin näkyvyyttä. Markkinoiden hitaalla toipumisella voi myös olla vaikutus yhtiön tuotteiden kysyntään, katteisiin, hintoihin ja volyymeihin. Markkinoille tuleva uusi kapasiteetti ja volyymi saattaa vääristää kysyntää, volyymeja, varastoja ja hinnoittelua, mikä taas voi supistaa katteita entisestään. Kapasiteetin leikkauksilla voi myös olla vaikutus kannattavuuteen.

On olemassa riski jatkuvasti korkeasta korkotasosta sekä raaka-aineiden hintojen lisääntyvistä epävakaudesta Euroopassa esimerkiksi puun, kemikaalien, komponenttien ja energian osalta. Niukat puumarkkinat voivat aiheuttaa kasvavia kustannuksia, rajoittaa hakkuita tai aiheuttaa häiriöitä, kuten viivästyksiä ja/tai peruuntumisia konsernin tuotantolaitosten puuntoimituksissa.

Stora Ensolle on myönnetty erilaisia investointitukia. Yhtiö on tehnyt joitakin investointisitoumuksia eri maissa, kuten Suomessa, Kiinassa ja Ruotsissa. Mikäli suunnitelmien ehdot, joihin on sitouduttu, eivät täyty, paikalliset viranomaiset voivat käyttää hallinnollisia keinoja ja vaatia aiemmin myönnettyjä investointitukia takaisin tai määrätä seuraamuksia Stora Ensolle. Tällaisen prosessin lopputuloksella saattaisi olla negatiivinen vaikutus Stora Enson tulokseen.

Herkkyysanalyysi

Energiaherkkyysanalyysi: sähkön ja fossiilisten polttoaineiden markkinahintojen 10 %:n muutoksella olisi noin 5 milj. euron välitön vaikutus operatiiviseen liiketulokseen seuraavan 12 kuukauden ajan.

Puuraaka-aineen herkkyysanalyysi: puun hintojen 10 %:n muutoksella olisi noin 200 milj. euron välitön vaikutus operatiiviseen liiketulokseen seuraavan 12 kuukauden ajan.

Sellun herkkyysanalyysi: sellun markkinahintojen 10 %:n muutoksella olisi noin 120 milj. euron välitön vaikutus operatiiviseen liiketulokseen seuraavan 12 kuukauden ajan.

Kemikaalien ja täyteaineiden herkkyysanalyysi: kemikaalien ja täyteaineiden hintojen 10 %:n muutoksella olisi noin 54 milj. euron välitön operatiiviseen liiketulokseen seuraavan 12 kuukauden ajan.

Valuuttakurssien transaktioriskin herkkyysanalyysi seuraaville 12 kuukaudelle: Yhdysvaltain dollarin arvon 10 %:n vahvistumisella olisi noin 81 milj. euron välitön positiivinen vaikutus vuotuiseseen operatiiviseen liiketulokseen. Ruotsin kruunun 10 %:n vahvistumisen vaikutus olisi 9 milj. euroa negatiivinen ja Englannin punnan 9 milj. euroa positiivinen. Valuuttakurssien heikkenemisen vaikutus olisi vastakkainen. Luvut ovat suojausten jälkeen ja oletuksena on, että vain yksittäisessä valuuttakurssissa tapahtuu muutoksia.

Konsernin tuloslaskelma on operatiivisen liikevoiton tasolla altis valuuttakurssimuunnosriskille, jonka arvo on noin 179 milj. euroa kuluu Brasilian realin (BRL) osalta ja noin 67 milj. euroa tuloa Kiinan renminbin (CNY) osalta. Nämä vaikutukset syntyvät ulkomaisista tytäryhtiöistä ja yhteisyrityksistä, jotka sijaitsevat Brasiliassa ja Kiinassa. Riskivaluutan arvon 10 %:n vahvistuminen vaikuttaisi operatiiviseen liiketulokseen negatiivisesti 18 milj. euroa Brasilian realin (BRL) ja positiivisesti 7 milj. euroa Kiinan renminbin (CNY) osalta.

Yhtiökokous

Stora Enso Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään keskiviikkona 20.3.2024 klo 16.00 Marina Congress Centerissä, Helsingissä. Lisätietoja osoitteessa storaenso.com/yhtiokokous.

Ehdotus osingonmaksusta

Hallitus esittää varsinaiselle yhtiökokoukselle, että vuodelta 2023 maksetaan osinkoa 0,10 euroa osakkeelta.

Lisäksi hallitus ehdottaa, että yhtiökokous valtuuttaa hallituksen päättämään harkintansa mukaan ylimääräisen osingon maksamisesta enintään 0,20 euroa osakkeelta. Valtuutus olisi voimassa 31.12.2024 saakka.

Hallitus on arvioinut yhtiön taloudellisen tilanteen ja maksuvalmiuden ennen ehdotuksen tekemistä. Emoyhtiön taloudellisessa asemassa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia 31.12.2023 jälkeen, emoyhtiön maksuvalmius on edelleen hyvä eikä ehdotettu osinko vaaranna yhtiön vakavaraisuutta. Stora Enson osinkopolitiikka on jakaa 50 % osakekohtaisesta tuloksesta ilman käyvän arvon muutoksia suhdannekierron aikana. Vuonna 2023 osakekohtainen tulos ilman käyvän arvon muutoksia oli -0,73 euroa.

Emoyhtiön jakokelpoinen pääoma 31.12.2023 oli 1 542 290 968,57 euroa mukaan lukien tilikauden voitto 44 769 653,04 euroa. Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että jakokelpoiset varat käytetään seuraavasti:

Jaetaan osinkoa jakokelpoisista varoista 0,10 euroa/osake eli 788 619 987 osakkeelle enintään 78 861 998,70 euroa. Jakokelpoisiin varoihin jätetään 1 463 428 969,87 euroa.

Lisäksi hallitus ehdottaa, että hallitus voi harkintansa mukaan päättää toisesta, enintään 0,20 euron suuruudesta osingonmaksuerästä, mikä johtaisi jakokelpoisen oman pääoman pienenemiseen edelleen 157 723 997,40 eurolla, jolloin jakokelpoisiin varoihin jäisi 1 305 704 972,47 euroa.

Osingon ensimmäinen erä maksetaan osakkaalle, joka osingonmaksun täsmäytyspäivänä 22.3.2024 on merkitty joko Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon tai Euroclear Sweden AB:ssa rekisteröityjen osakkeiden osalta viimeksi mainitun pitämään omistajaluetteloon. Euroclear Sweden AB huolehtii osingon maksusta Euroclear Sweden AB:ssa rekisteröidyille osakkeille ja osinko maksetaan Ruotsin kruunuina. Citibank N.A. huolehtii osingon maksusta Citibank N.A.:n hallinnoimien ADR-todistusten haltijoille ja osinko maksetaan Yhdysvaltain dollareina.

Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että osingon ensimmäinen erä maksetaan arviolta 4.4.2024.

Vaihtoehtoiset tunnusluvut

Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen (ESMA) ohjeiden mukaan vaihtoehtoisella tunnusluvulla tarkoitetaan mennyttä tai tulevaa taloudellista tulosta, taloudellista asemaa tai kassavirtoja koskevaa taloudellista mittaria, jota ei ole määritelty IFRS:ssä. Vaihtoehtoiset tunnusluvut yhdessä IFRS-lukujen kanssa käytettyinä antavat johdolle, sijoittajille, analyytikoille ja muille osapuolille merkityksellistä lisätietoa liiketoiminnan taloudellisesta kehityksestä.

Vaihtoehtoiset tunnusluvut	Määritelmä	Tarkoitus
Liiketulos (IFRS)	Tilikauden tulos ilman tuloveroa ja nettorahoituseriä (rahoituskulut).	Käytetään yhdessä alla olevien tunnuslukujen kanssa konsernin kannattavuuden määrittämiseksi.
Operatiivinen liiketulos	Liiketulos ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ja rivi riviltä konsolidoitujen yksiköiden käyvän arvon muutoksia sekä Stora Enson osuudesta osakkuusyhtiöiden liiketuloksesta ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ja käyvän arvon muutoksia.	Konsernin keskeinen ei-IFRS-suorituskyky mittari, jolla arvioidaan toimintasegmenttien suorituskykyä ja yhdessä alla olevien tunnuslukujen kanssa ohjataan resurssien allokointia niille.
Operatiivinen käyttökate	Liiketulos ilman metsänhoitokustannuksia ja metsien vaurioita, aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden poistoja ja arvonalentumista, vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ja käyvän arvon muutoksia. Määritelmä sisältää vastaavat osuudet tytäryhtiöiden, yhteisjärjestelyiden ja osakkuusyhtiöiden tuloksesta.	Johto käyttää lukua liiketoiminnan analysointiin ja ajoittain lyhyen ja pitkän aikavälin tavoitteiden asettamiseen.
Operatiivinen sijoitetun pääoman tuotto (operatiivinen ROCE, %)³	$\text{Operatiivinen liiketulos}^3 \times 100$ Sijoitettu pääoma ¹	Käytetään konsernin pitkän aikavälin taloudellisten tavoitteiden asettamiseen.
Operatiivisen pääoman tuotto, (operatiivinen ROOC, %)³	$\text{Operatiivinen liiketulos}^3 \times 100$ Operatiivinen pääoma ¹	Käytetään divisioonien pitkän aikavälin taloudellisten tavoitteiden asettamiseen.
Oman pääoman tuotto (ROE, %)³	$\text{Katsauskauden tulos} \times 100$ Oma pääoma yhteensä ¹	Luku mittaa kannattavuutta suhteessa omaan pääomaan.
Nettovelka	Korolliset velat – korolliset saamiset, merkitty taseessa kirjaimella I.	Käytetään konsernin pitkän aikavälin taloudellisten tavoitteiden asettamiseen.
Nettovelkaantumisaste	Nettovelka Oma pääoma ²	Käytetään konsernin pitkän aikavälin taloudellisten tavoitteiden asettamiseen.
Nettovelan suhde operatiiviseen käyttökatteeseen³	Nettovelka Edellisten 12 kuukauden operatiivinen käyttökate	Käytetään konsernin pitkän aikavälin taloudellisten tavoitteiden asettamiseen.
Osakekohtainen tulos ilman käyvän arvon muutoksia	Katsauskauden tulos ¹ ilman käyvän arvon muutoksia ja liiketoimintaan kuulumattomia eriä verojen jälkeen jaettuna osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla	Stora Enson osinkopolitiikkana on jakaa 50 % osakekohtaisesta tuloksesta ilman käyvän arvon muutoksia suhdannekierron
Operatiivinen pääoma ja sijoitettu pääoma	Operatiivinen pääoma muodostuu taseessa O:lla merkityistä eristä. Sijoitettu pääoma = Operatiivinen pääoma – nettoverovelka. Nettoverovelat on merkitty taseessa kirjaimella "T".	Käytetään konsernin pitkän aikavälin taloudellisten tavoitteiden asettamiseen.
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	Tavallisimpia vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ovat omaisuuden myyntivoitot ja -tappiot, omaisuusarvojen arvonalentumiset tai arvonalentumisten peruutukset, konserniyhtiöihin liittyvät myyntivoitot ja -tappiot, suunnitelluista uudelleenjärjestelyistä johtuvat varaukset, ympäristövaraukset, uudelleenjärjestelyistä johtuvat poistojen muutokset ja sakot. Yksittäinen vertailukelpoisuuteen vaikuttava erä ilmoitetaan normaalisti erikseen, mikäli sen tulosvaikutus on yli sentin osakkeelta.	Erät edustavat tiettyjä merkittäviä, johdon yksilöimiä kohteita, joita ei niiden luonteen ja/tai esiintymistiheyden vuoksi pidetä osoituksena liiketoiminnan suorituskyvystä.
Käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät	Käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät sisältävät hiilihioksidin päästöoikeuksien arvostukseen liittyvät ei-kassavaikutteiset tuotot ja kulut, biologisten hyödykkeiden käyvän arvon ei-operatiiviset muutokset, oikaisu metsäomaisuuden käyvän arvon ja hankintahinnan väliin eroihin myyntihetkellä ja Stora Enson osuuden osakkuusyhtiöiden veroista ja nettorahoituseristä. Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutokset, jotka eivät liity operatiiviseen liiketoimintaan, heijastavat arvostusoletuksiin ja -parametreihin tehtyjä muutoksia. Biologisten hyödykkeiden operatiiviset käyvän arvon muutokset sisältävät kaikki muut käyvän arvon muutokset, jotka johtuvat pääasiassa inflaatiosta ja eroista todellisissa korjuutasoissa korjuusuunnitelmaan verrattuna. Myydyin metsäomaisuuden käyvän arvon ja hankintamenon välisten erojen oikaisu ovat seurausta siitä, että myydyin metsäomaisuuden kumulatiiviset ei-operatiiviset käyvän arvon muutokset sisältyivät aiempien kausien IFRS-liiketulokseen (biologiset hyödykkeet) ja muihin laajan tuloksen eriin (metsämaa) ja ne sisältyvät operatiiviseen liiketulokseen vasta luovutuspäivänä (ei-strategisten metsäomaisuuksien myyntien osalta).	Edustaa oikaisuja tiettyihin eriin, joita johto pitää vähemmän merkityksellisinä liiketoiminnan suorituskyvyn ymmärtämisen kannalta. Nämä oikaisu johtavat eroihin IFRS:n mukaisissa kirjaamis- ja arvostusperiaatteissa.
Biologisten hyödykkeiden operatiivisen käyvän arvon muutos	Biologisten hyödykkeiden operatiiviset käyvän arvon muutokset sisältävät kaikki muut käyvän arvon muutokset (ks. yllä biologisten hyödykkeiden liiketoimintaan kuulumattomista käyvän arvon muutoksista), jotka johtuvat pääasiassa inflaatiosta ja todellisten hakkuumäärien eroista hakkuusuunnitelmaan verrattuna.	Kasvavien metsien pitkän aikavälin arvomuutos on tärkeä osa metsäliiketoiminnan kannattavuutta.
Liiketoiminnan rahavirta (ei-IFRS) ja rahavirta investointien jälkeen (ei-IFRS)	Liiketoiminnan rahavirta (ei-IFRS) vastaa liiketoiminnasta kertyneitä nettorahavaroja (IFRS) ennen rahoituseriä ja tuloveroihin liittyviä rahavirtoja. Rahavirta investointien jälkeen (ei-IFRS) vastaa liiketoiminnan rahavirtaa (ei-IFRS) josta on vähennetty aineettomien hyödykkeiden, aineellisten hyödykkeiden, biologisten hyödykkeiden ja osakkuusyhtiöiden hankintoihin käytetty rahavirta.	Mittaavat rahavirtaa, käyttö pääoman tehokkuutta ja investointeja.
Investoinnit	Investoinnit käyttöomaisuuteen sisältävät investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin, aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankinnat sekä sisäisesti tuotetut varat ja aktivoidut vieraan pääoman kustannukset, joista on vähennetty niihin mahdollisesti liittyvät tuet. Investoinnit vuokrattuihin omaisuuseriin sisältävät uudet aktivoidut leasing sopimukset. Investoinnit biologisiin hyödykkeisiin koostuvat biologisten hyödykkeiden hankinnoista sekä puuviljelmien puiden kasvattamiseen suoraan liittyvien kustannusten aktivoinnista. Investointien rahavirtavaikutus esitetään investointien rahavirrassa lukuun ottamatta investointeja vuokrattuihin omaisuuseriin, joiden rahavirtavaikutus perustuu maksettuihin vuokravelkoihin ja esitetään rahoituksen ja liiketoiminnan rahavirrassa.	Aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin aktivoidun operatiivisen liiketoiminnan investointien mittari.
Kiinteät kustannukset	Ylläpito-, henkilöstö- ja muut hallintokulut, ei sisällä vertailukelpoisuuteen liittyviä eriä ja käyvän arvon muutoksia.	Luonteeltaan vähemmän vaihtelevien kustannusten mittari.

¹ Viiden edeltävän vuosineljänneksen keskiarvo ² Emoyhtiön omistajille kuuluva osuus ³ Viimeiset 12 kuukautta ennen raportointikauden päättymistä.

Muutokset operatiivisen sijoitetun pääoman tuoton (ROCE) ja operatiivisen pääoman tuoton (ROOC) laskennassa

Viimeisten 12 kuukauden tuottomittareiden esittäminen on tehokas tapa analysoida tuoreimpia taloudellisia tietoja vuositasolla ja sitä pidetään sopivampana pitkän aikavälin tavoitteiden kehityksen seuraamiseen.

Vuoden 2023 ensimmäiseltä neljännekseltä alkaen Stora Enso on esittänyt operatiivisen sijoitetun pääoman tuoton (operatiivinen ROCE) raportointikauden päättymistä edeltäneiden 12 kuukauden ajalta. Tunnusluku lasketaan jakamalla viimeisen 12 kuukauden operatiivinen liike-tulos keskimääräisellä sijoitetulla pääomalla. Viimeisten 12 kuukauden keskimääräinen sijoitettu pääoma määräytyy viiden viimeisimmän vuosineljänneksen lopun julkaistun sijoitetun pääoman keskiarvona.

Vastaavasti divisioonien operatiivisen pääoman tuotto (operatiivinen ROOC) ja konsernin oman pääoman tuotto (ROE) perustuvat raportointikauden päättymistä edeltäviin 12 kuukauteen.

Operatiivisen ROCE:n, operatiivisen ROOC:n ja ROE:n esittäminen vuosineljänneksittäin tai vuoden alusta lukien on lopetettu.

Avainlukujen täsmäytyslaskelma

Milj. euroa	2023	2022	2021
Operatiivinen liike-tulos	342	1 891	1 528
Sijoitettu pääoma, keskimäärin	14 230	13 795	12 243
Operatiivinen sijoitetun pääoman tuotto	2,4 %	13,7 %	12,5 %
Operatiivinen liike-tulos, ilman Forest-divisioonaa	89	1 687	1 262
Sijoitettu pääoma, ilman Forest-divisioonaa, keskimäärin	8 490	8 276	7 120
Operatiivinen sijoitetun pääoman tuotto, ilman Forest-divisioonaa	1,0 %	20,4 %	17,7 %
Katsauskauden tulos	-431	1 536	1 268
Oma pääoma yhteensä, keskimäärin	11 413	11 532	9 730
Oman pääoman tuotto (ROE)	-3,8 %	13,3 %	13,0 %
Nettovelka	3 167	1 853	2 309
Operatiivinen käyttökate	989	2 529	2 184
Nettovelan suhde operatiiviseen käyttökatteeseen	3,2	0,7	1,1

Osakekohtainen tulos ilman käyvän arvon muutoksia

Milj. euroa	2023	2022	2021
Osakekohtainen tulos ilman käyvän arvon muutoksia			
Emoyhtiön omistajille kuuluva katsauskauden tulos	-357	1 550	1 266
Emoyhtiön omistajille kuuluvan katsauskauden tuloksen käyvän arvon muutokset	218	324	330
Emoyhtiön omistajille kuuluva katsauskauden tulos ilman käyvän arvon muutoksia	-575	1 225	936
Osakkeiden lukumäärä keskimäärin	789	789	789
Osakekohtainen tulos ilman käyvän arvon muutoksia, euroa	-0,73	1,55	1,19

Liiketuloksen täsmäytyslaskelma

Milj. euroa	2023	2022	2021
Operatiivinen käyttökate	989	2 529	2 184
Osakkuus- ja yhteisyritysten poistot ja metsänkäsittelykustannukset	-11	-11	-11
Metsänkäsittelykustannukset ¹	-102	-100	-89
Poistot ja arvonalentumiset ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä	-534	-527	-555
Operatiivinen liike-tulos	342	1 891	1 528
Käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät	231	363	394
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	-895	-245	-354
Liiketulos (IFRS)	-322	2 009	1 568

¹ Mukaan lukien metsien vauriot

Operatiivinen liike-tulos, vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät, käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät sekä liike-tulos segmentteittäin

Milj. euroa	Operatiivinen liike-tulos		Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät, käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät		Liike-tulos	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Packaging Materials	-57	655	-585	-2	-642	653
Packaging Solutions	43	16	-27	-98	17	-81
Biomaterials	118	687	-199	-19	-81	668
Wood Products	-64	309	-22	-56	-86	253
Forest	253	204	208	319	461	523
Muut	1	63	-42	-27	-41	36
Yhteensä	342	1 891	-664	118	-322	2 009
Nettorahoituserät					-173	-151
Tulos ennen veroja					-495	1 858
Tuloverot					64	-322
Tilikauden tulos					-431	1 536

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät 2023

Milj. euroa	2023
Arvon alentumiset - Packaging Materials	-468
Arvon alentumiset - Biomaterials	-103
Arvon alentumiset - Wood Products	-16
Arvon alentumiset - Segment Other	-14
Arvon alentumisen peruutus - Forest	5
Nymöllan tehtaan myynti	-30
Hylten tehtaan myynti	-45
Maxaun tehtaan myynti	52
Biokomposiittiliiketoiminnan myynti	-15
Wood Products DIY-yksikön myynti	-4
Yritysmyynteihin liittyvät transaktiokulut	-6
De Jong Packaging Groupin osto	-16
Sunilan sellutehtaan sulkeminen	-116
De Hoopin yksikön sulkeminen	-79
Uudelleenjärjestely - Anjala	-26
Uudelleenjärjestely - Packaging Materials	-21
Uudelleenjärjestely - Packaging Solutions	-10
Uudelleenjärjestely - Wood Products	-5
Uudelleenjärjestely - Biomaterials	-4
Uudelleenjärjestely - konsernitoiminnot	-15
Uudelleenjärjestely (ilmoitettu 2021) - Kvarnsveden	29
Uudelleenjärjestely (ilmoitettu 2021) - Veitsiluoto	9
Ympäristövarausten päivitykset	-5
Muut	-2
Yhteensä	-895

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät 2022

Milj. euroa	2022
Venäjän toimintojen myynti - Packaging Solutions	-93
Venäjän toimintojen myynti - Wood Products	-56
Venäjän toimintojen myynti - Forest	-43
Venäjän toimintojen myynti - muut divisioonat	-6
Arvon alentumiset, transaktiokulut ja muut erät, jotka liittyivät tuleviin paperitehtaiden yritysmyynteihin (Nymölla, Hylte ja Maxau)	-28
Kvarnsveden tehdasalueen myynti	8
Arvon alentumiset - Forest	-5
Arvon alentumiset - Muut-segmentti	-2
Uudelleenjärjestely (ilmoitettu 2021) - Kvarnsveden	13
Uudelleenjärjestely (ilmoitettu 2021) - Veitsiluoto	-10
Uudelleenjärjestely - Packaging Materials	-4
Uudelleenjärjestely - Packaging Solutions	-5
Uudelleenjärjestely - Biomaterials	-4
Ympäristövarausten päivitykset (pääasiassa suljetuilla tehtailla Suomessa)	-13
Muut	3
Yhteensä	-245

Käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät 2023 ja 2022

Milj. euroa	2023	2022
Liiketoimintaan kuulumattomat biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutokset, Packaging Materials	12	7
Liiketoimintaan kuulumattomat biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutokset, Biomaterials	25	-17
Liiketoimintaan kuulumattomat biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutokset, Forest	156	201
Hiilidioksidin päästöoikeuksiin ja -velvoitteisiin liittyvät ei-kassavaikutteiset tuotot ja kulut, Muut-segmentti	-13	6
Osakkuusyritysten liiketoimintaan kuulumattomat erät, Forest	56	169
Metsäomaisuuden käyvän arvon ja hankintamenojen erotuksen oikaisu luovutusten yhteydessä, Forest	-5	-3
Yhteensä	231	363

Nettovelan täsmätyslaskema

Milj. euroa	31.12.2023	31.12.2022
Noteeratut arvopaperit	9	8
Pitkäaikaiset korolliset saamiset	76	120
Lyhytaikaiset korolliset varat	64	77
Rahavarat	2 464	1 917
Korolliset varat yhteensä	2 613	2 122
Pitkäaikaiset korolliset velat	4 446	2 792
Pitkäaikaisten velkojen lyhennyserät	286	667
Lyhytaikaiset korolliset velat	476	513
Myytäväksi oleviin omaisuuseriin liittyvät korolliset velat	571	4
Korolliset velat yhteensä	5 780	3 976
Nettovelka	3 167	1 853

Konsernitilinpäätös

Konsernin tuloslaskelma

Milj. euroa	Liite	31.12. päättyvä tilikausi	
		2023	2022
Liikevaihto	2.1	9 396	11 680
Liiketoiminnan muut tuotot	2.2	378	326
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos		-209	258
Materiaalit ja palvelut		-6 133	-6 979
Toimituskulut ja komissiot		-883	-1 148
Henkilöstökulut	3.1	-1 275	-1 315
Liiketoiminnan muut kulut	2.2	-638	-594
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	4.3	136	221
Biologisten hyödykkeiden nettomuutos	4.2	209	195
Poistot ja arvonalentumiset	2.3	-1 303	-635
Liiketulos	2.1	-322	2 009
Rahoitusuotot	2.4	91	40
Rahoituskulut	2.4	-264	-191
Tulos ennen veroja		-495	1 858
Tuloverot	2.5	64	-322
Tilikauden tulos		-431	1 536
Jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille	5.5	-357	1 550
Määräysvallattomille omistajille	5.7	-74	-13
Tilikauden tulos		-431	1 536
Osakekohtainen tulos			
Laimentamaton osakekohtainen tulos, euroa	2.6	-0,45	1,97
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, euroa	2.6	-0,45	1,96

Konsernin laaja tuloslaskelma

Milj. euroa	Liite	31.12. päättyvä tilikausi	
		2023	2022
Tilikauden tulos		-431	1 536
Muut laajan tuloksen erät			
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi			
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset käypään arvoon muissa laajan tuloksen erissä	4.4	-645	519
Etuuspohjaisten järjestelyiden vakuutusmatemaattiset tappiot ja voitot	3.3	-52	147
Metsämaan uudelleenarvostus	4.2	-49	259
Osakkuusyhtiöiden osuus muista laajan tuloksen eristä	4.3	-23	58
Tuloverot eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi	2.5	22	-77
		-748	906
Erät, joita voidaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi			
Kertyneet muuntoerot	5.6	56	-197
Nettosijoitusten suojaukset ja lainat	5.6	-15	-27
Rahavirran suojaukset ja suojauskulut	5.4	-1	52
Määräysvallattomien omistajien osuus muista laajan tuloksen eristä	5.7	5	0
Tuloverot eristä, joita voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi	2.5	-1	-6
		44	-177
Laaja tulos yhteensä		-1 135	2 265
Jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille		-1 066	2 278
Määräysvallattomille omistajille	5.7	-69	-13
Laaja tulos yhteensä		-1 135	2 265

Liitteet muodostavat olennaisen osan tätä konsernitilinpäätöstä.

Konsernin tase

Milj. euroa	Liite	31.12.	
		2023	2022
Varat			
Liikearvo	O 4.1	505	244
Muut aineettomat hyödykkeet	O 4.1	283	121
Aineelliset hyödykkeet	O 4.1	4 544	4 860
Käyttöoikeusomaisuuserät	O 4.1	323	418
		5 656	5 643
Metsäomaisuus	O 4.2	6 921	6 846
Biologiset hyödykkeet	O 4.2	4 652	4 531
Metsämaa	O 4.2	2 269	2 315
Päästöoikeudet	O 4.5	108	123
Osakkuusyhtiöt	O 4.3	926	832
Noteeratut arvopaperit	I 4.4	9	8
Noteeraamattomat arvopaperit	O 4.4	810	1 437
Pitkäaikaiset korolliset saamiset	I 5.3	76	120
Laskennalliset verosaamiset	T 2.5	134	74
Muut pitkäaikaiset varat	O 4.5	58	38
Pitkäaikaiset varat		14 699	15 120
Vaihto-omaisuus	O 4.6	1 466	1 810
Verosaamiset	T	31	11
Operatiiviset saamiset	O 4.7	1 191	1 473
Korolliset saamiset	I 5.3	64	77
Rahavarat	I	2 464	1 917
Lyhytaikaiset varat		5 216	5 287
Myytävänä olevat omaisuuserät	6.1	839	514
Varat yhteensä		20 754	20 922
Oma pääoma ja velat			
Osakepääoma	5.5	1 342	1 342
Ylikurssirahasto		77	77
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		633	633
Käyvän arvon rahasto		2 293	3 002
Kertyneet muuntoerot	5.6	-375	-415
Kertyneet voittovarot		7 015	7 893
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma		10 985	12 532
Määräysvallattomien omistajien osuus	5.7	-97	-30
Oma pääoma yhteensä		10 889	12 502
Työsuhteen päättymisen jälkeisiin etuuksiin liittyvät veloitteet	O 3.3	217	159
Varaukset	O 4.9	83	81
Laskennalliset verovelat	T 2.5	1 433	1 443
Pitkäaikaiset korolliset velat	I 5.3	4 446	2 792
Pitkäaikaiset operatiiviset velat	O 4.8	11	11
Pitkäaikaiset velat		6 190	4 486
Pitkäaikaisten velkojen lyhytaikainen osuus	I 5.3	286	667
Korolliset velat	I 5.3	476	513
Varaukset	O 4.9	85	43
Operatiiviset velat	O 4.8	2 112	2 410
Verovelat	T 2.5	45	64
Lyhytaikaiset velat		3 004	3 697
Myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat	6.1	671	237
Velat yhteensä		9 865	8 419
Oma pääoma ja velat yhteensä		20 754	20 922

O-kirjaimella merkityt erät sisältyvät operatiiviseen pääomaan. I-kirjaimella merkityt erät sisältyvät korollisiin nettovelkoihin. T-kirjaimella merkityt erät sisältyvät nettovervelkaan. Liitteet muodostavat olennaisen osan tätä konsernitilinpäätöstä.

Konsernin rahavirtalaskelma

Milj. euroa	Liite	31.12. päättyvä tilikausi	
		2023	2022
Liiketoiminnan rahavirta			
Tilikauden tulos		-431	1 536
Oikaisuerät:			
Verot	2.5	-64	322
Poistot ja arvonalentumiset	2.3	1 303	635
Biologisten hyödykkeiden arvonmuutokset	4.2	-209	-195
Osakekannustimien käyvän arvon muutos		-2	7
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	4.3	-136	-221
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden sekä sijoitusten myyntivoitot/-tappiot ¹	2.2	-20	52
Nettorahoituserät	2.4	173	151
Muut oikaisut		16	22
Osinkotuotot osakkuusyhtiöiltä	4.3	25	25
Saadut korot		64	13
Maksetut korot		-149	-119
Muut rahoituserät, netto		-31	-7
Maksetut tuloverot	2.5	-85	-178
Nettokäyttöpääoman muutos ilman ostettuja tai myytyjä liiketoimintoja		300	-461
Liiketoiminnasta kertyneet nettorahavarat		752	1 582
Investointien rahavirta			
Tytäryritysten osakkeiden ja liiketoiminnan hankinta vähennettynä hankituilla rahavaroilla	6.1	-584	0
Osakkuusyhtiöiden hankinnat	4.3	-5	-7
Noteeraamattomien arvopapereiden hankinnat	4.4	-18	-11
Rahavirta tytäryritysten osakkeiden ja liiketoiminnan myynnistä vähennettynä myydyillä rahavaroilla	6.1	237	-77
Rahavirta osakkuusyhtiöiden osakkeiden myynnistä	4.3	0	10
Rahavirta aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myynnistä	4.1	47	17
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	2.1, 4.1	-897	-603
Investoinnit biologisiin hyödykkeisiin	4.2	-92	-101
Pitkäaikaisten saamisten nettomuutos		-1	31
Investointeihin käytetyt nettorahavarat		-1 313	-742
Rahoituksen rahavirta			
Uusien pitkäaikaisten lainojen nostot	5.3	2 006	366
Pitkäaikaisten lainojen ja vuokrasopimusvelkojen lyhennykset	5.3	-716	-390
Lyhytaikaisten korollisten velkojen muutos	5.3	272	9
Maksetut osingot		-472	-434
Omien osakkeiden osto		-6	-1
Rahoituksen nettorahavirta		1 084	-450
Rahavarojen nettomuutos			
Muuntoerot		24	48
Rahavarat tilikauden alussa, netto		1 917	1 480
Rahavarat tilikauden lopussa, netto		2 464	1 917
Rahavarat tilikauden lopussa²			
Käytössä olevat luottolimitit vuoden lopussa		0	0
Rahavarat tilikauden lopussa, netto		2 464	1 917

¹ Erä sisältää kertyneen muuntoeron purkamisen

² Rahavarat sisältävät rahat ja pankkisaamiset, talletukset sekä muut varat, joiden alkuperäinen maturiteetti on alle kolme kuukautta. Käytössä olevat luottolimitit sisältyvät lyhytaikaisiin velkoihin.

Liitteet muodostavat olennaisen osan tätä konsernitilinpäätöstä.

Konsernin rahavirtalaskelma

Rahavirtalaskelman liitetiedot

Milj. euroa	Liite	31.12. päättyvä tilikausi	
		2023	2022
Nettokäyttöpääoman muutos:			
Varastojen muutos		328	-454
Korottomien saamisten muutos:			
Lyhytaikaiset		347	-165
Pitkäaikaiset		-19	-1
Korottomien velkojen muutos:			
Lyhytaikaiset		-355	163
Pitkäaikaiset		-2	-3
Nettokäyttöpääoman muutos ostetuilla tai myytyillä liiketoiminnoilla netotettuna		300	-461
Rahavarat ja pankkisaamiset:			
Käteisvarat		825	1 272
Muut rahavarat		1 639	646
Rahavarat ja pankkisaamiset		2 464	1 917
Ei-kassavaikutteiset investoinnit			
Investoinnit yhteensä, poislukien käyttöoikeusomaisuuserät		946	656
Maksetut investoinnit		-897	-603
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden ei-kassavaikutteiset lisäykset		49	53
Tytäryritysten ja liiketoimintojen hankintojen rahavirta			
Yritysten hankintameno, kassavaikutteinen osa	6.1	-612	0
Hankittujen yritysten rahavarat vähennettynä käytetyillä luottolimiiteillä	6.1	27	0
Hankintojen nettorahavirta		-584	0
Tytäryritysten ja liiketoimintojen myyntien rahavirta			
Käteissuoritus	6.1	266	13
Myytyjen yritysten rahavarat	6.1	-29	-90
Myyntien nettorahavirta		237	-77

Liitteet muodostavat olennaisen osan tätä konsernitilinpäätöstä.

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

Milj. euroa	Käyvän arvon rahasto												Yhteensä
	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto ja vara- rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Omat osakkeet	Oman pääoman ehtoiset sijoitukset muissa laajan tuloksen erissä	Rahavirran suojaukset	Uudelleen- arvostus- rahasto	Muut laajan tuloksen erät osakkuus- yhtiöissä	Kertyneet muunto-erot ja nettosijoi- tusten suojaukset ja lainat	Kertyneet voittovarot	Jakautu- minen emoyhtiön omistajille	Määräys- vallatto- mien omistajien osuus	
Oma pääoma 1.1.2022	1 342	77	633	—	778	-4	1 373	29	-195	6 650	10 683	-16	10 666
Tilikauden tulos	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 550	1 550	-13	1 536
Muut laajan tuloksen erät ennen veroja	—	—	—	—	519	52	259	58	-224	147	812	—	812
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvä tulovero	—	—	—	—	1	-9	-53	—	3	-25	-83	—	-83
Laaja tulos yhteensä	—	—	—	—	520	43	206	58	-220	1 672	2 278	-13	2 265
Osinko	—	—	—	—	—	—	—	—	—	-434	-434	—	-434
Yritysosot ja myynnit	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Omien osakkeiden osto	—	—	—	-1	—	—	—	—	—	—	-1	—	-1
Osakeperusteiset maksut	—	—	—	1	—	—	—	—	—	5	6	—	6
Oma pääoma 31.12.2022	1 342	77	633	—	1 298	39	1 579	87	-415	7 893	12 532	-30	12 502
Tilikauden tulos	—	—	—	—	—	—	—	—	—	-357	-357	-74	-431
Muut laajan tuloksen erät ennen veroja	—	—	—	—	-645	-1	-49	-23	41	-52	-730	5	-726
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvä tulovero	—	—	—	—	—	—	10	—	—	12	22	—	22
Laaja tulos yhteensä	—	—	—	—	-645	-1	-39	-23	41	-397	-1 066	-69	-1 135
Osinko	—	—	—	—	—	—	—	—	—	-473	-473	—	-473
Yritysosot ja myynnit	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2
Omien osakkeiden osto	—	—	—	-6	—	—	—	—	—	—	-6	—	-6
Osakeperusteiset maksut	—	—	—	6	—	—	—	—	—	-8	-2	—	-2
Oma pääoma 31.12.2023	1 342	77	633	—	653	38	1 540	63	-375	7 015	10 985	-97	10 889

Tilinpäätöksen liitetiedot

1 Raportointiperiaatteet

1.1 Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Päätoiminnot

Stora Enso Oyj (jäljempänä ”yhtiö”) on suomalainen, Suomen lakien mukainen julkinen osakeyhtiö, jonka rekisteröity osoite on Salmisaarenaukio 2, 00180 Helsinki, Suomi. Yhtiön osakkeet noteerataan Nasdaq Helsingissä ja Tukholmassa. Stora Enso Oyj:n ja sen tytäryritysten (yhdessä ”Stora Enso” tai ”konserni”) liiketoiminta jakautuu seuraaviin raportoitaviin segmentteihin: Packaging Materials, Packaging Solutions, Biomaterials, Wood Products, Forest ja Muut-segmentti. Konsernin päämarkkina-alue on Eurooppa.

Yhtiön hallitus on 31.1.2024 hyväksynyt tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi.

Laadintaperiaatteet

Stora Enson konsernitiilinpäätös on laadittu Euroopan unionin käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS-tilinpäätösstandardit) mukaisesti. Stora Enson konsernitiilinpäätöksen tiedot perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin, lukuun ottamatta tilinpäätöksen laskentastandardeissa mainittuja poikkeuksia. Laadintaperiaatteet on esitetty yksityiskohtaisesti niihin liittyvissä liitetiedoissa ja joidenkin poikkeusten osalta tässä liitetiedossa. Konsernitiilinpäätös esitetään euroissa, joka on emoyhtiön toimintaväluutta.

Kaikki tämän konsernitiilinpäätöksen luvut on pyöristetty lähimpään miljoonaan, ellei toisin ole mainittu. Tästä syystä luvut eivät välttämättä täsmää esitettyjen summien kanssa ja saattavat poiketa myös aiemmin julkaistuista taloudellisista tiedoista.

Vuonna 2023 voimaan tulleet uudet ja muutetut standardit ja tulkinnat

Konserni on soveltanut seuraavia 1.1.2023 voimaan tulleita uusia ja muutettuja standardeja ja tulkintoja:

- Muutos standardiin IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen: laadintaperiaatteet. Muutos edellyttää yrityksiä esittämään olennaiset laadintaperiaatteensa sen sijaan, että ne esittäisivät merkittävät laadintaperiaatteensa. Muutokset astuivat voimaan 1.1.2023. Muutoksella oli vähäinen vaikutus laadintaperiaatteiden esittämiseen.
- Muutokset IAS 8 -standardiin Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet, kirjanpidollisten arvioiden muutokset ja virheet: kirjanpidollisten arvioiden määritelmä. Muutokset sisältävät kirjanpidollisten arvioiden määritelmän ja muita sellaisia muutoksia standardiin IAS 8, jotka auttavat yrityksiä erottamaan muutokset kirjanpidollisissa arvioissa muutoksista laadintaperiaatteissa. Muutokset astuivat voimaan 1.1.2023. Muutoksella ei ollut merkittävää vaikutusta konserniin.
- Muutokset IAS 12 standardiin Tuloverot: yksittäisestä liiketoimesta johtuviin velkoihin ja saamiin liittyvät laskennalliset verot. Muutokset selventävät, miten yritysten tulee käsitellä liiketoimien, kuten vuokrasopimusten ja käytöstä poistamisesta johtuvien velvoitteiden, laskennallisia veroja. Pääasiallinen muutos liittyy helpotukseen alkuperäisen kirjaamisen osalta, ja muutoksen mukaisesti mainittua helpotusta ei sovelleta liiketoimiin, joissa alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä syntyvien vähennyskelpoisten ja veronalaisten väliaikaisten erojen määrä on yhtä suuri. Muutokset astuivat voimaan 1.1.2023. Muutoksella ei ollut merkittävää vaikutusta konserniin.
- Muutokset IAS 12 -standardiin Tuloverot: Pilari 2 -säännöt. Muutos sisältää 1) pakollisen väliaikaisen helpotuksen IAS 12 -standardiin, jonka myötä yritys ei kirjaa tai raportoi Pilari 2 -säädökseen liittyviä tietoja laskennallisista verosaamisista ja -veloista, ja vaatimuksen raportoida helpotuksen soveltamisesta, 2) vaatimuksen esittää erikseen Pilari 2 -säädökseen liittyvät tilikauden verokulut (tulot) ja 3) koskien ajanjaksoa, jolloin Pilari 2 -sääntelyä tai sen sisältöä pannaan täytäntöön, mutta jolloin se ei ole vielä voimassa, vaatimuksen esittää tiedetyt tai kohtuudella arvioitavissa olevat tiedot Pilari 2 -säädöksen mukaisten tuloverojen kohdistumisesta yritykseen. Muutokset astuivat voimaan 1.1.2023. Konserni on soveltanut helpotusta ja antaa arvion Pilari 2 -säädöksen vaikutuksesta liitteessä [2.5 Tuloverot](#).
- Muilla standardeilla, standardien muutoksilla tai tulkinnoilla ei ollut merkittävää vaikutusta konsernitiilinpäätökseen tai julkaistaviin tietoihin.

Muutoksia segmenttiraportoinnissa

Stora Enson segmenttiraportointia muutettiin 1.1.2023 alkaen, koska Paper-divisioonan jäljellä olleita toimintoja myytiin ja uudelleenjärjesteltiin. Paper-divisioonaa lakkautettiin 1.1.2023, eikä sitä enää raportoida erillisenä segmenttinä. Vuonna 2023 myydyt paperitehtaat (Maxau, Nymölla ja Hylte) raportoidaan yhdessä aiemmin myytyjen ja suljettujen yksiköiden kanssa osana Muut-segmenttiä. Säilytetyt Langerbruggen ja Anjalan paperitehtaat raportoidaan osana Packaging Materials -divisioonaa.

Kehittyvien liiketoimintojen, kuten muotoonpuristettu kuitu (Formed Fiber), kiertotalouden ratkaisut (biokomposiitit) ja Selfly Store, raportointi siirrettiin 1.1.2023 alkaen Packaging Solutions -divisioonasta segmenttiin Muut.

Vertailutiedot on oikaistu uuden raportointirakenteen mukaisesti. Raportoivat segmentit ovat 1.1.2023 alkaen: Packaging Materials, Packaging Solutions, Biomaterials, Wood Products, Forest ja Muut-segmentti.

Konsolidointiperiaatteet

Konsernitiilinpäätös sisältää emoyhtiö Stora Enso Oyj:n lisäksi kaikki konsernin määräysvallassa olevat yhtiöt. Määräysvalta toteutuu kun:

- konsernilla on valta sijoituskohteessa,
- konserni altistuu muuttaville tuotoille tai sillä on oikeus muuttuviin tuottoihin osallisuutensa perusteella sijoituskohteessa ja
- konsernilla on kyky käyttää valtaansa tuottoihinsa vaikuttaakseen.

Jos tiedot ja olosuhteet viittaavat siihen, että edellä mainituissa kolmessa määräysvaltaelementissä on tapahtunut muutoksia, konserni arvioi määräysvaltansa sijoituskohteessa uudelleen. Yritysosot kirjataan hankintamenetelmällä siten, että ostettu yritys yhdistellään konsernitiilinpäätökseen siitä päivästä lähtien, kun määräysvalta tytäryhtiöön syntyy. Yritysmyyneissä puolestaan

myytävä yritys on mukana konsernitilinpäätöksessä siihen päivään asti, kunnes määräysvalta menetetään. Tytäryhtiöt ja yhteiset toiminnot on esitetty liitteessä [6.2 Konserniyhtiöt](#).

Kaikki konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat, realisoitumattomat sisäiset katteet ja konsernin sisäinen voitonjako eliminoidaan konsernitilinpäätöksessä. Tytäryhtiöiden, yhteisjärjestelyiden ja osakkuusyhtiöiden tilinpäätösten laatimisperiaatteet muutetaan tarvittaessa Stora Enson laatimisperiaatteiden mukaisiksi.

Osakkuusyhtiöt, joissa Stora Enson on huomattava vaikutusvalta, on yhdistetty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä. Nämä yritykset ovat sijoituksia, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta, muttei määräysvaltaa. Huomattava vaikutusvalta tarkoittaa valtaa osallistua yhtiön taloudelliseen ja operatiiviseen päätöksentekoon ilman määräysvaltaa tai yhteistä määräysvaltaa kyseiseen päätöksentekoon. Lisätietoa esitetään liitteessä [4.3 Osakkuusyhtiöt](#).

Yhteinen määräysvalta on järjestelyn määräysvallan sopimusperusteista jakamista, joka toteutuu ainoastaan silloin, kun kyseessä olevaa toimintaa koskeva päätös vaatii määräysvallan jakavien osapuolten yksimielisen hyväksynnän. Yhteiset toiminnot ovat yhteisjärjestelyjä, joissa osapuolilla, joilla on yhteinen määräysvalta järjestelyyn, on oikeus järjestelyyn liittyviin varoihin ja velkoja koskevia velvoitteita. Yhteisyritykset ovat yhteisjärjestelyitä, jossa kumppaneilla, joilla on yhteinen määräysvalta järjestelyyn, on oikeuksia järjestelyyn liittyvään nettovarallisuuteen.

Konsernilla on kaksi yhteistä toimintoa: Veracel ja Montes del Plata. Stora Enson omistusosuus molemmissa yhtiöissä on 50 %. Yhteiset toiminnot perustuvat osakassopimuksiin, jotka antavat Stora Enson oikeuden osuuteen tuotoista ja saattavat konsernin välillisesti vastuuseen veloista, sillä konsernin kyky maksaa sellusta vaikuttaa velkojen rahoitukseen. Yhteisen toiminnon osapuolena konserni kirjaa oman osuutensa yhteisen toiminnon varoista, veloista, tuotoista, kuluista ja kassavirroista. Osuus määritellään kunkin yhteisen toiminnon osapuolen oikeutena varoihin ja velvoitteisiin velkojen osalta.

- Veracel on Stora Enson ja Suzanon yhteisomistuksessa oleva Brasiliassa sijaitseva yhtiö. Sellutehdas tuottaa 1,2 milj. tonnia valkaistua eukalyptussellua vuodessa. Molemmilla omistajilla on oikeus puoleen tehtaan tuotannosta. Eukalyptus hankitaan pääasiassa yhtiön omilta viljelmiltä. Tehtaan tuotanto käynnistyi vuonna 2005.
- Montes del Plata on Stora Enson ja Araucon yhteisomistuksessa oleva Uruguayssa sijaitseva yhtiö. Montes del Platan sellutehtaan vuotuinen kapasiteetti on 1,4 milj. tonnia valkaistua eukalyptussellua. Stora Enson osuus, 0,7 milj. tonnia, myydään kokonaisuudessaan markkinaselluksi. Eukalyptus hankitaan pääasiassa yhtiön omilta viljelmiltä. Tehtaan tuotanto käynnistyi vuonna 2014.

Tuloutusperiaatteet

Liikevaihto sisältää tuotteiden, raaka-aineiden ja palvelujen myynnistä saadut tuotot oikaistuin välillisillä veroilla, myynnin oikaisueroilla ja suojausten tuloksella valuuttamääräisen myynnin osalta. Tuotot tavaroiden myynnistä tuloutetaan sillä hetkellä, kun tuotteen tai palvelun määräysvalta siirtyy asiakkaalle eikä konsernilla ole enää valvonta- eikä määräysvaltaa tuotteeseen. Yleensä tämä tarkoittaa hetkeä, jona tuote on toimitettu sovitun toimituslausekkeen mukaisesti asiakkaalle.

Stora Enson toimitusehdot perustuvat Incoterms 2020 -toimituslausekekokoelmaan, joka on Kansainvälisen kauppakamarin julkaisema toimituslausekkeiden määritelmien kokoelma. Konsernin myyntiä koskevat yleisimmät toimituslausekkeet ovat:

- D-lausekkeet, joiden mukaan konsernin on toimitettava tuotteet ostajalle sovittuun paikkaan valitun säännön mukaisesti. Tällöin myynnin toteutumishetki on toimitus ostajalle.
- C-lausekkeet, joiden mukaan konserni järjestää ja maksaa kuljetuksen sovittuun määräpaikkaan sekä maksaa tietyt muut kulut. Konsernin vastuu tuotteista kuitenkin päättyy, kun tuotteet on luovutettu rahdinkuljettajalle käytettävän lausekkeen mukaisesti. Myynti katsotaan toteutuneeksi, kun myyjä luovuttaa tavaran rahdinkuljettajalle sovittuun määräpaikkaan kuljettamista varten.
- F-lausekkeet, joiden mukaan ostaja järjestää kuljetuksen ja vastaa siitä. Myynnin toteutumishetki on tuotteiden toimittaminen ostajan palkkaamalle kuljettajalle sovittuun paikkaan.

Jos paikalliset säännöt johtavat yllä olevista säännöistä poikkeavaan laskutukseen, tämän ennakkotuoton vaikutus on laskettu ja oikaistu. Stora Enson liikevaihto koostuu pääosin tuotteiden myynnistä, ja tuotto kirjataan tyyppillisesti silloin, kun Stora Enso siirtää näiden tuotteiden määräysvallan asiakkaalle. Palveluista saadut tuotot kirjataan, kun palvelu on suoritettu. Lisätietoja Stora Enson päätösmuutoksista, joista konserni luo tuotonsa ja joiden mukaan liikevaihto eritellään, esitellään liitteessä [2.1 Tiedot segmenteittäin](#).

Muut kuin euromääräiset liiketoimet

Muut kuin euromääräiset liiketoimet kirjataan toteutumispäivän kurssiin. Kunkin kuukauden päättyessä muut kuin euromääräiset saamiset ja velat arvostetaan kuukauden lopun kurssiin. Liiketapahtumien valuuttakurssierot esitetään vastaavilla tuloslaskelmariveillä liikevoitossa ja rahoitusvarojen ja -velkojen valuuttakurssierot esitetään nettomääräisinä rahoitustuotoissa ja -kuluissa, paitsi silloin, kun ne täyttävät rahavirtasuojauksen, nettoinvestointien suojausten tai nettoinvestointilainojen kriteerit ja kirjataan omaan pääomaan. Ei-monetaaristen rahoitusvarojen, kuten oman pääoman ehtoisten sijoitusten käypään arvoon arvostaminen muiden laajan tuloksen erien kautta, muuntoerot on kirjattu omaan pääomaan.

Raportointivaluutan muunto

Konserniyhtiöiden, joiden toiminta- ja tilinpäätösvaluutta on muu kuin euro, tuloslaskelmat muunnetaan konsernin raportointivaluuttaan tilikauden keskikurssin mukaan. Näiden yhtiöiden taseet muunnetaan raportointivaluuttaan tilinpäätöspäivän kurssin mukaan. Konserni altistuu valuuttakurssien vaihteluille, jotka liittyvät sijoituksiin euroalueen ulkopuolisissa ulkomaisissa yhtiöissä. Euroalueen ulkopuolella sijaitseviin tytäryhtiöihin, yhteisiin toimintoihin sekä osakkuusyhtiöihin tehtyjen nettomääräisten sijoitusten muuntoerot ja näitä sijoituksia tehokkaasti suojaavien rahoitusinstrumenttien arvostukset kirjataan suoraan kertyneisiin muuntoeroihin omassa pääomassa. Lisätietoja esitetään liitteessä [5.6 Kertyneet muuntoerot ja oman pääoman suojaus](#).

Tulevat standardimuutokset, jotka ovat EU:n hyväksymiä mutta eivät olleet voimassa vielä vuonna 2023

- Muutos standardiin IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen: esitettävät tiedot kovenanteja sisältävistä pitkäaikaisista lainoista. Standardin IAS 1 mukaan yhtiön on luokiteltava lainat pitkäaikaisiksi vain, jos yhtiö voi välttää lainan takaisinmaksulta

raportointipäivää seuraavan 12 kuukauden ajan. Yhtiön kykyyn tehdä näin sovelletaan kuitenkin usein kovenanttietoja.

Muutokset tarkentavat, että kovenanteilla, joita on noudatettava raportointipäivän jälkeen, ei ole vaikutusta lainan luokitteluun lyhyt- tai pitkäaikaiseksi raportointipäivänä. Sen sijaan muutoksen myötä yhtiön on esitettävä tiedot tällaisista kovenanteista tilinpäätöksen liitetiedoissa. Muutokset astuvat voimaan 1.1.2024. Konserni arvioi näiden muutosten vaikutusta, jonka se ei odota olevan merkittävä.

- Muutos standardiin IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen: velkojen luokittelu lyhyt- tai pitkäaikaisiksi. Muutokset tarkentavat kriteeriä, jonka perusteella velka luokitellaan pitkäaikaiseksi. Muutokset tarkentavat, että yhteisön oikeuden lykätä takaisinmaksua on oltava olemassa raportointikauden lopussa ja että luokitteluun eivät vaikuta johdon aikomukset tai odotukset siitä, tuleeko yhtiö käyttämään oikeuttaan lykätä takaisinmaksua. Ne myös tarkentavat, miten lainaehdot vaikuttavat luokitteluun, ja selkeyttävät vaatimuksia, jotka koskevat sellaisten velkojen luokittelua, jotka yhteisö tulee maksamaan tai saattaa maksaa takaisin laskemalla liikkeeseen omia oman pääoman ehtoisia sijoituksiaan. Muutokset astuvat voimaan 1.1.2024. Konserni arvioi tämän muutoksen vaikutusta, jonka se ei odota olevan merkittävä.
- Muutokset IFRS 16 -standardiin Vuokrasopimukset: vuokrasopimusvelat myynnissä ja takaisinvuokrauksessa. Muutos vaatii myyjä-vuokralle ottajaa arvostamaan myöhemmin takaisinvuokrauksesta syntyvät vuokrasopimusvelat tavalla, jossa ei kirjata mitään osaa voitosta tai tappiosta, joka liittyy myyjä-vuokralle ottajan käyttöoikeuteen. Uudet vaatimukset eivät estä myyjä-vuokralle ottajaa kirjaamasta tulokseen voittoa tai tappiota, joka liittyy vuokrasopimuksen osittaiseen tai täydelliseen päättymiseen. Muutokset astuvat voimaan 1.1.2024. Konserni ei odota, että tällä muutoksella olisi merkittävää vaikutusta.
- Ei julkaistuja muita standardeja, standardimuutoksia tai tulkintoja, joilla uskottaisiin olevan merkittävää vaikutusta konsernitilinpäätökseen tai julkaistaviin tietoihin.

Tulevat standardimuutokset, jotka eivät olleet voimassa eivätkä EU:n hyväksymiä vielä vuonna 2023

- Muutokset standardeihin IAS 7 Rahavirtalaskelmat ja IFRS 7 Rahoitusinstrumentit. Julkaistavat tiedot: Toimitusketjujen rahoitusjärjestelyt. Muutokset vaativat yrityksiä lisäämään raportointivaatimuksia ja nykyisiin raportointivaatimuksiin 'tietoja', jotka pyytävät yrityksiä antamaan laadullisia ja määrällisiä tietoja toimitusketjujen rahoitusjärjestelystä. Muutokset astuvat voimaan 1.1.2024. Konserni osallistuu toimitusketjun rahoitukseen ja arvioi parhaillaan muutoksen vaikutusta. Konserni odottaa, että muutoksella tulee lisäämään raportointia konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa.
- Muutokset standardiin IAS 21 Valuuttakurssien muutosten vaikutukset: Vaihdeavuuden puute. Muutoksessa ohjeistetaan tarkentamaan, milloin valuutta on vaihdettavissa, ja miten vaihtokurssi määritetään silloin, kun se ei ole. Muutokset astuvat voimaan 1.1.2025. Konserni ei odota muutoksella olevan merkittävää vaikutusta.
- Muilla julkaistuilla standardeilla, standardien muutoksilla tai tulkinnoilla ei uskota olevan merkittävää vaikutusta konsernitilinpäätökseen tai julkaistaviin tietoihin.

1.2 Johdon harkintaa edellyttävät laatuperiaatteet ja arvioihin liittyvät epävarmuustekijät

Laadittaessa konsernitilinpäätöstä kansainvälisen tilinpäätöskäytännön periaatteiden mukaisesti, yhtiön johdolta edellytetään arvioita, harkintaa ja oletuksia. Ne vaikuttavat taseessa raportointiajankohtana esitettäviin varoihin ja velkoihin, ehdollisten varojen ja velkojen esittämiseen sekä tilikaudelta esitettäviin tuottoihin ja kuluihin. Näillä arvioilla, harkinnalla ja oletuksilla saattaa olla merkittävä vaikutus konsernitilinpäätöksessä esitettäviin lukuihin. Arviot perustuvat kokemukseen ja lukuisiin muihin oletuksiin, joiden uskotaan olevan asianmukaisia ja heijastavat johdon parhaita arvioita. Todellinen tulos ja ajoitus voivat poiketa arvioista. Arvioita, harkintaa ja oletuksia tarkastellaan säännöllisesti ja päivitetään, mikäli olosuhteet muuttuvat, tai uusien tietojen myötä. Alla esitetyt erät edustavat aiheita, joiden arvioihin liittyy eniten epävarmuutta tai jotka vaativat eniten harkintaa.

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet sekä käyttöoikeusomaisuuserät

Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden sekä käyttöoikeusomaisuuserien kirjanpitoarvo arvioidaan jokaisena raportointiajankohtana mahdollisen arvonalentumisen tunnistamiseksi. Jos arvonalentumiseen viittaavia tekijöitä ilmenee, omaisuuserän kerrytettävissä oleva rahamäärä määritetään ja sitä verrataan sen kirjanpitoarvoon. Omaisuuserän kerrytettävissä olevaksi rahamääräksi arvioidaan käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla kuluilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Arvonalentuminen kirjataan, jos kirjanpitoarvo ylittää kerrytettävissä olevan rahamäärän. Käyttöarvo lasketaan diskontatun rahavirran menetelmällä, joka on herkkä diskonttauskoron sekä odotettujen tulevien rahavirtojen muutoksille. Lisätietoja arvonalentumistestauksessa käytettävistä tärkeimmistä oletuksista on liitteessä [2.3 Poistot ja arvonalentumiset](#).

Yhtiön johto uskoo, että määritetyt arvot ja taloudelliset vaikutusajat sekä taustalla olevat oletukset ovat riittävän tarkkoja, vaikka erilaiset oletukset ja taloudelliset vaikutusajat saattavat vaikuttaa merkittävästi raportoituihin lukuihin. Yrityskaupan yhteydessä käytetään ulkopuolista neuvonantajaa arvioimaan merkittävien aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden käypiä arvoja ja avustamaan niiden taloudellisen vaikutusajan määrittämisessä.

Liikearvo

Jokaiselle rahavirtaa tuottavalle yksikölle tai niiden ryhmälle allokoitu liikearvo testataan vähintään kerran vuodessa. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on määritelty niin, että se on käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla kuluilla tai sitä korkeampi käyttöarvo (diskontattujen rahavirtojen menetelmä). Arvonalentuminen kirjataan, mikäli kirjanpitoarvo on suurempi kuin kerrytettävissä oleva rahamäärä. Diskontattujen rahavirtojen menetelmässä käytetään arvioita tulevista rahavirroista jokaisessa rahavirtaa tuottavan yksikön tai niiden ryhmän raportointiyksikössä. Menetelmä sisältää muun muassa arvioita tulevista hinnoista, tuotantotasosta, kustannuksista, markkinoiden kysynnästä ja tarjonnasta, investoinneista sekä oletuksen keskimääräisestä painotetusta pääomakustannuksesta. Käytetty diskonttokorko vastaa parasta arviota keskimääräisestä painotetusta pääomakustannuksesta.

Konserni on määritellyt vaihteluille herkimät arviot ja oletukset, joiden muutokset voivat vaikuttaa olennaisesti omaisuuserien, mukaan lukien liikearvon, arvostamiseen ja täten johtaa arvonalentumiseen. Arviot ja oletukset koskevat odotettuja myyntihintoja, operatiivisia kustannuksia ja diskonttokorkoa. Lisätietoja arvonalentumistestauksessa käytettävistä tärkeimmistä oletuksista esitetään liitteessä [2.3 Poistot ja arvonalentumiset](#).

Vuokrasopimukset

Arvioidessaan sopimuskautta ja sitä, sisältyykö siihen jatko- tai uusimisoptioita, konserni huomioi kaikki aiheelliset tosiasiat, olosuhteet ja kannustimet, joilla voi olla vaikutus arvioon. Sopimuskautteen sisällytetään jatko- tai uusimisoptioita vain siinä tapauksessa, että Stora Enso on kohtuullisen varma siitä, että se tulee hyödyntämään kyseistä optiota. Konserni suorittaa uudelleenarvioinnin esimerkiksi olosuhteiden muuttuessa, saadessaan uutta tietoa tai sellaisen merkittävän tapahtuman tapauksessa, johon vuokralle ottaja voi vaikuttaa ja jolla voi olla vaikutus arvioon. Lisätietoa käyttöoikeusomaisuuseristä esitetään liitteessä [4.1 Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet sekä käyttöoikeusomaisuuserät](#) ja vuokrasopimusveloista liitteessä [5.3 Korolliset varat ja velat](#).

Biologiset hyödykkeet

Konsernilla on biologisia hyödykkeitä tytäryhtiöissä, yhteisissä toiminnoissa ja osakkuusyhtiössä. Biologiset hyödykkeet, kuten kasvava puusto, arvostetaan käypään arvoon vähennettynä myynnistä aiheutuville menoilla. Biologisten hyödykkeiden käypä arvo lasketaan jatkuvien toimintojen diskontattujen rahavirtojen pohjalta, perustuen kestävään metsänhoitoon ja huomioiden yhden syklin kasvupotentiaali. Diskontattuja rahavirtoja varten tarvitaan kasvua, puunkorjuuta, myyntihintaa, kustannuksia ja diskonttokorkoa koskevia arvioita. Biologisten hyödykkeiden käypää arvoa määrittäessään, yhtiön johdon tulee tehdä arvioita tulevista hintataseista sekä myynti- ja kustannusnäkymistä. Metsää on myös analysoitava säännöllisesti, jotta voitaisiin arvioida korjattavissa olevan puun määrä ja metsän nykyinen kasvuvauhti.

Lisätietoja Pohjoismaissa sijaitsevan metsäomaisuuden arvostukseen sovellettavista arvioista ja harkinnasta esitetään seuraavassa luvussa ja lisätietoja pohjoismaisista sekä puuviljelmiin liittyvästä metsäomaisuudesta esitetään liitteessä [4.2 Metsäomaisuus](#).

Pohjoismaissa sijaitseva metsäomaisuus

Pohjoismaissa sijaitseva metsäomaisuuden käypä arvo määritetään markkinoihin perustuvaa lähestymistapaa soveltaen, joka perustuu niillä alueilla tehtyihin metsätransaktioihin, joissa Stora Enson metsät sijaitsevat. Eri alueiden väliset markkinahinnat vaihtelevat merkittävästi, ja arvostuksessa käytettävien markkinatransaktioiden kannalta oleellisten alueiden määrittely sisältää harkintaa. Metsäomaisuuden arvostus perustuu markkinatiedontarjoajien toimittamiin yksityiskohtaisiin kauppatietoihin ja hintatilastoihin. Markkinatransaktiotietoja oikaistaan Stora Enson metsäomaisuuden piirteiden ja luonteen huomioimiseksi sekä tiettyjen ei-metsäomaisuuserien ja poikkeaviksi määriteltyjen transaktioiden poisluokemiseksi. Arvostuksessa huomioidaan metsäomaisuuden sijainti, hintatase ja kasvavan puuston volyymi. Muutoksilla transaktiohinnoissa ja kasvavan puuston volyymikehityksellä on vaikutus metsäomaisuuden arvoon. Stora Enso soveltaa painotettuja kolmivuotisia keskimääräisiä markkinatransaktiohintoja, joiden katsotaan sisältävän riittävän määrän transaktioita ja arvioidaan edustavan markkinaolosuhteita raportointipäivänä.

Metsäomaisuuden arvo kohdistetaan biologisiin hyödykkeisiin ja metsämaahan. Metsäomaisuuden yhteenlasketun käyvän arvon kohdistaminen perustuu tuottoihin perustuvaan lähestymistapaan, jossa odotettavissa olevien nettorahavirtojen erilliset nykyarvot lasketaan sekä biologisille hyödykkeille että metsämaalle. Diskonttokorko määritetään koroksi, jolla markkinatransaktiohintoihin perustuva arvostus vastaa biologisista hyödykkeistä ja metsämaasta muodostuvan koko metsäomaisuuden yhteenlaskettua rahavirtaa. Kunkin komponentin nettorahavirrat sisältävät arviot tulevista korjuuvolyymeista, myyntihintojen tasosta ja kulujen kehityksestä. Tarkempia tietoja esitetään liitteessä [4.2 Metsäomaisuus](#).

Rahoitusinstrumenttien käypä arvo

Jos rahoitusvarojen ja rahoitusvelkojen käypää arvoa ei voi määrittää suoraan julkisesti noteeratuista markkinahinnoista, sovelletaan muita arvostusmenetelmiä, kuten diskontatun rahavirran menetelmää, transaktiokertoimia, Black-Scholes-mallia tai Gordonin mallia. Tärkeimpiä arviointiperusteita ovat muun muassa tulevat rahavirrat, luottoriski ja volatiliiteetti. Näitä tekijöitä koskevien oletusten muutokset voivat vaikuttaa rahoitusinstrumenttien raportoituun käypään arvoon. Sijoitukset noteeraamattomien yritysten, kuten Pohjolan Voima Oyj:n (PVO), vieraan pääoman ehtoihin ja oman pääoman ehtoihin instrumentteihin muodostavat merkittävän osan konsernin varoista, ja ne edellyttävät johdolta arvioita. Näitä on käsitelty tarkemmin liitteissä [4.4 Oman pääoman ehtoiset sijoitukset](#) ja [5.1 Rahoitusriskien hallinta](#).

Tuloverot

Verosaamisia ja -velkoja tarkistetaan säännöllisin väliajoin ja kirjanpitoarvoa oikaistaan tarvittaessa. Laskennallisia verosaamisia kirjataan vain siinä määrin kuin on todennäköistä, että niitä voidaan hyödyntää tulevien tilikausien verotettavaa tulosta vastaan, riippumatta siitä, muodostuvatko verosaamiset jaksotuseroista vai verotappioista. Johdon arvion mukaan tulevia veroseuraamuksia varten on tehty riittävät varaukset ajankohtaisten tietojen, olosuhteiden ja verolainsäädännön perusteella. Mikäli veroasemaan liittyvät seikat kyseenalaistetaan tai ne lakkaavat olemasta voimassa, tulokset voivat olla erilaisia ja niillä voi olla merkittävä vaikutus konsernitilinpäätöksessä raportoituuihin lukuihin. Katso tarkempia tietoja liitteestä [2.5 Tuloverot](#).

Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet

Yhtiön eläkevastuun ja kulujen määrittäminen vaatii tiettyjen oletusten valitsemista. Vakuutusmatemaatikot käyttävät näitä oletuksia laskiessaan kyseisiä vastuita. Oletuksiin sisältyvät muun muassa diskonttokorko, oletettu palkkatason nousu ja oletettu elinikä. Riippumattomat vakuutusmatemaatikot määrittävät tuloslaskelmaan kuluksi kirjattavat summat. Jos todelliset tulokset kuitenkin poikkeavat alkuperäisistä arvioista, erotus sekä oletusten tai muiden muuttujien mahdollisten muutosten vaikutus kirjataan suoraan omaan pääomaan ja esitetään konsernin laajassa tuloslaskelmassa. Liitteessä [3.3 Työsuhteen päättymisen jälkeisiin etuuksiin liittyvät velvoitteet](#) on tarkempia tietoja eläkevastuulaskelmissa käytetyistä oletuksista.

Varaukset

Konserni on kirjannut varauksia tiedossa oleville ympäristö-, uudelleenjärjestely- ja muille velvoitteille, joihin liittyy lakisääteisiä tai tosiasiallisia velvoitteita aikaisempien tapahtumien seurauksena. Varauksina kirjatut määrät perustuvat johdon parhaaseen arvioon velvoitteen hoitamisen edellyttämistä kustannuksista. Näiden kustannusten ajankohdasta ja määrästä ei ole täyttä

varmuutta, joten toteutuneet kustannukset voivat poiketa merkittävästi alkuperäisestä arviosta. Varausten kirjanpitoarvoa tarkastellaan säännöllisesti ja oikaistaan tarvittaessa huomioiden kustannusarvioissa, sääntelyssä, sovellettavissa tekniikoissa ja olosuhteissa tapahtuneet muutokset. Tarkempia tietoja on liitteessä [4.9 Varaukset](#).

2 Taloudellinen tulos

2.1 Tiedot segmenteittäin

Laadintaperiaatteet

Stora Enson raportoitavia segmenttejä ovat Packaging Materials-, Packaging Solutions-, Biomaterials-, Wood Products- ja Forest-divisioonat sekä Muut-segmentti. Toimintasegmentit heijastavat konsernin hallintorakennetta ja tapaa, jolla Stora Enson toimitusjohtaja, joka on vastuussa resurssien allokoinnista sekä toimintasegmenttien suorituksen arvioinnista, tarkastelee säännöllisesti taloudellisia tietoja. Kustannukset, tuotot, varat ja velat kohdistetaan toimintasegmenteille johdonmukaisesti. Toimintasegmenttien väliset liiketoimet perustuvat markkinaehtoihin, ja ne eliminoidaan konsolidoinnin yhteydessä. Raportoitavien segmenttien toiminnot ovat:

Packaging Materials

Packaging Materials -divisioona on maailmanlaajuinen johtaja ja asiantuntija kierrätettävien pakkausten alalla, ja se tarjoaa ensiluokkaisia pakkausmateriaaleja, jotka perustuvat neitseelliseen ja kierrätettyyn kuituun. Stora Enso auttaa asiakkaitaan korvaamaan fossiilipohjaisia materiaaleja vähähiilillä, uusiutuvilla ja kierrätettävillä vaihtoehtoilla elintarvike-, juoma- ja kuljetuspakkauksissa. Divisioonalla on laaja valikoima pohjakartonkeja ja barrier-päällysteitä.

Packaging Solutions

Packaging Solutions -divisioona kehittää ja myy korkealaatuisia kuitupohjaisia pakkaustuotteita ja -palveluita. Stora Enson pakkausratkaisuja käyttävät johtavat tuotemerkit useilla eri aloilla, kuten tuoretuotteissa, vähittäis- ja verkkokaupassa sekä teollisuudessa. Divisioona tarjoaa asiakkailleen myös suunnittelu- ja vastuullisuuspalveluita ja tukee näin materiaalien käytön ja logistiikan optimointia ja hiilidioksidipäästöjen vähentämistä.

Biomaterials

Biomaterials-divisioonan liiketoimintamahdollisuudet perustuvat vahvasti tarpeeseen korvata fossiilipohjaisia ja muita uusiutumattomia materiaaleja. Stora Enso hyödyntää kaikki puun jakeet kehittääkseen uusia biopohjaisia ratkaisuja erilaisiin tuotesovelluksiin. Divisioonan pitkän aikavälin kasvu perustuu uusiin tuotteisiin ja innovaatioihin, kun taas sellu on edelleen divisioonan liiketoiminnan perusta.

Wood Products

Wood Products -divisioona on Euroopan suurin sahatavaran valmistaja ja yksi johtavista maailmanlaajuisista rakennusteollisuutta palvelevista vastuullisten puupohjaisten ratkaisujen tuottajista. Divisioona tarjoaa myös ikkuna- ja ovikomponentteja sekä tuotannon sivuvirroista valmistettuja tuotteita, kuten pellettejä lämmittämiseen.

Forest

Forest-divisioona vastaa puunhankinnasta Stora Enson Pohjoismaiden ja Baltian toiminnoille ja yritysasiakkaille. Se myös hallinnoi konsernin metsäomaisuutta Ruotsissa ja 41 prosentin omistusosuutta Tornatorista, jonka metsät sijaitsevat valtaosin Suomessa. Divisioonan toiminnot perustuvat kestävään metsänhoitoon suunnittelusta ja logistiikasta puunkorjuuseen ja metsän uudistukseen.

Muut

Muut-segmentti sisältää myydyt paperiyksiköt myyntiprosessien loppuunsaattamiseen asti, uusien liiketoimintojen (mukaan lukien Formed Fiber ja Selfly Stores) raportoinnin, Stora Enson omistusosuuden energiayhtiö Pohjolan Voimasta (PVO) sekä konsernin jaetut palvelut ja hallinnon.

Lue lisää segmenttiraportoinnin muutoksista vuonna 2023 liitteessä [1.1 Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet](#). Vertailuluvut vuodelta 2022 on oikaistu.

Toimintasegmentit 2023

Milj. euroa	Packaging Materials	Packaging Solutions	Biomaterials	Wood Products	Forest	Muut	Eliminoinnit	Konserni
Ulkoinen liikevaihto	4 362	1 066	1 363	1 453	989	162	0	9 396
Sisäinen liikevaihto	195	11	223	127	1 501	801	-2 859	0
Liikevaihto yhteensä	4 557	1 077	1 587	1 580	2 490	964	-2 859	9 396
Tuotteiden myynti								9 317
Palvelujen myynti								79
Liikevaihto yhteensä								9 396
Liiketulos	-642	17	-81	-86	461	-41	49	-322
Nettorahoituskulut								-173
Tuloverot								64
Tilikauden tulos								-431
Operatiiviset varat	3 562	1 223	2 772	855	7 906	1 189	-371	17 136
Verosaamiset								166
Korolliset saamiset								2 613
Myytävänä olevat omaisuuserät								839
Varat yhteensä								20 754
Operatiiviset velat	1 059	195	321	238	549	505	-358	2 508
Verovelat								1 478
Korolliset velat								5 209
Myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat								671
Velat yhteensä								9 865
Muut erät								
Poistot/arvonalentumiset/ arvonalentumisten peruutukset	-805	-74	-297	-67	-21	-38	0	-1 303
Investoinnit	636	161	162	51	29	15	0	1 054
Operatiivinen pääoma ¹	3 243	1 028	2 451	617	7 358	684	-13	15 368
Henkilöstö keskimäärin	7 269	4 389	2 196	4 079	1 434	1 455	0	20 822

¹ Sisältää myytävänä olevat omaisuuserät ja niihin liittyvät velat

Toimintasegmentit 2022

Milj. euroa	Packaging Materials	Packaging Solutions	Biomaterials	Wood Products	Forest	Muut	Eliminoinnit	Konserni
Ulkoinen liikevaihto	5 257	704	1 798	2 058	848	1 014	0	11 680
Sisäinen liikevaihto	239	23	382	137	1 671	1 136	-3 589	0
Liikevaihto yhteensä	5 496	727	2 180	2 195	2 519	2 150	-3 589	11 680
Tuotteiden myynti								11 521
Palvelujen myynti								159
Liikevaihto yhteensä								11 680
Liiketulos	653	-81	668	253	523	36	-42	2 009
Nettorahoituskulut								-151
Tuloverot								-322
Tilikauden tulos								1 536
Operatiiviset varat	4 792	351	3 095	998	7 481	1 924	-440	18 201
Verosaamiset								85
Korolliset saamiset								2 122
Myytäväinä olevat omaisuuserät								514
Varat yhteensä								20 922
Operatiiviset velat	1 265	146	299	280	518	574	-377	2 704
Verovelat								1 507
Korolliset velat								3 972
Myytäväinä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat								237
Velat yhteensä								8 419
Muut erät								
Poistot/arvonalentumiset/ arvonalentumisten peruutukset	-287	-62	-110	-59	-50	-67	0	-635
Investoinnit	363	36	121	87	35	59	0	701
Operatiivinen pääoma ¹	3 527	205	2 796	718	6 963	1 660	-63	15 806
Henkilöstö keskimäärin	7 113	3 865	2 135	4 445	1 412	2 822	0	21 790

¹ Sisältää myytävänä olevat omaisuuserät ja niihin liittyvät velat
Vertailuluvut on oikaistu 29.3.2023 julkaistussa tiedotteessa kuvatulla tavalla.

Maantieteelliset tiedot

Milj. euroa	Ulkoinen liikevaihto kohdemaan mukaan		Pitkäaikaiset varat maittain ¹		Investoinnit maittain ²	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Itävalta	347	450	134	128	15	16
Baltian maat	271	377	66	74	9	12
Tšekki	189	231	193	198	8	41
Suomi	664	759	2 872	2 729	587	311
Ranska	299	449	2	2	0	0
Saksa	862	1 208	34	53	9	10
Italia	453	650	0	0	1	0
Alankomaat	597	317	797	9	131	7
Puola	511	733	407	379	30	35
Ruotsi	1 111	1 071	7 127	6 837	174	173
Iso-Britannia	344	444	8	0	0	0
Muu Eurooppa	901	1 245	126	135	12	16
Eurooppa yhteensä	6 548	7 934	11 767	10 543	975	623
Kiina (ml. Hongkong)	991	1 125	43	1 044	15	25
Japani	242	417	0	0	0	0
Uruguay	33	31	1 543	1 580	35	31
Yhdysvallat	302	397	0	32	0	0
Muut maat	1 279	1 776	316	282	29	22
Yhteensä	9 396	11 680	13 669	13 481	1 054	701

¹ Pitkäaikaiset varat lukuun ottamatta myytävänä olevia omaisuuseriä, rahoitusinstrumentteja ja laskennallisia verosaamisia.

² Ilman investointeja biologisiin hyödykkeisiin

2.2 Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

Laadintaperiaatteet

Tutkimus ja kehitys

Tutkimusmenot kirjataan kuluksi toteutumishetkellä, ja ne sisältyvät konsernin tuloslaskelmassa liiketoiminnan muihin kuluihin. Kehitysmenot kirjataan niin ikään kuluksi toteutumishetkellä, jos ne eivät täytä kriteereitä, joiden perusteella ne voidaan kirjata aineettomiksi hyödykkeiksi IAS 38

-standardin mukaisesti, missä tapauksessa ne aktivoidaan aineettomina hyödykkeinä ja poistetaan niiden arvoituna taloudellisena vaikutusaikanaan.

Saadut valtionavustukset

Aineellisten hyödykkeiden ostoon liittyvät valtionavustukset vähennetään hyödykkeen hankintahinnasta ja nettohankintameno aktivoidaan taseeseen. Muut valtionavustukset kirjataan systemaattisesti tulona jaksoille, joilla niitä vastaava kustannus syntyy.

Ympäristösertifikaatit

Stora Enso on mukana vihreän energian tuotanto-ohjelmassa, jossa tietyille Euroopassa toimiville tehtaille myönnetään ympäristösertifikaatteja tuotettujen vihreän energian megawattituntien perusteella. Saadut ympäristösertifikaatit arvostetaan myöntämispäivän markkinahintaan ja kirjataan ainoastaan taseeseen. Näin ollen, markkinahinnan muutoksella ei ole tulosvaikutusta ja tuotto kirjataan ainoastaan sertifikaattien myyntien yhteydessä.

Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

Milj. euroa	2023	2022
Liiketoiminnan muut tuotot		
Allokoidut päästöoikeudet ja myyntivoitot	145	177
Ympäristösertifikaattien myynti	12	10
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntivoitot	44	4
Konserniyritysten ja liiketoimintojen myyntivoitot	52	18
Noteeraamattomien osakkeiden osingot ja myyntivoitot	1	1
Vakuutuskorvaukset	8	10
Kertyneiden muuntoerojen tuloutus	0	5
Saadut valtionavustukset	40	16
Muut ¹	76	85
Yhteensä	378	326

¹ Sisältää vuokratuotot, muiden kuin suojauslaskennan kohteena olevien johdannaisten käyvän arvon muutokset ja muut erät. Johdannaisia käsitellään tarkemmin liitteessä 5.4 Johdannaiset.

Milj. euroa	2023	2022
Liiketoiminnan muut kulut		
Vuokrasopimuskulut	43	40
Luottotappiot, netotettuina peruutuksilla	9	13
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntitappiot	4	0
Konserniyritysten ja liiketoimintojen myyntitappiot	19	26
Kertyneiden muuntoerojen tuloutus	56	52
Varausten muutokset tuloslaskelmassa	94	31
Muut ¹	414	431
Yhteensä	638	594

¹ Sisältää kuluja liittyen muun muassa konsultointiin ja muihin palveluihin, IT ja tietoliikenteeseen, kiinteistöihin ja hallintoon, tilintarkastukseen, koulutukseen, matkustamiseen, vakuutuksiin, sakkoihin ja operatiivisiin velkoihin liittyviin valuuttakurssieroihin.

Materiaalit ja palvelut	2023	2022
Päästöoikeuksien käyttö	82	112

Konserni kirjasi liiketoiminnan muihin tuottoihin 145 (177) milj. euroa päästöoikeuksista. Myydyistä päästöoikeuksista saadut tulot olivat yhteensä 75 (59) milj. euroa. Materiaaleihin ja palveluihin kirjattiin 82 (112) milj. euron kulu, joka liittyy tuotannon hiilidioksidipäästöjen kustannukseen. Lisätietoa päästöoikeuksista esitetään liitteessä 4.5 Päästöoikeudet ja muut pitkäaikaiset varat. Ympäristösertifikaattien myynnistä saadut tulot olivat yhteensä 12 (10) milj. euroa.

Vuokrasopimuskulut sisältävät lyhytaikaisiin vuokrasopimuksiin liittyviä kuluja 12 (12) milj. euroa, vähäisiä omaisuuseriä koskevia vuokrasopimuksia 26 (21) milj. euroa ja muuttuvia vuokria 2 (2) milj. euroa, joita ei sisällytetä vuokrasopimusvelan arvoon. Vuokrasopimuskulut sisältävät myös vuokrasopimukseen sisältyviä palvelumaksuja, joita ei sisällytetä vuokrasopimusvelan arvoon.

Vuonna 2023 kirjattiin 98 (89) milj. euroa tutkimus- ja kehityskuluja.

Tilintarkastajan palkkiot ja palvelut

Milj. euroa	2023	2022
Tilintarkastuspalkkiot	4	4
Palkkiot oheispalveluista	0	0
Palkkiot veropalveluista	0	0
Muut palkkiot	0	0
Yhteensä	5	4

Konsernin tilintarkastus- ja neuvontapalkkiot päävastuulliselle tilintarkastajalle PwC:lle olivat 5 (4) milj. euroa. Tilintarkastuspalkkiot liittyvät tilinpäätöksen lakisääteiseen tilintarkastukseen tai siihen läheisesti liittyviin tavanomaisiin palveluihin. Palkkiot tilintarkastuksen oheispalveluista liittyvät varmennuspalveluihin ja muihin palveluihin, jotka liittyvät kohtuudella tilintarkastuksen tai tilinpäätöksen läpikäynnin suorittamiseen.

2.3 Poistot ja arvonalentumiset

Laadintaperiaatteet

Poistot ja arvonalentumiset

Poistot aloitetaan, kun omaisuuserä on tarkoituksensa mukaisessa paikassa ja toimintavalmiudessa. Poistot lopetetaan, kun omaisuuserästä luovutaan tai kun se luokitellaan myytävänä olevaksi. Poistoja ei lopeteta, mikäli omaisuuserälle ei väliaikaisesti ole käyttöä. Aineellisten ja aineettomien omaisuuserien hankintameno kirjataan kuluksi tasapoistoin taloudellisena käyttöaikanaan. Omaisuuserien taloudelliset käyttöajat tarkistetaan vuosittain. Mikäli omaisuuserästä luovutaan alle sen kirjanpitoarvon, myyntitappio kirjataan arvonalennuksena kuluksi sille kaudelle, jolla luotettava arvio myyntitappiosta on saatavilla, viimeistään kun sitova myyntisopimus allekirjoitetaan. Käyttöoikeusomaisuuserät poistetaan tasapoistomenetelmällä sopimuksen alkamispäivästä joko käyttöoikeusomaisuuserän taloudellisen vaikutusajan päättymiseen tai vuokratkauden loppuun mennessä, sen mukaan kumpi näistä on aikaisempi.

Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden sekä käyttöoikeusomaisuuserien kirjanpitoarvo arvioidaan jokaisena tilinpäätöspäivänä mahdollisen arvonalentumisen tunnistamiseksi. Liikearvoa testataan vuosittain. Jos arvonalentumiseen viittaavia tekijöitä ilmenee, arvioidaan omaisuuserän kerrytettävissä olevaksi rahamääräksi käypä arvo vähennettynä myyntikuluilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Arvonalentuminen kirjataan, jos kirjanpitoarvo ylittää kerrytettävissä olevan rahamäärän.

Aikaisemmin tehty arvonalentumiskirjaus perutaan, jos kerrytettävissä olevan rahamäärän määrittämiseen käytetyissä arvioissa on tapahtunut muutos. Arvonalentumiskirjauksen peruuttaminen ei kuitenkaan saa johtaa korkeampaan kirjanpitoarvoon kuin taseessa olisi ollut, jos arvonalentumista ei olisi aikaisempina vuosina kirjattu. Liikearvosta tehtyä arvonalentumista ei kuitenkaan peruta.

Aineettomille ja aineellisille hyödykkeille sekä käyttöoikeusomaisuuserille tehdään arvonalentumistestejä rahavirtaa tuottavan yksikön tasolla, kun taas liikearvon yhteydessä arvonalentumistestit tehdään rahavirtaa tuottavissa yksiköissä tai yksiköiden ryhmässä matalimmalla tasolla, jolla ryhmän liikearvoa seurataan konsernin sisäisessä johtamisessa.

Poistot ja arvonalentumiset

Milj. euroa	2023	2022
Poistot		
Aineettomat hyödykkeet	41	24
Rakennukset ja rakennelmat	76	81
Koneet ja kalusto	349	371
Käyttöoikeusomaisuuserät	59	50
Muut aineelliset hyödykkeet	8	8
Yhteensä	533	533
Arvonalentumiset		
Liikearvo	85	11
Aineettomat hyödykkeet	24	1
Rakennukset ja rakennelmat	134	25
Koneet ja kalusto	494	75
Käyttöoikeusomaisuuserät	33	0
Muut aineelliset hyödykkeet	6	2
Yhteensä	776	114
Arvonalentumisen peruutus		
Koneet ja kalusto	-6	-7
Yhteensä	-6	-7
Myyntivoitot/-tappiot		
Voitot omaisuuserien myynnistä	0	-10
Tappiot omaisuuserien myynnistä	0	4
Yhteensä	0	-5
Poistot ja arvonalentumiset	1 303	635

Arvonalentumistestaus

Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä oleva rahamäärä on määritelty niin, että se on käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla kuluilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvon laskenta perustuu hallituksen ja ylemmän johdon hyväksymiin talousarvioissa oleviin rahavirtaennusteisiin. Veroja edeltävien diskonttokorkojen laskennassa kutakin rahavirtayksikköä varten otetaan huomioon rahavirtayksikön toimintaympäristö sekä sen maan verotus ja riskiprofiili, missä rahavirta syntyy. Liikearvon arvonalentumistestausta koskevassa taulukossa on eritelty liikearvon arvonalentumistestauksessa käytettävät verot edeltävät diskonttokorot. Samanlaisia diskonttokorkoja käytetään muiden aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden sekä käyttöoikeusomaisuuserien arvonalentumistestauksessa.

Seuraavia oletuksia käytettiin laskettaessa kunkin rahavirtaa tuottavan yksikön käyttöarvoa:

- arviot myyntihinnoista perustuvat sisäisten ja ulkoisten asiantuntijoiden analyysseihin
- rahavirrat ja diskonttokorot ovat määritelty nimellismääräisinä
- nykyinen kulurakenne pysyy muuttumattomana
- liikearvon testauksessa käytettiin viiden vuoden ajanjaksoa, jonka jälkeinen ikuisuusarvo perustuu inflaatioperusteiseen kasvuun
- aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden sekä käyttöoikeusomaisuuserien testauksessa ajanjakso oli hyödykkeen jäljellä oleva taloudellinen vaikutusaika.

Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden sekä käyttöoikeusomaisuuserien arvonalentumiset

Aineellisten hyödykkeiden ja muiden aineettomien hyödykkeiden sekä käyttöoikeusomaisuuserien arvonalentumisia kirjattiin vuonna 2023 yhteensä 691 (103) milj. euroa, joka aiheutui pääasiassa liiketoimintojen uudelleenjärjestelyistä, konserniyhtiöiden myynnistä ja ennusteista, joiden mukaan näkymät ovat heikommat kuin aiemmin arvioitiin.

Vuonna 2023 arvonalentumiset liittyivät pääasiassa Biomaterials- ja Packaging Materials -divisiooniin. Biomaterials-divisioonan 146 milj. euron arvonalentumiset koskivat rahavirtaa tuottavaa Nordic Mills -yksikköä ja liittyivät pääasiassa Sunilan

tehtaan selluntuotannon lopettamiseen sekä Uimaharjun tehtaaseen johtuen ennustetuista heikommista näkymistä verrattuna aiempaan arvioon. Packaging Materials -divisioonan 490 milj. euron arvonalentumiset koskivat pääasiassa rahavirtaa tuottavaa Containerboard Oulu -yksikköä, 228 milj. euroa, johtuen ennustetuista heikommista näkymistä verrattuna aiempaan arvioon, ja Consumer Board China -yksikköä, 202 milj. euroa, liittyen yksikön mahdolliseen myyntiin ja perustuen käypään arvoon vähennettynä myynnistä aiheutuvilla kuluilla, sekä 42 milj. euroa liittyen De Hoopin rahaa tuottavan yksikön sulkemiseen Alankomaissa.

Vuonna 2022 arvonalentumiset liittyivät lähinnä konserniyhtiöiden myyntiin Venäjällä ja tehdasmyynteihin Paper-divisioonassa. Venäjää koskevia arvonalentumisia kirjattiin 75 milj. euroa ja ne koskivat Wood Products -divisioonan Venäjän ja Baltian, Packaging Solutions -divisioonan Corrugated Nordics- ja CEE- sekä Forest Operations -rahavirtaa tuottavia yksiköitä. Paper-divisioonaan liittyen arvonalentumisia kirjattiin 22 milj. euroa ja ne koskivat News- ja Office -rahavirtaa tuottavia yksiköitä. Myyntien seurauksena rahavirtaa tuottavat Wood Products Baltic- ja Russia-yksiköt eivät ole enää itsenäisiä rahavirtaa tuottavia yksiköitä. Vuonna 2023 toteutettujen segmenttimuutosten takia Paper-divisioonaan ennen kuuluneet rahavirtaa tuottavat News- ja Office-yksiköt raportoidaan osana Muut-segmenttiä.

Liikearvon alentumiset

Vuonna 2023 rahavirtaa tuottavassa yksikössä Anjala kirjattiin 28 milj. euron liikearvon alentuminen, ja De Hoop -rahavirtaa tuottavassa yksikössä 13 milj. euroa, jotka olivat pääasiassa Packaging Materials -divisioonan uudelleenjärjestelyjen seurausta. Lisäksi Biomaterials-divisioonan Nordic Mills -rahavirtaa tuottavassa yksikössä kirjattiin 44 milj. euron liikearvon arvonalentuminen johtuen ennustetuista heikommista näkymistä verrattuna aiempaan arvioon.

Rahavirtaa tuottavissa News- ja Office-yksiköissä kirjattiin 11 milj. euron liikearvon alentuminen vuonna 2022 Paper-divisioonassa tehtyjen myyntien seurauksena. Vuonna 2023 toteutettujen segmenttimuutosten takia Paper-divisioonaan aiemmin kuuluneet rahavirtaa tuottavat News- ja Office-yksiköt raportoidaan osana Muut-segmenttiä.

Olennaisimmat liikearvoa sisältävät rahavirtaa tuottavat yksiköt

Milj. euroa	2023		2022	
	Liikearvo vuoden lopussa ¹	Veroja edeltävä diskonttokorko	Liikearvo vuoden lopussa	Veroja edeltävä diskonttokorko
Packaging Solutions - Western Europe	277	9,3 %	0	—
Wood Products - Southern Europe	110	11,8 %	111	9,9 %
Biomaterials - Nordic Mills	0	10,1 %	45	8,2 %
Muut rahavirtaa tuottavat yksiköt ¹	119		88	
Yhteensä	505		244	

¹ Liikearvo pois lukien myytävänä olevat omaisuuserät

Käyttöarvon (value in use) laskelma on erittäin herkkä diskonttokoron, myyntihintojen ja kustannusten muutoksille. Herkkyysanalyysillä laskettiin määrät, joilla keskeiselle oletukselle käytetyn arvon pitää muuttua, jotta yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä olisi yhtä suuri kuin sen kirjanpitoarvo, niissä konsernin rahavirtaa tuottavissa yksiköissä, joissa mahdollinen muutos keskeiseen oletukseen saattaisi johtaa arvonalentumisen kirjaamiseen. Mikään jokseenkin mahdollinen muutos laskennan keskeisissä oletuksissa ei johtaisi arvonalentumisen kirjaamiseen 2023.

Yhteenveto arvonalentumisista ja arvonalentumisten peruutuksista divisioonittain

Milj. euroa	2023	2022
Packaging Materials	530	0
Packaging Solutions	5	36
Biomaterials	190	0
Wood Products	20	10
Forest	1	31
Muut	23	28
Yhteensä (arvonalentuminen + / arvonalentumisen peruutus -)	770	107

2.4 Rahoituserät

Laadintaperiaatteet

Nettorahoituserät muodostuvat nettokorkokuluista, kurssieroista sekä muista rahoitustuotoista ja -kuluista jotka aiheutuvat lähinnä korollisista varoista ja veloista.

Rahoitustuotot ja -kulut

Milj. euroa	2023	2022
Rahoituserät tuloslaskelmassa		
Rahoitustuotot	91	40
Rahoituskulut	-264	-191
Yhteensä	-173	-151
Jaottelu		
Korkokulut		
Korkokulut jaksotettuun hankintamenoön arvostettavista lainoista	-167	-96
Rahavirran suojauksen ehdot täyttävien tehokkaiden suojausten korkokomponentti	9	-12
Vuokrasopimusvelkojen korkokulut	-23	-17
Aktivoituid korot	7	0
Korkotuotot jaksotettuun hankintamenoön arvostettavista lainoista ja saamisista	61	20
Korkokulut, netto	-113	-105
Kurssierot		
Valuuttajohdannaiset	-12	8
Korolliset lainat, rahavarat , vuokrasopimusvelat ja muut	-10	-10
Kurssierot, netto	-22	-1
Muut rahoitustuotot	6	2
Muut rahoituskulut		
Rahoitusmaksut	-28	-8
Käyvän arvostuksen tappiot	0	-4
Korollisten varojen arvonalentumiskirjaukset	-11	-30
Nettokorko etuuspoijaisten järjestelyiden vastuista	-5	-3
Muut rahoituskulut, netto	-38	-45
Yhteensä	-173	-151

Johdannaisinstrumenttien tuotot ja kulut esitetään liitteessä [5.4 Johdannaiset](#).

Vuonna 2023 nettokorkokulut kasvoivat johtuen pääasiassa lainojen korkeammista koroista ja suuremmasta bruttovelasta. Negatiivinen vaikutus kumoutui osittain lainojen ja saamisten korkeammasta korkotuotosta.

Vuoden aikana aktivoitujen korkokulujen määrä oli 7 (0) milj. euroa, ja ne liittyivät pääasiassa Oulun tehtaan muutoshankkeeseen. Aktivoinnissa käytetty keskimääräinen korko oli 3,6 % (-).Taseeseen osana pitkäaikaista velkaa aktivoitavat pitkäaikaisten velkakirjojen liikkeeseenlaskukustannukset olivat 9 (6) milj. euroa. Vuoden aikana efektiivisen koron menetelmällä tuloslaskelmaan kirjatut korot olivat 2 (2) milj. euroa.

Valuuttajohdannaisten kurssivoitot ja -tappiot liittyvät pääasiassa instrumentteihin, jotka arvostetaan tuloslaskelman kautta käypään arvoon. Vuonna 2023 muut rahoitustuotot koostuvat pääosin käyvän arvostuksen voitoista, ja muut rahoituskulut liittyvät käyttämättömiin luottolimiitteihin, takauksiin, sekä factoring ja supply chain financing -ohjelmiin. Korollisten varojen arvonalentumiskirjaukset liittyvät saamisiin vuonna 2022 tapahtuneesta Venäjän liiketoimintojen myynnistä. Aihetta käsitellään tarkemmin liitteessä [5.3 Korolliset varat ja velat](#).

2.5 Tuloverot

Laadintaperiaatteet

Konsernin verot sisältävät konserniyritysten verot, jotka perustuvat tilikauden verotettavaan tulokseen, sekä aikaisempien tilikausien veroihin liittyvät oikaisut ja laskennallisten verojen muutokset. Verosaamisissa ja veroveljoissa on huomioitu tuloveroihin mahdollisesti liittyvät epävarmuudet.

Laskennalliset verot lasketaan taselähtöisen velkamenetelmän mukaan, jolloin kaikista omaisuuserien ja velkojen kirjanpito- ja verotusarvojen väliaikaisista eroista lasketaan nettovaikutus kulloinkin voimassa olevia tai voimaan tulevia verokantoja käyttäen. Laskennallisia veroja ei kirjata liiketapahtuman yhteydessä syntyvästä alkuperäisestä liikearvosta eikä omaisuuserän tai velkojen alkuperäisestä kirjaamisesta, kun kyseessä ei ole liiketoimintojen yhdistäminen eikä liiketapahtuma transaktiohetkellä vaikuta kirjanpidon tulokseen tai verotettavaan tulokseen. Laskennallinen vero kirjataan liiketoimille, joissa alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä syntyvien vähennyskelpoisten ja veronalaisten väliaikaisten erojen määrä on yhtä suuri. Laskennalliset verosaamiset pienentävät verotettavasta tulosta maksettavia tuloveroja tulevina vuosina. Laskennallisia verosaamia kirjataan vain siinä määrin kuin on todennäköistä, että niitä voidaan hyödyntää tulevien tilikausien verotettavaa tulosta vastaan, riippumatta siitä, muodostuvatko verosaamiset jaksotuseroista vai verotappioista.

Verokulu

Milj. euroa	2023	2022
Tilikauden verot	-54	-196
Laskennalliset verot	119	-126
Tuloverot yhteensä	64	-322

Efektiviä tuloverokannan täsmäytyslaskelma

Milj. euroa	2023	2022
Tulos ennen veroja	-495	1 858
Verot kunkin maan verokannan mukaan ¹	121	-337
Vähennyskelvottomat kulut ja verovapaat tulot ²	-10	-15
Laskennallisten verosaamisten arvostus	-60	15
Verot aiemmilta tilikausilta	-3	2
Muutokset verokannoissa ja verolaeissa	-1	0
Osakkuusyhtiöiden tulos	27	44
Muut	-10	-31
Tuloverot yhteensä	64	-322
Efekttiivinen veroaste	13,0 %	17,3 %
Lakisääteinen verokanta (yhdistetty)	24,5 %	18,2 %

¹ Sisältää 22 milj. euron vaikutuksen maista, joissa on määräaikainen verovapaus, sekä veroedusta vuonna 2023, ja 55 milj. euron määräaikaisen verovapauden ja muiden veroetujen vaikutuksen vuonna 2022.

² 12 milj. euron vähennyskelvottomien kulujen veroarvo on netotettu 3 milj. euron verovapaata tuloa vastaan vuonna 2023, ja 16 milj. euron vähennyskelvottomien kulujen veroarvo on netotettu 1 milj. euron verovapaata tuloa vastaan vuonna 2022.

Lakisääteinen verokanta edustaa Stora Enson toimintamaiden lakisääteisten verokantojen painotettua keskiarvoa.

Muutos laskennallisissa veroissa vuonna 2023

Milj. euroa	Arvo 1.1.2023	Tuloslaskelma	Muut laajan tuloksen erät	Yrityssostot/-myynnit	Muuntoerot	Arvo 31.12.2023
Metsäomaisuus	-1 267	-54	9	0	-4	-1 315
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	-123	58	0	-60	-3	-128
Rahoitusinstrumentit	-10	-2	-1	0	0	-12
Verottamattomat varat	-85	77	0	0	2	-6
Eläkkeet ja varaukset	26	-3	9	0	1	34
Vahvistetut verotappiot ja verohyvitykset	74	40	0	0	-2	112
Muut laskennalliset verot	15	2	0	-2	1	17
Yhteensä	-1 370	119	18	-62	-4	-1 299
Oman pääoman suojaus ja nettosijoituslainat (kertyneet muuntoerot)		0	0			
Rahavirran suojaukset		0	0			
Laskennallisten verojen muutos		119	18	-62	-4	
Verosaamiset ¹	74					134
Verovelat ¹	-1 443					-1 433

¹ Laskennalliset verosaamiset ja -velat on netotettu IAS 12:n mukaisesti.

Muutos laskennallisissa veroissa vuonna 2022

Milj. euroa	Arvo 1.1.2022	Tuloslaskelma	Muut laajan tuloksen erät	Yrityssostot/-myynnit ¹	Muuntoerot	Arvo 31.12.2022
Metsäomaisuus	-1 268	-43	-53	0	97	-1 267
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	-103	-44	0	17	7	-123
Rahoitusinstrumentit	1	-3	-8	0	0	-10
Verottamattomat varat	-80	-16	0	4	7	-85
Eläkkeet ja varaukset	58	-1	-25	-4	-2	26
Vahvistetut verotappiot ja verohyvitykset	107	-34	0	0	1	74
Muut laskennalliset verot	-2	19	0	-2	0	15
Yhteensä	-1 287	-122	-86	15	110	-1 370
Oman pääoman suojaus ja nettosijoituslainat (kertyneet muuntoerot)		-3	3			
Laskennallisten verojen muutos		-125	-83	15	110	
Verosaamiset ²	143					74
Verovelat ²	-1 430					-1 443

¹ Sisältää myytävänä olevaksi luokitellut omaisuuserät.

² Laskennalliset verosaamiset ja -velat on netotettu IAS 12:n mukaisesti.

Laskennallisia verosaamisia kirjataan vain siinä määrin kuin konsernin arvioiden mukaan on todennäköistä, että niitä voidaan hyödyntää tulevien tilikausien verotettavaa tuloa vastaan.

Kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset vähennyskelpoisista väliaikaisista eroista olivat 50 (50) milj. euroa. Näille eroille ei ole erääntymispäivää. Veronalaiset väliaikaiset erot, jotka liittyvät sijoituksiin tytäryhtiöissä, sivuliikkeissä ja osakkuusyhtiöissä sekä osuuksiin yhteisissä toiminnoissa ja joiden laskennallisia verovelkoja ei ole kirjattu, olivat yhteensä 428 (367) milj. euroa.

Verotappiot

Milj. euroa	Vahvistetut verotappiot		Kirjatut veroarvot		Kirjaamattomat veroarvot	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Vanhenee viiden vuoden kuluessa	88	359	9	5	13	72
Vanhenee viiden vuoden jälkeen	326	100	60	9	6	14
Ei vanhene	1 213	1 173	42	58	219	198
Yhteensä	1 626	1 633	111	73	237	283

Vuoden 2023 lopussa konsernilla oli 259 milj. euroa Suomeen kohdistuvia verotappioita ja näistä tappioista on kirjattu 52 milj. euron suuruinen laskennallinen verosaaminen. Vuoden 2022 lopussa konsernilla ei ollut merkittäviä Suomeen kohdistuvia verotappioita.

Epävarmat veropositiot

Tilinpäätöspäivänä oli avoinna useita keskeneräisiä verotarkastuksia eri maissa. Verotarkastuksista ei odoteta seuraavan sellaisia merkittäviä veroja, joita ei olisi jo kirjattu.

OECD:n Pilari 2 -mallisäädösten vaikutus

Konserni kuuluu OECD:n Pilari 2 -mallisäädösten piiriin 1.1.2024 alkaen. Konsernilla ei ollut sääntelyyn liittyviä verovelvoitteita tilikaudella 2023. Konserni soveltaa Pilari 2 -tuloveroihin liittyvää, IAS 12 -standardin muutoksissa säädettyä helpotusta, joka koskee laskennallisten verosaamisten ja -velkojen kirjaamista ja julkaisua.

Konserni on tehnyt alustavan arvion säädösten vaikutuksista. Pilari 2 -säädöksen vähimmäisvero saattaa olla sovellettavissa osaan konsernin Uruguayn toimintoja. Lainsäädännön vaikutuksen konsernin efektiiviseen veroasteeseen odotetaan vaihtelevan vuodesta toiseen, ja konserni arvioi lyhyen aikavälin vuotuisen verovaikutuksen olevan 0–15 milj. euroa. Arviot perustuvat nykykäsitykseen uusien sääntöjen tulkinnasta.

2.6 Osakekohtainen tulos

Laadintaperiaatteet

Emoyhtiön omistajille kohdistuva osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla tilikauden tulos keskimääräisellä painotetulla osakemäärällä, jota laskettaessa on vähennetty konsernin hallussa kulloinkin olevat omat osakkeet. Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos lasketaan oikaisemalla keskimääräistä painotettua osakemäärää lisättynä laimentamattomien potentiaalisten kantaosakkeiden, kuten osakeperusteisten maksujen osakkeiden, laimennusvaikutuksella.

Osakekohtainen tulos

	2023	2022
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos, milj. euroa	-357	1 550
Osakemäärä (painotettu keskiarvo, A- ja R-osakkeet)	788 619 987	788 619 987
Osakekannustimet (painotettu keskiarvo)	1 094 121	771 150
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakemäärä (painotettu keskiarvo)	789 714 108	789 391 137
Laimentamaton osakekohtainen tulos, euroa	-0,45	1,97
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, euroa	-0,45	1,96

3 Henkilöstön palkitseminen

3.1 Henkilöstökulut

Henkilöstökulut

Milj. euroa	2023	2022
Palkat ja palkkiot	962	996
Eläkekulut	147	152
Osakeperusteiset maksut	4	8
Muut pakolliset henkilöstökulut	139	140
Muut vapaaehtoiset henkilöstökulut	23	20
Yhteensä	1 275	1 315

Eläkekulut

Milj. euroa	2023	2022
Etuuspohjaiset järjestelyt	7	5
Maksupohjaiset järjestelyt	140	146
Yhteensä	147	152

Keskimääräinen henkilöstömäärä vuonna 2023 oli 20 822 (21 790). Eläkekulut on eritelty tarkemmin liitteessä 3.3 Työsuhteen päättymisen jälkeisiin etuuksiin liittyvät velvoitteet.

Vuonna 2023 osakeperusteisista kannustinjärjestelmistä kirjatut kulut olivat 4 (8) milj. euroa. Osakeperusteiset maksut koostuvat osakekannustimista, joita on käsitelty tarkemmin liitteessä 3.4 Henkilöstön palkitsemisjärjestelmät. Johtoryhmän ja hallituksen palkkiot on esitetty liitteessä 3.2 Hallituksen ja johdon palkkiot.

3.2 Hallituksen ja johdon palkkiot

Hallituksen ja valio- ja toimikuntien palkkiot

Tuhatta euroa (ennen veroja)	2023			2022	
	Rahana maksetut	Osakkeina maksetut ¹	Yhteensä ⁴	Yhteensä	Jäsenyydet valiokunnissa
Hallituksen jäsenet 31.12.2023					
Kari Jordan, puheenjohtaja	135	85	220	86	People and Culture, nimitys ^{2,3}
Håkan Buskhe, varapuheenjohtaja	77	48	125	122	People and Culture, nimitys ^{2,3}
Elisabeth Fleuriot	64	33	97	94	Talous ja tarkastus
Helena Hedblom	55	33	88	86	Vastuullisuus ja yritysetiikka
Astrid Hermann	64	33	97	—	Talous ja tarkastus
Christiane Kuehne	60	33	93	90	Vastuullisuus ja yritysetiikka
Antti Mäkinen	55	33	88	214	People and Culture
Richard Nilsson	71	33	104	101	Talous ja tarkastus
Entiset hallituksen jäsenet					
Hock Goh (16.3.2023 asti)	—	—	—	94	Talous ja tarkastus
Hans Sohlström (18.9.2023 asti)	55	33	88	86	Vastuullisuus ja yritysetiikka
Hallituksen palkkiot yhteensä¹	636	364	1 000	972	

¹ 40 % hallituksen palkkioista, pois lukien valiokuntien palkkiot, maksettiin vuonna 2023 markkinoilta ostettuina Stora Enson R-osakkeina, jotka jakautuivat seuraavasti: puheenjohtaja 7 326 R-osaketta, varapuheenjohtaja 4 136 R-osaketta ja muut jäsenet 2 839 R-osaketta kukin. Konsernilla ei ole hallituksen jäsenen palkkioksi saamien osakkeiden hallussa pitämistä koskevaa virallista ohjeistusta.

² Stora Enson varsinainen yhtiökokous nimitti vuonna 2016 osakkeenomistajien nimitystoimikunnan toimimaan, kunnes toisin päätetään. Osakkeenomistajien nimitystoimikunnassa on työjärjestyksen mukaisesti neljä jäsentä: hallituksen puheenjohtaja, hallituksen varapuheenjohtaja ja kaksi muuta jäsentä, jotka nimittää vuosittain 31.8. osakasluettelon mukaiset kaksi suurinta osakkeenomistajaa (kumpikin yhden). Osakkeenomistajien nimitystoimikunnan jäsenille ei makseta erillistä palkkiota.

³ Nimitystoimikunnan puheenjohtaja on FAM AB:n nimittämä Marcus Wallenberg. Jouko Karvinen on Solidium Oyj:n nimittämä osakkeenomistajien nimitystoimikunnan jäsen. Kari Jordan ja Håkan Buskhe valittiin osakkeenomistajien nimitystoimikuntaan hallituksen puheenjohtajana ja varapuheenjohtajana.

⁴ Yhtiö maksaa tämän lisäksi yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti varainsiirtoveron jokaisen jäsenen osakehankinnasta, mikä katsotaan myös verotettavaksi tuloksi.

Stora Enson varsinainen yhtiökokous on nimittänyt osakkeenomistajien nimitystoimikunnan toimimaan, kunnes toisin päätetään, ja valmistelemaan vuosittain yhtiökokoukselle ehdotuksia, jotka liittyvät hallituksen jäsenten lukumäärään, hallituksen puheenjohtajaan, varapuheenjohtajaan ja jäseniin, hallituksen puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenten palkitsemiseen ja hallituksen valiokuntien puheenjohtajien ja jäsenten palkitsemiseen.

Hallituksen osakeomistukset 31.12.2023

	Osakkeiden määrä (suora ja epäsuora omistus)	
	A	R
Hallituksen jäsenet 31.12.2023		
Kari Jordan, puheenjohtaja		9 012
Håkan Buskhe, varapuheenjohtaja		12 069
Elisabeth Fleuriot		32 868
Helena Hedblom		6 356
Astrid Hermann		2 839
Christiane Kuehne		17 429
Antti Mäkinen		19 415
Richard Nilsson ¹	127	30 207
Osakkeiden määrä yhteensä	127	130 195

¹ Lähipiiri (puoliso) omistaa 127 A-sarjan ja 236 R-sarjan osaketta.

Myös seuraavat henkilöt toimivat hallituksen jäseninä 2023

	Osakkeiden määrä hallituksen jäsenyyden päättyessä (suora ja epäsuora)	Hallituksen jäsenyyden päättymispäivä
Hock Goh	34 782	16.3.2023
Hans Sohlström ¹	16 535	18.9.2023

¹ Lähipiiri (puoliso) omistaa osakkeista 179.

Johtoryhmän palkat, palkkiot ja omistukset

Alla olevassa taulukossa esitetään johtoryhmän jäsenten vuoden aikana ansaitsemat palkat ja palkkiot, mukaan lukien osakkeet, joiden tulokseen liittyvät ehdot ovat päättyneet, ja jotka on määrää lunastaa tulevana vuonna. Yhtiö suosittelee ja odottaa, että toimitusjohtaja ja johtokunnan jäsenet omistavat Stora Enson osakkeita ainakin yhden perusvuosipalkan arvoa vastaavan määrän. Siksi on suositeltavaa, että palkkiona saatuja osakkeita ei myydä, ennen kuin tämä taso on saavutettu.

Johtoryhmän ansaitsemat palkat ja palkkiot vuonna 2023 olivat yhteensä 12 (15) milj. euroa. Johtokunnan jäsenten kokonaismäärä oli 11 (11) vuoden 2023 lopussa.

Henkilökohtaisten eläkejärjestelyjensä mukaisesti johtoryhmän jäsenten on mahdollista jäädä eläkkeelle 65 vuoden iässä. Eläkkeet ovat jäsenten kotimaiden lainsäädännön mukaisia. Johtoryhmän jäsenillä on kuuden kuukauden irtisanomisaika. Irtisanomiskorvaus on vuoden palkka, jos irtisanojana on yhtiö.

People and Culture -valiokunta tarkasti ja vahvisti vuoden 2023 lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmiin ja vuosien 2021–2023 pitkän aikavälin kannustinjärjestelmiin liittyvät taloudellisten tavoitteiden tulokset. Hallitus hyväksyi tulokset tammikuussa 2024.

Liitteessä 3.4 [Henkilöstön palkitsemisjärjestelmät](#) on tarkempia tietoja Stora Enson johdon ja työntekijöiden kannustinohjelmista ja palkitsemisjärjestelmistä.

Johtoryhmän palkkiot

Tuhatta euroa	2023				2022		
	Toimitusjohtaja ²	Edellinen toimitusjohtaja ²	Muut ^{3,6}	Johtoryhmä yhteensä	Toimitusjohtaja	Muut	Johtoryhmä yhteensä
Palkitseminen^{1,5}							
Vuosipalkka	290	669	3 656	4 615	953	4 802	5 755
Asumiskulut (toteutuneet)	—	—	3	3	0	2	2
Muut etuudet	—	26	263	289	32	272	304
Irtisanomiskorvaus	—	933	300	1 233	0	0	0
Lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmät ⁴	—	157	1 024	1 181	845	2 167	3 012
Pitkän aikavälin kannustinjärjestelmät ⁴	—	912	1 652	2 564	987	2 848	3 835
	290	2 697	6 898	9 885	2 817	10 091	12 908
Eläkekulut							
Lakisääteiset eläkejärjestelyt	48	428	920	1 396	477	1 154	1 631
Vapaaehtoiset eläkejärjestelyt	—	—	730	730	0	933	933
	48	428	1 650	2 126	477	2 087	2 564
Palkat ja palkkiot yhteensä	338	3 125	8 548	12 011	3 294	12 178	15 472

¹ Suomalainen hallinnointikoodi vaatii yhtiötä raportoimaan sekä maksetut että erääntyvät palkkiot. Tämän vuoksi edellä olevassa taulukossa esitetyt luvut eivät ole suoraan täsmäytettävissä määrin, jotka on kirjattu tuloslaskelmaan henkilöstökuluina ja jotka esitetään alla taulukossa Konsernin johtoryhmän palkkiot tuloslaskelmassa.

² Toimitusjohtajan palkitseminen sisältää Hans Sohlströmin 18.9.2023 alkaen ja Annica Breskyn 18.9.2023 asti.

³ Summat sisältävät René Hansenin ansiot 4.5.2023 asti, Minna Björkmanin ansiot 30.9.2023 asti ja David Ekbergin ansiot 30.11.2023 asti, sekä Micaela Thorströmin ansiot 1.4.2023 alkaen ja Ad Smitin ansiot 1.12.2023 alkaen.

⁴ Summat liittyvät vuoden lopussa erääntyviin summiin, jotka maksetaan vuonna 2024. Pitkän aikavälin kannustinjärjestelmien arvo on laskettu osakkeen 12,53 euron päätöskurssin perusteella 29.12.2023. Ohjelmassa ansaittavien osakepalkkioiden lopullinen arvo on riippuvainen osakkeen kurssista 1.3.2024.

⁵ Palkitseminen raportoidaan vain siltä ajalta, jonka henkilöt olivat johtoryhmän jäseniä.

⁶ Johtoryhmän jäsenten palkkiot laskivat vuodesta 2022 vuoteen 2023 pääosin kannustinohjelmien suoritus tulosten vuoksi. Vuonna 2023 johtoryhmän jäsenten määrä oli keskimäärin 10,40.

Johtoryhmän palkkiot tuloslaskelmassa

Tuhatta euroa	2023				2022		
	Toimitusjohtaja	Edellinen toimitusjohtaja	Muut	Johtoryhmä yhteensä	Toimitusjohtaja	Muut	Johtoryhmä yhteensä
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhte-etuudet	290	852	4 946	6 088	1 830	7 243	9 073
Pitkän aikavälin kannustinjärjestelmät ¹	137	432	1 245	1 814	714	1 581	2 295
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	48	428	1 650	2 126	477	2 087	2 564
Yhteensä kirjattu tuloslaskelmaan	475	1 712	7 841	10 028	3 021	10 911	13 932

¹ Pitkän aikavälin kannustinjärjestelmiin liittyvät kulut kirjataan tuloslaskelmaan niiden kolmen vuoden syntymisajanjaksolla perustuen osakkeiden myöntämispäivän käypään arvoon sekä arvioon annettavien osakkeiden määrästä ohjelman päättyessä.

Johtoryhmän jäsenet (pl. toimitusjohtaja)

Johdon lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmät

Vuonna 2023 johtoryhmän jäsenillä oli lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmiä, joiden suuruus oli enintään 70 % tai 80 % heidän kiinteästä vuosipalkastaan. Kannustinpalkkiot maksetaan seuraavalla tilikaudella. Vuoden 2023 lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmän tavoitteista 80–100 % perustui taloudellisiin tavoitteisiin ja 0–20 % henkilökohtaisiin strategisiin tavoitteisiin.

Johdon pitkän aikavälin kannustinjärjestelmät

Vuoden 2021 ohjelmassa on kolme yhden vuoden ansaintajaksoa, jotka kumuloituvat kolmen vuoden kuluttua. Vuoden 2022 ja 2023 ohjelmiin sisältyy tulosperusteisia mittareita, joilla on yksivuotinen, kolmen vuoden jälkeen kertyvä ansaintajakso sekä kolmevuotisia ansaintajaksoja. Osakeperusteisten ohjelmien palkkiot suoritetaan yhdessä erässä kolmen vuoden ansaintajakson päättymisen jälkeen, ja absoluuttinen enimmäismäärä on 100 % myönnettyjen osakkeiden määrästä. Vuoden 2021 ohjelma liittyy ansaintajaksoon 2021–2023, vuoden 2022 ohjelma liittyy ansaintajaksoon 2022–2024 ja vuoden 2023 ohjelma liittyy ansaintajaksoon 2023–2025. Ohjelmassa ansaittavat osakkeet ovat tulosperusteisia ja ansaitaan hallituksen People and Culture -valiokunnan ehdottamien ja hallituksen hyväksymien tuloskriteerien perusteella.

Vuoden 2023 aikana käynnistettiin ohjelma, jossa johtoryhmän jäsenet, jotka olivat johtoryhmässä vuoden lopussa, voivat saada 227 130 osakkeen arvoa vastaavan määrän ennen veroja olettaen, että kolmivuotisen ohjelman (2023–2025) enimmäismäärään oikeuttavat tavoitteet saavutetaan. Annettavien osakkeiden toteutunut määrä on pienempi, sillä verovelvoitteen määrää vastaava osuus osakkeista pidätetään tuloveron kattamiseksi.

Työsuorituksen käypä arvo, joka on saatu osakeperusteisen korvauksen vastineena, kirjataan maksutavan mukaisesti joko käteisarvoina tai osakeperusteisesti maksettavana, kuten liitteessä 3.4 on kuvattu. Osakeperusteisesti maksettavan arvon osalta on mahdollista, että toteutuneet kassavaikutteiset kulut eivät vastaa kirjanpidollisia kuluja, koska osakkeen hintaa ei päivitetä osakkeiden luovutushetkellä. Johtoryhmän palkkiot -taulukossa olevat luvut koskevat henkilöitä, jotka ovat kuuluneet johtoryhmään vuoden lopussa tai osan vuotta.

Vuoden 2021 ohjelman ansaintajakso päättyi tilikauden lopussa. Ohjelman palkkiot tullaan suorittamaan yhtenä eränä kolmen vuoden jälkeen maaliskuussa 2024, riippuen taloudellisesta lisäarvosta (EVA) Stora Enso konsernille ja osakekohtaisesta tuloksesta (EPS) Stora Enso konsernille. Tulosperusteisen osakeohjelman suoritustulos oli 89 %. Johdolle (johtoryhmän jäsenet vuoden lopussa) maksettavaksi erääntyvien osakkeiden määrä vuoden 2023 aikana päättyneen tulosperusteisen osakeohjelman perusteella oli 115 580 osaketta. Annettavien osakkeiden toteutunut määrä on pienempi, sillä verovelvoitteen määrää vastaava osuus osakkeista pidätetään tuloveron kattamiseksi.

Toimitusjohtaja

Toimitusjohtaja – Hans Sohlström

Toimitusjohtaja aloitti Stora Enson palveluksessa ja työnsä toimitusjohtajana 18.9.2023. Toimitusjohtajalla on kuuden kuukauden irtisanomisaika. Irtisanomiskorvaus on vuoden palkka, jos irtisanojana on yhtiö, mutta sopimukseen ei sisälly yhtiön hallinnassa tapahtuvista muutoksista aiheutuvia maksuja. Toimitusjohtajan eläkejärjestely ja eläkeikä määräytyvät Suomen työeläkejärjestelmän mukaisesti.

Toimitusjohtajan lyhyen aikavälin kannustinohjelma

Alkaen 18.9.2023, toimitusjohtaja on oikeutettu seuraavan 12+12 kuukauden ajan, lyhyen aikavälin kannustinohjelmaan, jonka perusteella toimitusjohtajalle maksetaan enintään 100 % kiinteästä vuosipalkasta kultakin 12 kuukauden jaksolta.

Toimitusjohtajan pitkän aikavälin kannustinohjelma

Kaksivuotinen tulosperusteinen kannustinohjelma alkoi 18.9.2023, ja sen lunastuspäivämäärä ajoittuu vuoden 2025 viimeiseen neljännekseen. Toimitusjohtaja voi ansaita pitkän aikavälin kannustinjärjestelmän yhteydessä osakkeita 169 420 osakkeen arvosta ennen veroja. Tulostavoitteet liittyvät taseeseen, pääomamenoihin, strategiaan ja vastuullisuuteen. Toimitusjohtaja ei ole oikeutettu osallistumaan vuoden 2023–25 pitkän aikavälin kannustinohjelmaan tai muihin vuonna 2024 mahdollisesti alkaviin pitkän aikavälin kannustinohjelmiin.

Edellinen toimitusjohtaja – Annica Bresky

Annica Bresky aloitti Stora Enson palveluksessa 1.5.2017 ja työskenteli konsernin toimitusjohtajana 1.12.2019–18.9.2023. Hänellä oli kuuden kuukauden irtisanomisaika. Irtisanomiskorvaus on vuoden palkka, jos irtisanojana on yhtiö. Irtisanomiskorvaus maksetaan vuonna 2024. Vuonna 2023 entinen toimitusjohtaja oli oikeutettu hallituksen vuosittain

vahvistamaan lyhyen aikavälin kannustinohjelmaan, joka oikeutti hänet enintään 100 % kiinteästä vuosipalkasta. Maksu on suhteutettu työsuhteeseen aikavälillä tammikuusta syyskuuhun 2023. Entinen toimitusjohtaja oli osallisena vuosien 2021, 2022 ja 2023 osakeperusteisissa pitkän aikavälin kannustinohjelmissa. Kussakin ohjelmassa osakepalkkio maksetaan yhdessä erässä kolmen vuoden ansaintakauden jälkeen. Näiden ohjelmien toteutunut arvo suhteutetaan maksettaessa aktiivisen työsuhteen pituuteen.

Johtoryhmän osakkeet

Johtoryhmän jäsenet tilikauden lopussa	R-osakkeet ¹	Vuonna 2024 myönnettävät osakkeet ²	Mahdolliset tulosperusteiset osakekannustimet 2025–2026 ⁵	Rajoitetut osakekannustimet 2024–2025 ⁵
Hans Sohlström ⁶	100 799	—	169 420	—
Seppo Parvi	63 162	16 457	61 160	—
Tobias Bäärnman	4 196	9 892	25 980	—
Johanna Hagelberg	35 645	12 047	43 520	—
Hannu Kasurinen	52 736	19 961	57 810	—
Katariina Kravi	10 383	11 945	33 600	—
Per Lyrvall ³	84 143	15 074	47 840	—
Annette Stube	9 054	11 218	31 570	—
Ad Smit	—	—	8 168	22 722
Micaela Thorström	—	1 677	12 858	302
Lars Völkel	16 477	17 309	51 280	—
Yhteensä⁴	376 595	115 580	543 206	23 024

¹ Suora ja epäsuora omistus. Johtoryhmän jäsenillä ei ollut A-osakkeita.

² Johtoryhmälle tässä merkityt osakkeet on esitetty ennen veroja niiden pitkän aikavälin kannustinohjelmien osalta, jotka päättyivät vuonna 2023 ja jotka on määrä maksaa 2024.

Tulosperusteisen osakeohjelman suoritusarvo oli 89 %, joka on määrä maksaa 2024 osin osakkeina ja osin rahana. Osa johtoryhmän jäsenistä omistaa vuonna 2023 päättyneisiin rajoitettuun osakekannustinohjelmiin liittyviä osakkeita ja näiden ohjelmien osakkeet on määrä maksaa vuonna 2024.

³ Osakkeista 1 257 on lähimpiin (puoliso)

⁴ Yhtiö suosittelee ja odottaa, että johtoryhmän jäsenet omistavat Stora Enson osakkeita ainakin yhden perusvuosipalkan arvoa vastaavan määrän. Siksi on suositeltavaa, että palkkiona saatuja osakkeita ei myydä, ennen kuin tämä taso on saavutettu.

⁵ Johtoryhmälle tässä merkityt osakkeet on esitetty ennen veroja. Pitkän aikavälin kannustinohjelmat päättyvät vuosina 2024–2025 ja erääntyvät maksettavaksi 2025–2026.

⁶ Osakkeista 179 on lähimpiin (puoliso)

Myös seuraavat johtajat olivat johtoryhmässä vuonna 2023	R-osakkeiden määrä tehtävästä luovuttaessa	Tulosperusteiset osakekannustimet johtoryhmän jäsenyyden päättyessä	Rajoitetut osakekannustimet johtoryhmän jäsenyyden päättyessä	Toiminut johtoryhmän jäsenenä asti
Annica Bresky	52 594	79 197	—	17.9.2023
Minna Björkman	2 344	16 508	1 122	30.9.2023
David Ekberg ¹	8 830	37 820	—	30.11.2023
René Hansen ¹	1 462	27 100	3 400	4.5.2023

¹ Osakkeet, joita ei ole vielä ansaittu menetetään työsuhteen päättyessä

3.3 Työsuhteen päättymisen jälkeisiin etuuksiin liittyvät velvoitteet

Laadintaperiaatteet

Työsuhte-etuudet

Konsernilla on eri puolilla maailmaa useita maksupohjaisia ja etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä, joihin kuuluvaa omaisuutta hallinnoivat yleensä erilliset säätiöt ja rahastot. Eläkejärjestelyt ja työsuhteen jälkeiset järjestelyt rahoitetaan yleensä työntekijöiltä ja asianomaisilta konserniyrityksiltä perittävien maksu- ja huomioiden riippumattomien vakuutusmatemaattikkojen suositukset. Työnantajan suorittamat maksut maksupohjaisiin järjestelyihin kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan sinä kautena, johon maksusuoritus liittyy.

Etuuspohjaisissa järjestelyissä taloudelliset kustannukset määritetään ennakoituun etuusoyksikköön (projected unit credit method) perustuvalla menetelmällä. Menetelmän mukaan eläkejärjestelyjen kustannukset kirjataan tuloslaskelmaan jaksottamalla säännönmukaiset kustannukset työntekijän työvuosille hyväksytyjen vakuutusmatemaattikkojen vuosittain laatimien vakuutusmatemaattisten laskelmien mukaisesti kaikissa merkittävimmässä maissa, joissa on eläkejärjestelyjä. Eläkevastuuna esitetään tulevien arvioitujen eläkemaksujen nykyarvo, joka lasketaan käyttämällä korkona valuutaltaan tai juoksuajaltaan vastaavien korkeasti luokiteltujen yritysainojen (highly rated corporate bonds) tai valtion joukkolainojen korkoja tilanteesta riippuen.

Konserni kirjaa kaikki etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä aiheutuvat vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot suoraan omaan pääomaan, kuten konsernin laajassa tuloslaskelmassa on esitetty. Takautuvaan työsuoritukseen perustuvat kustannukset tunnistetaan järjestelyä muutettaessa ja ne kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan karttumista koskevista vaatimuksista huolimatta. Konsernitaseeseen kirjataan täysi varaus kaikista järjestelyjen kattamattomista vastuista.

Konsernin eläkekulut vuonna 2023 olivat 147 (152) milj. euroa, kuten liitteestä [3.1 Henkilöstökulut](#) käy ilmi. Eläkejärjestelyt luokitellaan maksupohjaisiin ja etuuspohjaisiin järjestelyihin. Valtaosa konsernin eläkejärjestelyistä ovat maksupohjaisia, ja niistä kirjatut kulut olivat yhteensä 140 (146) milj. euroa. Konsernin pääasiallinen tavoite on tarjota maksupohjaisia järjestelyjä työsuhteen päättymisen jälkeisinä etuuksina.

Etuuspohjaiset veloitteet, nettovastuiden täsmäytys

Milj. euroa	Etuuspohjaiset veloitteet		Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo		Etuuspohjaisten järjestelyiden veloitteet/(varat), netto	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022
1.1.	736	1 108	-577	-762	159	347
Tilikauden työsuoritukseen perustuvat kulut	7	12	0	0	7	12
Aiempaan työsuoritukseen perustuvat menot	0	-6	0	0	0	-6
Eläkeveloitteiden täyttämiset	0	-7	0	7	0	0
Korkokulut (+) -tuotot (-)	27	13	-22	-10	5	3
Tuloslaskelmassa yhteensä	34	11	-22	-3	12	9
Demograafisten oletusten muutoksista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	1	-13	0	0	1	-13
Taloudellisten oletusten muutoksista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	31	-306	0	0	31	-306
Kokemukseen perustuvista oikaisuksista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	19	63	0	0	19	63
Järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto ¹	0	0	-1	105	-1	105
Omaisuserän enimmäismäärän vaikutus ¹	0	0	2	5	2	5
Muun laajan tuloksen eriin kuuluvien voittojen (-)/ tappioiden (+) uudelleenarvostukset yhteensä	52	-256	0	109	52	-147
Maksetut etuudet	-56	-54	45	41	-12	-13
Työnantajamaksut ja -palautukset	0	0	-20	4	-20	4
Muuntoerot	3	-38	-3	33	0	-5
Yritysmyynnit ja myytäväksi määritellyt omaisuuserät	6	-35	-1	0	5	-35
31.12.	775	736	-578	-577	197	159

¹ ilman korkokuluihin (+) -tuottoihin (-) sisältyviä summia

Vuonna 2024 konsernin etuuspohjaisiin eläkejärjestelyihin odotetaan maksettavan työnantajamaksuja 22 (19) milj. euroa.

Etuuspohjaisten eläkevelvoitteiden määrittämisessä käytetyt merkittävät vakuutusmatemaattiset oletukset

	Suomi		Saksa		Ruotsi	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Diskonttokorko %	3,1	3,6	3,3	3,6	3,1	4,0
Palkkatason nousu %	3,0	3,0	2,5	2,5	2,9	2,9
Eläketason nousu %	2,2	2,2	2,0	2,0	2,0	2,0
Eläkejärjestelyjen kesto	8,0	8,0	8,8	10,2	12,7	13,1

Etuuspohjaisten eläkevelvoitteiden herkkyyks

	Vaikutus etuuspohjaisiin eläkevelvoitteisiin		
	Oletusten muutos	Oletusten nousu	Oletusten lasku
Diskonttokorko	0,50 %	Lasku 4,9 %	Nousu 5,5 %
Palkkojen nousuvauhti	0,50 %	Nousu 1,1 %	Lasku 1,0 %
Eläkkeiden nousuvauhti	0,50 %	Nousu 4,1 %	Lasku 3,7 %
Elinajanodote	1 vuosi	Nousu 3,6 %	Lasku 3,5 %

Konserni määrittelee seuraavat etuuspohjaisiin eläkejärjestelyihin liittyvät vakuutusmatemaattiset riskit:

Korkoriski

Veloitteet arvioidaan käyttämällä korkean luottoluokituksen yrityslainojen tai valtion joukkolainojen markkinatuottoja velvoitteiden diskonttaamiseksi. Näin ollen ne ovat alttiita muutoksille. Tulosvaikutteisesti kirjatut nettokorkotuotot ja -kulut lasketaan myös markkinatuottoja käyttäen.

Elinajanodote

Jos jäsenet elävät oletettua vanhemmiksi, vastuut saatetaan alun arvioida liian pieniksi. Alijäämää saattaa esiintyä, jos rahastointi ei ole riittävässä määrin huomioinut kohonnutta elinajanodotetta.

Etuuspohjaiset järjestelyt maittain 31.12.2023

Milj. euroa	Suomi	Saksa	Ruotsi	Muut	Yhteensä
Rahastoitujen velvoitteiden nykyarvo	167	5	277	151	600
Rahastoimattomien velvoitteiden nykyarvo	0	131	20	23	174
Etuuspohjaiset veloitteet	167	136	297	174	775
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	-160	-5	-271	-142	-578
Eläkelvelvoite taseessa	7	131	26	32	197
Jaottelu					
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	7	131	26	9	174
Muut työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	0	0	0	23	23
Eläkelvelvoite taseessa	7	131	26	32	197

Etuuspohjaiset järjestelyt maittain 31.12.2022

Milj. euroa	Suomi	Saksa	Ruotsi	Muut	Yhteensä
Rahastoitujen velvoitteiden nykyarvo	172	3	226	163	563
Rahastoimattomien velvoitteiden nykyarvo	0	134	15	24	173
Etuuspohjaiset veloitteet	172	137	241	187	736
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	-157	-4	-266	-150	-577
Eläkelvelvoite taseessa	15	134	-26	36	159
Jaottelu					
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	15	134	-26	13	136
Muut työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	0	0	0	23	23
Eläkelvelvoite taseessa	15	134	-26	36	159

Suomi

Suomessa työntekijät ovat oikeutettu lakisääteisiin maksupohjaisiin etuuksiin, jotka ovat määritelty työntekijöiden eläkelaisia (TyEL). Etuudet ovat järjestetty eläkevakuutusyhtiön kautta ja ne vakuuttavat työntekijän vanhuuden, työkyvyttömyyden ja kuoleman varalta. Maksupohjaisista järjestelyistä aiheutuva kulu tuloslaskelmassa on 62 (64) milj. euroa.

Konsemilla on lisäksi etuuspohjaisia lisäeläkejärjestelyitä, joista aiheutui puolestaan 0 (0) milj. euron kulu ilman rahoituskulujen osuutta. Lisäeläkejärjestelyitä, ja niihin kuuluvia varoja, hoitavat Suomessa vakuutusyhtiöt. Järjestelyjen piiriin kuuluvat työnantajat eivät saa yksityiskohtaisia tietoja varojen rakenteesta ja niiden sijoitusstrategiasta, koska varat kuuluvat vakuutusyhtiöille. Varoja hoidetaan EU-lainsäädännön ja paikallisten säännösten mukaisesti, ja eläkettä on aina maksettava taattu summa markkinatilanteesta huolimatta.

Saksa

Saksassa eläkekulut olivat yhteensä 3 (6) milj. euroa, joista 3 (6) milj. euroa liittyi maksupohjaisiin ja 0 (1) milj. euroa etuuspohjaisiin järjestelyihin ilman rahoituskulujen osuutta. Etuuspohjaisten järjestelyiden nettoveloitteet yhteensä olivat 131 (134) milj. euroa.

Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt on kirjattu taseeseen velaksi. Joissakin pienissä järjestelyissä käytetään vakuutusyhtiöitä tai riippumattomia asiamiehiä. Eläke-etuudet perustuvat eläkettä kartuttavan työsuhteen aikana tehtyihin työvuosiin ja ansaittuihin palkkoihin. Eläkemaksujen alkamisaika määräytyy kansallisen eläkejärjestelmän mukaisen eläkeiän perusteella. Yhtiöt maksavat itse eläkkeet suoraan entisille työntekijöilleen. Eläkkeensaanti on turvattu laissa olevalla vaatimuksella, jonka mukaan taseeseen kirjattu velka vakuutetaan tiettyyn rajaan asti.

Ruotsi

Ruotsissa kaikki työntekijät ja osa toimihenkilöistä kuuluvat maksupohjaisiin eläkejärjestelyihin, joista aiheutuva kulu tuloslaskelmassa oli 53 (54) milj. euroa. Etuuspohjaisiin järjestelyihin kuuluvat loput toimihenkilöistä ja niistä aiheutui 3 (1) miljoonan euron kulu ilman rahoituskulujen osuutta. Etuuspohjaisten järjestelyiden nettoveloitteet yhteensä olivat 26 (nettovarat -26) milj. euroa. Nettoveloitteen kasvu johtuu pääasiassa muutoksista vakuutusmatemaattisissa oletuksissa, erityisesti diskonttokoron laskusta. Stora Enso kattaa ITP-järjestelyyn liittyvät veloitteet eläkesäätiöön maksetuilla työnantajasuorituksilla, joten jäljelle jäävä vastuu liittyy pääasiassa muihin pienempiin järjestelyihin. Rahaston sijoitusten pitkäaikainen tuottotavoite on 3 %:n reaali tuotto verojen jälkeen.

Muut maat

Etuuspohjaisten järjestelyiden nettoveloitteet muissa maissa olivat yhteensä 32 (36) milj. euroa. Nettoveloitteen muutos on pääasiassa seurausta muutoksista vakuutusmatemaattisissa oletuksissa.

Järjestelyyn kuuluvat varat

Milj. euroa	2023				2022			
	Noteeratut	Noteeraamattomat	Yhteensä	%	Noteeratut	Noteeraamattomat	Yhteensä	%
Oma pääoma	89	7	96	17 %	88	12	101	17 %
Velat	41	51	92	16 %	46	44	90	16 %
Kiinteistöt	0	62	62	11 %	0	55	55	9 %
Rahavarat	5	0	5	1 %	10	0	10	2 %
Vakuutusyhtiöiden hallussa olevat varat	0	228	228	39 %	0	226	226	39 %
Muut	7	89	96	17 %	0	96	96	17 %
Eläkerahastojen varat yhteensä	142	436	578	100 %	144	433	577	100 %

Järjestelyihin kuuluvat varat eivät sisällä konsernin kiinteistöomaisuutta tai muuta omaisuutta tai yhtiön omia rahoitusinstrumentteja.

Kaksi tärkeintä konsernin eläkevelvoitteisiin vaikuttavaa taloudellista tekijää ovat korkojen vaihtelu ja inflaatio-odotukset. Eläkevarojen sijoitusten allokoinnin tavoitteena on neutralisoida näiden tekijöiden vaikutukset, varmistaa maksukyky etuuksien maksuun ja maksimoida sijoitusten tuotto.

3.4 Henkilöstön palkitsemisjärjestelmät

Laadintaperiaatteet

Osakekannustimet

Kaikki henkilöstöön liittyvät osakeperusteiset maksut kirjataan tuloslaskelmaan henkilöstökuluksi oikeuden syntymisajanjaksolla.

Kaikki osakeperusteiset maksut luokitellaan omana pääomana maksettaviin kannustinjärjestelmiin. Omana pääomana maksettavien osakekannustimien nettosumma verojen jälkeen arvostetaan osakkeiden myöntämispäivän perusteella käypään arvoon, jossa on otettu huomioon odotettujen osinkojen nykyarvo. Omana pääomana maksettavien osakekannustimien myöntämispäivänä määritetty käypä arvo kirjataan kuluksi tasasuuruksina erinä syntymisajanjaksolla perustuen arvioon lopulta suoritettavien osakkeiden määrästä, jolloin oma pääoma kasvaa vastaavasti.

Lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmät

Johdon palkat sovitaan tapauskohtaisesti. Stora Enson palkitsemisjärjestelmissä otetaan huomioon sekä tulosityksikön että yksilön suoriutuminen, kehitys ja tulos. Tämä suorituspohjainen palkitsemisjärjestelmä perustuu yhtiön tulokseen ja liiketoiminnan avaintavoitteiden saavuttamiseen.

Konsernin johdon sekä divisioonien ja tulosityksiköiden johdon lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmissä palkkiot ovat enimmillään 7–100 % perusvuosipalkasta. Henkilöstön kannustinjärjestelmässä palkkiot ovat enimmillään 7 % perusvuosipalkasta. Kaikki kannustinpalkkiot ovat harkinnanvaraisia. Konsernin tulokseen perustuvat palkitsemisjärjestelmät koskevat paikallisen käytännön ja lainsäädännön sallissa suurinta osaa kaikista työntekijöistä. Vuonna 2023 kannustinpalkkioiden laskentaperusteina käytettiin sekä taloudellisia mittareita että mittareita liittyen operatiiviseen tehokkuuteen, päästöjen vähentämiseen ja turvallisuuteen. Lisäksi laskentaperusteina käytettiin henkilökohtaisia tavoitteita. Vuonna 2023 lyhyen aikavälin kannustinohjelmissa taloudellista menestystä mitataan liikevaihdolla ja käyttökatteella.

Pitkän aikavälin kannustinjärjestelmät

Vuodesta 2005 lähtien johdolle on käynnistetty uusia osakeperusteisia ohjelmia joka vuosi. Vuoden 2021 ohjelmalla, joka päättyi vuonna 2023 ja maksetaan vuonna 2024, on kolme yksivuotista ansaintajaksoa, jotka kumuloituvat kolmen vuoden jälkeen. Vuosien 2022 ja 2023 ohjelmiin sisältyy tulosperusteisia mittareita, joilla on yksivuotinen, kolmen vuoden jälkeen kumuloitua ansaintajakso sekä kolmevuotisia ansaintajaksoja. Osakeperusteisten ohjelmien palkkiot suoritetaan yhdessä erässä kolmen vuoden ansaintajakson päättymisen jälkeen.

Valtaosalla palkitsemisjärjestelmään kuuluvista työntekijöistä kolme neljäsosaa (75 %) ohjelmissa ansaittavista osakkeista on tulosperusteisia ja ansaitaan hallituksen People and Culture Committeeen ehdottamien ja hallituksen hyväksymien tuloskriteerien perusteella. Taloudelliset tulostulokset ovat kolmivuotinen taloudellinen lisäarvo (EVA) ja osakekohtainen tulos (EPS) Stora Enso -konsernille vuoden 2021 ohjelmien osalta, sekä EPS ja osakkeenomistajien suhteellinen tuotto yhteensä vuosien 2022 ja 2023 ohjelmien osalta, johon sisältyy myös ESG-mittareita (päästöjen vähentäminen ja monimuotoisuus). Yksi neljäsosa (25 %) ohjelmissa ansaittavista osakkeista on rajoitettuja, eikä niitä ole sidottu tulostavoitteisiin. Rajoitettujen osakkeiden ansainta on sidottu työskentelyyn yhtiössä ansaintajakson aikana. Johtoryhmän jäsenten ansaitsemat osakkeet koostuvat vain tulosperusteisista osakkeista

Rajoitettuihin ja tulosperusteisiin kannustinjärjestelmiin sisältyvien osakkeiden arvioitu lukumäärä ennen veroja vuoden lopussa on esitetty seuraavassa taulukossa. Annettavien osakkeiden toteutunut määrä tulee olemaan pienempi, sillä työntekijöiden verovelvoitteen määrää vastaava osuus osakkeista pidätetään tuloveron kattamiseksi.

Rajoitetut ja tulosperusteiset osakeohjelmat 31.12.2023

Osakkeita	Rajoitettuihin ja tulosperusteisiin osakeohjelmiin sisältyvien osakkeiden arvioitu lukumäärä vuoden lopussa			
	2024	2025	2026	Yhteensä
Vuoden 2021 ohjelma	649 329			649 329
Vuoden 2022 ohjelma		719 101		719 101
Vuoden 2023 ohjelma			1 060 720	1 060 720
Yhteensä	649 329	719 101	1 060 720	2 429 150

Stora Enson osakeperusteisten ohjelmien kulut kirjataan niiden syntymisajanjaksolle, joka on ajanjakso niiden myöntämisestä ansaintajakson päättymiseen. Osakepohjaisista ohjelmista kirjattiin 4 (8) milj. euron kulu tuloslaskelmaan, joka liittyy kokonaan rajoitettuihin ja tulosperusteisiin osakeohjelmiin.

4 Operatiivinen pääoma

4.1 Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet sekä käyttöoikeusomaisuuserät

Laadintaperiaatteet

Liikearvo

Liikearvo sisältää tulevia taloudellisia hyötyjä omaisuuseristä, joita konserni ei yritystön yhteydessä voi määrittää ja kirjata erikseen. Liikearvo lasketaan yritystön hankintamenon ja hankitun yrityksen netto-omaisuuden käyvän arvon erotuksena hankintahetkellä. Liikearvo kohdistetaan arvonalentumistestausta varten niille rahavirtaa tuottaville yksiköille, joiden odotetaan hyötyvän yritystöstä. Euroalueen ulkopuolella sijaitsevien yritysten hankinnasta aiheutuva liikearvo käsitellään konsernitilinpäätöksessä kyseisen yrityksen varallisuutena, ja se muutetaan euroiksi tilinpäätöspäivän valuuttakurssilla.

Liikearvosta ei tehdä poistoja, mutta sille tehdään arvonalentumistesti vuosittain tai tarvittaessa useammin, jos arvonalentumisesta on viitteitä.

Muut aineettomat hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet on kirjattu taseessa alkuperäiseen hankintamenuon, ja ne poistetaan tasapoistoin taloudellisena vaikutusaikanaan. Taloudelliset vaikutusajat vaihtelevat yleensä kolmesta kymmeneen vuoteen ja patenttien osalta kahteenkymmeneen vuoteen. Arvonalentumiset vähennetään tasearvosta. Hankitut aineettomat hyödykkeet kirjataan taseessa erilleen liikearvosta, mikäli ne täyttävät hyödykkeen määritelmän, ovat eriteltävissä tai jos ne syntyvät sopimuksista tai laillisista oikeuksista ja niiden käypä arvo voidaan määrittellä luotettavasti.

Jos uuden ohjelmiston hankinta- tai kehitysmenot liittyvät selvästi yksilöitävissä olevaan omaisuuserään, johon konsernilla on määräysvalta ja josta todennäköisesti saatava hyöty yli vuoden ajalta on suurempi kuin kustannukset, se kirjataan taseeseen aineettomaksi hyödykkeeksi ja poistetaan arvioituna taloudellisena vaikutusaikanaan (3–10 vuotta).

Yrityskaupan yhteydessä liikearvosta erikseen kirjatut aineettomat hyödykkeet koostuvat markkinoitiin ja asiakkaisiin liittyvistä tai sopimus- ja teknologia-pohjaisista aineettomista hyödykkeistä. Tyypillisiä markkinoitiin ja asiakkaisiin liittyviä aineettomia hyödykkeitä ovat tuotemerkit, tuote- ja palvelunimet, yhteisömerkit, laadunvarmennusmerkit, asiakaslistat, tilaukset tai tilauskanta, asiakassopimukset sekä niihin liittyvät asiakassuhteet. Sopimus- ja teknologia-pohjaiset aineettomat hyödykkeet ovat tyypillisesti lisenssi- ja rojalissopimuksia tai patentoituja teknologioita tai alaan liittyviä salaisuuksia, kuten luottamuksellisia kaavoja, prosesseja tai reseptejä. Asiakassopimusten ja niihin liittyvien asiakassuhteiden alkuperäinen käypä arvo määritellään oletettujen asiakkuuksien pysyvyyden ja asiakkuuksien arvioitun kestoajan rahavirtojen perusteella käyttäen ylituotomenetelmää. Tuotemerkkien alkuperäinen käypä arvo määritellään diskontatun rahavirran analyysillä käyttämällä rojalitimetodia.

Aineelliset hyödykkeet

Konserniyritysten aineelliset hyödykkeet on arvostettu taseessa alkuperäiseen hankintamenuon, jota on tarvittaessa oikaistu tulevaisuudessa hyödykkeen käytöstä poistamisesta aiheutuville kuluilla. Uuden tytäryhtiön oston yhteydessä vastaanotettavat aineelliset hyödykkeet arvostetaan käypään arvoonsa ostopäivänä. Poistot lasketaan tasapoistomenetelmällä ja oikaistaan mahdollisilla arvonalentumisilla tai myyntikuluilla. Tasearvo edustaa hankintamenuon vähennettynä saaduilla tuilla ja avustuksilla sekä kertyneillä poistoilla ja arvonalentumisilla. Korot lainoista, joilla rahoitetaan hyödykkeiden rakentamista, aktivoidaan aineellisiin hyödykkeisiin osaksi hankintamenuon rakennusajalta, kun ehdot aktivoinnin edellytyksistä täyttyvät.

Maa- ja vesialueista ei tehdä poistoja, koska niiden taloudellisen pitoajan katsotaan olevan rajoittamaton. Muiden aineellisten hyödykkeiden ryhmien poistot perustuvat seuraaviin odotettuihin taloudellisiin vaikutusaikoihin:

Aineellisten hyödykkeiden ryhmät	Poisto aika vuosina
Teollisuusrakennukset	10-50
Toimisto- ja asuinrakennukset	20-50
Puuhieketehtaat	15-20
Vesivoimalaitokset	40
Paperi-, kartonki- ja sellutehtaat, pääkoneet	20-30
Raskas koneisto	10-20
Pakkaus- ja hylsyttehtaat	10-15
Sahat	10-15
Tietokoneet	3-5
Ajoneuvot	5
Toimistokalusto	3-5
Rautatiet, satamat	20-25
Metsäautotiet	10-15
Tiet, kentät, sillat	15-20

Normaalit kunnossapito- ja korjauskustannukset kirjataan kuluksi syntymishetkellä. Merkittävät uudistus- ja parannusinvestoinnit aktivoidaan taseeseen ja poistetaan niihin liittyvän päähyödykkeen jäljellä olevana taloudellisena vaikutusaikana. Aineellisten hyödykkeiden luovutus, myynti tai käytöstä poistaminen kirjataan poistamalla hankintamenuon ja kertyneet poistot kirjanpidosta, ja mahdollinen luovutushetken arvon ja poistamattoman hankintamenuon erotus kirjataan tuloslaskelmassa arvonalentumisiin. Myyntivoitot yli alkuperäisen hankintamenuon esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa.

Varaosat on merkitty aineellisiin hyödykkeisiin, jos niiden arvo on merkittävä ja jos niitä käytetään useammalla kuin yhdellä tilikaudella tai niitä käytetään vain tietyn aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen yhteydessä. Kaikissa muissa tapauksissa varaosat on merkitty vaihto-omaisuuteen ja kirjattu tuloslaskelmaan sitä mukaa kuin niitä käytetään.

Käyttöoikeusomaisuuserät

Konserni arvioi sopimuksen syntyessä, onko kyseessä vuokrasopimus tai sisältääkö sopimus vuokrasopimuksen. Sopimus on vuokrasopimus tai siihen sisältyy vuokrasopimus, jos sopimus antaa oikeuden yksilöidyn omaisuuserän käyttöä koskevaan määräysvaltaan tietyn ajanjaksoksi vastiketta vastaan. Käyttöoikeusomaisuuserät arvostetaan alun perin hankintamenuon, joka sisältää vuokrasopimusvelan alkuperäisen määrän oikaistuna lähinnä aloituspäivänä tai aikaisemmin maksetuilla vuokramaksuilla. Konserni kohdistaa sopimuksen perusteella maksetun vastikkeen kuhunkin vuokrasopimuksen komponenttiin

ja erottaa vuokrasopimuskomponenteille kuulumattomat osuudet, jos ne ovat tunnistettavissa. Vuokrasopimusehdot neuvotellaan tapauskohtaisesti ja ne sisältävät suuren määrän erilaisia ehtoja.

Myöhemmin käyttöoikeusomaisuuserät poistetaan tasapoistomenetelmällä sopimuksen alkamispäivästä joko käyttöoikeusomaisuuserän taloudellisen vaikutusajan päättymiseen tai vuokratuoden loppuun mennessä, sen mukaan kumpi näistä on aikaisempi. Lisäksi käyttöoikeusomaisuuserää oikaistaan tietyillä vuokrasopimusvelan uudelleenarvostuksilla.

Konserni on päättänyt olla kirjaamatta käyttöoikeusomaisuuseriä lyhytaikaisista sopimuksista, joiden sopimuskausi on enintään 12 kuukautta, ja arvoltaan vähäisiä omaisuuseriä sisältävistä sopimuksista. Arvoltaan vähäiset kohteet sisältävät pääasiassa IT- ja toimistolaitteita, tiettyjä ajoneuvoja ja koneita sekä muita arvoltaan vähäisiä eriä. Konserni kirjaa näihin sopimuksiin liittyvät vuokramaksut kuluksi tasasuuruusina erinä vuokratuoden aikana. Lisätietoja liitteessä 2.2 Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut.

Aineettomat hyödykkeet

Milj. euroa	Tietokone-ohjelmistot	Asiakassuhteet ja tavaramerkit	Muut aineettomat hyödykkeet	Keskeneräiset aineettomat hyödykkeet	Liikearvo	Yhteensä
Hankintameno						
1.1.2022	226	0	103	7	532	867
Muuntoerot	0	0	-1	0	-2	-4
Uudelleenryhmittely	5	0	2	-4	0	3
Lisäykset	3	0	2	16	0	21
Luovutukset ¹	-11	0	-6	0	-28	-46
31.12.2022	222	0	100	18	502	842
Muuntoerot	-1	0	-3	0	-3	-7
Uudelleenryhmittely	5	0	0	0	0	5
Lisäykset	15	206	6	18	349	594
Luovutukset ja luokittelut myytävänä oleviksi omaisuuseriksi ¹	-13	0	77	0	0	64
31.12.2023	229	206	179	36	848	1 498
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset						
1.1.2022	178	0	34	0	250	462
Muuntoerot	0	0	0	0	-3	-3
Luovutukset ¹	-11	0	-6	0	0	-17
Poistot	17	0	8	0	0	24
Arvonalentumiset	1	0	0	0	11	12
31.12.2022	185	0	35	0	258	478
Muuntoerot	-1	0	-2	0	-1	-3
Luovutukset ja luokittelut myytävänä oleviksi omaisuuseriksi ¹	-9	0	93	0	0	85
Poistot	17	16	8	0	0	41
Arvonalentumiset	6	0	14	3	85	109
31.12.2023	198	16	149	3	343	709
Tasearvo 31.12.2023	31	190	30	32	505	789
Tasearvo 31.12.2022	38	0	65	18	244	364

¹ Yritysmyyntit on sisällytetty riviin Luovutukset. Yritysmyyntejä ja luokitteluja myytävänä oleviksi omaisuuseriksi on käsitelty tarkemmin liitteessä 6.1 Yritystotot ja -myynnit sekä myytävänä olevat omaisuuserät.

Yritystoon liittyvät asiakassuhteet ja tavaramerkit, jotka on hankittu osana De Jong Packaging Groupin ostoa, sisältävät asiakassuhteisiin liittyviä aineettomia hyödykkeitä, joiden kirjanpitoarvo on 156 milj. euroa ja jäljellä oleva poistoaika 14 vuotta, sekä markkinointiin liittyviä aineettomia hyödykkeitä, joiden arvo on 34 milj. euroa ja jäljellä olevat poistoajat ovat vuosien 4–19 väliltä.

Aineelliset hyödykkeet

Milj. euroa	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno						
1.1.2022	117	3 355	13 421	448	394	17 735
Muuntoerot	-1	-12	-266	-11	-10	-300
Uudelleenryhmittely	0	57	207	10	-277	-3
Uudelleenluokittelu biologiseksi hyödykkeeksi	0	-2	-1	0	0	-3
Lisäykset	6	33	217	4	373	634
Luovutukset ¹	-19	-390	-2 668	-58	-27	-3 162
31.12.2022	103	3 041	10 909	393	454	14 900
Muuntoerot	1	-22	-17	-2	7	-32
Uudelleenryhmittely	0	25	260	8	-298	-5
Uudelleenluokittelu biologiseksi hyödykkeeksi	0	-2	-1	0	0	-3
Lisäykset	5	77	434	14	583	1 113
Luovutukset ja luokittelut myytävänä oleviksi omaisuuseriksi ¹	-1	-286	-956	-10	-6	-1 259
31.12.2023	109	2 833	10 629	404	739	14 714
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset						
1.1.2022	3	2 113	10 164	380	14	12 674
Muuntoerot	0	-30	-262	-9	0	-302
Luovutukset ¹	-1	-378	-2 458	-49	0	-2 886
Poistot	0	78	371	10	1	460
Arvonalentumiset ja peruutukset	0	21	68	4	2	95
31.12.2022	2	1 804	7 882	336	16	10 040
Muuntoerot	0	-4	7	-1	0	1
Luovutukset ja luokittelut myytävänä oleviksi omaisuuseriksi ¹	0	-180	-742	-9	0	-931
Poistot	0	74	349	10	0	433
Arvonalentumiset ja peruutukset	0	133	488	5	1	628
31.12.2023	2	1 827	7 984	340	17	10 170
Tasearvo 31.12.2023	107	1 006	2 644	64	722	4 544
Tasearvo 31.12.2022	101	1 237	3 027	57	437	4 860

¹ Yritysmyyntit on sisällytetty riviin Luovutukset. Yritysmyyntejä ja luokitteluja myytävänä oleviksi omaisuuseriksi on käsitelty tarkemmin liitteessä 6.1 Yritysosotot ja -myynnit sekä myytävänä olevat omaisuuserät.

Käyttöoikeusomaisuuserät

Milj. euroa	Maa- ja vesialueet	Metsämaa	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto ja muut	Yhteensä
Hankintameno					
1.1.2022	107	253	104	127	591
Muuntoerot	-2	-2	-3	-1	-7
Uudelleenluokittelu biologiseksi hyödykkeeksi	0	-17	0	0	-17
Lisäykset	1	6	20	18	45
Luovutukset ¹	-2	0	-23	-36	-62
Muut muutokset	1	2	0	4	6
31.12.2022	105	243	96	113	556
Muuntoerot	-5	-14	-1	0	-19
Uudelleenluokittelu biologiseksi hyödykkeeksi	0	-16	0	0	-16
Lisäykset	0	5	188	14	207
Luovutukset ja luokittelut myytävänä oleviksi omaisuuseriksi ¹	-75	-181	-26	-21	-303
Muut muutokset	1	15	7	3	26
31.12.2023	25	52	264	109	451
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset					
1.1.2022	8	18	55	69	150
Muuntoerot	0	-1	-2	-2	-4
Luovutukset ¹	-1	0	-23	-34	-58
Poistot	3	5	19	23	50
Arvonalentumiset	0	0	1	0	0
31.12.2022	10	22	49	56	138
Muuntoerot	-1	-1	0	0	-3
Luovutukset ja luokittelut myytävänä oleviksi omaisuuseriksi ¹	-36	-24	-20	-20	-100
Poistot	3	3	32	21	59
Arvonalentumiset	28	0	3	2	33
31.12.2023	4	0	64	60	128
Tasearvo 31.12.2023	21	52	201	49	323
Tasearvo 31.12.2022	95	221	47	57	418

¹ Yritysmuunnit on sisällytetty riviin Luovutukset. Yritysmuunnit ja luokittelut myytävänä oleviksi omaisuuseriksi on käsitelty tarkemmin liitteessä 6.1 Yritysosotot ja -muunnit sekä myytävänä olevat omaisuuserät.

Stora Enson olennaisimmat käyttöoikeusomaisuuserät koostuvat metsätalous- ja teollisuustoimintoihin käytettävistä maa-alueista, erilaisista koneista ja laitteista kuten operatiivisesta kalustosta ja logistiikkalaitteista, sekä kiinteistöistä kuten toimistoista, varastoista ja muista operatiivisista kiinteistöistä. Joihinkin vuokrasopimuksiin sisältyy uusimis- tai jatkamisoptio, joka huomioidaan vuokra-ajassa, jos on kohtuullisen varmaa, että konserni käyttää kyseisen option.

Lisätietoja vuokrasopimusveloista esitetään liitteessä 5.3 Korolliset varat ja velat ja lisätietoja tuloslaskelmaan sisältyvistä maksetuista vuokrista liitteessä 2.2 Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden sekä käyttöoikeusomaisuuserien lisäykset

Tilikauden investoinnit ilman lisäyksiä biologisiin hyödykkeisiin olivat yhteensä 1 054 (701) milj. euroa. Käynnissä olevia projekteja ja tulevaisuuden suunnitelmia on käsitelty tarkemmin Stora Enson hallituksen toimintakertomuksessa.

4.2 Metsäomaisuus

Laadintaperiaatteet

Stora Enson metsäomaisuus määritetään kasvavaksi puustoksi, jotka luokitellaan biologisiksi hyödykkeiksi ja niihin liittyvään metsämaahan. Stora Enson biologiset hyödykkeet koostuvat kasvavista puista, joita käytetään raaka-aineena sellulle ja puutuotteille sekä biopolttoaineena.

Metsäomaisuuden arvostus perustuu jatkuviin toimintoihin ja kestävään metsänhoitoon, jossa huomioidaan myös ympäristörajoitukset ja muut rajoitukset. Biologiset hyödykkeet kirjataan ja arvostetaan IAS 41 Maatalous -standardin mukaisesti käypään arvoon ja metsämaa kirjataan IAS 16 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet -standardin mukaisesti. Vuokratut metsämaat esitetään osana käyttöoikeusomaisuuseriä ja liitteessä 4.1 Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet sekä käyttöoikeusomaisuuserät.

Pohjoismaiset metsät ja puuviljelmät luokitellaan eri omaisuusluokkaan niiden erilaisen luonteen, käytön ja ominaisuuksien vuoksi. Pääasiallinen ero on puuviljelmien lyhytaikainen 6–12 vuoden kasvuykli verrattuna pohjoismaisten metsien pitkään, 60–100 vuoden kasvuykliin. Eroja on myös uudistusmenetelmässä, metsänhoidossa ja metsien käytössä muihin tarkoituksiin.

Pohjoismaiseen metsäomaisuuteen sisältyy omistukset Ruotsissa ja Suomessa. Puuviljelmiin sisältyy omistuksia Kiinassa, Brasiliassa ja Uruguayssa. Metsäomaisuuden eri luokkiin sovellettavat laskentaperiaatteet esitetään alla erikseen. Lisäksi konsernilla on vähäistä metsäomaisuutta Virossa ja Romaniassa osakkuusyhtiö Tornatorin kautta. Konsernilla on metsäomaisuutta omissa tytäryhtiöissään Ruotsissa ja Kiinassa, yhteisissä toiminnoissa Brasiliassa ja Uruguayssa sekä osakkuusyhtiössä Suomessa. Stora Enso myös varmistaa, että konsernin osuus osakkuusyhtiöiden sekä yhteisten toimintojen metsäomistuksen arvosta on yhdenmukainen konsernin laadintaperiaatteiden kanssa. Korjuuhetkellä biologiset hyödykkeet siirretään varastoon.

Metsäomaisuus Pohjoismaissa

Ruotsissa ja Suomessa sijaitseva metsäomaisuus kirjataan käypään arvoon ja arvostetaan markkinoihin perustuvaa lähestymistapaa soveltaen, joka perustuu niillä alueilla tehtyihin metsätransaktioihin, joissa Stora Enson metsät sijaitsevat. Stora Enson metsäomaisuus luo arvoa turvaamalla puun saatavuuden, kasvattamalla pitkän aikavälin tuottoa, optimoimalla maankäyttöä ja varmistamalla taloudellisen joustavuuden. Metsillä on tärkeä rooli ilmastonmuutoksen torjumisessa, sillä kasvavat puut sitovat hiilidioksidia. Metsät tarjoavat myös mahdollisuuksia arvonaluontiin uusilla tavoilla, esimerkiksi tuulivoimalla. Metsäomaisuuden kokonaisarvo lasketaan todennetun puuston määrän ja kasvavan puuston alueellisten hintojen avulla.

Laskennassa huomioidaan muun muassa:

- alueelliset markkinatransaktiotiedot, jotka perustuvat metsäomaisuuden maantieteelliseen sijaintiin,
- kasvavan puuston hinnat metsäkuutiometriä (m^3 fo) kohti yhdistettynä metsäomaisuuden transaktioihin ja
- alueelliset kasvavan puuston volyymit.

Metsäomaisuustransaktioihin liittyvää tietoa on saatavilla markkinalähteistä. Stora Enso soveltaa painotettuja kolmivuotisia keskimääräisiä markkinatransaktiohintoja, joiden katsotaan sisältävän riittävän määrän transaktioita ja arvioidaan edustavan markkinaolosuhteita raportointipäivänä. Markkinatransaktiotietojen voidaan katsoa olevan markkinoiden tukemaa syöttötietoa. Markkinaolosuhteita kuvastaviin syöttötietoihin tehdään joitakin oikaisuja ei-todettavissa olevien syöttötietojen avulla, minkä vuoksi syöttötiedot luokitellaan käyvän arvon hierarkian tasolle 3. Lisätietoja arvostuksessa sovelletusta harkinnasta esitetään liitteessä 1.2 Johdon harkintaa edellyttävät laatuomaisuusperiaatteet ja arvioihin liittyvät epävarmuustekijät.

Pohjoismaissa sijaitsevan metsäomaisuuden kokonaisarvo allokoitetaan biologisiin hyödykkeisiin ja metsämaahan.

Metsäomaisuuden yhteenlasketun käyvän arvon allokoitointi perustuu tuottoihin perustuvaan lähestymistapaan, jossa odotettavissa olevien nettoraHAVirtojen erilliset nykyarvot lasketaan sekä biologisille hyödykkeille että metsämaalle. Diskonttokorko määritetään koroksi, jolla markkinatransaktiohintoihin perustuva arvostus vastaa biologisista hyödykkeistä ja metsäalueista muodostuvan koko metsäomaisuuden yhteenlaskettua rahavirtaa. Biologisten hyödykkeiden ja metsäalueiden diskonttokoron arvioidaan olevan sama, sillä rahavirtojen luonne ja ajoitus ovat samankaltaisia.

Biologiset hyödykkeet arvostetaan käypään arvoon IAS 41:n mukaisesti. Käypä arvo perustuu tuottoihin perustuvaan lähestymistapaan ja diskonttatun rahavirran menetelmään, jossa biologisten hyödykkeiden käypä arvo lasketaan jatkuvien toimintojen rahavirran pohjalta ja yhden syklin kasvupotentiaali huomioon ottaen. Metsämaat arvostetaan käypään arvoon käyttämällä IAS 16 -standardissa määriteltyä uudelleenarvostusmenetelmää. Metsämaan käypä arvo lasketaan tuottoihin perustuvaa lähestymistapaa soveltaen, mukaan lukien nettoraHAVirrat, jotka liittyvät tulevaisuudessa istutettaviin puihin ja muihin maa-alueisiin liittyviin tuottoihin, kuten metsästysoikeuksiin, tuulivoimavuokriin ja maa-ainesten myyntiin.

Muutokset biologisten hyödykkeiden käyvässä arvossa kirjataan tuloslaskelmaan. Muutokset metsämaan käyvässä arvossa, laskennallisilla verovelvoilla vähennettyinä, kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja kertyneenä uudelleenarvostusrahastoon omassa pääomassa. Uudelleenarvostusrahastoa ei kierrätetä tuloslaskelmaan myynnin yhteydessä. Mikäli metsäalueiden käypä arvo olisi hankintamenoa alhaisempi, ero kirjattaisiin tuloslaskelmaan arvonalentumisena.

Puuviljelmien metsäomaisuus

Puuviljelmäalueiden osalta biologiset hyödykkeet kirjataan käypään arvoon IAS 41:n mukaisesti ja tuottoihin perustuvaa lähestymistapaa soveltaen niillä alueilla, joissa konsernilla on metsäalueita. Käypä arvo perustuu käyvän arvon hierarkian tasoon 3. Metsämaat arvostetaan alunperin ja myöhemmin hankintamenoon IAS 16:ssa määritettyä hankintamenomallia käyttämällä.

Biologisten hyödykkeiden arvostus perustuu diskonttatun rahavirran menetelmään, joka lasketaan jatkuvien toimintojen rahavirran pohjalta ja perustuu kestäväan metsänhoitoon, yhden syklin kasvupotentiaali huomioon ottaen. Biologisten hyödykkeiden käypä arvo perustuu tuottavaan metsäalueeseen. Ennustettuun puun kasvuun perustuvat vuosittaiset korjuut kerrotaan puun hinnoilla ja saadusta arvosta vähennetään metsänhoidon kustannukset sekä korjuukustannukset. Biologisten hyödykkeiden käypä arvo mitataan yhden kasvukauden korjuuiden nykyarvona ottaen huomioon ympäristörajoitukset ja muut rajoitukset. Käytetty diskonttokorko määritetään keskimääräisen painotetun pääomakustannuksen perusteella.

Nuori puusto – alle kahden vuoden ikäiset puut (alle kolmen vuoden ikäiset Montes del Platassa) – katsotaan kehittymättömiksi hyödykkeiksi ja arvostetaan kirjanpidossa hankintamenoon. Käyvän arvon katsotaan vastaavan hankintamenoa riittäväällä tarkkuudella, kun biologinen muuttuminen on ollut vähäistä tai muuttumisen ei odoteta vaikuttavan merkittävästi hintaan, joka vaihtelee omaisuuserien sijainnin ja lajin mukaan.

Muutokset biologisten hyödykkeiden käyvässä arvossa kirjataan tuloslaskelmaan. Metsämaat arvostetaan hankintamenoon ja niistä ei tehdä poistoja.

Konsernin taseeseen kirjattu tytäryhtiöiden ja yhteisten toimintojen metsäomaisuuden arvo on 6 921 (6 846) milj. euroa, kuten alla olevasta taulukosta käy ilmi. Konsernin epäsuora osuus osakkuusyhtiölle kuuluvasta metsäomaisuudesta on 1 417 (1 271) milj. euroa. Metsäomaisuuden kokonaisarvo, ilman vuokrattuja metsämaita ja sisältäen myytävänä olevan omaisuuseränä luokitellun metsäomaisuuden, on 8 522 (8 117) milj. euroa.

Metsäomaisuus

Milj. euroa	Biologiset hyödykkeet		Metsämaa ²		Metsäomaisuus yhteensä	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Tytäryhtiöt ja yhteiset toiminnot						
Arvo 1.1.	4 531	4 547	2 315	2 201	6 846	6 747
Muuntoero	2	-305	0	-145	2	-449
Realisoimaton käyvän arvon muutos ¹	385	336	-49	259	335	596
Lisäykset	71	77	1	2	72	78
Luovutukset ja myytävänä olevat omaisuuserät ³	-181	-2	2	-2	-178	-4
Korjuusta johtuva muutos ¹	-168	-141	0	0	-168	-141
Muut operatiiviset muutokset ¹	-7	-1	0	0	-7	-1
Uudelleenluokittelu aineellisista hyödykkeistä	20	20	0	0	20	20
Arvo 31.12.	4 652	4 531	2 269	2 315	6 921	6 846
Myytävänä olevat omaisuuserät	184	0	0	0	184	0
Osakkuusyhtiö						
Tornator Oyj (41 %)	1 287	1 122	130	149	1 417	1 271
Arvo 31.12.	1 287	1 122	130	149	1 417	1 271
Yhteensä	6 123	5 653	2 399	2 464	8 522	8 117

¹ Biologisten hyödykkeiden osalta muutokset esitetään tuloslaskelmassa. Metsämaan osalta muutokset käyvässä arvossa kirjataan suoraan omaan pääomaan.

² Ei sisällä vuokrattuja metsämaita.

³ Myytävänä olevia omaisuuseriä on käsitelty tarkemmin liitteessä 6.1 Yritystosit ja -myynnit sekä myytävänä olevat omaisuuserät.

Metsäomaisuuden arvostus ja puusto

31.12.2023

		Metsät Ruotsissa	Guangxi ³	Veracel (50 %)	MdP (50 %)	Tornator (41 %)	Yhteensä
Kokonaispinta-ala	Tuhatta ha	1 383	70	116	138	310	2 016
- josta omistettu	Tuhatta ha	1 383	—	104	95	310	1 892
- josta vuokrattu	Tuhatta ha	—	70	12	43	—	125
Tuottava alue	Tuhatta ha	1 139	61	49	92	285	1 627
Kokonaispinta-ala	Puusto milj. m ³ fo. ¹	151,9	4,3	6,1	15,0	33,7	210,8
Tuottava alue	Puusto milj. m ³ fo. ¹	149,7	4,3	6,1	15,0	33,4	208,4
	Arvioitu kasvu milj. m ³ fo. ¹	5,8	1,3	2,2	2,0	1,5	12,8
	Puunkorjuu milj. m ³ fo. ¹	-4,2	-1,2	-1,3	-2,3	-1,4	-10,5
	Muut muutokset milj. m ³ fo. ¹	-2,5	0,0	0,0	-0,3	0,6	-2,1
	Puunkorjuu milj. m ³ u.b. ²	-3,5	-1,0	-1,1	-1,9	-1,1	-8,6
Biologiset hyödykkeet	milj. euroa	4 239	184	124	288	1 287	6 123
Biologiset hyödykkeet	Tuottava alue euroa/ha	3 723	3 010	2 531	3 121	4 509	3 764
Metsämaa	milj. euroa	2 072	—	30	167	130	2 399
Metsäomaisuus yhteensä	milj. euroa	6 312	184	154	455	1 417	8 522
Vuokrattu metsämaa	milj. euroa	—	157	4	48	—	209

¹ Metsäkuutiometriä

² Kuoreton kiintotilavuus

³ Luokiteltu myytävänä olevaksi omaisuuseräksi

31.12.2022

		Metsät Ruotsissa	Guangxi	Veracel (50 %)	MdP (50 %)	Tornator (41 %)	Yhteensä
Kokonaispinta-ala	Tuhatta ha	1 389	73	113	138	301	2 014
- josta omistettu	Tuhatta ha	1 389	—	105	95	300	1 890
- josta vuokrattu	Tuhatta ha	—	73	8	43	—	124
Tuottava alue	Tuhatta ha	1 142	64	47	92	277	1 622
Kokonaispinta-ala	Puusto milj. m ³ fo. ¹	152,7	4,2	5,2	15,5	33,2	210,8
Tuottava alue	Puusto milj. m ³ fo. ¹	150,5	4,1	5,2	15,5	32,8	208,1
	Arvioitu kasvu milj. m ³ fo. ¹	5,8	1,3	1,8	3,2	1,5	13,6
	Puunkorjuu milj. m ³ fo. ¹	-4,6	-1,2	-1,7	-1,8	-1,3	-10,7
	Muut muutokset milj. m ³ fo. ¹	-1,1	-0,8	0,0	0,2	-0,1	-1,8
	Puunkorjuu milj. m ³ u.b. ²	-3,8	-1,0	-1,4	-1,5	-1,2	-8,9
Biologiset hyödykkeet	milj. euroa	3 963	196	103	269	1 122	5 653
Biologiset hyödykkeet	Tuottava alue euroa/ha	3 471	3 062	2 162	2 922	4 054	3 485
Metsämaa	milj. euroa	2 113	—	29	173	149	2 464
Metsäomaisuus yhteensä	milj. euroa	6 076	196	131	441	1 271	8 117
Vuokrattu metsämaa	milj. euroa	—	166	3	52	—	221

¹ metsäkuutiometriä² kuoreton kiintotilavuus

Tytäryhtiöt ja yhteiset toiminnot

Vuoden 2023 lopussa konsernin metsäomaisuuden, sisältäen myytävänä olevat omaisuuserät Kiinassa (pois lukien vuokrasopimukset), tasearvosta Ruotsissa oli 89 % (89 %), Kiinassa 3 % (3 %), Brasiliassa 2 % (2 %) ja Uruguayssa 6 % (6 %). Maa-alueita on 1 706 (1 713) tuhatta hehtaaria, ja 7 % (7 %) maasta on vuokrattu ja alle 0 %:iin (1 %:iin) kohdistuu rajoituksia. Stora Enson koko metsäomaisuudesta 1 341 (1 345) tuhatta hehtaaria on tuottavaa metsämaata. Montes del Platan ja Veracelin määrissä huomioidaan omistusosuus.

Ruotsin metsät

Vuoden 2023 lopussa Ruotsin metsissä olevien biologisten hyödykkeiden arvo oli 4 239 (3 963) milj. euroa, niihin liittyvien metsämaiden arvo oli 2 072 (2 113) milj. euroa ja metsäomaisuus yhteensä oli 6 312 (6 076) milj. euroa. Metsäomaisuuden arvon kasvu johtuu pääasiassa korkeammista markkinahinnoista. Valuuttakurssien muutoksen vaikutus kasvatti arvoa hieman. Metsäomaisuuteen liittyvät laskennalliset verovelat olivat 1 297 (1 250) milj. euroa. Arvostamisessa käytetty diskonttokorko oli 3,8 % (3,6 %).

Ruotsalaisissa metsissä olevaa tuottavaa maa-aluetta on yhteensä 1 139 (1 142) tuhatta hehtaaria, jossa kasvavan puuston osuus on 149,7 (150,5) milj. metsäkuutiometriä. Ruotsissa sijaitsevan metsäomaisuuden arvostuksessa vuonna 2023 sovellettu kolmen vuoden painotettu keskimääräinen markkinatransaktiohintaa oli 42 (40) euroa metsäkuutiometriä kohti. Metsäomaisuuden arvo vastaa keskimäärin 5 540 (5 320) euroa per hehtaaria tuottavaa metsämaata.

Metsäomaisuuden arvostus perustuu eri markkinatiedontarjoajien toimittamiin yksityiskohtaisiin transaktiotietoihin ja hintatilastoihin. Markkinatransaktiotietoja oikaistaan Stora Enson metsäomaisuuden piirteiden ja luonteen huomioimiseksi sekä tiettyjen ei-metsäomaisuuserien ja poikkeavien arvojen poislukeemiseksi. Arvostuksessa huomioidaan metsäalueiden sijainti, hintataso ja puuston volyymi. Eri alueiden väliset markkinahinnat eroavat merkittävästi toisistaan. Tulevat muutokset Ruotsissa sijaitsevan metsäomaisuuden arvossa johtuvat muutoksista transaktiohinnoissa ja muutoksista puuston volyymissä, jossa huomioidaan kasvu ja muut muutokset. Lisätietoja arvostuksessa sovellettavista arvioista ja harkinnasta esitetään liitteessä 1.2.

Metsäomaisuuden sijainti ja volyymi

2023		Pohjoinen	Keski	Etelä	Yhteensä
Tuottava alue	Tuhatta ha	186	953	0	1 139
Osuus kokonaisuudesta	%	16 %	84 %	0 %	100 %
Puusto	milj. m ³	16,9	132,8	0,0	149,7
Osuus kokonaisuudesta	%	11 %	89 %	0 %	100 %

2022		Pohjoinen	Keski	Etelä	Yhteensä
Tuottava alue	Tuhatta ha	190	951	0	1 142
Osuus kokonaisuudesta	%	17 %	83 %	0 %	100 %
Puusto	milj. m ³	17,5	133,0	0,0	150,5
Osuus kokonaisuudesta	%	12 %	88 %	0 %	100 %

Guangxi

Vuoden 2023 lopussa Kiinan Guangxissa sijaitsevien biologisten hyödykkeiden käypä arvo oli 184 (196) milj. euroa. Kaikki Kiinassa sijaitsevat metsämaat ovat vuokrattuja. Arvonlasku johtuu pääasiassa hakkuumäärän laskusta ja valuuttakurssien muutoksen vaikutuksesta, kun taas investoinnit ja suuremmat volyymit kasvattivat käypää arvoa. Biologisiin hyödykkeisiin sisältyvän nuoren puuston arvo on 24 (27) milj. euroa. Diskontatuissa rahavirroissa on käytetty 9,7 %:n (10,2 %:n) diskonttokorkoa, joka laski vuonna 2023. Nämä metsätoiminnot luokiteltiin myytävänä olevaksi omaisuuseräksi vuoden 2023 lopussa. Lisätietoja liitteessä 6.1 Yritysosotot ja -myynnit sekä myytävänä olevat omaisuuserät

Veracel

Veracel on brasilialainen yhteinen toiminto, josta konsernilla on 50 %:n omistusosuus. Stora Enson osuus biologisista hyödykkeistä oli 124 (103) milj. euroa. Arvonnousu on pääasiassa seurausta korkeammista hinnoista, volyymeista ja istutuksesta, kun taas diskonttokorko vähensi arvoa. Biologisiin hyödykkeisiin sisältyvän nuoren puuston arvo on 40 (31) milj. euroa. Diskontatuissa rahavirroissa on käytetty 10,2 %:n (7,9 %:n) diskonttokorkoa, joka nousi vuonna 2023. Metsämaat arvostetaan hankintamenoon.

Montes del Plata

Montes del Plata (MdP) on Uruguayssa sijaitseva yhteinen toiminto, josta konsernilla on 50 %:n omistusosuus. Stora Enson osuus biologisista hyödykkeistä oli 288 (269) milj. euroa. Hienoinen arvonnousu on pääasiassa seurausta korkeammista puun hinnoista, hakkuumääristä ja lisäyksistä, kun taas valuuttakurssien muutokset laskivat arvoa. Vuonna 2023 Uruguayssa oli vaikeita kuivuuskausia, mikä laski metsän vuotuista kasvuarviota verrattuna aiempiin vuosiin. Biologisiin hyödykkeisiin sisältyvän nuoren puuston arvo on 48 (50) milj. euroa. Diskontatuissa rahavirroissa on käytetty 9,0 %:n (9,0 %:n) diskonttokorkoa vuonna 2023. Metsämaat arvostetaan hankintamenoon.

Osakkuusyhtiö

Tornator

Tornator Oyj on suomalainen osakkuusyhtiö, josta konsernilla on 41 %:n omistusosuus. Stora Enson osuus biologisista hyödykkeistä oli 1 287 (1 122) milj. euroa, osuus metsämaasta oli 130 (149) milj. euroa ja metsäomaisuudesta yhteensä 1 417 (1 271) milj. euroa. Käyvän arvon nousu metsäomaisuuden osalta on pääasiassa seurausta korkeammista markkinahinnoista ja hankinnoista.

Stora Enson osuus tuottavasta metsäalueesta Tornatorissa on yhteensä 285 (277) tuhatta hehtaaria ja puuston osuus on 33,4 (32,8) milj. metsäkuutiometriä. Suomessa sijaitsevan metsäomaisuuden arvostuksessa vuonna 2023 sovellettu kolmen vuoden painotettu keskimääräinen markkinatransaktiohintaa oli 42 (42) euroa metsäkuutiometriä kohti. Suomessa sijaitsevan metsäomaisuuden arvo vastaa keskimäärin 4 960 (4 750) euroa per hehtaaria tuottavaa metsämaata.

Arvostuksen merkittävien oletusten herkkyydet +/-10 %

Milj. euroa	Puun markkinahinnat	Kasvumäärä	Diskonttokorko
Guangxi	+/-26	+/-1	+/-3
Veracel	+/-11	+/-11	+/-2
Montes del Plata	+/-32	+/-32	+12/-11

Ruotsalaisen metsäomaisuuden arvostus vaihtelee liittyen muutoksiin transaktiohinnoissa ja kasvavan puuston volyymissä. Metsäomaisuuden keskimääräisessä markkinahinnassa 1 euron metsäkuutiometriä kohti laskettu muutos vaikuttaisi metsäomaisuuden arvoon 150 (151) milj. euroa. Metsäomaisuuden kasvavan puuston volyymissä 1 milj. metsäkuutiometrin muutos vaikuttaisi metsäomaisuuden arvoon 42 (40) milj. euroa.

4.3 Osakkuusyhtiöt

Laadintaperiaatteet

Konsolidointiperiaatteet

Osakkuusyhtiöihin, joissa Stora Ensolla on huomattava vaikutusvalta, kirjataan soveltaen pääomaosuusmenetelmää. Stora Ensolla ei ole osakkuusyhtiöissä määräysvaltaa yksin tai yhdessä muiden osapuolten kanssa, mutta sillä on huomattava vaikutusvalta. Tällöin konsernin tuloslaskelmaan sisällytetään konsernin omistusosuutta vastaava osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta. Konsernin osuus osakkuusyhtiöstä merkitään konsernitaseeseen määrään, joka vastaa konsernin osuutta osakkuusyhtiön nettovarallisuudesta liikearvon kanssa. Osakkuusyhtiöiden ostopöytä liikearvo sisältyy sijoituksen kirjanpitoarvoon, ja sen arvonalentumista arvioidaan kyseisen sijoituksen osana. Osakkuusyhtiöiden kirjanpitoarvoissa ei ole olennaisia liikearvoja.

Konsernin osuuden ylittäviä tappioita ei oteta huomioon, ellei konserni ole velvollinen täyttämään sellaisia osakkuusyhtiöiden velvoitteita, jotka konserni on taannut tai joihin se muutoin on sitoutunut.

Konsernin osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta esitetään liikevoitossa, mikä heijastaa näiden sijoitusten operatiivista luonnetta. Vastaavasti osinkotuotot osakkuusyhtiöiltä esitetään liiketoiminnan rahavirrassa konsernin rahavirtalaskelmassa.

Merkittävimmät osakkuusyhtiöt

Yritys	Raportoitava segmentti	Kotipaikka ja pääasiallinen toimipaikka	Omistusosuus %			Milj. euroa	
			2023	2022	2023	2022	
Tornator Oyj	Forest	Suomi	41,00	41,00	892	800	
Muut					35	32	
Tasearvo 31.12.					926	832	

Stora Enso myi 30,41 %:n osakkuutensa Encore Ympäristöpalvelut Oy:ssä vuonna 2022. Liiketoimella ei ollut merkittävää vaikutusta konserniin.

Konsernin osuus osakkuusyhtiöiden tuloslaskelmista

Milj. euroa	2023	2022
Liikevaihto	126	147
Liiketoiminnan kulut	-69	-103
Biologisten hyödykkeiden arvostus	121	189
Liiketulos	178	233
Nettorahoituserät	-12	40
Nettotulos ennen veroja	166	273
Tuloverot	-30	-52
Tilikauden tulos	136	221

Henkilöstön määrä osakkuusyhtiöissä vuonna 2023 oli keskimäärin 1 046 (1 043 vuonna 2022).

Yhteenveto konsernin olennaisen osakkuusyhtiön, Tornator Oyj:n, IFRS:n mukaan laaditusta taloudellisesta informaatiosta esitetään alempana. Konsernin osuus Tornator Oyj:stä raportoidaan osana Forest-divisioonaa ja kattaa suurimman osan konsernin sijoituksista osakkuusyhtiöihin.

Tornator Oyj

Milj. euroa	2023	2022
Metsäomaisuus	3 456	3 101
Muut pitkäaikaiset varat	73	70
Lyhytaikaiset varat	102	73
Pitkäaikaiset velat	851	752
Lyhytaikaiset velat	146	120
Verovelat	459	420
Liikevaihto	194	176
Tilikauden tulos	341	542
Muut laajan tuloksen erät	-57	141
Laaja tulos yhteensä	284	683
Tilikauden aikana saadut osingot	60	25
Osakkuusyhtiön nettovarot	2 175	1 952
Omistusosuus Tornator Oyj:ssä	41,00 %	41,00 %
Konsernin omistusosuuden tasearvo Tornator Oyj:ssä	892	800

Konsernin 41 %:n omistusosuuden tasearvo vuoden 2023 lopussa oli 892 (800) milj. euroa. Konsernin osuus Tornatorin tuloksesta oli 140 (222) milj. euroa, joka sisältää biologisten hyödykkeiden 97 (152) milj. euron verojen jälkeisen arvostusvoiton.

Osakkuusyhtiöiden yhteenlasketut tiedot, jotka eivät ole erikseen olennaisia

Milj. euroa	2023	2022
Pitkäaikaiset varat	33	35
Lyhytaikaiset varat	13	12
Pitkäaikaiset velat	0	3
Lyhytaikaiset velat	11	12
Liikevaihto	47	74
Tilikauden tulos	-4	-2
Tilikauden aikana saadut osingot	0	1
Osakkuusyhtiöiden nettovarot	35	32
Konsernin omistusosuuden tasearvo	35	32
Konsernin omistusosuuden tasearvo Tornator Oyj:ssä	892	800
Konsernin omistusosuuden tasearvo yhteensä	926	832

Osakkuusyhtiösaamiset ja -velat

Milj. euroa	2023	2022
Saamiset osakkuusyhtiöiltä		
Pitkäaikaiset lainasaamiset	2	2
Myyntisaamiset	2	1
Velat osakkuusyhtiöille		
Ostovelat	128	101

Liiketapahtumat osakkuusyhtiöiden kanssa

Milj. euroa	2023	2022
Myynti osakkuusyhtiöille	16	19
Ostot osakkuusyhtiöiltä	181	163

Konserni harjoittaa osakkuusyhtiöiden kanssa liiketoimintaa muun muassa puuta myymällä ja ostamalla. Kaikki sopimukset neuvotellaan markkinaehtoisesti ja liiketoimet suoritetaan tavalla, jonka konserni uskoo olevan toimialalla tavanomaista eikä epädullisempia kuin toimittaessa konserniin kuulumattomien osapuolten kanssa.

4.4 Oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Laadintaperiaatteet

Konserni on päättänyt luokitella oman pääoman ehtoiset sijoituksensa Pohjolan Voiman osakkeisiin ja eräisiin konsernin hallussa oleviin noteerattuihin osakkeisiin käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettaviksi instrumenteiksi IFRS 9 -standardin mukaisesti, soveltaen standardin mukaista peruuttamatonta valintaa omistuksen pitkäaikaisen luonteen takia. Muiden laajan tuloksen erien kautta käypään arvoon arvostettavien oman pääoman ehtoisten sijoitusten käyvän arvon muutoksista aiheutuvia voittoja ja tappioita ei kierrätetä tuloslaskelmaan arvonalentumisen tai myynnin yhteydessä. Vain osinkotulo kirjataan tuloslaskelmaan. Lisäksi konsernilla on tiettyjä oman pääoman ehtoisia sijoituksia noteeraamattomissa arvopapereissa, jotka luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettaviksi. Suurin osa konsernin oman pääoman ehtoista instrumenteista koostuu sijoituksista Pohjolan Voima Oyj:hin (PVO).

Oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Milj. euroa	2023	2022
Tasearvo 1.1.	1 445	918
Käyvän arvon muutos (Muut laajan tuloksen erät)	-645	519
Käyvän arvon muutos (Tuloslaskelma)	0	0
Lisäykset	18	10
Vähennykset	0	0
Muuntoerot	0	-2
Tasearvo 31.12.	819	1 445

PVO:n osakkeet

Stora Ensolla on 15,7 %:n (15,7 %) osuus Pohjolan Voima Oyj:n (PVO) osakkeista. Pohjolan Voima Oyj on energia-alan osakeyhtiö, joka tuottaa sähköä ja lämpöä osakkeenomistajilleen Suomessa kustannusperusteisesti ja voittoa tavoittelematta (Mankala-periaate). PVO-konsernin kullakin tytäryhtiöllä on oma osakelajinsa, ja osinkojen sijaan osakkeet oikeuttavat omistusta vastaavaan määrään tuotetusta energiasta. Osakkeenomistajat maksavat sähköstä tuotantokustannusten perusteella hinnat, jotka ovat yleensä markkinahintoja alhaisemmat. PVO ei maksanut varsinaista osinkoa Stora Ensolle vuonna 2023. Omistusosuus arvostetaan käypään arvoon neljännesvuosittain käyttämällä diskontattujen rahavirtojen menetelmää. Arvostus on luokiteltu tasolle 3 käyvän arvon hierarkiassa IFRS 13 -standardin mukaisesti. Tasot esitetään liitteessä [5.2 Käyvät arvot](#).

Arvostuksessa käytetyt sähkön hinnat perustuvat kahden ensimmäisen vuoden osalta johdannaisten markkinahintoihin ja myöhempien vuosien osalta perustuen pitkän aikavälin sähkön hinta-arvioihin. Historialliset tilinpäätökset muodostavat perustan kunkin sähköomaisuuserän kustannusrakenteelle, ja tulevien kausien osalta käytetään PVO:n osakkeenomistajatietojen perusteella tehtyjä arvioita, jos niitä on saatavilla, ja niitä oikaistaan tulevana vuosina inflaatiokertoimella. Arvostusmallissa käytetty 6,93 %:n diskonttauskerro määrätetään keskimääräisen painotetun pääomakustannuksen perusteella. Diskontattujen rahavirtojen laskennassa +/- 5 %:n muutos sähkön hinnassa merkitsisi +92 milj. euron tai -92 milj. euron muutosta arvostuksessa, +/- 1 %-yksikön muutos diskonttauskorossa merkitsisi -140 milj. euron tai +183 milj. euron muutosta arvostuksessa.

PVO:n osakkeet on jaettu eri osakesarjoihin. PVO:n B ja B2 osakesarjat viittaavat omistuksiin Teollisuuden Voima Oyj:ssä, joka operoi kolmea ydinvoimalaa Suomessa (Olkiluoto 1–3). Stora Ensolla on noin 8,9 %:n epäsuora osuus Olkiluoto 3 -ydinvoimalayksikön kapasiteetista PVO B2 -osakkeidensa kautta. Olkiluoto 3 -voimalayksikön testituotanto saatiin päätökseen huhtikuussa 2023, jonka jälkeen yksikkö aloitti säännöllisen sähköntuotannon. Olkiluoto 3:n sähköntuotantokapasiteetti on noin 1 600 megawattia, joka vastaa noin 15 % sähkön kysynnästä Suomessa. Euroopan suurimpana ydinvoimalana Olkiluoto kokonaisuudessaan tuottaa noin 30 % Suomessa tuotetusta sähköstä. Olkiluoto 3:n tuotannolla on keskeinen rooli Suomen vihreässä siirtymässä, ja se nopeuttaa siirtymää hiilineutraaliin yhteiskuntaan ja sähköomavaraisuuteen.

PVO:n osakkeet 31.12.2023

Milj. euroa	Osakesarja	%:n omistusosuus	Omaisuuslaji	Käypä arvo 2023	Käypä arvo 2022
Pohjolan Voima Oyj	A	20,6	vesivoima	226	307
Pohjolan Voima Oyj	B, B2	15,7, 14,8	ydinvoima	546	1 113
Pohjolan Voima Oyj	C,C2,V,M	useita	useita	7	4
Yhteensä				778	1 423

Vuonna 2023 käypä arvo oli 778 (1 423) milj. euroa. PVO:n käyvän arvon lasku on pääasiassa seurausta laskussa sähkön hintojen estimaateissa. Käyvän arvon muutoksesta ei kirjata laskennallisia veroja, koska Suomen verolainsäädännön mukaan yli 10 %:n omistukset on vapautettu myyntivoiton verotuksesta.

Merkittävimmät oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Milj. euroa	Omistus %	Osakkeet kpl	Hankintameno	Käypä arvo
Packages Ltd, Pakistan - julkisesti noteerattu osake	6,4	5 396 650	3	9
Noteeratut arvopaperit yhteensä			3	9
Pohjolan Voima Oyj	15,7	5 073 972	131	778
Muut noteeraamattomat arvopaperit			32	32
Noteeraamattomat arvopaperit yhteensä			163	810
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset yhteensä 31.12.2023			166	819
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset yhteensä 31.12.2022			147	1 445

4.5 Päästöoikeudet ja muut pitkäaikaiset varat

Laadintaperiaatteet

Konserni osallistuu Euroopan unionin päästökauppaan tavoitteenaan vähentää kasviuonekaasupäästöjä. Konsernille on allokoitu tietty määrä hiilidioksidipäästöoikeuksia tietylle ajanjaksolle. Päästöoikeudet kirjataan aineettomina hyödykkeinä, julkisina avustuksina ja velkoina, jotka velvoittavat konsernin toimittamaan toteutusjaksolla toteutuneita päästöjä vastaavan päästöoikeusmäärän.

Päästöoikeuksiin liittyvien aineettomien hyödykkeiden arvostus perustuu sen päivän käypään arvoon, jolloin konserni saa ne haltuunsa (taso 1). Velka päästöoikeuksien palautusvelvoitteen täyttämiseksi perustuu toteutuneisiin päästöihin, ja palautusvelvoitteen täyttämiseen käytetään saatuja päästöoikeuksia kirjanpitoarvolla laskettuna. Jos päästöoikeuksien markkinahinta on raportointipäivänä kirjanpitoarvoa alhaisempi, niiden ylijäämäoikeuksien arvo, joita ei tarvita aiheutettujen päästöjen kattamiseen, alennetaan markkinahinnaksi.

Toteutuneet päästöt kirjataan kuluiksi tuloslaskelmaan materiaaleihin ja palveluihin allokaatiopäivän käyvällä arvolla. Markkinoilta ostetut päästöoikeudet kirjataan hankintahintaan. Vastaavasti liiketoiminnan muihin tuottoihin kirjataan vastaavan kokoinen hyvitys, jonka johdosta allokoitujen päästöjen vaikutus eliminoituu. Täten tuloslaskelmaan ei synny ilmaisjaossa allokoitujen päästöoikeuksien osalta tulosvaikutusta, mikäli toteutuneet päästöt ovat ilmaisjaossa saatujen päästöoikeuksien suuruiset. Ylijäämäoikeuksien myynti kirjataan tulona toimituspäivänä. Mahdollinen tulosvaikutus syntyy ainoastaan allokaation ylittävien päästöjen vuoksi tehdyistä lisäostoista, ylijäämäoikeuksien myynnistä, toteutuneiden päästöjen ollessa ilmaisjaossa saatuja päästöoikeuksia pienemmät tai sellaisten oikeuksien arvonalentumisesta, joita ei tarvita omaan käyttöön.

Päästöoikeudet

Milj. euroa	2023	2022
Arvo 1.1.	123	137
Allokoidut päästöoikeudet	146	160
Myyntit	-64	-62
Palautusvelvoitteen täyttäminen	-98	-85
Luovutukset ja myytävänä olevat omaisuuserät	—	-27
Käypä arvo 31.12.	108	123

Päästöoikeusvelka esitetään konsernin taseessa rivillä Muut korottomat velat. Päästöoikeusvelka 31.12.2023 oli 79 (91) milj. euroa, liitteessä 4.8 Korottomat velat esitetyn mukaisesti. Tilikauden lopussa konsernin hallussa olleiden ylijäämäoikeuksien arvo oli 28 (32) milj. euroa.

Muut pitkäaikaiset varat

Milj. euroa	2023	2022
Ennakkomaksut ja siirtosaamiset	25	22
Verohyvitykset	4	4
Muut pitkäaikaiset operatiiviset varat	29	12
Yhteensä	58	38

4.6 Vaihto-omaisuus

Laadintaperiaatteet

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai nettorealisointiarvoon, sen mukaan kumpi niistä on alempi. Hankintameno määritellään FIFO-menetelmällä tai vaihtoehtoisesti painotetun keskihinnan menetelmällä, mikäli se johtaa likimain samaan lopputulokseen kuin FIFO-menetelmä. Samaa menetelmää sovelletaan kaikkeen vaihto-omaisuuteen, joka on luonteeltaan samankaltaista ja samanlaisessa käytössä. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintameno käsittää raaka-aineet, välittömät palkat, poistot ja muut välittömät kustannukset sekä tuotteisiin kohdistuvan osuuden tuotannon välillisistä kustannuksista ilman korkokuluja. Nettorealisointiarvo on arvioitu myyntihinta tavanomaisessa liiketoiminnassa vähennettynä tuotteiden valmiiksi saattamisesta ja myynnistä aiheutuvilla menoilla.

Mikäli tuotteen hankintameno ylittää sen nettorealisointiarvon, kirjataan tasearvoon vähennys. Lisäksi vanhojen, hidaskiertoisten ja vanhentuneiden tuotteiden ja varaosien tasearvoon kirjataan tarvittaessa epäkuranttiusvähennys. Konsernitaseessa tällaiset epäkuranttiusvähennykset vähennetään vaihto-omaisuuden kirjanpitoarvosta.

Milj. euroa	2023	2022
Aineet ja tarvikkeet	384	501
Keskeneräiset tuotteet	62	84
Valmiit tuotteet	774	962
Varaosat ja tarvikkeet	307	337
Muu vaihto-omaisuus	29	25
Ennakkomaksut ja hakkuuoikeudet	52	63
Epäkuranttiusvähennys: varaosat ja tarvikkeet	-100	-103
Epäkuranttiusvähennys: valmiit tuotteet	-18	-19
Nettorealisointiarvoista johtuva vähennys	-25	-40
Yhteensä	1 466	1 810

Kokonaisuudessaan vaihto-omaisuutta kirjattiin kuluksi 6 271 (6 576) milj. euroa vuoden aikana. Vaihto-omaisuuteen kirjatulla vähennyksillä oli tuloslaskelmaan 35 (78) milj. euron kuluvaikutus. Aiemmin kuluksi kirjattujen vähennysten peruutuksilla oli 55 (9) milj. euron tulosvaikutus.

4.7 Operatiiviset saamiset

Laadintaperiaatteet

Myyntisaamiset

Myyntisaamiset arvostetaan alun perin käypään arvoon ja jälkepäin odotettuun realisoitumisarvoon luottotappiovarauksella vähennettynä. Myyntisaamisten odotettavissa olevat luottotappiot arvioidaan saamisten objektiivisen ja kattavan tarkastelun perusteella vuoden lopussa käyttäen eteenpäin katsovaa odotettavissa olevien luottotappioiden varausmallia. Myyntisaamisten osalta noudatetaan IFRS 9:n mukaista yksinkertaistettua lähestymistapaa, jonka mukaan odotettavissa olevat luottotappiot kirjataan todennäköisten elinkaaren aikaisten luottotappioiden perusteella tuloslaskelmassa liiketoiminnan muihin kuluihin. Niiden saamisten osalta, joiden maksuja ei ole laiminlyöty, odotettavissa olevat luottotappiot arvioidaan perustuen ulkoisesti tuotettuun asiakkaiden luottotappiotodennäköisyyksiä kuvaavaan dataan, jota käytetään odotettavissa olevien luottotappioiden eteenpäin katsovassa laskentamallissa. Myyntisaamisten odotettavissa olevien luottotappioiden mallissa huomioidaan myös makrotaloudellinen indikaattori, joka huomioi makrotaloudellisen kehityksen ja sisällyttää laskentamalliin ennakoivaa tietoa. Laskentamallissa on sovellettu oletusta siitä, että asiakkaan maksukyvyttömyys tulkitaan tapahtuvaksi aikaisintaan 90 päivää saamisen erääntymisen jälkeen, ja maksukyvyttömyyden arvioidaan normaalisti tapahtuvan, kun myyntisaamisen suoritus on vähintään 90 päivää myöhässä tai kun on muita riippumattomia todisteita maksukyvyttömyydestä. Myyntisaamiset alaskirjataan ja esitetään luottotappiona vain tuomioistuimen julistaman konkurssin perusteella tai eräissä muissa tapauksissa, joissa alaskirjausta tukee objektiivinen näyttö. Myyntisaamiset esitetään lyhytaikaisina operatiivisina saamisina lyhytaikaisissa varoissa konsernin taseessa.

Myyntisaamiset faktorointisopimuksissa

Stora Enso solmii myyntisaamisten faktorointisopimuksia nopeuttaakseen myyntisaamisten muuntamista käteisvaroiksi. Myydyt saamiset kirjataan pois taseesta, kun omistusoikeuteen liittyvät merkittävät riskit ja hyödyt ovat siirtyneet. Sellaiset jäljellä olevat myyntisaamiset, joita ei ole vielä myyty tilikauden lopussa, mutta jotka ovat myytävissä faktorointiohjelmien kautta seuraavalla tilikaudella, luokitellaan käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavaksi myyntisaamiseksi IFRS 9:n mukaisten liiketoimintamallin ja sopimuksiin perustuvien rahavirtojen testien mukaisesti. Lisätietoja löytyy liitteestä [5.2 Käyvät arvot](#).

Lyhytaikaiset operatiiviset saamiset

Milj. euroa	2023	2022
Myyntisaamiset - bruttomääräinen kirjanpitoarvo ennen myytäväksi luokiteltuja erä	939	1 329
Myyntisaamiset - myytäväksi luokiteltu bruttoarvo	-46	-92
Myyntisaamiset - bruttomääräinen kirjanpitoarvo	893	1 236
Odotettavissa olevat luottotappiot	-27	-32
Ennakkomaksut ja siirtosaamiset	80	68
Muut saamiset	245	200
Yhteensä	1 191	1 473

Myyntisaamisten ikäjakauma

Milj. euroa	2023	2022
Erääntymättömät	841	1 213
Alle 30 päivää sitten erääntyneet	57	55
31–60 päivää sitten erääntyneet	1	10
61–90 päivää sitten erääntyneet	3	2
91–180 päivää sitten erääntyneet	1	3
Yli 180 päivää sitten erääntyneet	36	47
Yhteensä	939	1 329

Erääntyneiden myyntisaamisten bruttomäärä oli 98 (116) milj. euroa 31.12.2023. Nämä saamiset liittyvät useisiin eri maihin ja asiakkaisiin, joilla ei ole viimeaikaisia laiminlyöntejä. Myyntisaamisten elinkaaren aikaisten odotettavissa olevien luottotappioiden määrä oli 27 (32) milj. euroa 31.12.2023. Myyntisaamisten odotettavissa olevat luottotappiot arvioidaan tapauskohtaisesti tulevaisuuteen katsovalla mallilla, joka perustuu asiakkaiden maksujen laiminlyönnin todennäköisyyden arviointiin. Jos konsernilla on syytä epäillä asiakkaan taloudellista tilannetta, vaaditaan ennakkomaksu tai pankin antama peruuttamaton remburssi. Vuoden lopussa erääntymistä odottavien remburssien yhteissumma oli 54 (74) milj. euroa. Liitteessä [5.1 Rahoitusriskien hallinta](#) on lisätietoja asiakkaiden luottoriskien hallinnasta.

Luottotappiovarauksen ikäjakauma

Milj. euroa	2023	2022
Erääntymättömät ja alle 90 päivää sitten erääntyneet	2	5
91–365 päivää sitten erääntyneet	2	7
Yli 365 päivää sitten erääntyneet	23	21
Yhteensä	27	32

Luottotappiovarauksen täsmäytys

Milj. euroa	2023	2022
Avaava tase 1.1.	32	26
Muutos tuloslaskelman kautta kirjattavissa luottotappiovarauksissa	9	13
Alaskirjaukset	-15	-6
Muut	1	0
Tasearvo 31.12.	27	32

Vuoden 2023 aikana toteutuneiden luottotappioiden määrä oli 15 (6) milj. euroa ja nämä myyntisaamiset alaskirjattiin pois konsernitaseesta.

Stora Enso on solminut myyntisaamisten faktorointisopimuksia nopeuttaakseen myyntisaamisten muuntamista käteisvaroiksi. Tällaiset sopimukset johtivat nimellisarvoltaan 178 (174) milj. euron arvoisten myyntisaamisten kirjaamiseen pois taseesta vuoden lopussa. Stora Enson osallisuuden myytyihin saamisiin arvioidaan olevan jatkossa vähäinen faktorointisopimusten luonteesta ja riskienjaosta johtuen.

4.8 Operatiiviset velat

Pitkäaikaiset operatiiviset velat

Milj. euroa	2023	2022
Osakeperusteiset maksut	2	2
Muut velat	9	9
Yhteensä	11	11

Lyhytaikaiset operatiiviset velat

Milj. euroa	2023	2022
Ostovelat	1 582	1 831
Palkka- ja henkilöstökulujen jaksotukset	224	245
Siirtovelat	112	130
Päästöoikeuksiin liittyvä velka	79	91
Saadut ennakot	18	18
Muut velat ¹	96	94
Yhteensä	2 112	2 410

¹ Muut velat liittyvät etenkin valtiolle maksettaviin veroihin, kuten arvonlisäveroihin ja palkkoihin liittyviin veroihin.

4.9 Varaukset

Laadintaperiaatteet

Varaukset

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite ja kun on todennäköistä, että veloitteen täyttäminen edellyttää taloudellista suoritusta tai aiheuttaa taloudellisen menetyksen ja kun veloitteen määrä on arvioitavissa luotettavasti. Varaukset perustuvat johdon arvioon ja kustannusten ajankohtaan ja summaan liittyä epävarmuutta. Käyttöomaisuushyödykkeen purkamiseen, siirtämiseen ja alkuperäiseen tilaan palauttamiseen koskevan veloitteen suorittamiseen tarvittavat investoinnit lisätään omaisuuserän kirjanpitoarvoon hankintahetkellä ja poistetaan omaisuuserän taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Varaukset diskontataan nettohyötyarvoonsa, jos rahan aika-arvon vaikutukset ovat olennaisia.

Ympäristövaraukset

Aikaisemman liiketoiminnan ympäristövaikutusten korjaamisesta syntyneet kustannukset, jotka eivät lisää nykyisiä tai tulevia tuottoja, kirjataan varauksiksi. Ympäristövaraus kirjataan, mikäli ympäristölakien ja -säästöjen nykytulkinnan perusteella on todennäköistä, että on syntynyt oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, jonka määrä voidaan luotettavasti arvioida.

Uudelleenjärjestelyvaraukset

Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan jaksolla, jona konserni sitoutuu suunnitelmaan juridisesti tai tosiasiallisesti. Varaukseen kirjataan ne kustannukset, jotka sisältyvät lopettamissuunnitelmaan, aiheutuvat jatkuvasta sopimusveloitteesta ja joista ei ole jatkuvaa taloudellista hyötyä tai jotka liittyvät veloitteen purkamisesta aiheutuvaan sanktioon.

Muut varaukset

Muut varaukset liittyvät oikeudellisiin tai tosiasiallisiin velvoitteisiin kuten uudelleenistutukseen, tappiollisiin sopimuksiin, kanteisiin tai meneillä oleviin oikeuskäsittelyihin.

Varaukset

Milj. euroa	Ympäristö- varaukset	Uudelleen- järjestely- varaukset	Muut varaukset	Varaukset yhteensä
Tasearvo 1.1.2022	75	88	67	231
Muuntoerot	-4	-3	-2	-9
Yritysmyyntit ja myytäväksi määritellyt omaisuuserät	-3	-1	0	-4
Kirjattu tuloslaskelmaan				
Uudet varaukset	14	8	19	40
Varausten lisäys	1	12	2	15
Varausten peruutus	-1	-16	-8	-25
Maksut	-9	-66	-50	-124
Tasearvo 31.12.2022	73	21	30	124
Muuntoerot	0	0	1	1
Yritysmyyntit ja myytäväksi määritellyt omaisuuserät	3	0	0	3
Kirjattu tuloslaskelmaan				
Uudet varaukset	7	89	12	107
Varausten lisäys	4	4	1	8
Varausten peruutus	-16	-7	0	-22
Maksut	-9	-31	-14	-54
Tasearvo 31.12.2023	63	77	28	168
Jako lyhytaikaisiin ja pitkäaikaisiin varauksiin				
Lyhytaikaiset varaukset: eräännyvät 12 kuukauden kuluessa	1	72	12	85
Pitkäaikaiset varaukset: eräännyvät yli 12 kuukauden kuluttua	61	5	16	83
Yhteensä 31.12.2023	63	77	28	168

Stora Ensossa on tehty viime vuosina merkittäviä uudelleenjärjestelyjä yritysten myynneistä tehtaiden sulkemisiin ja hallinnollisten kustannusten säästöohjelmiin liittyen. Olennaisin uudelleenjärjestelyvaraus vuoden 2023 tasearvossa on 35 milj. euroa liittyen De Hoop aaltopahvin pintakartonkia valmistavan tehtaahan pysyvään sulkemiseen Alankomaissa. Muut uudelleenjärjestelyvaraukset liittyvät pääasiassa Sunilan selluntuotannon pysyvään sulkemiseen Suomessa ja uudelleenjärjestelyihin, jotka liittyivät toimistohenkilöstön vähennyksiin konsernihallinnossa ja Packaging Materials -divisioonassa. Olennaiset maksut vuonna 2022 uudelleenjärjestely- ja muissa varauksissa liittyvät pääasiassa sellun- ja paperintuotannon sulkemiseen Kvarnsvedenin tehtaalla Ruotsissa ja Veitsiluodon tehtaalla Suomessa.

Olennaisin ympäristövaraus perustuu Stora Enson ja Falunin kaupungin tekemään sopimukseen, jonka mukaan konsernilla on velvoite puhdistaa vesi Kopperbergin kaivoksen aiheuttamista saasteista ennen vesien päästämistä ympäristöön. Tilikauden lopussa varaus oli 27 (31) milj. euroa.

Olennaisin varaus muut varaukset luokassa liittyy uudelleenistutusvelvoitteeseen osassa Pohjoismaista. Uudelleenistutus on veloitettu tehtäväksi tietyn aikamäärän puitteissa viimeisen hakuun jälkeen.

5 Pääomarakenne ja rahoitus

5.1 Rahoitusriskien hallinta

Riskienhallinnan periaatteet ja prosessi

Stora Enso altistuu erilaisille rahoitusmarkkinariskeille, joita konsernissa hallitaan hallituksen hyväksymien politiikkojen mukaisesti. Tavoitteena on kustannustehokas konserniyritysten rahoitus sekä tehokas rahoitusriskien hallinta. Stora Enson rahoitusriskipolitiikkaa sovelletaan kaikkiin Stora Ensossa tapahtuviin rahoitustransaktioihin. Kyseinen politiikka ja siihen tulevaisuudessa mahdollisesti tehtävät muutokset astuvat voimaan, kun konsernin hallitus on ne hyväksynyt. Kaikkien rahoitusinstrumenttien käyttöä koskevien toimintaohjeiden on oltava yhdenmukaisia kyseisen rahoitusriskipolitiikan kanssa. Konsernin yhteisiin toimintoihin kuuluvat yhtiöt toimivat paikallisen rahoitusriskipolitiikan mukaisesti ja kyseiset politiikat eivät välttämättä ole täysin yhteneväisiä konsernin oman rahoitusriskipolitiikan kanssa.

Merkittävimmät rahoitusmarkkinariskit esitellään tarkemmin alla, konsernin pääasiallisten rahoitusriskien ollessa korkoriski, valuutariski, maksuvalmius- ja jälleerahoitusriski sekä hyödykkeiden, etenkin kuidun, sellun ja energian hintariski.

Korkoriski

Konserni altistuu korkoriskille, mikä tarkoittaa, että korkotason vaihtelut vaikuttavat konsernin korkokuluihin ja sen taseessa olevien varojen ja velkojen arvoon. Stora Enso altistuu korkoriskille korollisten varojen ja velkojen, kuten lainojen, rahoitusinstrumenttien ja vuokrasopimusvelkojen kautta, mutta myös kaupallisten sopimusten sekä operatiivisten varojen ja velkojen kuten biologisten hyödykkeiden kautta. Konsernin tavoitteena on pitää korkokulut vakaina. Konsernin kokonaisduraation ei pitäisi ylittää lainojen keskimääräistä maturiteettia, mutta tavoitteena on kuitenkin pidempi duraatio edellä mainitun puitteissa. Yhtiön hallitus hyväksyy keskimääräistä maturiteettia pidemmän duraation.

Konserni voi käyttää koronvaihtosopimuksia sekä koron- ja valuutanvaihtosopimuksia korkoriskin hallitsemiseksi muuntamalla vaihtuvakorkoisia lainoja synteettisesti kiinteäkorkoisiksi lainoiksi johdannaisien avulla. Konsernin vaihtuva- ja kiinteäkorkoinen positio vuoden lopussa on esitetty seuraavassa taulukossa, joka sisältää myös kyseiset myytäviksi luokitellut varat ja velat:

Vaihtuva- ja kiinteäkorkoinen positio

Milj. euroa	31.12.2023		31.12.2022	
	Vaihtuvakorkoiset	Kiinteäkorkoiset	Vaihtuvakorkoiset	Kiinteäkorkoiset
Pitkäaikaiset korolliset saamiset ¹	11	51	11	80
Lyhytaikaiset korolliset saamiset ¹	1	14	1	—
Rahavarat	2 464	—	1 917	—
Korolliset velat ²	-1 422	-4 293	-1 074	-2 818
Korolliset saamiset ja velat ennen korkojohdannaisia	1 053	-4 229	855	-2 738
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	488	-488	650	-650
Korolliset saamiset ja velat korkojohdannaisien jälkeen	1 541	-4 717	1 506	-3 388

¹ Pois lukien korkosaamiset, listatut arvopaperit ja johdannaisvarat.

² Pitkäaikaiset korolliset velat, korollisten velkojen lyhennyserät, lyhytaikaiset korolliset velat ja käytetyt luottolimitit, pois lukien johdannaisvelat ja korkovelat.

Konsernin korollisten nettovelkojen, mukaan lukien kaikki korkojohdannaiset, mutta pois lukien rahavarat, koron keskimääräinen uudelleenmääräytymiskausi oli noin 2,7 (3,3) vuotta.

31.12.2023 vallinneen tilanteen mukaisesti yhden prosenttiyksikön nousu korkotasossa kasvattaisi vuosittaisia nettokorkokuluja noin 10 (4) milj. euroa ja vastaava lasku korkotasossa laskisi vuosittaisia nettokorkokuluja noin 10 (4) milj. euroa. Kyseinen simulaatio olettaa, että lainojen duraatio ja konsernin rahoitusrakenne pysyvät ennallaan vuoden aikana. Lisäksi simulaatio laskee yhden prosenttiyksikön muutoksen vaikutuksen kaikkien vaihtuvakorkoisten instrumenttien, pois lukien konsernin rahavarat, seuraavasta uudelleenasettamispäivästä lukien vuoden loppuun asti. Lisäksi kaikkien vuoden kuluessa erääntyvien lyhytaikaisten lainojen eräpäivää oletetaan pidennettävän vuoden loppuun asti soveltaen uutta korkeampaa tai alhaisempaa korkoa.

Yhden prosenttiyksikön paralleeli muutos korkotasossa aiheuttaisi myös 6 (10) milj. euron käyvän arvostuksen voiton tai tappion ennen veroja rahavirran suojauksen alla olevista koronvaihtosopimuksista, joiden arvomuutos kirjataan laajan tuloksen erien kautta rahavirran suojausrahastoon. Liitteessä [5.4 Johdannaiset](#) on yhteenveto liikkeeseen laskettujen korkojohdannaisopimusten nimellisarvosta ja käyvästä arvosta.

Valuuttakurssiriski - transaktioriski

Konsernin toiminta on maailmanlaajuisia ja konserni altistuu näin ollen valuutariskille, joka aiheutuu markkinoilla tapahtuvista valuuttakurssimuutoksista. Valuuttojen transaktioriski johtuu Stora Enson tuotantolaitosten maantieteellisestä sijainnista ympäri maailmaa sekä raaka-ainehankinnoista ja lopputuotteiden myynnistä vieraassa valuutassa tuotantolaitosten kotivaluuttaan nähden. Tärkeimmät valuutat näissä tapauksissa ovat Yhdysvaltain dollari, Ison-Britannian punta sekä Ruotsin kruunu. Stora Enson konserniyhtiöt, joiden kotivaluutta on muu kuin euro, ovat lisäksi altistuneita euromääräisistä nettokassavirroista aiheutuvalle transaktioriskille. Nämä euromääräiset riskit aiheutuvat erityisesti Stora Enson tytäryhtiöistä, jotka sijaitsevat Ruotsissa, Tšekissä ja Puolassa.

Valuutan transaktioriski on valuuttakurssivaihteluiden vaikutus konsernin tuloslaskelmaan eli valuuttakurssien vaikutus konsernin odotettuihin tuleviin rahavirtoihin sekä näiden pohjalta myöhemmin kirjattaviin myyntisaamisiin ja ostovelkoihin. Konsernin rahoitusriskipolitiikan mukaisesti konsernin tavoitteena on suojata 15–60 % tärkeimpien valuuttojen valuuttamääräisistä ennustetuista todennäköisistä rahavirroista seuraavaksi 12 kuukaudeksi eteenpäin johdannaisinstrumenttien, kuten valuuttatermiinien ja valuuttaoptioiden, avulla. Konserni voi myös suojata 12–36 kuukauden pituisia ajanjaksoja tai muuttaa edellä mainittua seuraavan 12 kuukauden suojaussuhdetta konsernin johdon harkintaan perustuen.

Konsernin tavoite valuuttamääräisissä operatiivisissa myyntisaamisissa ja ostoveljoissa on suojata 50–100 % konsernin avoimesta nettosaamisesta merkittävässä valuuttapareissa.

Seuraavassa taulukossa esitetään arvioitu nettomääräinen operatiivinen ulkomaanvaluutan transaktioriski pääasiallisille valuutoille seuraavalle 12 kuukaudelle sekä niihin liittyvät valuuttakurssisuojauskset 31.12. vuoden lopun valuuttakurssija käyttäen. Vuoden lopun tilanteen myyntisaamisiin ja ostovelkoihin liittyvä nettoriski sisältää IFRS 7 -standardin vaatimusten mukaisesti valuutariskit konsernin ulkoisista sekä konserniyritysten välisistä sisäisistä transaktioista. Taulukossa esiintyvä positiivinen riskimäärä kuvaa arvioitua valuuttamääräistä konserniin tulevaa kassavirtaa tai saamista.

Operatiiviset valuuttamääräiset transaktioriskit

Milj. euroa	31.12.2023						31.12.2022					
	EUR	SEK	USD	GBP	AUD	UYU	EUR	SEK	USD	GBP	AUD	UYU
Arvioitu vuosittainen liiketoiminnan nettorahavirta suojaatuissa rahavirroissa ¹	674	-278	1 446	126	63	-48	960	-238	1 983	240	83	-48
Rahavirran suojauskset seuraavalle 12 kuukaudelle	-394	188	-632	-34	-15	27	-525	119	-843	-59	-26	26
Arvioitu vuosittainen liiketoiminnan nettorahavirta suojausten jälkeen	280	-90	814	93	47	-21	435	-119	1 139	181	57	-22
Suojausprosentti 31.12. seuraaville 12 kuukaudelle	58 %	68 %	44 %	27 %	25 %	57 %	55 %	50 %	43 %	24 %	31 %	54 %
Painotettu keskimääräinen suojauskurssi euroa vastaan ²		11,57	1,10	0,87	1,66	45,07		10,63	1,09	0,87	1,52	45,20
Myyntisaamiset ja ostovelat, nettoriski	-38	-23	181	18	18	-5	-22	8	284	30	49	-5
Nettomyyntisaamisten valuuttasuojaukset	-7	7	-119	-15	-20	—	-18	-3	-186	-16	-51	—
Nettomyyntisaamiset suojausten jälkeen	-45	-15	62	3	-2	-5	-39	5	98	14	-2	-5
Arvioitu vuosittainen operatiivinen transaktioriski suojausten jälkeen	235	-105	876	96	46	-26	396	-113	1 238	195	55	-27

¹ Rahavirrat ovat ennustettuja, erittäin todennäköisiä valuuttamääräisiä liiketoiminnan nettorahavirtoja suojaatuissa valuutoissa. EUR-sarakkeessa esitetty valuutariski viittaa euromääräisten rahavirtojen operatiiviselle transaktioriskille Ruotsissa, Tšekin tasavallassa ja Puolassa sijaitsevien konserniyhtiöiden osalta, koska näiden yhtiöiden toimintavaluutta ei ole euro.

² Painotettu keskimääräinen valuuttakurssi euroa vastaan lasketaan optiorakenteen ostetun osan ja valuuttatermiinien valuuttatermiinikurssien perusteella, ja näin ollen se edustaa painotettua keskimääräistä suojauskurssia, joka perustuu konsernin näkökulmasta epäsuotuisimpaan suojauskurssitasoon.

Seuraavassa taulukossa esitetään arvio siitä, mikä vaikutus heikkenevällä riskivaluutalla olisi valuutariskille altistuvien tytäryhtiöiden vuotuisen liike tulokseen. Herkkyydet on laskettu sen perusteella, mikä vaikutus 5 %:n muutoksella euron, Ruotsin kruunun, Yhdysvaltain dollarin, Ison-Britannian punnan ja Australian dollarin, sekä 10 %:n muutoksella Uruguayn peson arvossa olisi. Nämä muutokset valuutoissa on arvioitu kohtuullisen todennäköisiksi muutoksiksi valuuttakurssissa vuoden päätöskurssilla laskettuna. Vastaavalla vahvistumisella olisi likimäärin samansuuruinen vastakkainen vaikutus. Taulukossa esiintyvä negatiivinen määrä kuvastaa potentiaalista tuloslaskelmaan tai omaan pääomaan kirjattavaa nettotappiota. Toteutunut valuuttatulos voi käytännössä erota alla esitetystä herkkyyksianalysista, sillä niiden tytäryhtiöiden tuloslaskelmat, joiden toimintavaluutta ei ole euro, muunnetaan konsernin tilinpäätösvaluuttaan tilikauden keskikurssia käyttäen, kun taas näiden yritysten taseet, mukaan lukien valuuttasuojaukset sekä myyntisaamiset ja ostovelat, muunnetaan raportointivaluuttaan tilinpäätöspäivän kurssia käyttäen. Translaatoriskin liittyvät erät on kuvattu tarkemmin alla olevassa "Valuuttakurssiriski - Muuntoriski" -kappaleessa.

Herkkyyksianalysissa otetaan huomioon valuuttojen suojauskset ja siinä oletetaan, että riskivaluuttojen välillä ei ole vaikutuksia. Valuuttakurssivaikutukset perustuvat arvioituihin operatiivisiin ulkomaanvaluuttavirtoihin seuraavalle 12 kuukaudelle, vuoden lopun suojaustasoihin sekä oletukseen että valuuttamääräisten rahavirtojen suojaustasot ja muut mahdolliset muutujat pysyvät muuttumattomina seuraavan 12 kuukauden aikana. Suojausinstrumentteina käytetään valuuttatermiinisopimuksia ja valuuttaoptioita. Laskelmassa ei ole otettu huomioon epäsuoria valuuttakurssivaikutuksia tuotteiden hintoihin tai tuotevirtoihin, esimerkiksi tuotteen muuttumista halvemmaksi valmistaa toisessa maantieteellisessä lokaatiossa.

Operatiivisten valuuttatransaktioriskien herkkyyshanalyysi

Milj. euroa	31.12.2023						31.12.2022					
	EUR	SEK	USD	GBP	AUD	UYU	EUR	SEK	USD	GBP	AUD	UYU
Riskivaluutan muutos ¹	-5 %	-5 %	-5 %	-5 %	-5 %	-10 %	-5 %	-5 %	-5 %	-5 %	-5 %	-10 %
Arvioitu vaikutus vuotuisen liiketoiminnan nettorahavirtaan suojatuissa valuutoissa	-34	14	-72	-6	-3	5	-48	12	-99	-12	-4	5
Vaikutus suojausrahastoon ennen veroja tilinpäätöspäivänä ²	20	-9	32	2	1	-3	26	-6	42	3	1	-3
Vaikutus nettomyyntisaataviin valuuttasuojauksen jälkeen ³	2	1	-3	—	—	1	2	—	-5	-1	—	—
Arvioitu vaikutus vuotuisen liikelukseen⁴	-12	5	-44	-5	-2	3	-20	6	-62	-10	-3	3

¹ EUR-sarakkeessa esitetty herkkyyshanalyysi viittaa euromääräisten rahavirtojen operatiiviseen transaktioriskiin Ruotsissa, Tšekin tasavallassa ja Puolassa sijaitsevien konserniyhtiöiden osalta, koska näiden yhtiöiden toimintavaluutta ei ole euro.

² Vaikutus suojausrahastoon (Muut laajan tuloksen erät) ennen veroja tilinpäätöspäivänä liittyy käyvän arvon muutoksiin johdannaisoimuksista, joiden katsotaan soveltuvan erittäin todennäköisten ennustettujen rahavirtojen kassavirtasuojauksiksi IFRS 9:n mukaan. Muihin laajan tuloksen eriin vaikuttava osuus kierrätetään operatiiviseen tulokseen kun transaktio realisoituu.

³ Arvioitu nettomyyntisaataviin tai -ostovelkoihin liittyvä valuuttavaikutus suojauksen jälkeen.

⁴ Arvioitu vaikutus vuotuisen liikelukseen sisältää taseriskeihin, ennakoituihin rahavirtoihin sekä niiden suojauksiin liittyvät erät.

Seuraavassa taulukossa esitetään rahoituseriin liittyvä valuuttariski pääasiallisille valuutoille sekä niihin liittyvät suojaukset 31.12. Nettovelka sisältää valuuttamääräiset ulkoiset velat ja lainasaamiset, konsernin sisäiset velat ja lainasaamiset, sekä rahavarat. Taulukko ei sisällä IAS 21 -standardin mukaisesti nettosijoituslainoiksi määritettyjä sisäisiä valuuttalainoja, koska ne pienentävät ulkomaanvaluuttariskiä konsernitasolla. Sisäisiin transaktioihin liittyvät riskit sisältävät valuuttamääräisiä velkoja ja saamisia, mitkä ovat raportointipäivänä avoimina konsernissa. Valuuttajohdannaiset suojaavat pääosin rahoitusriskejä taseessa. Taulukossa esiintyvä negatiivinen riskimäärä kuvaa arvioitua valuuttamääräistä nettovelkaa.

Lisäksi taulukko esittää arvon siitä, mikä vaikutus heikkenevällä riskivaluutalla olisi konsernin tuloslaskelmaan. Herkkyydet on laskettu sen perusteella, mikä vaikutus 5 %:n muutoksella olisi suhteessa Ruotsin kruunuun, Yhdysvaltain dollariin, Kiinan renminbiin, Puolan zlotyyyn ja Tšekin korunaan. Näitä muutoksia arvioidaan kohtuullisen todennäköisinä muutoksina valuuttakursseissa vuoden päätöskursseilla laskettuna. Vastaavalla vahvistumisella olisi likimäärin samansuuruinen vastakkainen vaikutus. Taulukossa esiintyvä negatiivinen määrä kuvastaa potentiaalista tuloslaskelmaan kirjattavaa nettotappiota. Vastaavasti positiivinen määrä kuvastaa mahdollista nettovoittoa tuloslaskelmassa. Toteutunut valuuttatulos voi käytännössä erota alla esitetystä herkkyyshanalyysistä, sillä riskimäärät voivat muuttua vuoden aikana.

Rahoitusvaluuttariski ja arvioitu valuuttavaikutus tuloslaskelmaan

Milj. euroa	31.12.2023					31.12.2022				
	SEK	USD	CNY	PLN	CZK	SEK	USD	CNY	PLN	CZK
Vieraassa valuutassa oleva nettovelka ennen suojauksia ¹	140	-121	185	-3	24	-418	-101	355	-6	-62
Valuuttasuojaukset	-158	-5	—	-5	-21	-3	-46	-211	-7	62
Nettorahoitusriski suojauksen jälkeen	-18	-126	185	-8	3	-422	-146	144	-12	—
Sisäisiin transaktioihin liittyvät riskit	137	—	—	13	—	—	—	—	138	45
Valuuttasuojaukset	—	—	—	—	—	—	—	—	-124	-41
Liiketoimintaan kuuluvan nettoriski	137	—	—	13	—	—	—	—	14	3
Riskivaluutan muutos	-5 %	-5 %	-5 %	-5 %	-5 %	-5 %	-5 %	-5 %	-5 %	-5 %
Vaikutus tuloslaskelmaan²	-6	6	-9	-1	—	21	7	-7	—	6

¹ Konserni on soveltanut IAS 21-standardin mukaista nettosijoituslainakäsittelyä tiettyihin konserniin sisäisiin lainoihin Kiinaan. Kyseiset lainat ovat EUR, USD ja CNY -määräisiä lainoja. Näistä lainoista kertyvät valuuttakurssierot kirjataan suoraan konsernin omaan pääomaan osaksi muuntoeroja. Nettosijoitusten lainojen nimellinen määrä oli 591 (398) milj. euroa vuoden lopussa ja se pienentää kyseessä olevien valuuttojen valuuttariskiä edellä olevassa taulukossa.

² Voitot ja tappiot kirjataan osaksi rahoituseriä konsernin tuloslaskelmassa.

Valuuttakurssiriski – muuntoriski

Muuntoriski aiheutuu valuuttakurssien vaihtelun vaikutuksesta Stora Enson valuuttamääräisten varojen, velkojen ja tulojen nettoarvoon konsolidoiduissa luvuissa. Muuntoriskiä pienennetään rahoittamalla omaisuuserien hankintaa samassa paikallisessa valuutassa kuin itse hankittava omaisuuserä, mikäli taloudellisesti mahdollista. Konserni voi myös solmia valuuttatermiinisopimuksia, valuuttaoptioita ja ottaa valuuttamääräisiä lainoja suojatakseen nettomääräisiä sijoituksiaan ulkomaisissa yksiköissä.

Ulkomaisten tytä- ja osakkuusyhtiöiden taseet sekä IFRS 9:n mukaiset muut kuin euromääräiset oman pääoman ehtoiset instrumentit muunnetaan euroiksi tilinpäätöspäivän kurssiin, mikä altistaa konsernin oman pääoman valuuttakurssivaihteluiden aiheuttamille riskeille. Tästä tuloksena olevat muuntoerot sekä muut muutokset, kuten paikallisen tuloslaskelman muuntamisesta aiheutuva muuntoero, kirjataan suoraan omaan pääomaan. Nämä kertyneet muuntoerot kirjataan tuloslaskelmaan, kun ulkomainen yhtiö myydään kokonaan tai osittain.

Seuraavassa taulukossa esitetään konsernin tuloslaskelmassa oleva muuntoriski, joka syntyy tytäryhtiöiden ja yhteisten toimintojen valuuttamääräisten tuloslaskelmien muuntamisesta konsernin konsernitiilinpäätöksessä käytettävään raportointivaluuttaan.

Muuntoriski tuloslaskelmassa

Milj. euroa	31.12.2023					31.12.2022				
	SEK	USD	BRL	CZK	CNY	SEK	USD	BRL	CZK	CNY
Muuntoriski tuloslaskelmassa	-357	-196	-179	-65	67	-147	-192	-164	-38	77
Riskivaluutan muutos	-5 %	-5 %	-10 %	-5 %	-5 %	-5 %	-5 %	-10 %	-5 %	-5 %
Arvioitu vaikutus vuotuisen liikelukseen	18	10	18	3	-3	7	10	16	2	-4

Seuraavassa taulukossa esitetään oman pääoman alttius muuntoriskille niillä maantieteellisillä alueilla, joilla konserni on suojannut nettosijoituksiaan ulkomaisissa yksiköissä vähentääkseen muuntoriskiä konsernin omassa pääomassa. Käytännössä konsernilla on myös materiaalisia suojaamattomia muuntoriskejä muilla maantieteellisillä alueilla kuten Ruotsissa ja Kiinassa. Laskelmissa huomioidaan ulkomaan valuuttamääräinen oma pääoma ja suojaustasot vuoden lopussa. Yksityiskohtaiset tiedot kertyneiden muuntoerojen muutoksista ja suojausvaikutuksista on esitetty liitteessä 5.6 Kertyneet muuntoerot ja oman pääoman suojaus. Taulukossa esitetty herkkyysanalyysi sisältää ulkomaisiin yksiköihin tehtyjen nettosijoitusten valuuttasuojauksen vaikutukset ja olettaa, että muita muutoksia ei tapahdu kuin yhden valuutan vaihtokurssimuutos vuoden lopussa.

Muuntoriski omassa pääomassa

Milj. euroa	31.12.	
	2023	2022
Muuntoriskille altis oma pääoma USD-alueella¹	1 625	1 686
EUR/USD nettoinvestointien suojaukset ²	-271	-281
Muuntoriskialttius suojausten jälkeen	1 354	1 405
Herkkyys ennen suojauksia - EUR vahvistuu 5%	-81	-84
Herkkyys suojausten jälkeen - EUR vahvistuu 5%	-68	-70

¹ Sisältää Uruguayssa sijaitsevan yhteisen toiminnon Montes del Platan, jonka toimintavaluutta on Yhdysvaltain dollari.

² USD-määräiset ulkomaiden nettosijoitusten suojauksiksi luokitellut joukkovelkakirjalainat.

Maksuvalmius- ja jälleerahoitusriski

Rahoitusriskillä tarkoitetaan rahoituksen saatavuuteen liittyvää riskiä tietyllä hetkellä. Stora Enson rahoitusriskipolitiikan mukaan nostettujen lainojen ja lyhytaikaisia lainoja kattavien käyttämättömien luottolimiittien keskimääräisen maturiteetin tulee olla vähintään neljä vuotta. Lisäksi konsernilla tulee olla rahavaroja ja nostamattomia luottolimiittejä kattamaan kaikki seuraavan 12 kuukauden aikana erääntyvät lainat, mukaan lukien supply chain financing ja factoring -ohjelmat. Konsernin sitovat käyttämättömät luottolimiitit ja nostamattomat lainat olivat 31.12.2023 yhteensä 800 (1 100) milj. euroa. Luottovalmiuksia käytetään varmuutena yhtiön yleisiin rahoitustarpeisiin ja ne ovat kokonaan käyttämättömiä. Edellä mainittujen lisäksi Stora Ensonalla on myös käytettävissään erilaisia pitkäaikaisia rahoituslähteitä 1 100 (1 050) milj. euroon saakka. Nämä liittyvät pääosin suomalaisten eläkerahastojen kautta saatavilla oleviin rahoituslähteisiin.

Vuoden 2023 aikana Stora Enso laski liikkeeseen tai jälleerahoitti yhteensä 2 006 milj. euroa pitkäaikaisia velkoja, mukaan lukien joukkovelkakirjalainoja ja kahdenvälisiä pankkilainoja. Rahoitustapahtumia vuoden 2023 aikana kuvataan tarkemmin liitetiedossa 5.3 Korolliset varat ja velat.

Jälleerahoitusriski, jolla tarkoitetaan mahdollisuutta, että erääntyvälle velalle ei saada uutta rahoitusta markkinoilta, hallitaan pitämällä jäljellä olevien velkojen maturiteettiprofiili tasaisena. Seuraavassa taulukossa on esitetty konsernin rahoitusvelkojen sopimusperusteisiin maksuihin liittyvät erääntymispäivät ja ne on ryhmitelty pääotsikoiden alle sen mukaan, mikä on niiden jäljellä oleva erääntymisaika tilinpäätöspäivänä. Tulevien vuosien sopimusperusteisten rahoituskulujen arvioinnissa on käytetty vuoden lopun korkotermeinejä. Taulukko sisältää myös kyseiset myytäväksi luokitellut varat ja velat.

Rahoitusvelat erääntymisajoin, nettomääräiset suoritukset: 2023

Milj. euroa	2024	2025	2026	2027	2028	2029+	Yhteensä
Joukkovelkakirjalainat	136	440	590	591	548	1 310	3 615
Lainat rahoituslaitoksilta	140	717	105	5	5	27	998
Vuokrasopimusvelat	71	57	48	43	39	263	520
Muut pitkäaikaiset lainat	0	2	0	0	0	0	2
Pitkäaikainen velka mukaan lukien lyhytaikainen osuus	347	1 217	742	639	592	1 600	5 137
Arvioidut rahoituskulut	193	152	113	82	69	194	802
Arvioidut vuokratulot	29	26	25	23	22	225	350
Pitkäaikaisten lainojen sopimuksiin perustuvat suoritukset	569	1 395	880	744	683	2 018	6 289
Lyhytaikaiset lainat, kirjanpitoarvo	595	0	0	0	0	0	595
Bruttosuoritettavat johdannaisvelat - saamiset	-2 154	0	0	0	0	0	-2 154
Bruttosuoritettavat johdannaisvelat - maksut	2 132	0	0	0	0	0	2 132
Ostovelat	1 666	0	0	0	0	0	1 666
Arvioidut rahoituskulut	9	0	0	0	0	0	9
Sopimuksiin perustuvat suoritukset yhteensä, 31.12.2023	2 817	1 395	880	744	683	2 018	8 537

Rahoitusvelat erääntymisajoin, nettomääräiset suoritukset: 2022

Milj. euroa	2023	2024	2025	2026	2027	2028+	Yhteensä
Joukkovelkakirjalainat	300	270	404	90	325	1 081	2 470
Lainat rahoituslaitoksilta	306	40	273	5	0	0	624
Vuokrasopimusvelat	63	49	44	33	30	159	377
Muut pitkäaikaiset lainat	0	2	0	0	0	0	2
Pitkäaikainen velka mukaan lukien lyhytaikainen osuus	668	361	721	128	355	1 240	3 472
Arvioidut rahoituskulut	108	90	74	43	40	190	545
Arvioidut vuokratulot	16	14	13	11	10	58	123
Pitkäaikaisten lainojen sopimuksiin perustuvat suoritukset	792	465	807	182	405	1 489	4 140
Lyhytaikaiset lainat, kirjanpitoarvo	429	0	0	0	0	0	429
Bruttosuoritettavat johdannaisvelat - vastaanotot	-2 405	0	0	0	0	0	-2 405
Bruttosuoritettavat johdannaisvelat - maksut	2 401	0	0	0	0	0	2 401
Nettosuoritettavat johdannaisvelat	-4	0	0	0	0	0	-5
Ostovelat	1 831	0	0	0	0	0	1 831
Käytössä olevat luottolimiitit	0	0	0	0	0	0	0
Arvioidut rahoituskulut	6	0	0	0	0	0	6
Sopimuksiin perustuvat suoritukset yhteensä, 31.12.2022	3 050	464	807	182	405	1 489	6 398

Rahoitustransaktioiden vastapuoliriski

Vastapuoliriskillä tarkoitetaan konsernin saatavien arvoon kohdistuvaa riskiä, mikäli konsernin vastapuolet eivät kykene täyttämään rahoitussopimuksista aiheutuvia velvoitteitaan. Vastapuoliriski arvostetaan siihen enimmäistappioon, joka Stora Ensonle voi syntyä suoraan siinä tapauksessa, että yksi vastapuoli laiminlyö velvoitteensa. Tätä riskiä minimoidaan:

- solmimalla sopimuksia vain johtavien rahoituslaitosten sekä sellaisten yritysten kanssa, joilla on korkea luottoluokitus
- tekemällä sijoituksia vain sellaisten rahoituslaitosten tai yritysten likvideihin rahamarkkinarahastoihin ja talletuksiin, joilla on vähintään luokitus A-3 tai BBB-
- Vähintään 50 % konsernin rahavaroista tai EUR 150 miljoonaa (riippuen kumpi on suurempi) tulee säilyttää vastapuoliilla, joiden luottoluokitus on vähintään A- käyttäen merkittävimpien luottoluokituslaitosten luokitus symboleja
- investoimalla vähintään 75 milj. euroa konsernin rahavaroja muihin vastapuoliin kuin siihen yksittäiseen vastapuoleen, jonka hallussa on suurin osa Stora Enson rahavaroista.
- vaatimalla emoyhtiön antaman takauksen, kun toimitaan luottoluokituksen saaneen vastapuolen tytäryrityksen kanssa.

Konsernin rahoitusriskipolitiikka määrittää rajat hyväksytyille vastapuoliriskille perustuen taloudellisen sopimuksen keston ja vastapuolen luottoluokitukseen.

Vuoden 2023 lopussa johdannaissopimusten vastapuoliin ei liittynyt merkittävää riskikeskittymää. Korkein vastapuoliriski markkina-arvoltaan oli 13 (41) milj. euroa ja luottoluokitus A+ (A+) Standard & Poor'sin luottoluokitus symboleita käyttäen.

Asiakkaiden luottoriski

Asiakkaiden luottoriski tarkoittaa, että Stora Enson tekemiin myyntisopimuksiin kohdistuu asiakkaiden taloudellisen tilanteen heikentymisestä aiheutuva riski. Konserni hyödyntää useita tapoja luottoriskin pienentämiseen käyttämällä muun muassa rembursseja, ennakkomaksuja ja pankkitakauksia. Lisäksi käytetään vientitakuuta, jotka kattavat sekä poliittisen että kaupallisen riskin. Vientitakuut koskevat yksittäisiä OECD-maiden ulkopuolisia asiakkaita. Konsernin johto katsoo, ettei Stora Ensonlla ole yksittäiseen asiakkaaseen, yksittäiseen vastapuoleen tai maantieteelliseen alueeseen liittyviä merkittäviä riskikeskittymiä. Myyntisaamisten ryhmittely ikäjakautaman mukaan sekä niihin liittyvät odotetut luottotappiot on esitetty liitteessä 4.7 Operatiiviset saamiset.

Hyödykkeiden hintariski

Voimassa olevat hyödykesuojaukset

Milj. euroa	31.12.2023			31.12.2022				
	Hyödykkeen suojattu määrä	Keskimääräinen suojaushinta	Suojattu nimellisarvo, milj. euroa	Käypä arvo, milj. euroa	Hyödykkeen suojattu määrä	Keskimääräinen suojaushinta	Suojattu nimellisarvo, milj. euroa	Käypä arvo, milj. euroa
Sähköostot								
Pohjoismaat	245 712 MWh	EUR 55,6	14	-1	175 200 MWh	EUR 29,1	5	18
Öljyostot	205 058 barreilia	USD 75,9	14	-1	200 474 barreilia	USD 73,5	14	0

Konserni altistuu hyödykkeiden ja energian markkinahinnan vaihteluille, jotka vaikuttavat konsernin kannattavuuteen. Sähkö-, maakaasu- ja öljyjohdannaiset ovat osa konsernin energiahintariskin hallintaa, kun taas muita hyödykkeiden hintariskejä mitataan ja suojataan, jos se on taloudellisesti mahdollista. Sähköjohdannaissuojien lisäksi konserni hallitsee energian hintariskiä solmimalla pitkäaikaisia kiinteähintaisia fyysisiä sähkönhankintasopimuksia ja omistamalla 15,7 % osuuden Pohjolan Voima Oy:stä (PVO), joka on yksityisessä omistuksessa oleva energia-alan yhtiöiden ryhmä Suomessa. Osakkeiden käypä arvo vuoden lopussa oli 778 (1 423) milj. euroa. Näiden osakkeiden käypä arvo riippuvainen sähkön markkinahinnoista, ja siitä on yksityiskohtaisempia tietoja liitteessä 4.4 Oman pääoman ehtoiset sijoitukset.

Energian ja raaka-aineiden 10 %:n hinnannousu tai -lasku aiheuttaisi 5 (6) milj. euron muutoksen energian ja raaka-aineiden johdannaissopimusten käypään arvoon. Suurin osa näistä käyvän arvon muutoksista verojen jälkeen kirjataan suoraan oman pääoman suojausrahastoon, kunnes sopimukset erääntyvät ja tulos kirjataan tuloslaskelmaan. Nämä arviot koskevat vain rahoitusinstrumenttien herkkyyttä markkinariskeille, eivät konserniin kohdistuvia raaka-aineiden ja energian hintariskejä kokonaisuudessaan, koska varsinaiset hankinnat eivät ole IFRS 7 -standardin mukaisia rahoitusinstrumentteja. Vuoden 2023 lopussa energia- ja hyödykesopimusten, sisältäen johdannaissuojat sekä kiinteähintaiset fyysiset ostosopimukset, erääntymisajat vaihtelivat vuosien 2024–2025 välillä. Vuonna 2022 erääntymisajat vaihtelivat vuosien 2023–2024 välillä.

Puukuituun liittyvien raaka-aineriskien torjumiseksi Stora Enso on merkittävä metsäomaisuuden omistaja Pohjoismaissa. Stora Enso omistaa 1,4 milj. hehtaaria metsämaata Ruotsissa. Lisäksi Stora Enso omistaa 41 %:n osuuden Tornator Oyj:stä, joka on merkittävä metsänomistaja Suomessa. Konsernin omistusosuus Tornatorissa raportoidaan osakkuusyhtiönä, ja siitä on yksityiskohtaisempia tietoja liitteessä [4.3 Osakkuusyhtiöt](#). Lisätietoa konsernin metsäomaisuudesta on liitteessä [4.2 Metsäomaisuus](#).

Osakkeiden hintariski

Stora Ensolta on sijoituksia pörssinoteeratuissa arvopapereissa ja tällä hetkellä nämä liittyvät konsernin omistamiin osakkeisiin Packages Ltd yhtiössä Pakistanissa. Näiden sijoitusten markkina-arvo vuoden lopussa oli 9 (8) milj. euroa. Näiden sijoitusten markkina-arvon muutokset kirjataan verojen jälkeen suoraan oman pääoman ehtoisten instrumenttien rahastoon. Lisätietoa pörssinoteeratuista arvopapereista on liitteessä [4.4 Oman pääoman ehtoiset sijoitukset](#).

Pääomariskien hallinta

Stora Enson velkarakenne keskittyy pääomamarkkinoihin ja liikepankkeihin. Stora Enson tavoitteena pääoman hallinnassa on liiketoiminnan jatkuvuuden turvaaminen ja siten aikaansaada tuottoa osakkeenomistajille ja hyötyjä muille sidosryhmille sekä ylläpitää optimaalista pääomarakennetta kohtuullisten pääomakustannusten ylläpitämiseksi. Tarvittaessa osakkeenomistajien hyväksynnällä konserni voi pääomarakenteen ylläpitämiseksi tai mukauttamiseksi muuttaa osakkeenomistajille maksettavaa osinkoa, ostaa omia osakkeitaan rahoitusmarkkinoilta, palauttaa pääomaa osakkeenomistajille, laskea liikkeeseen uusia osakkeita tai myydä omaisuuttaan velkojen lyhentämiseksi. Konserni pyrkii maksamaan tasaista osinkoa pitkän aikavälin tulokseen pohjautuen, ja tavoitteena on jakaa yli syklin osinkoina 50 % EPS:stä pois lukien käyvän arvon arvostukset.

Konserni seuraa pääomarakennettaan pohjautuen enintään 0,60:n nettovelkaantumistaseseen pohjautuvaan tavoitteeseen (nettovelan suhde omaan pääomaan) sekä nettovelan suhteeseen operatiiviseen EBITDAan, jonka tulisi jäädä alle 2,0 tason, osoituksena konsernin vahvasta taseesta ja yhtiön taloudellisesta joustokyvystä.

Pääomarakenne

Milj. euroa	31.12.	
	2023	2022
Korolliset velat ¹	5 780	3 976
Korolliset saamiset ¹	2 613	2 122
Nettovelka	3 167	1 853
Emoyhtiön osakkeenomistajille kohdistuva oma pääoma	10 985	12 532
Operatiivinen käyttökate¹	989	2 529
Nettovelkaantumisasaste	0,29	0,15
Nettovelka/operatiivinen käyttökate	3,2	0,7

¹ Taulukon korolliset velat ja saamiset sisältävät myös kyseiset myytäväksi luokitellut varat ja velat. Nettovelan täsmäytyt taseelle sisältyy lukuun "Vaihtoehtoiset tunnusluvut" hallituksen toimintakertomuksessa.

² Operatiivisen käyttökateen määrittelmä sisältyy lukuun "Vaihtoehtoiset tunnusluvut" hallituksen toimintakertomuksessa.

Montes del Platan yhteisessä toiminnassa ja Stora Enso (Guangxi) Packaging ja Forestry Company Ltd. -tytäryhtiöissä on ollut velkojen ja varallisuuden suhteeseen liittyvät kovenantit, joita yhtiöt ovat raportoitujen kausien aikana noudattaneet. Konsernin muihin rahoitus sopimuksiin ei liity kovenantteja.

5.2 Käyvät arvot

Laadintaperiaatteet

Rahoitusvarat

Konserni luokittelee rahoitusvarat kolmeen ryhmään, jotka ovat jaksotettu hankintameno, käypä arvo muiden laajan tuloksen erien kautta ja käypä arvo tuloslaskelman kautta. Luokittelu tehdään IFRS 9 -standardin mukaan ja johto määrittelee sijoitusten ryhmän alkuperäisen kirjaamisen hetkellä.

Sijoituksissa velkainstrumentteihin, luokittelu tehdään velkainstrumenttien liiketoimintamallin ja sopimukseen perustuvien rahavirtaominaisuuksien perusteella. Sijoitukset velkainstrumentteihin, joissa liiketoimintamalli on rahoitusinstrumenttien pitäminen sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämiseksi ja joissa kyseiset rahavirrat koostuvat yksinomaan pääoman ja koron maksuista, luokitellaan jaksotettuun hankintamenuon ja esitetään lyhyt- tai pitkäaikaisissa varoissa konsernin taseessa. Sijoitukset velkainstrumentteihin, joissa liiketoimintamallin tavoitteena on rahoitusinstrumenttien pitäminen sekä sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämiseksi että rahoitusinstrumenttien myymiseksi ja joissa kyseiset rahavirrat koostuvat yksinomaan pääoman ja koron maksuista, luokitellaan käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta ja esitetään lyhyt- tai pitkäaikaisissa varoissa konsernin taseessa.

Konsernin sijoitukset oman pääoman instrumentteihin, kuten noteerattuihin ja noteeraamattomiin arvopapereihin, luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi, ellei konserni ole alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä päättänyt soveltaa IFRS 9:n mukaista peruuttamatonta valintaa luokitella sijoitukset käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavaksi, jolloin vain sijoitusten osinkotulo kirjataan tuloslaskelmaan.

Rahoitusvarat, joita ei luokitella jaksotettuun hankintamenuon tai käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta, arvostetaan käypään arvoon tuloslaskelman kautta ja esitetään osana lyhyt- tai pitkäaikaisia varoja konsernin taseessa.

Rahoitusvelat

Konsernin rahoitusvelat luokitellaan kahteen ryhmään, jotka ovat jaksotettu hankintameno tai käypä arvo tuloslaskelman kautta. Rahoitusvelat arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon ellei konserni ole päättänyt soveltaa käyvän arvon vaihtoehtoa, jossa rahoitusvelka on määritelty arvostettavaksi käypään arvoon tuloslaskelman kautta.

Johdannaiset

Johdannaisvarat ja -velat arvostetaan käypään arvoon ja luokitellaan ryhmään käypä arvo tuloslaskelman kautta tai, jos konserni on soveltanut suojauslaskentaa, ryhmään käypä arvo muiden laajan tuloksen erien kautta IFRS 9 -standardin mukaisesti. Johdannaisinstrumentteja ja suojauslaskentaa on käsitelty yksityiskohtaisemmin liitteessä [5.4 Johdannaiset](#).

Rahoitusinstrumenttien käypä arvo

Julkisen kaupankäynnin kohteena olevien johdannaisten ja noteerattujen arvopapereiden käyvät arvot perustuvat tilinpäätöspäivän julkisesti noteerattuihin markkinahintoihin. Koronvaihtosopimusten käyvät arvot lasketaan arvioitujen tulevien rahavirtojen nykyarvona ja valuuttatermiiniosopimusten käyvät arvot määritellään käyttämällä tilinpäätöspäivän valuuttatermiinikursseja. Johdannaisinstrumenttien arvostusperiaatteita on kuvattu tarkemmin liitteessä [5.4 Johdannaiset](#).

Arvostettaessa johdannaisia ja muita rahoitusinstrumentteja, jotka eivät ole julkisen kaupankäynnin kohteina, konserni käyttää useita menetelmiä ja tekee oletuksia tilinpäätöspäivän markkinatilanteen perusteella. Pitkäaikaisiin velkoihin käytetään noteerattuja markkinahintoja tai jälleenmyyntihintoja identtisille tai vastaavanlaisille instrumenteille. Muita tekniikkoja, kuten optioiden hinnoittelumalleja ja tulevien rahavirtojen arvioituja diskonttoarvoja, käytetään muiden rahoitusinstrumenttien käyvän arvon määrittämiseen. Vuoden sisällä erääntyvien rahoitussaamisten ja -velkojen nimellisarvon, mukaan lukien arvioidut vähennykset, oletetaan vastaavan käypiä arvoja. Liitetiedoissa esitetyt rahoitusvelkojen käyvät arvot arvioidaan diskonttaamalla tulevat rahavirrat sellaisella markkinakorolla, jonka konserni joutuisi maksamaan vastaavista rahoitusinstrumenteista tilinpäätöshetkellä.

Rahoitusinstrumenttien ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivän perusteella eli päivänä, jona konserni sitoutuu ostamaan tai myymään rahoitusinstrumentin. Rahoitusinstrumentit kirjataan pois taseesta, kun oikeudet saada tai maksaa rahavirtoja rahoitusinstrumenteista ovat menneet umpeen tai ne on siirretty tai kun konserni on siirtänyt rahoitusvaran tai -velan omistukseen liittyvät merkittävimmät riskit, edut ja sitoumukset.

Käyvän arvon hierarkia

Konserni määrittää ja esittää rahoitusinstrumenttien käyvän arvon arvostustekniikoittain seuraavan hierarkian mukaisesti:

- Taso 1: identtisten varojen tai velkojen noteeratut (oikaisemattomat) hinnat toimivilla markkinoilla
- Taso 2: muut tekniikat, joissa kaikki kirjattuun käypään arvoon merkittävästi vaikuttavat tekijät ovat todettavissa suoraan tai epäsuorasti
- Taso 3: tekniikat, joissa käytettävillä tekijöillä on merkittävä vaikutus kirjattuun käypään arvoon, mutta tekijät eivät perustu todettavissa oleviin markkinatietoihin.

Konserni arvioi käypään arvoon kirjattavien erien ryhmittelyä käyvän arvon hierarkiassa säännöllisesti raportointikauden lopussa. Vuosien 2023 ja 2022 aikana ei tapahtunut siirtoja käyvän arvon hierarkian tasojen 1 ja 2 välillä eikä tasolle tai pois tasolta 3. Liitteessä [4.4 Oman pääoman](#) [ehtoiset sijoitukset](#) on lisätietoja tason 3 noteerattujen ja noteeraamattomien arvopapereiden käyvän arvon määrittämisestä.

Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot arvostusryhmittäin ja käyvän arvon perusteella: 2023

Milj. euroa	Jaksotettu hankinta- meno	Käypään	Käypään	Kirjanpito- arvo yhteensä	Käypä arvo	Käyvän arvon hierarkia			
		arvoon laajan tuloksen kautta kirjattavat	arvoon tulos- laskelman kautta kirjattavat			Taso 1	Taso 2	Taso 3	Liite
Rahoitusvarat									
Noteeratut arvopaperit	—	9	—	9	9	9	—	—	4.4
Noteeraamattomat arvopaperit	—	794	15	810	810	—	—	810	4.4
Pitkäaikaiset korolliset saamiset	62	14	—	76	76	—	15	—	5.3
Johdannaissopimukset	—	14	—	15	15	—	15	—	
Lainasaamiset	62	—	—	62	62	—	—	—	
Myyntisaamiset ja muut operatiiviset saamiset	835	30	—	865	865	—	30	—	4.7
Lyhytaikaiset korolliset saamiset	21	39	4	64	64	—	43	—	5.3
Johdannaissopimukset	—	39	4	43	43	—	43	—	
Muut lyhytaikaiset saamiset	21	—	—	21	21	—	—	—	
Rahavarat	2 464	—	—	2 464	2 464	—	—	—	
Yhteensä	3 382	887	19	4 288	4 288	9	87	810	

Milj. euroa	Jaksotettu hankinta- meno	Käypään	Käypään	Kirjanpito- arvo yhteensä	Käypä arvo	Käyvän arvon hierarkia			
		arvoon laajan tuloksen kautta kirjattavat	arvoon tulos- laskelman kautta kirjattavat			Taso 1	Taso 2	Taso 3	Liite
Rahoitusvelat									
Pitkäaikaiset korolliset velat	4 445	1	—	4 446	5 071	—	1	—	5.3
Johdannaissopimukset	—	1	—	1	1	—	1	—	
Pitkäaikaiset velat	4 445	—	—	4 445	5 069	—	—	—	
Korollisten velkojen lyhennyserät	286	—	—	286	286	—	—	—	5.3
Lyhytaikaiset korolliset velat	469	4	2	476	476	—	6	—	5.3
Johdannaissopimukset	—	4	2	6	6	—	6	—	
Lyhytaikaiset velat	469	—	—	469	469	—	—	—	
Ostovelat ja muut operatiiviset velat	1 806	—	—	1 806	1 806	—	—	—	4.8
Käytössä olevat luottolimiitit	—	—	—	—	—	—	—	—	
Yhteensä	7 006	6	2	7 014	7 639	—	8	—	

IFRS:n mukaisesti, johdannaiset luokitellaan käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattaviksi. Yllä olevissa rahoitusvelkojen ja -varojen taulukoissa rahavirran suojauslaskennan alaiset johdannaiset esitetään kuitenkin käypään arvoon laajan tuloksen kautta kirjattavina, joka on linjassa sen kanssa, miten erät kirjataan tehokkaan osuuden osalta.

Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot arvostusryhmittäin ja käyvän arvon perusteella: 2022

Milj. euroa	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon laajan tuloksen kautta	Käypään arvoon tuloslaskelman kautta	Kirjanpitoarvo yhteensä	Käypä arvo	Käyvän arvon hierarkia				
		kirjattavat	kirjattavat			Taso 1	Taso 2	Taso 3	Liite	
Rahoitusvarat										
Noteeratut arvopaperit	—	8	—	8	8	8	—	—	—	4.4
Noteeraamattomat arvopaperit	—	1 423	14	1 437	1 437	—	—	1 437	—	4.4
Pitkäaikaiset korolliset saamiset	92	28	—	120	120	—	28	—	—	5.3
Johdannaissopimukset	—	28	—	28	28	—	28	—	—	
Lainasaamiset	92	—	—	92	92	—	—	—	—	
Myyntisaamiset ja muut operatiiviset saamiset	1 138	66	—	1 204	1 204	—	66	—	—	4.7
Lyhytaikaiset korolliset saamiset	10	50	16	77	77	—	67	—	—	5.3
Johdannaissopimukset	—	50	16	67	67	—	67	—	—	
Muut lyhytaikaiset saamiset	10	—	—	10	10	—	—	—	—	
Rahavarat	1 917	—	—	1 917	1 917	—	—	—	—	
Yhteensä	3 157	1 576	30	4 763	4 763	8	161	1 437	—	

Milj. euroa	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon laajan tuloksen kautta	Käypään arvoon tuloslaskelman kautta	Kirjanpitoarvo yhteensä	Käypä arvo	Käyvän arvon hierarkia				
		kirjattavat	kirjattavat			Taso 1	Taso 2	Taso 3	Liite	
Rahoitusvelat										
Pitkäaikaiset korolliset velat	2 792	—	—	2 792	2 749	—	—	—	—	5.3
Johdannaissopimukset	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Pitkäaikaiset velat	2 792	—	—	2 792	2 748	—	—	—	—	
Korollisten velkojen lyhennyserät	667	—	—	667	667	—	—	—	—	5.3
Lyhytaikaiset korolliset velat	462	30	20	513	513	—	50	—	—	5.3
Johdannaissopimukset	—	30	20	50	50	—	50	—	—	
Lyhytaikaiset velat	462	—	—	462	462	—	—	—	—	
Ostovelat ja muut operatiiviset velat	2 076	—	—	2 076	2 076	—	—	—	—	4.8
Käytössä olevat luottolimiitit	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Yhteensä	5 998	30	20	6 048	6 005	—	51	—	—	

IFRS:n mukaisesti, johdannaiset luokitellaan käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattaviksi. Yllä olevissa rahoitusvelkojen ja -varojen taulukoissa rahavirran suojauslaskennan alaiset johdannaiset esitetään kuitenkin käypään arvoon laajan tuloksen kautta kirjattavina, joka on linjassa sen kanssa, miten erät kirjataan tehokkaan osuuden osalta.

Edellisissä taulukoissa lyhytaikaisten rahoitusvarojen ja -velkojen (kuten myyntisaamisten ja ostovelkojen) käyvät arvot on arvioitu yhtä suuriksi kuin kirjanpitoarvot johtuen lyhyestä erääntymisajasta ja rajallisesta luottoriskistä. Pitkäaikaisten lainasaamisten käypä arvo, joka on luokiteltu tasolle 2 käyvän arvon hierarkiassa, perustuu diskontattuun rahavirta-analysiin. Muiden kuin johdannaissopimusten korollisten velkojen käypä arvo, joka on luokiteltu tasolle 2 käyvän arvon hierarkiassa, perustuu diskontattuun rahavirta-analysiin, jossa määrääjain tapahtuviin noteerauksiin pohjautuvia tuottokäyriä käytetään mallissa diskonttotekijänä.

Tason 3 käypään arvoon kirjattujen rahoitusvarojen ja -velkojen täsmäytys

Milj. euroa	2023	2022
Rahoitusvarat		
Avaava tase 1.1.	1 437	905
Uudelleenluokittelu	0	-1
Muiden laajan tuloksen erien kautta kirjatut voitot/tappiot	-646	523
Lisäykset	18	10
Tasearvo 31.12.	810	1 437

Konsernilla ei ollut tason 3 rahoitusvelkoja 31.12.2023.

5.3 Korolliset varat ja velat

Laadintaperiaatteet

Korolliset varat - lainasaamiset

Lainasaamiset ovat velkainstrumentteja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteitä tai määriteltävissä olevia ja joita ei noteerata aktiivisilla markkinoilla. Ne kirjataan alun perin käypään arvoon ja jälkeenpäin jaksotettuun hankintamenuon. Epävarmojen saamisten odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaan sovelletaan IFRS 9:n mukaista yleistä lähestymistapaa, jossa odotettavissa olevat luottotappiot kirjataan seuraavan 12 kuukauden aikana arvioitujen luottotappioiden perusteella, jos luottoriski ei ole merkittävästi kasvanut alkuperäisen taseeseen kirjaamisen jälkeen. Luottoriskin merkittävää kasvua arvioidaan vertailemalla toisiinsa rahoitusinstrumenttiin kohdistuvan laiminlyönnin riskiä tilinpäätöspäivänä ja rahoitusinstrumenttiin kohdistuvan laiminlyönnin riskiä alkuperäisen kirjauksen yhteydessä. Konserni voi käyttää riskiarvioinnin tuottamiseen esimerkiksi rahoitusmarkkinoilla havainnoitavien luottoriskinvaihtosopimusten kursseja.

Lainasaamisten korkotulot sisältyvät rahoitustuottoihin ja -kuluihin. Alle 12 kuukauden kuluessa erääntyvät lainasaamiset esitetään lyhytaikaisissa varoissa korollisina saamisina ja 12 kuukauden jälkeen erääntyvät lainasaamiset pitkäaikaisina korollisina saamisina.

Korolliset velat

Korolliset velat merkitään alun perin käypään arvoon vähennettynä transaktiokustannuksilla. Seuraavina tilikausina korolliset velat kirjataan jaksotettuun hankintamenuon efektiivisen koron menetelmällä. Mahdollinen ero transaktiokustannuksilla vähennetyin saadun suorituksen ja takaisinmaksuarvon välillä kirjataan tuloslaskelmaan velan juoksuajalle jaksotettuna. Korkokulut kirjataan tuloslaskelmaan suoriteperusteisesti.

Korolliset velat, jotka erääntyvät yli 12 kuukauden jälkeen, on luokiteltu taseessa pitkäaikaisiksi korollisiksi veloiksi, mutta alle 12 kuukauden kuluessa erääntyvät lyhennykset on esitetty lyhytaikaisissa veloissa korollisten velkojen lyhennyserinä. Lyhytaikaiset yritystodistuslainat, pankkilainat ja muut korolliset lainat, jotka erääntyvät alle 12 kuukauden kuluessa, on esitetty lyhytaikaisten velkojen kohdassa "Korolliset velat".

Vuokrasopimusvelat

Konserni arvioi sopimuksen syntyessä, onko se vuokrasopimus tai sisältääkö se vuokrasopimuksen. Vuokrasopimus on sopimus tai sopimuksen osa, joka tuottaa oikeuden käyttää sopimuksen kohteena olevaa omaisuuserää tietyinä ajanjaksona vastiketta vastaan. Vuokrasopimusvelat aktivoidaan vuokrasopimuksen alkaessa ja arvostetaan alun perin alkamispäivänä maksamattomien vuokrien nykyarvoon diskontattuna konsernin lisäluoton korolla. Sovellettu vuokratuotto vastaa ajanjaksoa, jonka ajan vuokrasopimus ei ole purettavissa, lukuun ottamatta tilanteita, joissa konserni tulee kohtuullisen varmasti hyödyntämään uusimisoptiota tai jatkamaan sopimusta. Konserni kohdistaa sopimuksen perusteella maksetun vastikkeen kuhunkin vuokrasopimuksen komponenttiin ja erottaa muille kuin vuokrasopimuskomponenteille kuulumatottomat osuudet, jos ne ovat tunnistettavissa. Vuokrasopimusehdot neuvotellaan tapauskohtaisesti ja ne sisältävät suuren määrän erilaisia ehtoja.

Vuokrasopimusvelat kirjataan myöhemmin jaksotettuun hankintamenuon efektiivisen koron menetelmällä. Maksettavat vuokrat jaetaan rahoitusmenoon ja velan vähennykseen. Rahoitusmenot kohdistetaan vuokra-ajan tilikausille siten, että jäljellä olevalle velalle tulee kullakin tilikaudella samansuuruinen korkoprosentti. Vuokrasopimusvelat uudelleen määritetään pääasiassa silloin, kun tulevat vuokranmaksuerät muuttuvat indeksi- tai korkomuutoksen takia tai kun konsernin arvio mahdollisen jatko-option käytöstä muuttuu. Kun vuokrasopimusvelka uudelleen määritetään, oikaistaan käyttöoikeusomaisuuserän kirjanpitoarvoa yleensä vastaavasti.

Konserni on päättänyt olla kirjaamatta vuokrasopimusvelkoja lyhytaikaisista sopimuksista, joiden sopimuskausi on enintään 12 kuukautta, ja arvoltaan vähäisiä omaisuuseriä sisältävistä sopimuksista. Arvoltaan vähäiset kohteet sisältävät pääasiassa IT- ja toimistolaitteita, tietyjä ajoneuvoja ja koneita sekä muita arvoltaan vähäisiä eriä. Konserni kirjaa näihin sopimuksiin liittyvät vuokramaksut kuluksi tasasuuruksina erinä vuokratuottojen aikana.

Viitekorkojen (IBOR) uudistus ja siihen liittyvien riskien hallinta

Konserni seuraa siirtymää nykyisistä IBOR-viitekoroista uusiin viitekorkoihin käymällä läpi sopimuskantaa, jossa ei ole vielä siirrytty vaihtoehtoiseen viitekorkoon. Meneillään olevien muutosten vaikutusten odotetaan olevan rajoitettuja. Konsernissa rahoitusinstrumentit ovat pääosin sidottuja Euriboriin ja SEK Stiboriin, joiden käytön uskotaan jatkuvan.

Vuoden 2022 lopussa konsernilla oli jäljellä 211 milj. euroa korollisia velkoja, jotka oli sidottu Yhdysvaltain dollarin LIBOR-viitekorkoon, jonka julkaisu päättyi kesäkuun 2023 jälkeen. Nämä korolliset velat on siirretty seuraamaan uusia viitekorkoja vuoden aikana. Muutoksella ei ole ollut merkittävää vaikutusta konserniin.

Korolliset varat

Milj. euroa	2023	2022
Noteeratut arvopaperit	9	8
Pitkäaikaiset johdannaisvarat	15	28
Pitkäaikaiset talletukset	48	48
Pitkäaikaiset lainat osakkuusyhtiöille	2	2
Muut pitkäaikaiset lainasaamiset	12	41
Pitkäaikaiset korolliset varat yhteensä	85	128
Lyhytaikaiset johdannaisvarat	42	66
Muut lyhytaikaiset lainasaamiset	22	11
Rahavarat	2 464	1 917
Lyhytaikaiset korolliset varat yhteensä	2 528	1 994
Korolliset varat yhteensä	2 613	2 122

Talletusten ja lainasaamisten keskimääräinen vuosikorko oli noin 3,0 % (1,0 %). Lyhytaikaisiin korollisiin saamisiin sisältyi 31.12.2023 jaksotettua korkosaamista 8 (10) milj. euroa. Konsernin arvion mukaan korollisiin talletuksiin ja investointeihin liittyvä luottoriski ei ole kasvanut merkittävästi alkuperäisen kirjauksen jälkeen. Näin ollen epävarmat saamiset kirjataan 12 kuukauden todennäköisten luottotappioiden perusteella.

Muista pitkäaikaisista lainasaamisista 10 (41) milj. euroa ja muista lyhytaikaisista lainasaamisista 14 (0) milj. euroa edustaa Venäjän toimintojen myynnistä vuonna 2022 peräisin olevia saamisista. Nämä saamiset kirjattiin alun perin käypään arvoon (58 milj. euroa) käyttäen 27,1 % diskonttokorkoa, ja ne kirjataan taseeseen jaksotettuun hankintamenuon. Vuonna 2023 saamisista kirjattiin 11 milj. euron arvonalennus. Näiden saamisten käyvän arvon määrittäminen sekä niiden luottoriskin ja perittävyyden arviointi edellyttävät huomattavaa harkintaa.

Korolliset velat

Milj. euroa	2023	2022
Joukkovelkakirjalainat	3 601	2 460
Lainat rahoituslaitoksilta	794	623
Vuokrasopimusvelat	334	375
Pitkäaikaiset johdannaisvelat	1	0
Muut pitkäaikaiset lainat	2	2
Pitkäaikaiset korolliset velat ml. lyhytaikainen osuus	4 733	3 459
Lyhytaikaiset lainat	418	429
Korkovelat	52	35
Lyhytaikaiset johdannaisvelat	6	49
Korolliset velat yhteensä	5 209	3 972

Milj. euroa	2023	2022
Avaava tase 1.1.	3 972	3 938
Lisäykset pitkäaikaisiin velkoihin, hankitut yritykset	131	0
Uusien pitkäaikaisen lainojen nostot	2 006	366
Pitkäaikaisen velkojen takaisinmaksut	-619	-351
Lisäykset vuokrasopimusvelkoihin, hankitut yritykset	99	0
Lisäykset vuokrasopimusvelkoihin	109	45
Vuokrasopimusvelkojen lyhennykset ja korot	-87	-73
Lyhytaikaisen lainojen muutokset	177	75
Korkovelkojen muutos	40	19
Johdannaisvelkojen muutos	-41	-19
Luovutukset ja luokittelu myytävissä oleviin omaisuuseriin	-575	-5
Muut	26	8
Muuntoerot	-29	-32
Korolliset velat yhteensä	5 209	3 972

Tapahtumat vuosina 2023 ja 2022

Stora Enso julkisti uuden yhdistetyn vihreän ja vastuullisuustavoitteisiin sidotun rahoituksen viitekehysten toukokuussa 2023. Yhdistetty rahoitusohjelma (Green and Sustainability-Linked Financing Framework) antaa Stora Ensolle mahdollisuuden laskea liikkeeseen sekä vihreitä että vastuullisuuteen sidottuja rahoitusinstrumentteja sekä myös näiden yhdistelmiä.

Toukokuussa 2023 Stora Enso laski liikkeeseen kaksi 500 milj. euron vihreää joukkovelkakirjalainaa, joiden maturiteetit olivat 3 ja 6,25 vuotta. Marraskuussa 2023 Stora Enso laski liikkeeseen uusia Ruotsin kruunun määräisiä vihreitä joukkovelkakirjalainoja, joiden nimellisarvo oli 6 100 milj. Ruotsin kruunua, mikä vastaa 524 milj. euroa kaupantekopäivän valuuttakurssilla. Marraskuussa liikkeeseen lasketuissa vihreissä joukkovelkakirjalainoissa on useita eriä, joiden maturiteetit vaihtelevat vuosien 2025 ja 2028 välillä. Joulukuussa 2023 yhtiö toteutti myös 425 milj. Ruotsin kruunun suunnatun joukkovelkakirjalainan, jonka maturiteetti on vuonna 2033. Tämä vastaa 38 milj. euroa transaktiopäivän valuuttakurssilla.

Lisäksi yhtiö rahoitti vuoden aikana uudelleen yhteensä 550 milj. euroa kahdenvälisiä lainojaan ja sitovaa luottolimiittään ja nosti myös yhteensä 200 milj. euron kahdenväliset lainat, jotka olivat nostamatta vuoden 2022 lopussa. Olemassa olevia lainoja pidennettiin yhdestä kahteen vuoteen, ja uusiin ehtoihin sisältyy myös jatko-optioita. Yhtiö järjesti toisella vuosineljänneksellä myös uuden 100 milj. euron kahdenvälisen lainan, jonka laina-aika on 1,5 vuotta ja jolla on yhden vuoden jatko-optio. Viimeisellä vuosineljänneksellä allekirjoitettiin 700 milj. euron valmiusluottolimiitin vuoden jatkoaika, jolla sen maturiteettia pidennettiin vuoteen 2028.

Stora Enson vuonna 2023 takaisin maksamien Ruotsin kruunu- ja euromääräisten joukkovelkakirjalainojen nimellisarvot olivat yhteensä 427 milj. euroa. Summa sisältää alun perin helmikuussa 2024 erääntyvien joukkovelkakirjalainojen osittaisen takaisinmaksun, jonka seurauksena tuloslaskelman nettoraioituseriin kirjattiin 1 milj. euron nettovoitto.

Vuoden 2022 aikana Stora Enso allekirjoitti yhteensä 550 milj. euron edestä kahdenvälisiä pankkilainoja. Näiden lainojen erääntymisajat vaihtelivat 18 kuukaudesta kolmeen vuoteen ja sisältävät jatko-optiota. Luottolaitosten lainoja maksettiin takaisin alkuperäisen erääntymisajan mukaisesti nimellisarvoltaan 289 milj. euroa vuonna 2022. Joukkovelkakirjalainoja ei maksettu takaisin vuonna 2022.

Korolliset velat – maturiteetit, korot ja valuuttaerittely

Stora Enson lainojen maturiteetit vaihtelevat vuonna 2024 erääntyvistä pitkäaikaisimpaan, vuonna 2039 erääntyvään lainaan. Emo-yhtiön korollisten lainojen korko on joko kiinteä tai vaihtuva välillä 0,6 % (0,5 %) – 7,3 % (7,3 %). Konsernin velkojen keskimääräinen korko vuoden 2023 aikana oli 3,7 % (3,2 %), ja viimeisen neljänneksen lopussa taso oli 4,0 %. Osa Stora Enson lainoista on muunnettu kiinteäkorkoisiksi lainoiksi koronvaihtosopimusten kautta. Konsernin lainat ovat pääasiassa euroissa, Yhdysvaltain dollareissa, Ruotsin kruunuissa tai Kiinan renminbeissä. Yksityiskohtainen analyysi konsernin lainojen erääntymisestä esitetään liitteessä [5.1 Rahoitusriskien hallinta](#).

Nettovelka

Vuonna 2023 korolliset nettovelat, sisältäen myytävänä olevat omaisuuserät, kasvoivat 1 314 (laskivat 456) milj. euroa 3 167 (1 854) milj. euroon. Korolliset nettovelat vastaavat korollisia velkoja vähennettynä korollisilla saamisilla, kuten rahavaroilla ja talletuksilla. Rahavarat käytetyillä luottolimiiteillä netotettuna kasvoivat 547 (kasvoivat 437) milj. euroa 2 464 (1 917) milj. euroon 31.12.2023. Vuokrista johtuva negatiivinen rahavirta vuonna 2023 oli yhteensä 87 (73) milj. euroa, josta korkojen osuus oli 23 (17) milj. euroa.

Nettovelan suhde edellisten 12 kuukauden operatiiviseen EBITDAan oli 3,2 (0,7). Nettovelkaantumisaste oli vuoden lopussa 0,29 (0,15).

Joukkovelkakirjalainat

Liikkeeseen lasku / erääntyminen	Joukkovelkakirjalainan kuvaus	Korko %	Valuutta	Alkuperäinen lainamäärä	Erääntymätön osuus 31.12.		Kirjanpitoarvo 31.12.	
					2023	2022	2023	2022
					Valuutta, miljoonaa		Milj. euroa	
Kaikki lainat kuuluvat emoyhtiölle								
Kiinteäkorkoiset								
2006-2036	Global 7.250% Notes 2036	7,25	USD	300	300	300	269	278
2016-2023	Euro Medium Term Note	2,125	EUR	300	0	300	0	300
2017-2027	Euro Medium Term Note	2,50	EUR	300	300	300	299	299
2018-2028	Euro Medium Term Note	2,50	EUR	300	300	300	299	299
2019-2024	Euro Medium Term Note (Green Bond)	1,875	SEK	1 750	484	1 750	44	157
2020-2025	Euro Medium Term Note (Green Bond)	2,375	SEK	1 550	1 550	1 550	140	140
2020-2030	Euro Medium Term Note (Green Bond)	0,625	EUR	500	500	500	496	495
2023-2027	Euro Medium Term Note (Green Bond)	4,75	SEK	400	400	0	36	0
2023-2026	Euro Medium Term Note (Green Bond)	4,00	EUR	500	500	0	499	0
2023-2029	Euro Medium Term Note (Green Bond)	4,25	EUR	500	500	0	497	0
2023-2027	Euro Medium Term Note (Green Bond)	4,75	SEK	600	600	0	54	0
2023-2028	Euro Medium Term Note (Green Bond)	5,00	SEK	2 250	2 250	0	202	0
Kiinteäkorkoiset joukkovelkakirjalainat yhteensä							2 834	1 968
Vaihtuvakorkoiset								
2015-2025	Euro Medium Term Note	Euribor+2,25	EUR	125	125	125	125	125
2015-2027	Euro Medium Term Note	Euribor+2,35	EUR	25	25	25	25	25
2019-2024	Euro Medium Term Note (Green Bond)	Stibor+1,45	SEK	1 250	1 030	1 250	93	112
2019-2026	Euro Medium Term Note (Green Bond)	Stibor+1,60	SEK	1 000	1 000	1 000	90	90
2020-2025	Euro Medium Term Note (Green Bond)	Stibor+2,20	SEK	1 550	1 550	1 550	140	140
2023-2027	Euro Medium Term Note (Green Bond)	Stibor+1,25	SEK	2 350	2 350	0	211	0
2023-2028	Euro Medium Term Note (Green Bond)	Stibor+1,60	SEK	500	500	0	45	0
2023-2033	Euro Medium Term Note (Green Bond)	Stibor+2,20	SEK	425	425	0	38	0
Vaihtuvakorkoiset joukkovelkakirjalainat yhteensä							766	492
Joukkovelkakirjalainat yhteensä							3 601	2 460

5.4 Johdannaiset

Laadintaperiaatteet

Johdannaiset ja suojauslaskenta

Johdannaissopimukset kirjataan alun perin konsernin taseeseen käypään arvoon ja arvostetaan käypään arvoon myöhemmin jokaisena raportointipäivänä tässä liitteessä kuvattujen arvostusmenetelmien mukaisesti. Johdannaissopimukset, jotka erääntyvät yli 12 kuukauden jälkeen, luokitellaan pitkäaikaisiksi korollisiksi saamisiksi ja veloiksi. Alle 12 kuukauden kuluessa erääntyvät sopimukset esitetään lyhytaikaisissa korollisissa saamisissa ja veloissa.

Kun johdannaissopimukset solmitaan, konserni määrittää ne joko erittäin todennäköisen ennakoitujen liiketoimen tai kiinteän sitoumuksen suojaukseksi (rahavirran suojaus), saamisten tai velkojen käyvän arvon muutosten suojaukseksi (käyvän arvon suojaus), ulkomaiseen yksikköön tehdyn sijoituksen suojaukseksi tai johdannaissopimuksiksi, jotka eivät täytä suojauslaskennan soveltamisen edellytyksiä IFRS 9:n mukaisesti. Johdannaissopimuksista syntyvien voittojen ja tappioiden kirjaamisen menetelmä riippuu suojattavan erän luonteesta.

Konserni dokumentoi suojausinstrumentin ja suojattavan kohteen välisen suojaussuhteen alusta lähtien, kuten myös taustalla vaikuttavan riskienhallinnan tavoitteen ja strategian suojaustransaktioiden toteuttamiseksi. Tämä prosessi sisältää kaikkien suojauslaskennan alaisiksi määriteltujen rahoitusinstrumenttien yhdistämisen tiettyihin varoihin, velkoihin, kiinteisiin sitoumuksiin tai erittäin todennäköisiin ennakoituihin liiketoimiin suojattavan kohteen ja suojausinstrumentin välisen suojaussuhteen todentamiseksi ja dokumentoimiseksi IFRS 9:n vaatimusten mukaisesti. Konserni dokumentoi myös suojauksen alkukhetkellä laadullisen tulevaa koskevan arvion siitä, kumoavatko suojaukseen käytettävät johdannaiset erittäin tehokkaasti muutoksia suojattavan kohteen käyvässä arvossa tai siihen liittyvissä rahavirroissa. Suojausten tehokkuutta arvioidaan IFRS 9 -standardin vaatimusten mukaisesti.

Suojaussuhteissa käytettävä suojausaste on yleensä 1:1. Valuutta- ja hyödykesuojauksissa konserni käyttää suojausta, jossa suojausinstrumentin ja suojauskohteen keskeiset ehdot ovat yhteneväiset nimellisarvon ja ajoituksen osalta. Korkosuojausten kohdalla koronvaihtosopimuksen ja suojattavan velan korkoperuste vastaavat toisiaan. Koska suojausinstrumenttien ja suojattavien riskien keskeiset ehdot täsmäävät keskenään, suojausinstrumenttien odotetaan kumoavan ennakoituihin transaktioihin liittyvät muutokset.

Valuutta- ja hyödykesuojausten yhteydessä odotettavissa olevat mahdolliset tehottomuuden lähteet liittyvät pääasiassa ennustettuihin transaktioihin, jotka eivät toteudu odotetun määräisinä tai odotettuna ajankohtana. Korkosuojauksissa tuloslaskelmaan kirjattavaa tehottomuutta voivat aiheuttaa koron- ja valuutanvaihtosopimusten korkoerot tai suojausinstrumentin alkuperäinen käypä arvo suojauksen määrittämisellä. Kaikille edellä mainituille suojauksille mahdollisiin tehottomuuden lähteisiin sisältyy myös mahdollinen luottoriskin vaikutus, joka hallitsee määritellyn suojaussuhteen suojausinstrumentista ja suojauskohteesta syntyviä käyvän arvon muutoksia.

Rahavirran suojaukset

Valuuttojen rahavirtasuojauksissa käytetyt johdannaiset ovat pääasiassa termiinisopimuksia ja optioita. Hyödykkeiden ja korkojen rahavirtasuojauksissa käytetään pääasiassa vaihtosopimuksia. Konserni ei solminut uusia koronvaihtosopimuksia vuosina 2023 ja 2022.

Käyvän arvon muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään omassa pääomassa suojausrahastossa sellaisista johdannaisista, jotka on määritelty rahavirran suojausiksi, täyttävät suojauslaskennan soveltamisedellytykset ja ovat tehokkaita. Oman pääoman muutokset käsitellään konsernin laajassa tuloslaskelmassa. Valuuttatermiineissä sekä spot-osuus että korko-osuus sisältyvät määriteltyyn suojaukseen. Valuuttooptioiden osalta option aika-arvo jätetään määrittelyn suojauksen ulkopuolelle ja vain option perusarvo määritellään suojausinstrumentiksi. Muutokset option aika-arvossa kirjataan suojausten kustannus -rahastoon muihin laajan tuloksen eriin. Omaan pääomaan kirjatun johdannaisten kertyneet voitot tai tappiot kirjataan tuloslaskelmaan sen tilikauden tuotoksi tai kuluksi, jonka aikana suojauksen kohde vaikuttaa tuloslaskelmaan. Rahavirtojen suojauksiin liittyvät realisoitumattomat voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan arviolta 1–4 vuoden kuluessa. Pisin suojaussopimus erääntyy vuonna 2027 (2027). Suurimman osan sopimuksista odotetaan kuitenkin erääntyvän vuoden 2024 aikana.

Suojauslaskennan alaisten valuuttamääräisiä myyntejä ja ostoja suojaavien johdannaisten toteutuneet tulokset kirjataan oikaisuisiksi liikevaihtoon tai materiaaleihin ja palveluihin, riippuen perustana olevan suojauskohteen luonteesta. Rahoitusvaroihin kuulumattomien omaisuuserien kirjaamiseen johtavat tulevien liiketoimien valuuttariskisuojausten voitot ja tappiot, jotka esitetään oman pääoman rahavirran suojausrahastossa muissa laajan tuloksen erissä, siirretään rahoitusvaroihin kuulumattoman omaisuuserän alkuperäiseen hankintameno kirjaamishetkellä. Konserni voi suojata valuuttamääräisten ulkoisten tai sisäisten ostojen ulkomaanvaluuttariskiä, missä ulkomaanvaluutassa ostettu suojattava kohde vaikuttaa varaston arvoon paikallisessa valuutassa. Tällöin suojausinstrumentista syntyvät voitot ja tappiot kirjataan alun perin oikaisuna raaka-ainevarastoon ja siirretään myöhemmin valmiiden tuotteiden varastoon niin, että ne kirjataan lopulta tuloslaskelmaan sillä hetkellä, kun suojattu erä myydään ulkoiselle asiakkaalle. Pitkäaikaisten varojen osalta siirretyt määrät kirjataan lopulta tuloslaskelmaan poistoina kyseisten rahoitusvaroihin kuulumattomien omaisuuserien taloudellisen vaikutusajan kuluessa.

Kun suojausinstrumentti erääntyy, myydään, lopetetaan, tai käytetään, tai se ei enää täytä IFRS 9:n mukaisia suojauslaskennan soveltamisedellytyksiä, oman pääoman kertyneet voitot tai tappiot jäävät omaan pääomaan ja ne käsitellään kirjanpidossa tuottoina tai kuluina, kun sitoumus tai ennakoitu liiketoimi lopulta kirjataan tuloslaskelmaan. Jos ennakoitun liiketoimen ei enää odoteta toteutuvan, kirjataan omassa pääomassa raportoidut kertyneet voitot tai tappiot kuitenkin välittömästi tilikauden tuloslaskelmaan.

Käyvän arvon suojaukset

Käyvän arvon suojauksissa konserni käyttää joko johdannaisia tai lainoja suojausinstrumentteina hallitakseen suojauskohteen käypään arvoon liittyvää riskiä. Suojaavista instrumenteista aiheutuvat voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan suojattavien varojen tai velkojen käyvän arvon muutosta vastaan sellaisista instrumenteista, jotka on määritelty käyvän arvon suojausiksi ja jotka täyttävät suojauslaskennan soveltamisedellytykset ja ovat erittäin tehokkaita. Konsernilla ei ollut käyvän arvon suojauksia vuoden 2023 lopussa.

Ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosisjoituksen suojaukset

Ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosisjoituksen suojauksissa konserni käyttää joko johdannaisia tai valuuttamääräisiä lainoja tähän tarkoitukseen. Jos suojausinstrumentti on johdannainen, suojauksen tehokkaan osan voitto tai tappio esitetään oman pääoman muuntoeroissa, kuten konsernin laajassa tuloslaskelmassa on esitetty. Tehottoman osan voitto tai tappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan. Muuntoerot, jotka liittyvät ulkomaiseen yksikköön tehtyä nettosisjoitusta suojaaviin valuuttamääräisiin lainoihin, kirjataan myös omaan pääomaan muuntoeroihin, ja tehoton osa kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan. Muuntoeroihin kirjatut voitot ja tappiot siirretään omasta pääomasta tuloslaskelmaan hetkenä, jolloin suojauksen kohteena oleva nettosisjoitus myydään.

Suojaukset, jotka eivät täytä suojauslaskennan soveltamisen edellytyksiä

Vaikka tietyt johdannaissopimukset täyttävätkin konsernin riskienhallinnan asettamat tehokkaan suojauksen vaatimukset, ne eivät täytä IFRS 9:n kaikkia suojauslaskennan soveltamisen edellytyksiä. Tällaisten suojausinstrumenttien käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelman kautta käypään arvoon. Suojauslaskentaan kuulumattomien johdannaisten, jotka suojaavat operatiivisten saamisten ja velkojen nettomääräistä valuuttariskiä, käyvän arvon muutokset kirjataan liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin liiketulokseen. Muiden suojauslaskentaan kuulumattomien johdannaisten käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelman rahoituseriin.

Johdannaisten arvostus

Johdannaissopimukset arvostetaan taseessa käypään arvoon. Se määritellään arvoksi, jolla instrumentti voitaisiin vaihtaa markkinaosapuolten välillä arvostuspäivänä toteutuvassa tavanmukaisessa transaktiossa. Näiden instrumenttien käyvät arvot määritetään seuraavasti:

- Valuuttatermiinien käyvät arvot lasketaan käyttämällä tilinpäätöspäivän valuuttatermiinikursseja.
- Valuuttooptioiden käyvät arvot lasketaan yleisillä optiohinnoittelumalleilla käyttämällä tilinpäätöspäivän markkinakursseja.
- Hyödykejohdannaisten käyvät arvot lasketaan kauppapaikkojen markkinanoteerausten tai muiden luotettavien markkinalähteiden perusteella.
- Koronvaihtosopimusten käyvät arvot lasketaan diskontatun rahavirran menetelmällä.
- Koron- ja valuutanvaihtosopimusten käyvät arvot lasketaan diskontatun rahavirran menetelmällä niin, että arvostusmalliin sisältyvät myös nimellisarvojen vaihdot.

Tuloslaskelmaan sisältyvät valuuttakurssivoitot ja -tappiot ilman suojauksia

Milj. euroa	2023	2022
Liiketoiminnan muut tuotot	-11	42
Liiketoiminnan muut kulut	-4	-21
Korolliset lainat, rahavarat, vuokrasopimusvelat ja muut	-10	-10
Yhteensä	-25	11

Suojausten voitot ja tappiot liikutuksessa

Milj. euroa	2023	2022
Rahavirran suojaukset		
Valuuttasuojaukset	-7	-105
Hyödykesuojaukset	-2	43
Yhteensä	-8	-62
Oikaisut liikevaihtoon	-7	-103
Oikaisut materiaaleihin ja palveluihin	-2	41
Muista laajan tuloksen eristä realisoituneet tuloslaskelmaan kirjattavat erät	-8	-62
Tehottomat valuuttasuojaukset	1	-2
Nettotappiot rahavirran suojauksesta	-7	-65
Suojaukset, jotka eivät täytä suojauslaskennan soveltamisen edellytyksiä		
Nettomyyntisaamisten suojaukset	5	-12
Hyödykesopimusten suojaukset	0	9
Nettovoitot/-tappiot suojauksista, jotka eivät täytä suojauslaskennan soveltamisen edellytyksiä	5	-3
Nettotappiot suojauksista liikutuksessa	-2	-67

Vuonna 2023 joidenkin ennakoitujen tulevien transaktioiden ei enää odotettu toteutuvan, minkä vuoksi suojauslaskenta keskeytettiin kyseisten transaktioiden osalta. Tästä kirjattiin 1 milj. euron voitto (2 milj. euron tappio) konsernin liikutukseen. Tappio on esitetty edellä olevassa taulukossa tehottomana rahavirran suojauksena.

Suojausten voitot ja tappiot rahoituserissä

Milj. euroa	2023	2022
Suojaukset, jotka eivät täytä suojauslaskennan soveltamisen edellytyksiä		
Valuuttajohdannaiset	-12	8
Korkojohdannaiset	4	-4
Nettovoitot/-tappiot suojauksista, jotka eivät täytä suojauslaskennan soveltamisen edellytyksiä	-8	4
Nettovoitot/-tappiot rahoituserissä	-8	4

Johdannaisten nimellisarvot ja käyvät arvot

Milj. euroa	Nimellis- arvot	Positiiviset käyvät arvot	Negatiiviset käyvät arvot	Käyvät arvot, netto	2023		2022	
					Nimellis- arvot	Positiiviset käyvät arvot	Negatiiviset käyvät arvot	Käyvät arvot, netto
Valuuttajohdannaiset								
Termiinit: Operatiivisen rahavirran suojaukset	1 210	31	-4	27	902	19	-13	6
Optiot: Operatiivisen rahavirran suojaukset	405	6	-1	5	1 700	12	-16	-4
Rahavirran suojaukset yhteensä	1 615	37	-5	33	2 603	32	-30	2
Termiinit: Myynti- ja lainasaamisten suojaukset	379	4	-1	3	1 151	7	-5	2
Suojaukset, jotka eivät täytä suojauslaskennan soveltamisen edellytyksiä yhteensä	379	4	-1	3	1 151	7	-5	2
Valuuttajohdannaiset yhteensä	1 994	41	-6	35	3 754	39	-35	4
Hyödykejohdannaiset								
Sähkön vaihtosopimukset: Kustannusten suojaukset	14	0	-1	-1	5	18	0	18
Öljyn vaihtosopimukset: Kustannusten suojaukset	14	0	-1	-1	14	1	-1	0
Rahavirran suojaukset yhteensä	28	0	-2	-2	19	18	-1	18
Sähkön vaihtosopimukset: Suljetut sopimukset	0	0	0	0	11	9	0	9
Suojaukset, jotka eivät täytä suojauslaskennan soveltamisen edellytyksiä yhteensä	0	0	0	0	11	9	0	9
Hyödykejohdannaiset yhteensä	28	0	-2	-2	30	27	-1	27
Korkojohdannaiset								
Koronvaihtosopimukset: Rahoituskulujen suojaukset	443	16	0	16	450	28	0	28
Rahavirran suojaukset yhteensä	443	16	0	16	450	28	0	28
Koron- ja valuuttavaihtosopimukset: Rahoituskulujen suojaukset	0	0	0	0	200	0	-15	-15
Suojaukset, jotka eivät täytä suojauslaskennan soveltamisen edellytyksiä yhteensä	0	0	0	0	200	0	-15	-15
Korkojohdannaiset yhteensä	443	16	0	16	650	28	-15	13
Rahavirran suojaukset yhteensä	2 086	54	-7	47	3 072	78	-30	48
Suojaukset, jotka eivät täytä suojauslaskennan soveltamisen edellytyksiä yhteensä	379	4	-1	3	1 363	16	-20	-4
Johdannaiset yhteensä	2 464	57	-8	49	4 435	95	-51	44

Johdannaisten positiiviset ja negatiiviset käyvät arvot esitetään pitkä- ja lyhytaikaisissa korollisissa saamisissa ja korollisissa veloissa. Taulukossa esitetyt käyvät arvot sisältävät kertyneet korot ja optiopreemiot.

Suojauskohteiden ja suojausinstrumenttien käyvän arvon muutokset vuonna 2023

Milj. euroa	Muutos suojauskohteen arvossa suojauksen tehokkuuden määrittämiseksi	Muutos voimassa olevien suojausinstrumenttien arvossa	Tehottomuus
Valuuttariski - Termiini- ja optiosopimukset (ilman optioiden aika-arvoa) ¹	-23	24	1
Valuuttariski - Nettosijoitusten suojaukset	-10	10	0
Hyödykkeiden hintariski - Hyödykkeiden vaihtosopimukset	21	-21	0
Korkoriski - Koronvaihtosopimukset	13	-13	0

¹ Tehottomuus kirjattu liiketulokseen.

Suojauskohteiden ja suojausinstrumenttien käyvän arvon muutokset vuonna 2022

Milj. euroa	Muutos suojauskohteen arvossa suojauksen tehokkuuden määrittämiseksi	Muutos voimassa olevien suojausinstrumenttien arvossa	Tehottomuus
Valuuttariski - Termiini- ja optiosopimukset (ilman optioiden aika-arvoa) ¹	77	-79	-2
Valuuttariski - Nettosijoitusten suojaukset ²	16	-16	0
Hyödykkeiden hintariski - Hyödykkeiden vaihtosopimukset	-31	31	0
Korkoriski - Koronvaihtosopimukset	-34	34	0

¹ Tehottomuus kirjattu liiketulokseen.

² Vertailukaudet oikaistu.

Rahavirran suojausrahaston ja nettosijoitusten suojausten jaottelu omassa pääomassa 2023

Milj. euroa	1.1.2023	Muihin laajan tuloksen eriin/ kertyneisiin muuntoeroihin kirjatut käyvän arvon muutokset	Siirretty muista laajan tuloksen eristä tuloslaskelmaan	Siirretty rahoitusvaroihin kuulumattomiin omaisuuseriin	Verovaikutus	31.12.2023
Valuuttariski - Operatiivisen rahavirran suojaus	2	20	8	2	-6	25
Hyödykkeiden hintariski - Hyödykkeiden vaihtosopimukset	15	-21	2	0	4	-1
Korkoriski - Koronvaihtosopimukset	23	-13	0	0	3	13
Korko- ja valuuttariskit - Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	1	0	-1	0	0	0
Suojausten kustannus -rahasto	-1	2	0	0	0	1
Rahavirran suojausrahasto muissa laajan tuloksen erissä yhteensä	39	-12	9	2	0	38
Valuuttariski - Nettosijoitusten suojaukset	1	10	-2	0	-2	7
Nettosijoitusten suojaukset kertyneissä muuntoeroissa yhteensä	1	10	-2	0	-2	7
Suojausrahastot yhteensä	40	-3	7	2	-2	45

Rahavirran suojausrahaston ja nettosijoitusten suojausten jaottelu omassa pääomassa 2022

Milj. euroa	1.1.2022	Muihin laajan tuloksen eriin/ kertyneisiin muuntoeroihin kirjatut käyvän arvon muutokset	Siirretty muista laajan tuloksen eristä tuloslaskelmaan	Siirretty rahoitusvaroihin kuulumattomiin omaisuuseriin	Verovaikutus	31.12.2022
Valuuttariski - Operatiivisen rahavirran suojaus	-21	-82	107	3	-5	2
Hyödykkeiden hintariski - Hyödykkeiden vaihtosopimukset	23	41	-52	0	3	15
Korkoriski - Koronvaihtosopimukset	-4	33	0	0	-7	23
Korko- ja valuuttariskit - Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	-1	0	2	0	0	1
Suojausten kustannus -rahasto	-1	0	0	0	0	-1
Rahavirran suojausrahasto muissa laajan tuloksen erissä yhteensä	-4	-8	57	3	-9	39
Valuuttariski - Nettosijoitusten suojaukset	14	-16	0	0	3	1
Nettosijoitusten suojaukset kertyneissä muuntoeroissa yhteensä	14	-16	0	0	3	1
Suojausrahastot yhteensä	10	-24	57	3	-6	40

Toimeenpantaviin yleisiin nettoutussopimuksiin sidottujen instrumenttien nettoutuksen taloudellinen vaikutus vuonna 2023

Milj. euroa	Eriä ei ole netotettu taseessa				Nettoriski
	Taseeseen merkittyjen rahoitus-instrumenttien bruttomäärä	Yleisten nettoutussopimusten alaisiin määriin liittyvät velat (-) ja varat (+)	Saadut (-) ja annetut (+) vakuudet		
Johdannaisvarat	57	-2	0	56	
Johdannaisvelat	-8	2	0	-6	

Toimeenpantaviin yleisiin nettoutussopimuksiin sidottujen instrumenttien nettoutuksen taloudellinen vaikutus vuonna 2022

Milj. euroa	Eriä ei ole netotettu taseessa				Nettoriski
	Taseeseen merkittyjen rahoitus-instrumenttien bruttomäärä	Yleisten nettoutussopimusten alaisiin määriin liittyvät velat (-) ja varat (+)	Saadut (-) ja annetut (+) vakuudet		
Johdannaisvarat	95	-30	0	65	
Johdannaisvelat	-51	30	0	-21	

Konsernin kunkin vastapuolen kanssa solmimiin johdannaisopimuksiin sovelletaan yleisiä nettoutussopimuksia. Epätodennäköisen luottotapahtuman, kuten maksun laiminlyönnin sattuessa, kaikki sopimukseen perustuvat voimassa olevat transaktiot puretaan, ja ainoastaan yksi nettomääräinen summa eräänätyy maksettavaksi kaikkien transaktioiden osalta kullekin vastapuolelle. Sopimuksiin perustuvat johdannaiset eivät täytä kriteerejä erien toisistaan vähentämiselle taseessa, koska netotus on mahdollista ainoastaan tiettyjen edellä kuvattujen tapahtumien toteutuessa tulevaisuudessa.

5.5 Oma pääoma

Laadintaperiaatteet

Osingonjako ja pääoman palautus

Hallituksen yhtiökokoukselle ehdottamaa osinkoa tai pääoman palautusta ei vähennetä jakokelpoisesta omasta pääomasta ennen yhtiökokouksen hyväksyntää.

Oma pääoma 31.12.2023 oli 10 985 (12 532) milj. euroa ja markkina-arvo Nasdaq Helsingissä 9 864 (10 503) milj. euroa. A-osakkeiden markkina-arvo oli 12,45 (13,90) euroa ja R-osakkeiden 12,53 (13,15) euroa. Vuonna 2023 473 (434) miljoonaa euroa osinkoja kirjattiin varojen jakamisena omistajille, mikä vastaa 0,60 (0,55) euroa osakkeelta.

Vaikka osakkeilla on sama kirjanpidollinen vasta-arvo, A-sarjan osakkeet tuottavat omistajalleen yhden äänen kutakin osaketta kohti ja R-sarjan osakkeet tuottavat yhden äänen kutakin kymmentä osaketta kohti. Jokaisella osakkeenomistajalla on kuitenkin vähintään yksi ääni. A-sarjan osakkeita voidaan vaihtaa R-sarjan osakkeiksi koska tahansa osakkeenomistajan vaatimuksesta. Yhtiön kaupparekisteriin merkitty ja täysin maksettu osakepääoma 31.12.2023 oli 1 342 (1 342) milj. euroa. Osakkeiden tämänhetkinen kirjanpidollinen vasta-arvo on 1,70 (1,70) euroa osakkeelta.

Hallituksen ja johtoryhmän jäsenet omistivat 127 (127) A-sarjan ja 506 790 (363 604) R-sarjan osaketta 31.12.2023. Osakkeiden osuus yhtiön kokonaisäänimäärästä oli 0,02 %. Hallituksen ja johtoryhmän jäsenten omistukset esitetään yksityiskohtaisesti liitteessä 3.2 [Hallituksen ja johdon palkkiot](#). Konsernin osakepalkkio-ohjelmat esitetään yksityiskohtaisesti liitteessä 3.4 [Henkilöstön palkitsemisjärjestelmät](#). Millään näistä ohjelmista ei ole kuitenkaan vaikutusta osakepääomaan.

Osakemäärien muutokset

	A-osakkeet	R-osakkeet	Yhteensä
1.1.2022	176 244 049	612 375 938	788 619 987
A-osakkeiden muunto R-osakkeiksi	-5 769	5 769	—
31.12.2022	176 238 280	612 381 707	788 619 987
A-osakkeiden muunto R-osakkeiksi	-7 364	7 364	—
31.12.2023	176 230 916	612 389 071	788 619 987
Äänimäärä 31.12.2023¹	176 230 916	61 238 907	237 469 823
Osakepääoma 31.12.2023, milj. euroa²	300	1 042	1 342

¹R-osakkeiden äänet lasketaan jakamalla R-osakkeiden määrä kymmenellä

²Ei muutosta osakepääomassa vuosina 2023 tai 2022.

5.6 Kertyneet muuntoerot ja oman pääoman suojaus

Laadintaperiaatteet

Konserni toimii kansainvälisesti ja altistuu siten valuuttakurssien vaihteluille, jotka liittyvät sijoituksiin euroalueen ulkopuolisissa yhtiöissä. Euroalueen ulkopuolella sijaitseviin yhtiöihin tehtyjen nettomääräisten sijoitusten valuuttakurssimuutoksista johtuvat muuntoerot ja näitä sijoituksia tehokkaasti suojaavien rahoitusinstrumenttien arvostukset kirjataan suoraan kertyneisiin muuntoeroihin omassa pääomassa. Muuntoeromuutokset (mukaan lukien niihin liittyvät suojaukset) esitetään konsernin laajassa tuloslaskelmassa.

Yritysmyyntien tai likvidointien yhteydessä kertyneet muuntoerot sisällytetään myyntivoittoon tai -tappioon. Kertyneet muuntoerot kirjataan tuloslaskelmaan myynnin ja likvidoinnin yhteydessä.

Konserni pyrkii minimoimaan muuntoriskin rahoittamalla investoinnit paikallisella valuutalla, mikäli se on mahdollista ja taloudellisesti kannattavaa. Jos varojen ja velkojen sovittaminen yhteen samassa valuutassa ei ole mahdollista, jäljelle jäävältä muuntoriskiltä voidaan suojautua. Konserni on myös käsitellyt nettosijoituslainoina tiettyjä konsernin sisäisiä lainoja, joiden maksamiselle ei ole suunnitelmaa tai joiden maksu lähitulevaisuudessa ei ole todennäköistä. Nämä muodostavat osan yhtiön nettosijoituksia ulkomaan liiketoimintaan.

Kertyneet muuntoerot – muutos

Milj. euroa	2023	2022
1.1.		
Kertyneet muuntoerot nettosijoituksissa	-432	-235
Nettosijoitusten suojaukset ja lainat	21	48
Suojauksiin ja lainoihin liittyvä tulovero	-5	-8
Kertyneet muuntoerot omassa pääomassa, netto	-415	-195
Kertyneiden muuntoerojen muutokset, muut laajan tuloksen erät		
Kertyneiden muuntoerojen muutokset	0	-244
Tuloslaskelman kautta puretut muuntoerot	56	47
Nettosijoitusten suojaukset ja lainat	-15	-27
Suojauksiin ja lainoihin liittyvä tulovero	0	3
Kertyneiden muuntoerojen muutokset, muut laajan tuloksen erät	41	-220
31.12.		
Kertyneet muuntoerot nettosijoituksissa	-376	-432
Nettosijoitusten suojaukset ja lainat	6	21
Suojauksiin ja lainoihin liittyvä tulovero	-4	-5
Kertyneet muuntoerot omassa pääomassa, netto	-375	-415

Vuonna 2023 kumulatiivisten muuntoerojen kirjaaminen tuloslaskelmaan oli 56 miljoonaa euroa tappiollista, ja se liittyi Hylten ja Nymöllan toimipaikkojen myyntiin Ruotsissa.

Vuonna 2022 kertyneiden muuntoerojen purkamisesta kirjattiin 47 milj. euron tappio tuloslaskelmaan liittyen Venäjällä sijaitsevien Packaging Solutions-, Wood Products- ja Forest-divisioonin kuuluvien liiketoimintojen myyntiin. Purkamisen jälkeen kertynyttä muuntoeroa ei ole enää jäljellä Venäjän ruplaan liittyen.

Kertyneet muuntoerot – tase

Milj. euroa	Kertyneet muuntoerot		Nettosijoitusten suojaukset ja lainat		Kertyneet muuntoerot taseessa, netto	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Brasilia	-242	-255	0	0	-242	-255
Kiina	151	131	-4	10	147	141
Tšekki	39	43	-9	-9	30	34
Puola	-22	-59	17	17	-5	-42
Ruotsi	-494	-543	33	47	-461	-497
Uruguay (USD)	191	248	-31	-44	160	204
Muut	1	4	0	0	1	4
Kertyneet muuntoerot ennen veroja	-376	-432	6	21	-370	-411
Verot	0	0	-4	-5	-4	-5
Kertyneet muuntoerot omassa pääomassa, netto	-376	-432	2	17	-375	-415

Suojausinstrumentit ja realisoitumattomat suojaustappiot

Milj. euroa	Nimellisarvo (valuutta)		Nimellisarvo (euroa)		Realisoitumattomat tappiot (euroa)	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Korolliset lainat						
USD-alue	300	300	271	281	-33	-41
Suojaukset yhteensä			271	281	-33	-41

Konserni suojaa tällä hetkellä oman pääoman ehtoiset sijoituksensa vain Yhdysvaltain dollarin kurssivaihtelulta, joka liittyy Uruguayssa sijaitsevaan yhteiseen toimintoon ja sen toimintavaluuttaan.

5.7 Määräysvallattomien omistajien osuudet

Laadintaperiaatteet

Määräysvallattomien omistajien osuudet esitetään erillisenä komponenttina konsernin taseen omassa pääomassa. Määräysvallattomien omistajien ja emoyhtiön omistajien suhteellinen osuus voitosta tai tappiosta esitetään konsernin tuloslaskelmassa tilikauden tuloksen jälkeen. Määräysvallattomien omistajien ja emoyhtiön omistajien väliset transaktiot kirjataan suoraan omaan pääomaan ja siten ne esitetään laskelmassa konsernin oman pääoman muutoksista. Määräysvallattomien omistajien osuuksien arvostamisperiaatteesta päätetään kunkin yritysoston kohdalla erikseen.

Määräysvallattomien omistajien osuudet

Milj. euroa	2023	2022
1.1.	-30	-16
Hankinnat	2	0
Osuus tilikauden tuloksesta	-74	-13
Osuus muista laajan tuloksen eristä	5	0
31.12.	-97	-30

Merkittävimmät määräysvallattomien omistajien osuudet

	Pääasiallinen toimintamaa	Määräysvallattomien omistajien omistus, %	2023	2023	2022
			Milj. euroa		
Yhtiö					
Stora Enso Pulp and Paper Asia AB -konserni	Ruotsi ja Kiina	Ks. alempi taulukko	-100		-31
Muut	-		3		1
Yhteensä			-97		-30

Määräysvallattomien omistajien osuudet Stora Enso Pulp and Paper Asia AB -konsernissa

Yhtiö	Pääasiallinen toimintamaa	2023			2022		
		Määräysvallattomien omistajien suora omistusosuus, %	Määräysvallattomien omistajien epäsuora omistusosuus, %	Määräysvallattomien omistajien osuus yhteensä, %	Määräysvallattomien omistajien suora omistusosuus, %	Määräysvallattomien omistajien epäsuora omistusosuus, %	Määräysvallattomien omistajien osuus yhteensä, %
Stora Enso Pulp and Paper Asia AB	Ruotsi ja Kiina	5,79	—	5,79	5,79	—	5,79
Guangxi Stora Enso Forestry Co Ltd	Kiina	5,00	5,50	10,50	5,00	5,50	10,50
Stora Enso (Guangxi) Packaging Company Ltd	Kiina	15,00	4,92	19,92	15,00	4,92	19,92
Stora Enso (Guangxi) Forestry Company Ltd	Kiina	15,00	4,92	19,92	15,00	4,92	19,92

Alla on esitetty yhteenveto taloudellisista tiedoista konsernin niiden tytäryhtiöiden osalta, joissa määräysvallattomien omistajien osuus on olennainen. Stora Enson noin 80-prosenttisesti omistamat ja Kiinan Beihaissa sijaitsevat kuluttajapakkauskartonki- ja metsätoiminnot on luokiteltu myytävänä olevaksi vuoden 2023 lopussa. Lisätietoja on liitteessä 6.1 Yritysosot ja -myynnit sekä myytävänä olevat omaisuuserät.

Stora Enso Pulp and Paper Asia AB -konserni

Milj. euroa	2023	2022
Varat	858	1 235
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	-345	-165
Määräysvallattomien omistajien osuus ¹	-100	-31
Oma pääoma yhteensä	-445	-196
Velat	1 303	1 430
Tilikauden tulos	-268	-74
Jakautuminen		
Emoyhtiön omistajille	-194	-61
Määräysvallattomille omistajille	-74	-13
Tilikauden tulos	-268	-74
Liiketoiminnan nettorahavirta	16	64
Investointien nettorahavirta	-37	-41
Rahoituksen nettorahavirta	-23	4
Nettorahavirta	-43	27

¹ Määräysvallattomille omistajille ei maksettu osinkoa vuoden 2023 tai 2022 aikana.

6 Konsernin rakenne

6.1 Yritystot ja -myynnit sekä myytävänä olevat omaisuuserät

Laadintaperiaatteet

Yritystot kirjataan hankintamenetelmällä siten, että ostetut yritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä päivästä lähtien, kun määräysvalta yritykseen syntyy. Luovutettu vastike (mukaan lukien ehdollinen vastike) ja ostetun yrityksen yksilöitävissä olevat nettovarot arvostetaan vastaavasti käypään arvoon hankinta-ajankohtana. Transaktiokustannukset kirjataan kuluksi syntymishetkellä. Määräysvallattomien omistajien osuuksien arvostamisperiaatteesta päätetään kunkin yritystoston kohdalla erikseen, ja se kirjataan joko käypään arvoon tai määräysvallattomien omistajien suhteellisen osuutena nettovaroista. Jos luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus ja mahdollinen aiemmin omistetun osuuden arvo ylittää ostetun yrityksen nettovarallisuuden käyvän arvon, ylimenevä osuus kirjataan liikearvona.

Myydyt yritykset ovat mukana konsernitilinpäätöksessä siihen päivään asti, kunnes määräysvalta menetetään. Myytyihin yrityksiin liittyvät myyntivoitot ja -tappiot yhdessä kertyneiden muuntoerojen kanssa kirjataan konsernin tuloslaskelmaan sinä ajankohtana, kun määräysvalta menetetään. Konserniyhtiön myynnistä aiheutuvat voitot ja tappiot sisältävät myyntiin yksikköön liittyvän liikearvon määrän.

Omaisuuserät luokitellaan myytävänä oleviksi, jos niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä kertyy pääasiassa myyntitapahtuman kautta, jatkuvan käytön sijasta. Omaisuuserien on oltava nykyisessä kunnossaan välittömästi myytävissä, soveltaen kyseisten omaisuuserien myyntiin tavanomaisesti sovellettavia ehtoja. Myynnin on oltava myös erittäin todennäköinen ja sen odotetaan toteutuvan vuoden kuluessa luokittelun tapahtumisesta. Kyseiset omaisuuserät ja niihin liittyvät velat esitetään erikseen konsernin taseessa ja arvostetaan joko kirjanpitoarvoon tai käypään arvoon vähennettynä myynnin kustannuksilla, näistä alhaisemman mukaan. Vertailutietoja ei oikaista luokittelua tehdessä. Myytäväksi luokitelluista omaisuuseristä ei tehdä poistoja.

Konserniyhtiöiden ostot

De Jong Packaging Group

Syyskuussa 2022 Stora Enso allekirjoitti sopimuksen De Jong Packaging Groupin ostosta, joka saatiin päätökseen tammikuun alussa 2023. De Jong Packaging Groupin pääkonttori on Alankomaissa ja se on Benelux-maiden suurimpia aaltopahvipakkausten tuottajia. De Jong Packaging Group on myös aaltopahvin pintakartongintuottaja vuonna 2021 Alankomaissa ostamansa De Hoop -tehtaan toiminnan seurauksena. De Jong Packaging Groupilla on yhteensä 16 tehdasta Alankomaissa, Belgiassa, Saksassa ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa, ja noin 1 300 työntekijää. Yritystosto vahvistaa Stora Enson strategista suuntaa, lisää sen aaltopahvipakkauksien kapasiteettia, vauhdittaa liikevaihdon kasvua ja kasvattaa yhtiön markkinaosuutta uusiutuviin pakkauksissa Euroopassa. De Jong Packaging Groupin tuotteet vahvistavat Stora Enson valikoimaa. Yritystoston odotetaan tuottavan syklin aikana synergiaetuja, jotka syntyvät lähinnä hankintatoimesta, aaltopahvitoimintojen integroinnin optimoinnista ja kaupallisista mahdollisuuksista.

Yritystostoon liittyvien yhtiöiden osakkeet omistetaan pääosin kokonaan (100 %), mutta tietyillä yksiköillä on myös määräysvallattomia vähemmistöosakkaita. Määräysvallattomien omistajien osuus mitataan tunnistettujen nettovarojen suhteellisen osuuden perusteella.

Käteishankintahinta oli 612 milj. euroa, pois lukien ehdollinen lisäkauppahinta. Lisäkauppahinnan enimmäismäärä on 45 milj. euroa. Se maksetaan käteisellä vuonna 2024 ja se on ehdollinen tietyille ansaintakynnyksille, jotka De Jong Packaging Groupin on saavutettava. Ehdollinen hinta arvostetaan käypään arvoon ja sen arvioitiin olevan 0 milj. euroa hankinta-ajankohtana ja vuoden 2023 lopussa.

Yksilöitävissä olevien varojen ja velkojen käyvät arvot hankintahetkenä esitetään alla olevassa taulukossa.

Milj. euroa	2023
Hankittu nettovarallisuus	
Rahavarat ja pankkisaamiset	27
Aineelliset hyödykkeet	200
Aineettomat hyödykkeet	222
Käyttöoikeusomaisuuserät	99
Käyttöpääoma	5
Versaamiset ja -velat	-56
Korolliset varat ja velat	-233
Hankitun nettovarallisuuden käypä arvo	265
Hankintahinta, kassavaikutteinen osa	612
Hankintahinta, ehdollinen	0
Hankintahinta yhteensä	612
Hankitun nettovarallisuuden käypä arvo	-265
Määräysvallattomien omistajien osuus	2
Liikearvo	349
Hankintojen ulosmenevä rahavirta	-612
Hankittujen tytäryhtiöiden rahavarat	27
Hankinnan rahavirta, vähennettynä hankituilla rahavaroilla	-584

Hankinnan jälkeinen tarkastelu saatiin valmiiksi vuoden 2023 lopussa ja siten hankintamenolaskelman katsotaan olevan lopullinen. Ylempänä olevassa taulukossa esitetyt hankinnan varojen ja velkojen käyvät arvot sekä liikearvo edustavat lopullista hankintamenolaskelmaa. Tarkastelujakson oikaisuihin vuonna 2023 lukeutuivat 23 milj. euron lasku aineellisissa

hyödykkeissä, 5 milj. euron lasku käyttöoikeusomaisuuserissä, 10 milj. euron lasku käyttöpääomassa, 14 milj. euron kasvu veroerissä ja 22 milj. euron liikearvon kasvu.

Liikearvo edustaa odotettuja synergioita, jotka syntyvät lähinnä hankintatoimesta, aaltopahvitoimintojen integroinnin optimoinnista ja kaupallisista mahdollisuuksista. Liikearvo on kohdistettu yritysostosta hyötyviin Packaging Solutions- ja Packaging Materials -divisiooniin. Kirjattavan liikearvon ei odoteta olevan verotuksessa vähennyskelpoista. Osana yritysostoa kirjattiin asiakassuhteisiin liittyviä aineettomia hyödykkeitä, joiden kirjanpitoarvo on 167 milj. euroa ja poisto aika on 15 vuotta, ja 39 milj. euroa markkinointiin liittyviä aineettomia hyödykkeitä, joiden poisto aika on 5–20 vuotta. Lisätietoa on saatavilla liitteessä 4.1 Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet sekä käyttöoikeusomaisuuserät.

Vuonna 2023 De Jong Packaging Groupin osuus konsernin liikevaihdosta oli 598 milj. euroa ja tulos -88 milj. euroa, sisältäen pääasiassa De Hoop -yksikön sulkemiseen liittyviä arvonalentumisia ja varauksia, joiden nettovaikutus tulokseen on noin -58 milj. euroa. Hankitut yksiköt sisältyvät Stora Enso -konsernin liikevaihtoon ja tilikauden tulokseen vuoden 2023 alusta alkaen. Yritysostoon liittyvät transaktiokulut olivat 6 milj. euroa ja ne esitetään liiketoiminnan muissa kuluissa. Ostetut yksiköt raportoidaan Packaging Solutions- ja Packaging Materials -divisioonissa.

Stora Enso ei saattanut päätökseen yritys- tai liiketoimintaostoja vuonna 2022.

Konserniyhtiöiden myynnit

Milj. euroa	2023	2022
Myyty nettovarallisuus		
Rahavarat	29	90
Aineelliset hyödykkeet	271	8
Aineettomat hyödykkeet	60	0
Käyttöpääoma	-5	-1
Verosaamiset ja -velat	-28	6
Korolliset saamiset ja velat	-96	-19
Myytyjen yhtiöiden nettovarat	233	85
Myyntihinta yhteensä	266	70
Kertyneiden muuntoerojen tuloutus	-56	-47
Omaisuserien arvonalentumiset ¹	-219	-155
Lainasaamisten alaskirjaukset	0	-23
Transaktiokulut	-6	-4
Voitto/tappio yhteensä	-247	-244

¹ 2023 liittyy pääasiassa myytävänä oleviin omaisuuseriin. 2022 liittyy pääasiassa arvonalentumisiin koskien Venäjän liiketoimintojen myyntiä ja sisältää myös arvonalentumisia liittyen paperiyksiköihin, jotka olivat myytävänä olevia omaisuuseriä.

2023

Biokomposiittiliiketoiminta

Marraskuussa 2023 Stora Enso myi biokomposiittiliiketoimintansa Sweden Timberille, joka omistaa myös Hylten paperintuotantolaitoksen. Myynty yksikkö oli myynnin ajankohtana osa Muut-segmenttiä. Liiketoimella ei ollut merkittävää vaikutusta konserniin.

Wood Products DIY -yksikkö

Elokuussa 2023 Stora Enso myi kokonaan omistamansa Wood Products DIY -yksikön Alankomaissa Megahoutille. Megahout on paikallinen yritys, jonka liiketoimintaan kuuluu puutuotteiden tuonti, tukkumyynti ja tuottaminen. Myynti pienensi Stora Enson sahaus- ja höyläyskapasiteettia 80 000 m³. Myynty yksikkö oli osa Wood Products -divisioonaa. Liiketoimella ei ollut merkittävää vaikutusta konserniin.

Hylten tehdas

Huhtikuussa 2023 Stora Enso myi kokonaan omistamansa Hylten paperitehtaan Ruotsissa ja kaikki siihen liittyvät omaisuuserät Sweden Timberille. Sweden Timber on ruotsalainen sahaus- ja höyläysyhtiö. Hylten tehtaan vuotuinen kapasiteetti on 245 000 tonnia sanomalehtipaperia. Vuonna 2022 konserni kirjasi 16 milj. euroa omaisuuserien alaskirjauksia transaktioon liittyen. Liiketoimen kauppahinta ei ollut merkittävä. Myyntitappio oli noin 45 milj. euroa ja se sisälsi pääasiassa kertyneet muuntoerot, jotka luokiteltiin omasta pääomasta tuloslaskelmaan. Myynty yksikkö oli myynnin ajankohtana osa Muut-segmenttiä.

Maxaun tehdas

Helmikuussa 2023 Stora Enso myi kokonaan omistamansa Maxaun paperitehtaan Saksassa ja kaikki siihen liittyvät omaisuuserät Schwarz Groupille. Schwarz Group on yksi maailman suurimpia jälleenmyyjiä. Liiketoimi pienensi Stora Enson vuotuista superkalanteroidun paperin kapasiteettia 530 000 tonnia. Liiketoimen kauppahinta oli noin 211 milj. euroa ja myyntivoitto noin 52 milj. euroa. Myynty yksikkö oli myynnin ajankohtana osa Muut-segmenttiä.

Nymöllan tehdas

Tammikuussa 2023 Stora Enso myi kokonaan omistamansa Nymöllan paperitehtaan tuotannon ja kaikki siihen liittyvät omaisuuserät. Ruotsissa sijaitseva tehdas myytiin yhdysvaltaiselle Sylvamolle, joka on maailmanlaajuinen päällystämättömän paperin tuottaja. Nymöllan tehtaan kapasiteetti on 485 000 tonnia päällystämätöntä hienoa toimistopaperia. Vuonna 2022 konserni kirjasi 6 milj. euroa omaisuuserien alaskirjauksia transaktioon liittyen. Kauppahinta oli noin 49 milj. euroa. Myyntitappio oli noin 30 milj. euroa ja se sisälsi pääasiassa kertyneet muuntoerot, jotka luokiteltiin omasta pääomasta tuloslaskelmaan. Myynty yksikkö oli myynnin ajankohtana osa Muut-segmenttiä.

Venäjän toiminnot

Kuten vuonna 2022 tiedotettiin, Stora Enso myi kaikki toimintonsa Venäjällä. Yhtiö odotti saavansa päätökseen kaupan yhteen metsätoimintoyksikköön liittyen vuonna 2023 tiettyjen muodollisuuksien loppuun saattamisen jälkeen. Nämä muodollisuudet saatiin päätökseen vuonna 2023, eikä niillä ollut merkittävää vaikutusta konserniin. Lisätietoa jäljelle jäävien Venäjään liittyvien saamisten arvostuksesta on saatavilla liitteessä [5.3 Korolliset varat ja velat](#).

2022

Kvarnsvedenin yksikkö

Joulukuussa 2022 Stora Enso myi kokonaan omistamansa Kvarnsvedenin paperitehtaan ruotsalaiselle Northvoltille, joka on eurooppalainen vastuullisten akkukennojen toimittaja. Painopaperin kysyntä on laskenut systemaattisesti, ja Stora Enso kertoi huhtikuussa 2021 suunnitelmistaan sulkea paperitehtaansa Kvarnsvedenissä. Tuotanto tehtaalla päättyi syyskuussa 2021. Tavoitteena on sekä hyödyntää että päivittää Kvarnsvedenin tehtaan olemassa olevia tiloja ja infrastruktuuria sekä tehdä yksiköstä akkujen tuotantolaitos. Myyntihetkellä yksikkö oli osa Muut-segmenttiä. Transaktiolla ei ollut merkittävää vaikutusta konserniin.

Venäjän liiketoiminnot - Wood Products ja Forest

Heinäkuussa 2022 Stora Enso myi Nebolchin ja Impilahden sahat Venäjällä paikalliselle johdolle. Myyntiin sisältyivät myös Venäjän puunhankintatoiminnot, jotka toimittivat sahojen puut. Myydyt sahat sijaitsevat Novgorodissa ja Venäjän Karjalassa ja niiden yhteenlaskettu vuotuinen kapasiteetti on 350 000 m³ sahatavaraa, johon sisältyy 55 000 m³ jalostettua sahatavaraa ja 65 000 tonnia pellettejä. Venäjän puunhankintatoiminnot hallitsivat pitkäaikaisia hakkuuoikeuksia, jotka kattoivat noin 370 000 hehtaaria. Seitsemän myytyä yhtiötä olivat pääasiassa konserniin kokonaan omistamia, lukuun ottamatta yhtä yhtiötä, josta konserni omisti 99,48 %. Puunhankintatoimintojen yhden yksikön osalta myynti saadaan päätökseen vuoden 2023 aikana, tiettyjen muodollisuuksien loppuun saattamisen jälkeen. Konserni kirjasi myyntiin liittyen vuonna 2022 omaisuuserien alaskirjauksia 74 milj. euroa (erät liittyivät lähinnä käyttöomaisuuteen, vaihto-omaisuuteen ja myyntisaamisiin). Noin kaksi kolmasosaa myyntihinnasta maksetaan erissä myöhemmin ajankohtina. Myyntitappio oli 24 milj. euroa ja se sisältää kertyneet muuntoerot, jotka luokiteltiin omasta pääomasta tuloslaskelmaan. Lisäksi myytyjen venäläisten yksiköiden osalta alaskirjattiin 23 milj. euroa lainasaamisia transaktioon liittyen. Myydyt yksiköt olivat osa Wood Products- ja Forest-divisioonaa.

Venäjän liiketoiminnot - Packaging Solutions

Toukokuussa 2022 Stora Enso myi kolme kokonaan omistamaansa aaltopahvipakkauksia valmistavaa tehdasta Venäjällä paikalliselle johdolle. Kolme myytyä tuotantolaitosta sijaitsevat Luhovitsyssa, Arzamasissa ja Balabonovossa ja niiden yhteenlaskettu vuotuinen kapasiteetti on 395 milj. m² aaltopahvipakkauksia. Tuotantolaitokset valmistavat aaltopahvipakkauksia lähinnä Venäjän kotimarkkinoille. Konserni kirjasi myyntiin liittyen vuonna 2022 omaisuuserien alaskirjauksia 42 milj. euroa (erät liittyivät lähinnä käyttöomaisuuteen, vaihto-omaisuuteen ja myyntisaamisiin). Myyntihinta maksetaan erissä myöhemmin ajankohtina. Myyntitappio oli noin 49 milj. euroa ja se muodostuu pääasiassa kertyneistä muuntoeroista, jotka luokiteltiin omasta pääomasta tuloslaskelmaan. Myydyt yksiköt olivat osa Packaging Solutions -divisioonaa.

Vlar Papier

Helmikuussa 2022 Stora Enso myi kokonaan omistamansa ja Belgiassa sijaitsevan Vlar Papierin NV:n koko osakekannan. Myyty yhtiö oli osa Paper-divisioonaa (esitetty osana Muut-segmenttiä vuonna 2023 tapahtuneiden segmenttimuutosten vuoksi). Liiketoimella ei ollut merkittävää vaikutusta konserniin.

Myytävänä olevat omaisuuserät

Milj. euroa	2023	2022
Aineelliset hyödykkeet	310	261
Aineettomat hyödykkeet	20	55
Käyttöoikeusomaisuuserät	198	2
Metsäomaisuus	184	0
Vaihto-omaisuus	79	91
Lyhytaikaiset operatiiviset saamiset	48	104
Myytävänä olevat omaisuuserät	839	514
Pitkäaikaiset operatiiviset velat	0	42
Lyhytaikaiset operatiiviset velat	99	163
Verovelat	0	28
Korolliset velat	571	4
Myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat	671	237

Stora Enso kertoi joulukuussa 2022 käynnistäneensä myyntiprosessin Kiinan Beihassa sijaitsevan kuluttajapakkaukaskartonkitehtaansa sekä metsätoimintojen myymiseksi, jotka ovat osa Packaging Materials divisioonaa. Stora Enson Beihain tuotantolaitos aloitti toimintansa vuonna 2016. Alueella on mekaanista sellua valmistava tehdas ja Kiinan markkinoita palveleva kuluttajapakkaukaskartonkeja valmistava linja. Vuotuinen tuotantokapasiteetti on 250 000 tonnia mekaanista massaa ja 550 000 tonnia kuluttajapakkaukaskartonkia. Stora Ensolla on Guangxin alueella myös 70 000 hehtaarin maa-alue eukalyptusviljelmää varten. Stora Enso omistaa noin 80 prosenttia tuotantolaitoksesta ja metsätoiminnoista. Käynnissä olevan myyntiprosessin edistymisen johdosta Kiinan operaatiot on luokiteltu myytävänä olevaksi vuoden 2023 lopussa ja transaktion odotetaan tapahtuvan vuoden 2024 aikana. Konserni kirjasi vuoden 2023 aikana potentiaaliseen myyntitransaktioon liittyen 202 milj. euron omaisuuserien alaskirjauksia.

Myytävänä oleviin omaisuuseriin vuoden 2022 lopussa kuuluivat Maxaun, Nymöllan ja Hylten yksiköt.

6.2 Konserniyhtiöt

Tytäryhtiöt	Maa	Konsernin omistusosuus, %	
		2023	2022
A/O Ladsenso	Venäjä	0,00	100,00
Anjala Fiber & Energy Oy	Suomi	100,00	100,00
AS Stora Enso Latvija	Latvia	100,00	100,00
Bangma Productie B.V.	Alankomaat	100,00	0,00
Bangma Verpakking B.V.	Alankomaat	100,00	0,00
Bergnät 1 AB	Ruotsi	100,00	100,00
Beta Skog 1 AB	Ruotsi	100,00	100,00
Cellutech AB	Ruotsi	100,00	100,00
Centrum Dystrybucji i Obróbki DREWNA Sp. z.o.o.	Puola	100,00	100,00
Changzhou Stora Enso Packaging Technology Co. Ltd.	Kiina	100,00	100,00
DanFiber A/S	Tanska	51,00	51,00
De Jong Box B.V.	Alankomaat	100,00	0,00
De Jong Kasser Ehf.	Islanti	100,00	0,00
De Jong Packaging Ltd.	Iso-Britannia	100,00	0,00
De Jong Verpackung GmbH	Saksa	100,00	0,00
De Jong Verpakking B.V.	Alankomaat	100,00	0,00
DJV Holding B.V.	Alankomaat	100,00	0,00
DJV Strategisch Advies B.V.	Alankomaat	100,00	0,00
Dongguan Stora Enso Inpac Packaging Co. Ltd.	Kiina	100,00	100,00
DuraSense AB (formerly Box Inc.)	Ruotsi	100,00	100,00
eCorrugated Ltd.	Iso-Britannia	100,00	0,00
Efora Oy	Suomi	0,00	100,00
Enso Alueverkko Oy	Suomi	100,00	100,00
Euro - Timber, spol. s.r.o.	Slovakia	100,00	100,00
Felco B.V.	Alankomaat	100,00	0,00
Gaster Wellpappe GmbH	Saksa	100,00	0,00
Green Packaging System B.V.	Alankomaat	100,00	0,00
Guangxi Stora Enso Forestry Co. Ltd.	Kiina	89,50	89,50
Herman Andersson Oy	Suomi	100,00	100,00
HESPOL Sp. z.o.o.	Puola	100,00	100,00
Jiashan Stora Enso Inpac Packaging Co. Ltd.	Kiina	100,00	100,00
Karpack B.V.	Alankomaat	100,00	0,00
KPMB Agri BV	Belgia	100,00	0,00
KPMB NV	Belgia	100,00	0,00
Lignode AB	Ruotsi	100,00	100,00
Lignode Holding Oy	Suomi	100,00	100,00
Lignode Oy	Suomi	100,00	100,00
Lumpipaper Ltd	Iso-Britannia	100,00	100,00
Lumpipaper NV	Belgia	100,00	100,00
Mena Wood Oy Ltd	Suomi	0,00	100,00
PTI Packmitteltechnik GmbH	Saksa	100,00	0,00
Pulse Anilox Cleaning B.V.	Alankomaat	100,00	0,00
Rudico B.V.	Alankomaat	100,00	0,00
Rudico Groep B.V.	Alankomaat	100,00	0,00
Rudico Holding B.V.	Alankomaat	100,00	0,00
Selfly Store Oy	Suomi	100,00	100,00
Skogsutveckling Syd AB	Ruotsi	66,67	66,67
Stora Enso China Packaging (HK) Co., Limited	Hong Kong	100,00	100,00
Stora Enso (Guangxi) Forestry Company Ltd.	Kiina	80,08	80,08
Stora Enso (Guangxi) Packaging Company Ltd.	Kiina	80,08	80,08
Stora Enso (HK) Ltd	Hong Kong	100,00	100,00
Stora Enso (Southern Africa) (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	100,00	100,00
Stora Enso AB	Ruotsi	100,00	100,00
Stora Enso Amsterdam B.V.	Alankomaat	100,00	100,00
Stora Enso Arapotí Holding Florestal S.A.	Brasilia	100,00	100,00
Stora Enso Australia Pty Ltd	Australia	100,00	100,00
Stora Enso Belgium NV	Belgia	100,00	100,00
Stora Enso Bergskog 2 AB	Ruotsi	100,00	100,00
Stora Enso Bergskog 3 AB	Ruotsi	100,00	100,00
Stora Enso Bois SAS	Ranska	100,00	100,00
Stora Enso Brasil Ltda	Brasilia	100,00	100,00
Stora Enso China Co., Ltd	Kiina	100,00	100,00
Stora Enso China Holdings AB	Ruotsi	100,00	100,00
Stora Enso Corbehem SAS	Ranska	100,00	100,00
Stora Enso Danmark A/S	Tanska	100,00	100,00
Stora Enso De Hoop B.V.	Alankomaat	100,00	0,00
Stora Enso Eesti AS	Viro	100,00	100,00
Stora Enso Espana S.A.U	Espanja	100,00	100,00
Stora Enso Fors AB	Ruotsi	100,00	100,00

Stora Enso France SAS	Ranska	100,00	100,00
Stora Enso Germany GmbH	Saksa	100,00	100,00
Stora Enso Holding B.V.	Alankomaat	100,00	0,00
Stora Enso Holding France SAS	Ranska	100,00	100,00
Stora Enso Holdings UK Ltd	Iso-Britannia	100,00	100,00
Stora Enso Hylte Bruk AB	Ruotsi	0,00	100,00
Stora Enso Ingerois Oy	Suomi	100,00	100,00
Stora Enso Inpac Corrugated Packaging (Hebei) Company Limited	Kiina	100,00	100,00
Stora Enso Inpac Hebei Protective Packaging Co., Ltd.	Kiina	100,00	100,00
Stora Enso Inpac Packaging Co. Ltd	Kiina	100,00	100,00
Stora Enso International Oy	Suomi	100,00	100,00
Stora Enso Italia Srl	Italia	100,00	100,00
Stora Enso Japan K.K.	Japani	100,00	100,00
Stora Enso Kvarnsveden Industriutveckling AB	Ruotsi	100,00	100,00
Stora Enso Langerbrugge NV	Belgia	100,00	100,00
Stora Enso LLC	Ukraina	100,00	100,00
Stora Enso Maxau GmbH	Saksa	0,00	100,00
Stora Enso Mexico S.A.	Mexico	100,00	100,00
Stora Enso Middle East DMCC	Yhdistyneet Arabiemiirikunnat	100,00	100,00
Stora Enso Narew Sp.z.o.o.	Puola	100,00	100,00
Stora Enso North American Sales, LLC	Yhdysvallat	100,00	100,00
Stora Enso Nymölla Paper AB	Ruotsi	0,00	100,00
Stora Enso Oulu Oy	Suomi	100,00	100,00
Stora Enso Packaging AB	Ruotsi	100,00	100,00
Stora Enso Packaging AS	Viro	100,00	100,00
Stora Enso Packaging Oy	Suomi	100,00	100,00
Stora Enso Packaging SIA	Latvia	100,00	100,00
Stora Enso Packaging UAB	Liettua	100,00	100,00
Stora Enso Paper AB	Ruotsi	100,00	100,00
Stora Enso Paper France SAS	Ranska	100,00	100,00
Stora Enso Paper GmbH	Saksa	100,00	100,00
Stora Enso Paper Oy	Suomi	100,00	100,00
Stora Enso Paper UK Ltd	Iso-Britannia	100,00	100,00
Stora Enso Pension Trust Ltd.	Iso-Britannia	100,00	100,00
Stora Enso Poland S.A.	Puola	100,00	100,00
Stora Enso Polska Sp.z.o.o.	Puola	100,00	100,00
Stora Enso Portugal Lda	Portugali	100,00	100,00
Stora Enso Praha s.r.o.	Tsekki	100,00	100,00
Stora Enso Publication Papers Oy Ltd	Suomi	100,00	100,00
Stora Enso Pulp AB	Ruotsi	100,00	100,00
Stora Enso Pulp and Paper Asia AB	Ruotsi	94,21	94,21
Stora Enso Skog AB	Ruotsi	100,00	100,00
Stora Enso Skog AS	Norja	100,00	100,00
Stora Enso Skog och Mark AB	Ruotsi	100,00	100,00
Stora Enso South East Asia Pte Ltd	Singapore	100,00	100,00
Stora Enso Timber AB	Ruotsi	100,00	100,00
Stora Enso Timber DIY Products B.V.	Alankomaat	0,00	100,00
Stora Enso Treasury Stockholm AB	Ruotsi	100,00	100,00
Stora Enso Turkey Karton Ve Kağıt Ticaret Anonim Sirketi	Turkki	100,00	100,00
Stora Enso UK Limited	Iso-Britannia	100,00	100,00
Stora Enso US Inc.	Yhdysvallat	100,00	100,00
Stora Enso Veitsiluoto Oy	Suomi	100,00	100,00
Stora Enso Wood Products d.o.o. Koper	Slovenia	100,00	100,00
Stora Enso Wood Products GmbH	Itävalta	100,00	100,00
Stora Enso Wood Products Japan K.K.	Japani	100,00	100,00
Stora Enso Wood Products Planá s.r.o.	Tsekki	100,00	100,00
Stora Enso Wood Products Sp.z.o.o.	Puola	100,00	100,00
Stora Enso Wood Products Zdirec s.r.o.	Tsekki	100,00	100,00
Stora Enso WP Bad St. Leonhard GmbH	Itävalta	100,00	100,00
Stora Enso WP HV s.r.o.	Tsekki	100,00	100,00
Stora Kopparbergs Bergslags AB	Ruotsi	100,00	100,00
Sumarbox B.V.	Alankomaat	100,00	0,00
Sydved AB	Ruotsi	66,67	66,67
Södra Norrlands Hamnbolag nr 1 AB	Ruotsi	100,00	100,00
Twinpack B.V.	Alankomaat	100,00	0,00
UAB Stora Enso Lietuva	Liettua	100,00	100,00
Virdia B2X, LLC	Yhdysvallat	100,00	100,00
Virdia LLC	Yhdysvallat	100,00	100,00
Virdia Ltd	Israel	100,00	100,00
Wellpappenfabrik Gesellschaft GmbH	Saksa	80,00	0,00

Osakkuusyhtiöt	Maa	Konsernin omistusosuus, %	
		2023	2022
A.C.D.F. Industrie	Ranska	35,00	35,00
Honkalahden Teollisuuslaituri Oy	Suomi	50,00	50,00
Industriewater Eerbeek B.V.	Alankomaat	37,50	0,00
Kemira Cell Sp.z.o.o.	Puola	45,00	45,00
Metsäteho Oy	Suomi	23,95	23,95
Oy Keskuslaboratorio - Centrallaboratorium Ab	Suomi	32,24	32,24
Perkaus Oy	Suomi	33,33	33,33
SELF Logistika SIA	Latvia	50,00	50,00
Steveco Oy	Suomi	34,39	34,39
Stora Enso Vind 1 AB	Ruotsi	50,00	0,00
Suomen Keräyspaperi Tuottajayhteisö Oy	Suomi	40,09	40,09
SweTree Technologies AB	Ruotsi	23,83	23,83
Tornator Oyj	Suomi	41,00	41,00
Trätåg AB	Ruotsi	50,00	50,00
TreeToTextile AB	Ruotsi	28,94	28,94
T&B Containers Holdings Ltd.	Iso-Britannia	30,00	0,00
ZMP GMBH	Itävalta	30,00	30,00
Österbergs Förpackningsmaskiner AB	Ruotsi	50,00	50,00

Muut yhtiöt	Maa	Konsernin omistusosuus, %	
		2023	2022
AMEXCI AB	Ruotsi	9,10	9,10
Arevo AB	Ruotsi	12,73	7,89
CarbonScape Ltd	Uusi-Seelanti	15,00	0,00
Clic Innovation Oy	Suomi	9,87	9,87
Combient AB	Ruotsi	5,40	5,40
East Office of Finnish Industries Oy	Suomi	4,00	4,00
Packages Limited	Pakistan	6,40	6,40
Pohjolan Voima Oy	Suomi	15,71	15,71
PulPac AB	Ruotsi	10,30	10,30
Radioskop AB	Ruotsi	10,00	10,00
RK Returkartong AB	Ruotsi	8,40	8,40
SSG Standard Solutions Group AB	Ruotsi	14,29	14,29
Suomen Puukauppa Oy	Suomi	10,74	10,74
Sölvesborgs Stuveri & Hamn AB	Ruotsi	0,00	7,36
T&B Containers Ltd.	Iso-Britannia	30,00	0,00
Union Developement Récup. Pap.	Ranska	10,70	10,70

Yhteiset toiminnot	Maa	Konsernin omistusosuus, %	
		2023	2022
Celulosa y Energia Punta Pereira S.A.	Uruguay	50,00	50,00
El Esparragal Asociación Agraria de Responsabilidad Limitada	Uruguay	50,00	50,00
Eufores S.A.	Uruguay	50,00	50,00
Forestal Cono Sur S.A.	Uruguay	50,00	50,00
Ongar S.A.	Uruguay	50,00	50,00
Stora Enso Uruguay S/A	Uruguay	50,00	50,00
Terminal Logística e Industrial M' Bopocúa S.A.	Uruguay	50,00	50,00
Veracel Celulose SA	Brasilia	50,00	50,00
Zona Franca Punta Pereira S.A.	Uruguay	50,00	50,00

6.3 Lähipiiriliiketoimet

Stora Enson ja sen tytäryhtiöiden sekä yhteisten toimintojen väliset saldot ja liiketapahtumat on eliminoitu konsernitilinpäätöksessä eikä niitä raportoida tässä liitteessä. Edellä mainitut ovat toistensa lähipiiriin kuuluvia osapuolia. Muiden yritysten osalta, jotka on luokiteltu konsernin lähipiiriin kuuluvaksi ja jotka esitetään tässä liitteessä, katsotaan myös kyseisten yritysten tytäryhtiöt Stora Enson lähipiiriin kuuluvaksi.

Konserni on luokitellut Solidium Oyj:n lähipiiriin kuuluvaksi. Se on kokonaan Suomen valtion omistama yritys, joka omisti 10,7 % Stora Enson osakkeista ja 27,3 % kaikista äänistä 31.12.2023. Konserni on soveltanut IAS 24:n kohdan 25 mukaista helpotusta olla ilmoittamatta lähipiiriliiketoimia ja avoimia saldoja siltä osin kuin kyseessä on julkiseen valtaan sidoksissa oleva yhteisö.

Konserni on luokitellut FAM AB:n ja Wallenberg Investments AB:n lähipiiriin kuuluvaksi. FAM AB omisti 10,2 % Stora Enson osakkeista ja 27,3 % kaikista äänistä 31.12.2023. Wallenberg Investments AB omistaa FAM AB:n koko osakekannan.

Konsernin johdon avainhenkilöitä ovat johtoryhmän ja hallituksen jäsenet. Johdon avainhenkilöiden palkkiot on esitetty liitteessä [3.2 Hallituksen ja johdon palkkiot](#).

Tavanomaisissa liiketoimissaan osakkuusyhtiöiden, yhteisjärjestelyiden ja muiden lähipiiriin kuuluvien tahojen kanssa konserni toimii sellaisten kaupallisten ehtojen mukaisesti, jotka eivät ole suotuisampia kuin ne ehdot, joita tarjotaan muille kolmansille osapuolille, poikkeuksena Veracel. Stora Enso aikoo jatkaa liiketoimintaansa osakkuusyhtiöiden ja yhteisjärjestelyiden kanssa edelleen vastaavasti. Lisätietoja liiketoimista osakkuusyhtiöiden kanssa on esitetty liitteessä [4.3 Osakkuusyhtiöt](#).

Konserniyhtiöt, mukaan lukien tytäryhtiöt ja yhteiset toiminnot, on esitetty liitteessä [6.2 Konserniyhtiöt](#).

Metsäomaisuus ja puunhankinta

Konserni omistaa 41,0 %:n osuuden Tornatorista, ja jäljelle jäävä 59,0 %:n osuus on suomalaisten institutionaalisten sijoittajien omistuksessa. Stora Ensolla on pitkäaikaisia puunhankintasopimuksia Tornator-konsernin kanssa. Puuta ostetaan markkinahinnoin ja vuonna 2023 hankinnat olivat 2 (3) milj. kuutiometriä puuta, arvoltaan 150 (126) milj. euroa.

Konserni ostaa puuta markkinahinnoin Kopparfors Fastigheter AB:ltä, joka on Kopparfors Skogar AB:n täysin omistama tytäryhtiö. Kopparfors Skogar AB on FAM AB:n sataprosenttisesti omistama yhtiö. Vuonna 2023 hankinnat kyseiseltä lähipiiriyhtiöltä olivat 21 (23) milj. euroa ja Stora Enson palvelumyynni samalle lähipiiriyhtiölle 1 (0) milj. euroa. Vuoden 2023 päättyessä konsernilla oli 6 (6) milj. euroa avoimia ostovelkoja kyseisen lähipiiriyhtiön kanssa.

Huolinta

Konserni omistaa 34,4 %:n osuuden Steveco Oy:n osakkeista. Steveco Oy on suomalainen yritys, jonka toimialaan kuuluvat laivojen lastaaminen ja lastien purkaminen. Stevecon muut osakkeenomistajat ovat UPM-Kymmene, Finnlines ja Myllykoski. Steveco myy laivauspalveluja Stora Ensolle markkinahinnoilla. Vuonna 2023 ostettujen palvelujen arvo oli 24 (27) milj. euroa.

7 Muuta

7.1 Vastuositoumukset ja ehdolliset velat

Laadintaperiaatteet

Takaukset

Takaukset, jotka on solmittu rahoituslaitosten ja muiden kanssa, velvoittavat konsernin maksamaan velallisen mahdollisen laiminlyönnin. Takaukset sisältävät taseen ulkopuolisen luottoriskin, joka vastaa määrältään sitä tappiota, joka tulisi kirjattavaksi raportointipäivänä, mikäli osapuolet eivät täyttäisi sopimuksen mukaisia velvoitteitaan. Luottoriski vastaa sopimusmääriä olettaen, ettei niitä ole täysin maksettu ja ettei niitä saada perittyä muilta osapuolilta.

Vastuositoumukset

Milj. euroa	2023	2022
Omasta puolesta annetut vakuudet		
Takaukset	18	14
Muut vastuut	6	0
Osakkuusyhtiöiden puolesta annetut vakuudet		
Takaukset	5	5
Muiden puolesta annetut vakuudet		
Takaukset	16	5
Muut vastuut	0	36
Yhteensä	44	60
Takaukset	38	24
Muut vastuut	6	36
Yhteensä	44	60

Vuonna 2023 konsernin vastuositoumukset olivat yhteensä 44 (60) milj. euroa. Lisäksi emoyhtiö Stora Enso Oyj on toiminut takaajana useissa tytäryhtiöidensä ja yhteisten toimintojen vastuissa. Nämä vastuut olivat arvoltaan enintään 734 (826) milj. euroa 31.12.2023.

Investointisitoumukset

Milj. euroa	2023	2022
Yhteensä	683	593

Investointisitoumuksia ei ole kirjattu taseeseen ja ne sisältävät konsernin osuuden yhteisten toimintojen suorista investointisopimuksista. Suurimmat investointeihin liittyvät sitoumukset koskevat tehtaan muuntamista Oulussa Suomessa.

Ehdolliset velat

Stora Enso on tehnyt merkittäviä uudelleenjärjestelyjä viime vuosina. Toimenpiteisiin on kuulunut liiketoimintojen ja tuotantoyksiköiden myyntejä sekä tehtaiden sulkemisia. Tapahtumiin liittyy riski mahdollisista ympäristö- tai muista velvoitteista, joiden olemassaololle saadaan vahvistus vasta, jos yksi tai useampi epävarma tapahtuma, joka ei ole täysin konsernin hallittavissa, toteutuu tai ei toteudu. Varaus on tehty velvollisuuksille, joihin liittyvä summa voidaan arvioida luotettavasti ja johon liittyvän tulevan kulun katsotaan olevan vähintään todennäköinen.

Stora Ensolle on myönnetty erilaisia investointitukia. Yhtiö on tehnyt joitakin investointisitoumuksia eri maissa, kuten Suomessa, Kiinassa ja Ruotsissa. Mikäli suunnitelmien ehdot, joihin on sitouduttu, eivät täyty, paikalliset viranomaiset voivat käyttää hallinnollisia keinoja ja vaatia aiemmin myönnettyjä investointitukia takaisin tai määrätä seuraamuksia Stora Ensolle. Tällaisen prosessin lopputuloksella saattaisi olla negatiivinen vaikutus Stora Enson tulokseen.

Stora Enso ilmoitti joulukuussa 2022 aikomuksestaan myydä kuluttajapakkauskartongin tuotanto ja metsätoiminnot Beihaissa, Kiinassa. Kuten aiemmin on ilmoitettu, Stora Ensolle on myönnetty investointitukea ja se on antanut tiettyjä investointisitoumuksia Kiinassa. On olemassa riski, että enemmistöomisteiselle paikalliselle kiinalaiselle yhteisyritykselle voidaan esittää vaatimus, joka perustuu tietyistä keskeneräisistä investointisitoumuksista johtuviin väitettyihin kustannuksiin. Kun otetaan huomioon investointiin kokonaisuudessaan liittyvät erityiset lieventävät olosuhteet, Stora Enso ei pidä todennäköisenä, että tämä tilanne johtaisi konsernin kannalta olennaisen taloudellisen hyödyn menettämiseen. Yhtiö seuraa tilannetta edelleen myyntiprosessin edetessä.

Stora Enso on osallisena tietyissä oikeudenkäyntimenettelyissä, jotka ovat syntyneet tavanomaisessa liiketoiminnassa ja jotka sisältävät lähinnä kauppaoikeudellisia vaateita. Yrityksen johto ei usko, että näillä menettelyillä kokonaisuutena ennen mahdollisia vakuutuskorvauksia olisi merkittäviä vaikutuksia yrityksen taloudelliseen asemaan tai liiketoiminnan tulokseen.

Veracel

Stora Enso ilmoitti 11.7.2008 liittovaltion tuomarin Brasiliassa antamasta päätöksestä, jonka mukaan Bahian osavaltion Veracelin toiminnalle myöntämät luvat eivät olleet päteviä. Tuomari myös määräsi Veracelin ryhtymään tiettyihin toimenpiteisiin, kuten luonnonmetsän istuttamiseen osaan Veracelin puuviljelmistä. Lisäksi yhtiölle määrättiin mahdollinen, päätöshetkellä 20 milj. Brasilian realin (4 milj. euron) sakko. Veracel kyseenalaistaa päätöksen ja on tehnyt siitä valituksen. Veracel toimii täysin kaikkien Brasilian lakien mukaisesti ja on saanut asiaankuuluvilta viranomaisilta kaikki tarvittavat ympäristö- ja liiketoimintaluvat teollisuustoiminnoille ja puuviljelmille. Marraskuussa 2008 tuomioistuin lykkäsi päätöksen täytäntöönpanoa. Veracel ja Stora Enso eivät ole tehneet kirjanpidollisia varauksia metsänistutusten tai mahdollisen sakon vuoksi.

7.2 Raportointikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat

Raportointikauden päättymisen jälkeen ei ollut merkittäviä oikaistavia tai ei-oikaistavia tapahtumia.

Emoyhtiön tilinpäätös

Emoyhtiön tuloslaskelma

Milj. euroa	Liite	31.12. päättyvä tilikausi	
		2023	2022
Liikevaihto	2	2 809	3 325
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos + / -		-43	86
Valmistus omaan käyttöön		3	2
Liiketoiminnan muut tuotot	3	658	703
Materiaalit ja palvelut	4	-1 985	-2 288
Henkilöstökulut	5	-341	-320
Poistot ja arvonalentumiset	6	-274	-133
Liiketoiminnan muut kulut	7	-1 283	-889
		3 265	2 839
Liikevoitto		-455	485
Rahoitustuotot ja -kulut	9	278	290
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		-177	775
Tilinpäätössiirrot	10	222	-331
Tuloverot	11	0	-28
Tilikauden voitto		45	416

Emoyhtiön tase

Milj. euroa	Liite	31.12.päättyvä tilikausi	
		2023	2022
Vastaavaa			
Pysyvät vastaavat			
Aineettomat hyödykkeet	13	53	49
Aineelliset hyödykkeet	13	917	1 032
Sijoitukset	14	8 596	8 187
Pysyvät vastaavat yhteensä		9 567	9 269
Vaihtuvat vastaavat			
Vaihto-omaisuus	15	473	574
Lyhytaikaiset saamiset	16	2 257	1 278
Rahoitusarvopaperit	17	1 550	1 130
Rahat ja pankkisaamiset		661	1 117
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		4 941	4 099
Vastaavaa yhteensä		14 508	13 368
Vastattavaa			
Oma pääoma	18		
Osakepääoma		1 342	1 342
Ylikurssirahasto		3 639	3 639
Käyvän arvon rahasto		14	25
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		633	633
Edellisten tilikausien voitto		864	922
Tilikauden voitto		45	416
Oma pääoma yhteensä		6 537	6 977
Tilinpäätössiirtojen kertymä	19	201	290
Pakolliset varaukset	20	36	25
Vieras pääoma			
Pitkäaikainen vieras pääoma	22	4 123	2 265
Lyhytaikainen vieras pääoma	23	3 611	3 811
Vieras pääoma yhteensä		7 734	6 076
Vastattavaa yhteensä		14 508	13 368

Emoyhtiön rahoituslaskelma

31.12. päättyvä tilikausi

Milj. euroa	2023	2022
Liiketoiminnan rahavirta		
Tilikauden voitto	45	416
Oikaisuerät:		
Välittömät verot	0	28
Tilinpäätössiirrot	-222	331
Suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalennukset	274	133
Realisoitumattomat kurssivoitot ja -tappiot	38	18
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua	15	13
Rahoitustuotot ja -kulut	-278	-290
Käyttöpääoman muutos:		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys(-)/vähennys(+)	48	-198
Vaihto-omaisuuden lisäys (-)/vähennys (+)	101	-187
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+)/vähennys(-)	-154	199
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	-133	463
Saadut korot liiketoiminnasta	181	58
Maksetut korot liiketoiminnasta	-173	-79
Saadut osingot liiketoiminnasta	371	626
Tulot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituseristä	36	-57
Maksetut välittömät verot	-23	-2
Liiketoiminnan rahavirta	259	1 009
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-166	-186
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	0	0
Investoinnit muihin sijoituksiin	-16	0
Ostetut tytäryhtiöosakkeet ja pääoman sijoitukset	0	-374
Myydyt osakkuusyhtiöosakkeet ja pääoman palautukset	0	10
Luovutustulot muista sijoituksista	0	0
Lainasaamisten lisäys	-2 184	-626
Lainasaamisten vähennys	780	944
Investointien rahavirta	-1 586	-233
Rahoituksen rahavirta		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 468	350
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 623	-560
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	164	1 587
Lyhytaikaisten lainojen vähennys	-249	-546
Maksetut osingot	-472	-434
Saadut konserniavustukset	0	-275
Rahoituksen rahavirta	1 287	121
Rahavarojen muutos	-39	897
Muuntoerot	3	-1
Rahavarat tilikauden alussa	2 247	1 350
Rahavarat tilikauden lopussa	2 211	2 247
Rahavarat tilikauden lopussa sisältävät taseen		
Rahoitusarvopaperit	1 550	1 130
Rahat ja pankkisaamiset	661	1 117
Rahavarat yhteensä	2 211	2 247

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

Liite 1. Laadintaperiaatteet

Stora Enso Oyj:n tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolain säännösten ja muiden Suomessa voimassa olevien tilinpäätöstä koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös on esitetty miljoonina euroina ja pyöristettynä, joten yksittäisten lukujen summa saattaa poiketa esitetystä kokonaisluvusta.

Johdannaissopimukset

Stora Enso altistuu erilaisille rahoitusmarkkinariskeille, joita konsernin tulee hallita hallituksen hyväksymien toimintatapojen mukaisesti. Tavoitteena on kustannustehokas konserniyhtymien rahoitus ja tuloksen heilahteluiden pienentäminen rahoitusinstrumenttien avulla. Pääasialliset rahoitusriskit ovat korkoriski, valuuttariski, rahoitusriski ja hyödykkeiden, etenkin kuitupuun ja energian hintariski. Emoyhtiö hallinnoi konsernissa keskitetysti edellä mainittuja riskejä. Konsernitilinpäätöksen liitteessä 5.1 [Rahoitusriskien hallinta](#) on esitetty tarkemmin konsernin riskienhallinnan periaatteet.

Johdannaissopimukset arvostetaan taseessa käypään arvoon. Emoyhtiön tytäryhtiöiden puolesta konsernin ulkopuolisten vastapuolien kanssa tekemät suojauslaskennan alaiset johdannaiset käsitellään tuloslaskelman kautta käypään arvoon kirjattavina rahoitusvaroina ja -velkoina samoin kuin emoyhtiön muiden konserniyhtiöiden kanssa tekemät johdannaiset. Emoyhtiön tekemät johdannaissopimukset, jotka suojaavat emoyhtiön omaa kassavirtaa arvostetaan käypään arvoon ja käyvän arvon muutos (tehokas osuus) kirjataan suojauslaskennan periaatteiden mukaisesti taseen oman pääoman käyvän arvon rahastoon ja tehoton osuus emoyhtiön tuloslaskelmaan. Suojauslaskennan alle kuulumattomien johdannaisten käyvän arvon muutokset kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan.

Korkoriskin hallintaan käytettyjen johdannaisten korkotuotot ja -kulut jaksotetaan sopimusajalle, ja niillä oikaistaan suojattavien lainojen korkokuluja. Optiopreemiot käsitellään ennakkomaksuina, kunnes optiot erääntyvät.

Liitteessä 25 on esitetty lisätietoja johdannaisten arvostusperiaatteista, käyvistä arvoista sekä käyvän arvon muutoksista.

Muut kuin euromääräiset liiketoimet

Muut kuin euromääräiset liiketoimet kirjataan toteutumispäivän kurssiin. Kunkin kuukauden päättyessä muut kuin euromääräiset saamiset ja velat arvostetaan kuukauden lopun kurssiin.

Osakekannustinjärjestely

Stora Enso Oyj:llä on osakekannustinjärjestelyjä, joiden piirissä olevat työntekijät saavat palkkioksi yhtiön osakkeita.

Osakepalkkiot ja järjestelyn kulut kirjataan tuloslaskelmaan kun osakkeet toimitetaan työntekijälle. Maksu sisältää verot ja veroluonteiset maksut. Konsernitilinpäätöksen liitteessä 3.4 [Henkilöstön palkitsemisjärjestelmät](#) on esitetty tarkemmin konsernin palkitsemisjärjestelmien periaatteet.

Eläkekulut

Lakisääteinen eläketurva on hoidettu konsernin ulkopuolisissa työeläkevakuutusyhtiöissä. Osalla henkilöistä on lakisääteisen eläketurvan lisäksi lisäeläketurvaa, joka on vakuutettu konsernin ulkopuolisissa henkivakuutusyhtiöissä. Eläkevakuutusmaksut on jaksotettu vastaamaan tilikauden suoriteperusteisia palkkoja.

Pysyvät vastaavat

Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden tasearvo muodostuu välittömästi hankintamenoista vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja mahdollisilla arvonalennuksilla. Aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä tehdään suunnitelman mukaiset poistot, jotka perustuvat hyödykkeiden odotettavissa olevaan taloudelliseen pitoaikaan.

Poistot perustuvat seuraaviin taloudellisiin pitoaikoihin:

Rakennukset ja rakennelmat	10–50 vuotta
Tuotantokoneet ja kalusto	10–20 vuotta
Kevyet koneet ja kalusto	3–5 vuotta
Aineettomat oikeudet	3–20 vuotta

Maa- ja vesialueista ei tehdä poistoja.

Osuudet saman konsernin yrityksissä

Osuudet saman konsernin yrityksissä on merkitty taseeseen alkuperäiseen hankintamenoon vähennettynä arvonalennuksilla. Osuudet saman konsernin yrityksissä arvioidaan mahdollisen arvonalentumisen varalta vuosittain.

Tytäryhtiöosakkeiden käypä arvo on pääasiassa määriteltä perustuen tuottoperusteiseen lähestymistapaan, jossa sijoitusten käypä arvo on laskettu käyttäen diskontatun rahavirran menetelmää. Alaskirjaustarve on määriteltä vertaamalla tytäryhtiöosakkeiden käypää arvoa osakkeiden kirjanpitoarvoon ja mahdollinen arvonalentuminen kirjataan tuloslaskelmaan, mikäli sen katsotaan olevan luonteeltaan pysyvä.

Lainasaamiset

Lainasaamiset ovat velkainstrumentteja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteitä tai määriteltävissä olevia ja joita ei noteerata aktiivisilla markkinoilla. Ne kirjataan alun perin käypään arvoon ja jälkepäin jaksotettuun hankintamenoon. Lainasaamiset on esitetty taseen erässä Sijoitukset. Lainasaamiset ovat pääosin konserniyhtiöiltä.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on arvostettu hankintamenoon tai sitä alhaisempaan nettorealisointiarvoon. Hankintameno määritetään FIFO-periaatteella tai vaihtoehtoisesti painotetun keskihinnan menetelmällä. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintameno käsittää raaka-aineet, välittömät palkat, poistot ja muut välittömät kulut sekä tuotteisiin kohdistuvan osuuden tuotannon välillisistä kustannuksista. Nettorealisointiarvo on arvioitu myyntihinta vähennettynä tuotteiden valmiiksi saattamisesta ja myynnistä aiheutuvilla menoilla.

Leasing

Leasingmaksut on kirjattu liiketoiminnan muihin kuluihin. Leasing sopimusten jäljellä olevat vuokrat on esitetty liitteessä [24 Vakuudet ja vastuusitoumukset](#).

Tutkimus- ja kehitysmenot

Tutkimus- ja kehitysmenot on kirjattu tilikauden kuluksi.

Tuloverot

Tuloslaskelman välittömät verot sisältävät tilikauden verotettavaan tulokseen perustuvat tuloverot ja aikaisempien tilikausien verojen oikaisut. Emoyhtiö ei kirjaa laskennallisia verosaamisia ja -velkoja tilinpäätökseensä johdannaisia lukuun ottamatta. [Liitteessä 21](#) on esitetty taseeseen merkittävässä olevat laskennalliset verovelat ja -saamiset.

Pakolliset varaukset

Vastaiset menot ja menetykset, jotka eivät enää kerrytä vastaavaa tuloa ja joiden suorittamiseen yhtiö on veloitettu tai sitoutunut ja joiden rahallinen arvo voidaan kohtuullisesti arvioida, kirjataan tuloslaskelmaan luonteensa mukaiseen kuluerään ja taseen pakollisiin varauksiin.

Päästöoikeudet

Vuodelle 2023 yhtiölle on allokoitu 0.4 milj. tonnia vastikkeetta saatavia Euroopan unionin päästökauppadirektiivissä määriteltyjä päästöoikeuksia. Kirjanpidossa päästöoikeudet käsitellään ns. nettomenettelyn mukaisesti eli toteutuneiden päästöjen ja saatujen päästöoikeuksien erotus on käsitelty tulosvaikutteisesti, jos toteutuneet päästötonnit ovat ylittäneet saadut oikeudet. Tilikauden aikana toteutuneet päästöt olivat arviolta 0.3 milj. tonnia. Tilikauden aikana ostetut päästöoikeudet on esitetty liiketoiminnan muissa kuluissa ja myydyt päästöoikeudet on esitetty liiketoiminnan muissa tuotoissa.

Tilikauden päättyessä päästöoikeuksien markkina-arvo oli 77.25 euroa tonnilta.

Tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Stora Enso Oyj:n liikevaihto sisältää konsernin sisäisiä valmistus- ja myyntipalveluveloituksia. Emoyhtiön ja joidenkin konserniyhtiöiden välillä on sovittu liiketoimintamalliin perustuvasta tuloksen jaosta. Liiketoimintamalliin perustuva tuloksen jako esitetään liiketoiminnan muuna tuottona tai kuluna. Liiketoimintamalli tuli voimaan vuonna 2022.

Myyntisaamisten suojaamiseen tarkoitettujen kirjanpidon johdannaistilijä ja näihin suojauksiin liittyvät myynnin kurssierotit siirrettiin tilikaudella 2023 liikevaihdosta ja liiketoiminnan muista tuotoista rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Liite 2. Liikevaihto divisioonittain ja markkina-alueittain

Milj. euroa	2023	2022
Divisioonittainen jakauma		
Packaging Materials	1 564	1 882
Biomaterials	351	296
Forest	596	700
Wood Products	158	228
Muut	140	219
Yhteensä	2 809	3 325
Maantieteellinen jakauma		
Suomi	1 256	1 361
Muu Eurooppa	888	1 076
Pohjois- ja Etelä-Amerikka	211	298
Aasia ja Oseania	279	381
Afrikka	99	118
Muut maat	76	91
Yhteensä	2 809	3 325

Liite 3. Liiketoiminnan muut tuotot

Milj. euroa	2023	2022
Vuokratuotot ja käyttökorvaukset	3	3
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	0	0
Vakuutuskorvaukset	0	0
Tuotanto- ja kunnossapitopalvelut	0	1
Avustukset, tuet ja korvaukset	11	2
Hallintopalvelut	64	60
Päästöoikeuksien myynnit	75	52
Muut liiketoiminnan tulot ¹	505	586
Yhteensä	658	703

¹ Muut liiketoiminnan tulot vuonna 2022 ja 2023 sisältävät pääasiassa konsernin divisioonapohjaiseen toimintamalliin liittyviä eriä.

Liite 4. Materiaalit ja palvelut

Milj. euroa	2023	2022
Aineet ja tarvikkeet		
Ostot tilikauden aikana	1 402	1 822
Varaston muutos + / -	59	-105
Ulkopuoliset palvelut	524	571
Materiaalit ja palvelut yhteensä	1 985	2 288

Liite 5. Henkilöstökulut ja henkilöstön keskimääräinen lukumäärä

Milj. euroa	2023	2022
Palkat ja palkkiot	278	263
Henkilöstösivukulut		
Eläkekulut	52	47
Muut henkilösivukulut	10	9
Yhteensä	341	320

Hallituksen ja toimitusjohtajan palkat ja palkkiot

Hallituksen ja toimitusjohtajien palkat ja palkkiot on esitetty konsernitilinpäätöksen liitteessä 3.2.

Toimitusjohtajan eläkesitoumukset

Toimitusjohtajan eläkesitoumukset on esitetty konsernitilinpäätöksen liitteessä 3.2.

Saamiset yhtiön johdolta

Yhtiön johdolta ei ole lainasaamisia.

Henkilöstön määrä keskimäärin	2023	2022
Yhtiön palveluksessa oli tilikauden aikana	4 048	4 066

Liite 6. Poistot ja arvonalentumiset

Milj. euroa	2023	2022
Suunnitelman mukaiset poistot	126	133
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä	148	1
Yhteensä	274	133

Tase-eräkohtainen poistoerittely sisältyy kohtaan aineettomat ja aineelliset hyödykkeet.

Liite 7. Liiketoiminnan muut kulut

Milj. euroa	2023	2022
Tuotteiden toimituskulut	204	267
Myyntipalkkiot	60	55
Vuokratulot	22	20
Hallinto- ja toimistopalvelut	330	319
Vakuutusmaksut	18	12
Muut henkilökunnan menot	18	17
PR- ja suhdetoiminta	4	4
Päästöoikeuksien ostot	60	40
Muut liiketoiminnan menot ¹	563	154
Fuusiotappio	4	0
Yhteensä	1 283	889

¹ Muut liiketoiminnan menot vuonna 2022 ja 2023 sisältävät pääasiassa konsernin divisioonapohjaiseen toimintamalliin liittyviä eriä.

Liite 8. Tilintarkastajan palkkiot

Milj. euroa	2023	2022
Tilintarkastuspalkkiot	1	1
Muut tilintarkastukseen liittyvät palkkiot	0	0
Veroneuvonta	0	0
Muut palkkiot	0	0
Yhteensä	2	2

Liite 9. Rahoitustuotot ja -kulut

Milj. euroa	2023	2022
Osinkotuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	346	601
Osakkuusyhtiöiltä	25	25
Muilta	1	0
Yhteensä	371	626
Korkotuotot pitkäaikaisista sijoituksista		
Saman konsernin yrityksiltä	96	52
Osakkuusyhtiöiltä	1	0
Muilta	1	2
Yhteensä	98	55
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksistä	48	20
Osakkuusyhtiöiltä	0	9
Muilta	54	14
Yhteensä	102	44
Rahoitustuotot yhteensä	571	725
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	-69	-38
Muut rahoituskulut	-149	-93
Yhteensä	-217	-131
Sijoitusten arvonalentumiset		
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista	-75	-305
Rahoituskulut yhteensä	-293	-435
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	278	290
Rahoitustuottoihin ja -kuluihin sisältyy kurssivoittoa/-tappiota (netto)	15	-17

Liite 10. Tilinpäätössiirrot

Milj. euroa	2023	2022
Suunnitelman mukaisten ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus	89	-56
Saadut konserniavustukset	133	0
Annetut konserniavustukset	0	-275
Tilinpäätössiirrot yhteensä	222	-331

Liite 11. Tuloverot

Milj. euroa	2023	2022
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta tilikaudella	0	-28
Tuloverot yhteensä	0	-28

Liite 12. Ympäristökulut

Milj. euroa	2023	2022
Materiaalit ja palvelut	40	43
Henkilöstökulut	3	3
Poistot ja arvonalentumiset	29	12
Yhteensä	72	58
Ulkoilman- ja ilmastonsuojelu	19	9
Jätevesien käsittely	34	25
Jätehuolto	12	15
Maaperän ja pohjavesien suojelu	1	1
Muut ympäristönsuojelutoimenpiteet	5	7
Yhteensä	72	58

Liite 13. Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet

Milj. euroa	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	171	23	14	208
Lisäykset	3	2	17	23
Vähennykset	0	0	0	0
Siirrot erien välillä	7	2	-7	1
Hankintameno 31.12.	180	26	25	231
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-138	-21	0	-158
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0	0	0	0
Tilikauden poisto	-14	-1	0	-15
Arvonalennukset	-2	-3	0	-6
Kertyneet poistot 31.12.	-153	-25	0	-178
Kirjanpitoarvo 31.12.2023	27	2	25	53
Kirjanpitoarvo 31.12.2022	33	2	14	49

Aineelliset hyödykkeet

Milj. euroa	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja Rakennelmat	Koneet ja Kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	18	605	2 853	181	107	3 764
Lisäykset	0	13	78	1	49	141
Vähennykset	0	-3	-8	0	0	-10
Siirrot erien välillä	0	10	83	1	-96	-1
Hankintameno 31.12.	18	626	3 006	184	59	3 893
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	0	-433	-2 140	-160	0	-2 734
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0	3	8	0	0	10
Tilikauden poistot	0	-14	-95	-2	0	-112
Arvonalennukset	0	-22	-119	-2	0	-142
Kertyneet poistot 31.12.	0	-466	-2 347	-165	0	-2 977
Arvonkorotukset 1.1.	2	0	0	0	0	2
Arvonkorotukset 31.12.2023	2	0	0	0	0	2
Kirjanpitoarvo 31.12.2023	20	160	659	19	59	917
Kirjanpitoarvo 31.12.2022	20	173	712	21	107	1 032
Tuotannon koneet ja laitteet						
Kirjanpitoarvo 31.12.2023			626			
Kirjanpitoarvo 31.12.2022			693			

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

Milj. euroa	Aineettomat hyödykkeet	Rakennukset ja Rakennelmat	Koneet ja Kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	14	5	101	121
Lisäykset	17	1	47	66
Siirrot erien välillä	-7	-5	-91	-104
Hankintameno 31.12.2023	25	1	58	84

Aktivoidut ympäristömenot

Aineelliset hyödykkeet

31.12.2023

Milj. euroa	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja Rakennelmat	Koneet ja Kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	4	21	53	4	19	101
Lisäykset	0	5	17	0	-1	21
Poistot	0	-4	-24	-1	0	-29
Hankintameno 31.12.2022	4	22	46	3	18	93
Ulkoilman- ja ilmastonsuojelu	1	6	33	0	11	50
Jätevesien käsittely	0	4	10	0	4	18
Jätehuolto	2	1	1	2	1	7
Maaperän ja pohjaveden suojelu	1	12	2	1	2	17
Melun ja tärinän torjunta	0	0	1	1	0	1
	4	22	46	3	18	93

31.12.2022

Milj. euroa	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja Rakennelmat	Koneet ja Kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	4	24	51	4	11	95
Lisäykset	1	0	9	1	8	18
Poistot	0	-2	-8	-1	0	-12
Hankintameno 31.12.2021	4	22	52	5	19	101
Ulkoilman- ja ilmastonsuojelu	1	7	35	0	12	55
Jätevesien käsittely	0	2	13	0	4	20
Jätehuolto	2	0	1	3	0	7
Määperän ja pohjaveden suojelu	1	12	2	0	2	18
Melun ja tärinän torjunta	0	0	1	1	0	1
	4	22	52	5	19	101

Vuosina 2023 ja 2022 ei ole maksettu ympäristöperusteisia sakkoja tai korvauksia. Ympäristönsuojeluun liittyviä avustuksia saatu 0,9 (1,2) miljoonaa euroa.

Liite 14. Pitkäaikaisiin sijoituksiin kuuluvat osakkeet, osuudet ja lainasaamiset

Milj. euroa	Osuudet konserni-yhtiöissä	Lainasaamiset konserni-yhtiöiltä	Osuudet osakkuusyhtiöissä	Lainasaamiset osakkuusyhtiöissä	Muut osakkeet ja osuudet	Muut saamiset	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	6 845	1 428	37	2	193	102	8 606
Lisäykset	0	488	0	23	16	1	529
Vähennykset	-15		0	0	0	-34	-49
Hankintameno 31.12.	6 830	1 916	37	25	209	68	9 086
Arvon alentumiset 1.1.	-412	0	0	0	-1	-5	-419
Lisäykset	-71	0	0	0	0	0	-71
Arvon alentumiset 31.12.	-483	0	0	0	-1	-5	-490
Kirjanpitoarvo 31.12.2023	6 347	1 916	37	25	208	63	8 596
Kirjanpitoarvo 31.12.2022	6 432	1 428	37	2	191	97	8 187

Liite 15. Vaihto-omaisuus

Milj. euroa	2023	2022
Aineet ja tarvikkeet	229	288
Keskeneräiset tuotteet	9	11
Valmiit tuotteet	206	247
Muu vaihto-omaisuus	0	0
Ennakkomaksut	28	27
Yhteensä	473	574

Liite 16. Lyhytaikaiset saamiset

Milj. euroa	2023	2022
Lyhytaikaiset korolliset saamiset		
Saamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä		
Lainasaamiset	1 455	536
Korkosaamiset	38	50
Yhteensä	1 493	585

Saamiset muilta		
Lainasaamiset	11	0
Hyödykejohdannaissaamiset	0	18
Muut saamiset	36	29
Korkosaamiset	12	23
Yhteensä	59	69

Lyhytaikaiset korolliset saamiset yhteensä	1 553	654
---	--------------	------------

Lyhytaikaiset korottomat saamiset

Saamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä		
Myyntisaamiset	240	150
Muut saamiset	274	183
Hyödykejohdannaissaamiset	0	0
Siirtosaamiset	0	0
Yhteensä	515	333

Saamiset omistusyhteisyrittäjiltä		
Myyntisaamiset	1	0
Yhteensä	1	0

Saamiset muilta		
Myyntisaamiset	137	219
Muut saamiset	32	41
Siirtosaamiset	21	30
Yhteensä	189	290

Yhtiö voi ajoittain solmia myyntisaamisten faktorointisopimuksia nopeuttaakseen myyntisaamisten muuntamista käteisvaroiksi. Tällaiset sopimukset johtivat nimellisesti 42,8 milj. euron (30 milj. euroa vuonna 2022) taseesta pois kirjaamiseen tilikauden loppuun mennessä. Stora Enson osallisuuden myyntiin saamiin arvioidaan olevan jatkossa vähäinen faktorointisopimusten luonteesta ja riskienjaosta johtuen.

Lyhytaikaiset korottomat saamiset yhteensä	705	624
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	2 257	1 278

Siirtosaamisten olennaiset erät

Veronluonteiset saamiset	0	3
Menoennakot	8	8
Muut siirtosaamiset	13	19
Yhteensä	21	30

Liite 17. Rahoitusarvopaperit

Milj. euroa	2023	2022
Samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä	16	620
Muilta	1 534	510
Yhteensä	1 550	1 130

Liite 18. Oma pääoma

Milj. euroa	2023	2022
Sidottu oma pääoma		
Osakepääoma 1.1.	1 342	1 342
Osakepääoma 31.12.	1 342	1 342
Ylikurssirahasto 1.1.	3 639	3 639
Ylikurssirahasto 31.12.	3 639	3 639
Käyvän arvon rahasto 1.1.	25	-6
Lisäys (+) / Vähennys (-)	-11	32
Käyvän arvon rahasto 31.12.	14	25
Sidottu oma pääoma yhteensä	4 995	5 006
Osakepääoman jakautuminen osakelajeittain on eritelty konsernitilinpäätöksen liitteessä 5.5 Oma pääoma		
Vapaa oma pääoma		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	633	633
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	633	633
Edellisten tilikausien voitto 1.1.	1 338	1 356
Osingonjako	-473	-434
Edellisten tilikausien voitto 31.12.	864	922
Tilikauden voitto	45	416
Vapaa oma pääoma yhteensä	1 542	1 971
Oma pääoma yhteensä	6 537	6 977
Laskelma jakokelpoisesta omasta pääomasta 31.12.		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	633	633
Kertyneet voittovarot 31.12.	864	922
Tilikauden voitto	45	416
Yhteensä	1 542	1 971

Liite 19. Tilinpäätössiirtojen kertymä

Milj. euroa	2023	2022
Poistoero		
Aineettomat oikeudet	-4	-1
Liikearvo	0	0
Muut pitkävaikutteiset menot	-2	1
Rakennukset ja rakennelmat	13	34
Koneet ja kalusto	198	257
Muut aineelliset hyödykkeet	-3	-1
Yhteensä	201	290

Liite 20. Pakolliset varaukset

Milj. euroa	2023	2022
Uudelleenjärjestelyvaraukset	20	3
Ympäristövaraukset	14	20
Eläkevaraukset	1	1
Muut varaukset	1	0
Yhteensä	36	24

Liite 21. Laskennalliset verosaamiset ja -velat

Milj. euroa	2023	2022
Laskennallinen verovelka poistoerosta	-23	-41
Laskennalliset verosaamiset ja -velat johdannaisista	-4	-6
Laskennallinen verosaaminen tappiosta	48	0
Laskennallinen verosaaminen varauksista	7	5
Laskennalliset verosaamiset ja -velat muista väliaikaisista eroista	-1	-1
Laskennalliset verosaamiset ja -velat yhteensä	27	-43

Laskennallisia verosaamisia ja -velkoja ei ole merkitty taseeseen johdannaisia lukuun ottamatta.

Liite 22. Pitkäaikainen vieras pääoma

Milj. euroa	2023	2022
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Joukkovelkakirjalainat	3 472	2 165
Lainat rahoituslaitoksilta	651	100
Muut pitkäaikaiset velat	0	0
Muut pitkäaikaiset velat konserniyrityksille	0	0
Yhteensä	4 123	2 265

Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

Joukkovelkakirjalainat	1 303	1 075
Muut pitkäaikaiset velat	4	5
Yhteensä	1 308	1 080

Joukkovelkakirjalainojen erittely sisältyy konsernitilinpäätöksen liitteeseen 5.3 Korolliset velat.

Liite 23. Lyhytaikainen vieras pääoma

Milj. euroa	2023	2022
Lyhytaikaiset korolliset velat		
Velat samaan konserniin kuuluville yrityksille		
Muut velat	2 396	1 966
Hyödykejohtannaisvelat	0	18
Korkovelat	0	0
Yhteensä	2 396	1 984
Velat muille		
Muut velat	224	141
Korkovelat	50	32
Joukkovelkakirjalainat	136	300
Lainat rahoituslaitoksilta	100	250
Yhteensä	511	722
Lyhytaikaiset korolliset velat yhteensä	2 907	2 706
Lyhytaikaiset korottomat velat		
Velat samaan konserniin kuuluville yrityksille		
Ostovelat	72	90
Muut velat	0	275
Hyödykejohtannaisvelat	1	6
Siirtovelat	3	0
Yhteensä	75	371
Velat omistusyhteisyrityksille		
Ostovelat	126	98
Yhteensä	126	98
Velat muille		
Saadut ennakot	6	5
Ostovelat	393	468
Muut velat	22	27
Siirtovelat	82	134
Yhteensä	503	635
Lyhytaikaiset korottomat velat yhteensä	704	1 105
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	3 611	3 811
Siirtovelkojen olennaiset erät		
Siirtyvät palkka- ja lomapalkkavelat	56	66
Tuloverojaksotus	0	28
Vuosialennukset	12	21
Muut siirtovelat	14	18
Yhteensä	82	134

Liite 24. Vakuudet ja vastuusitoumukset

Milj. euroa	2023	2022
Konserniyhtiöiden velasta		
Takaukset	734	794
Osakkuusyhtiöiden velasta		
Takaukset	5	37
Muiden puolesta		
Takaukset	10	0
Lainasitoumukset	0	36
Muut omat vastuut		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat leasing-vastuut	9	8
Myöhemmin maksettavat leasing-vastuut	13	14
Kiinnitykset	0	0
Vuokravastuut	5	5
Muut vastuut	15	12
Yhteensä	792	906
Takaukset	748	831
Leasing-vastuut	23	22
Vuokravastuut	5	5
Muut vastuut	15	47
Yhteensä	792	906

Ehdolliset velat

Stora Enso Oyj on tehnyt merkittäviä uudelleenjärjestelyjä viime vuosina. Toimenpiteisiin on kuulunut liiketoimintojen ja tuotantoyksiköiden myyntejä sekä tehtaiden sulkemisia. Tapahtumiin liittyy riski mahdollisista ympäristö- tai muista velvoitteista, joiden olemassaolo vahvistuisi vasta, jos yksi tai useampi epävarma tapahtuma, joka ei ole täysin yhtiön hallittavissa, toteutuu tai ei toteudu. Olemassa olevista velvoitteista, joiden määrä pystytään luotettavasti arvioimaan ja joiden toteutumista pidetään todennäköisenä, on tehty kirjanpidollinen varaus.

Stora Enso Oyj:lle on myönnetty erilaisia investointitukia. Yhtiö on tehnyt joitakin investointisitoumuksia Suomessa. Mikäli suunnitelmien ehdot, joihin on sitouduttu, eivät täyty, paikalliset viranomaiset voivat käyttää hallinnollisia keinoja ja vaatia aiemmin myönnettyjä investointitukia takaisin tai määrätä seuraamuksia Stora Enso Oyj:lle. Tällaisen prosessin lopputuloksella saattaisi olla negatiivinen vaikutus Stora Enso Oyj:n tulokseen.

Stora Enso Oyj on osallisena tietyissä oikeudenkäyntimenettelyissä, jotka ovat syntyneet tavanomaisessa liiketoiminnassa ja jotka sisältävät lähinnä kauppaoikeudellisia vaateita. Yrityksen johto ei usko, että sellaisilla prosesseilla kokonaisuutena ennen mahdollisia vakuutuskorvauksia olisi merkittäviä vaikutuksia yrityksen taloudelliseen asemaan tai liiketoiminnan tulokseen. Eräät merkittävimmät vireillä olevat oikeudenkäynnit on kuvattu konsernitilinpäätöksen liitteessä 7.1.

Liite 25. Rahoitusinstrumentit

Johdannaisten arvostus

Käypä arvo määritellään arvoksi, jolla johdannaisinstrumentti voitaisiin vaihtaa markkinaosapuolten välillä arvostuspäivänä toteutuvaan tavanmukaisessa transaktiossa. Näiden instrumenttien käyvät arvot määritetään seuraavasti:

- Valuuttatermiinien käyvät arvot lasketaan käyttämällä tilinpäätöspäivän valuuttatermiinikursseja.
- Valuuttaoptioiden käyvät arvot lasketaan yleisillä optiohinnoittelumalleilla käyttämällä tilinpäätöspäivän markkinakursseja.
- Hyödykejohdannaisten käyvät arvot lasketaan kauppapaikkojen markkinanoteerausten tai muiden luotettavien markkinalähteiden perusteella.
- Koronvaihtosopimusten käyvät arvot lasketaan diskontatun rahavirran menetelmällä.

Käyvän arvon hierarkia

Stora Enso määrittää ja esittää rahoitusinstrumenttien käyvän arvon arvostustekniikoittain seuraavan hierarkian mukaisesti:

Taso 1: identtisten varojen tai velkojen noteeratut (oikaisemattomat) hinnat toimivilla markkinoilla

Taso 2: muut tekniikat, joissa kaikki kirjattuun käypään arvoon merkittävästi vaikuttavat tekijät ovat todettavissa suoraan tai epäsuorasti

Taso 3: tekniikat, joissa käytettävillä tekijöillä on merkittävä vaikutus kirjattuun käypään arvoon, mutta tekijät eivät perustu todettavissa oleviin markkinatietoihin.

Emoyhtiön johdannaiset on määritelty tasolle 2 käyvän arvon hierarkiassa.

Johdannaisten nimellisarvot ja käyvät arvot

31.12.2023

Milj. euroa	Nimellisarvot	Positiiviset käyvät arvot	Negatiiviset käyvät arvot	Käyvät arvot, netto
Emoyhtiön ja tytäryhtiöiden puolesta otetut kassavirtajohdannaiset, joihin sovelletaan suojauslaskentaa kohdeyhtiöissä				
Valuuttatermiinit	2 284	34	-34	1
Valuuttaoptiot	667	7	-5	2
Hyödykesopimukset	27	1	-1	0
Koronvaihtosopimukset	443	16	0	16
Johdannaiset, jotka eivät täytä suojauslaskennan soveltamisen edellytyksiä				
Valuuttatermiinit	588	5	-5	0
Yhteensä	4 009	63	-44	19
joista tytäryhtiöitä vastaan	1 586	6	-37	-31
joista ulkoista vastapuolta vastaan	2 423	56	-7	49

31.12.2022

Milj. euroa	Nimellisarvot	Positiiviset käyvät arvot	Negatiiviset käyvät arvot	Käyvät arvot, netto
Emoyhtiön ja tytäryhtiöiden puolesta otetut kassavirtajohdannaiset, joihin sovelletaan suojauslaskentaa kohdeyhtiöissä				
Valuuttatermiinit	1 523	29	-26	3
Valuuttaoptiot	3 222	28	-28	0
Hyödykesopimukset	10	18	-18	0
Koronvaihtosopimukset	442	28	0	28
Johdannaiset, jotka eivät täytä suojauslaskennan soveltamisen edellytyksiä				
Valuuttatermiinit	1 493	8	-8	0
Hyödykesopimukset	11	9	0	9
Yhteensä	6 702	120	-79	41
joista tytäryhtiöitä vastaan	2 571	29	-45	-15
joista ulkoista vastapuolta vastaan	4 131	91	-34	57

Oman pääoman käyvän arvon rahasto

Emoyhtiön omiin rahavirran suojauksiin liittyvien realisoitumattomien voittojen nettosumma käyvän arvon rahastossa oli 14,3 (25,3) miljoonaa euroa, joka liittyy valuutta- ja korkojohdannaisiin. Valuutta ja -korkojohdannaisten osuus sisältää myös optioiden aika-arvoon liittyvän voiton 0,2 (0,1 milj) miljoonaa euroa. Nämä realisoitumattomat voitot kirjataan tuloslaskelmaan suojauksen kohteena olevien sopimusten erääntyessä. Pisin suojauksen kohteena oleva sopimus erääntyy vuonna 2027. Suurimman osan sopimuksista odotetaan kuitenkin eräännyvän vuoden 2024 aikana. Suojausten tehoton osuus kirjataan oikaisuna liikevaihtoon tai materiaaleihin ja palveluihin sen mukaan, mitä niillä suojataan. Vuoden 2023 ja 2022 aikana tehotomien suojausten osuus, jotka on oikaistu tulosvaikutteisesti ei ole olennainen. Valuuttojen rahavirtasuojauksissa käytetyt johdannaiset ovat pääasiassa termiinisolimuksia ja optioita. Hyödykesuojauksissa ja korkojen rahavirtasuojauksissa käytetään pääasiassa vaihtosopimuksia (swap).

Johdannaisten voitot ja tappiot liiketuloksessa

Milj. euroa	2023	2022
Rahavirran suojaukset		
Valuuttasuojaukset	2	-20
Yhteensä	2	-20
Oikaisut liikevaihtoon	2	-20
Oikaisut materiaaleihin ja palveluihin	0	0
Käyvän arvon rahastosta realisoituneet tuloslaskelmaan kirjattavat erät	2	-20
Nettotappiot rahavirran suojauksesta	2	-20
Suojaukset, jotka eivät täytä suojauslaskennan soveltamisen edellytyksiä		
Valuuttajohdannaiset	0	-5
Nettovoitot suojauksista, jotka eivät täytä suojauslaskennan soveltamisen edellytyksiä	0	-5
Nettovoitot tai -tappiot suojauksista liiketuloksessa	2	-25

Johdannaisten voitot ja tappiot rahoitustuotoissa ja -kuluissa

Milj. euroa	2023	2022
Johdannaiset, jotka eivät täytä suojauslaskennan soveltamisen edellytyksiä		
Valuuttajohdannaiset	-21	-1
Nettovoitot tai -tappiot rahoituserissä	-21	-1

Valuuttajohdannaisten herkkyys euron vahvistumiselle

Milj. euroa	31.12.2023		
	SEK	USD	GBP
Valuuttakurssin muutos euroa vastaan	-5,0 %	-5,0 %	-5,0 %
Kassavirtaa suojaavien valuuttajohdannaisten nimellisarvo seuraavalle 12 kuukaudelle euroissa	0	-136	-11
Arvioitu vaikutus käyvän arvon rahastoon euroissa (verojen jälkeen)	0	5	0

Hyödykejohtannaisten sensitiivisyys hintariskille

Emoyhtiön omiin rahavirtoihin liittyviä avoimia hyödykkeiden suojaussopimuksia ei ollut raportointikauden lopussa.

Tarkempia tietoja rahoitusinstrumenteista on esitetty konsernitilinpäätöksen liitteissä 5.1. Rahoitusriskien hallinta, 5.2. Käyvät arvot ja 5.4. Johdannaiset

Liite 26. Lähipiiri liiketoimet

Milj. euroa	2023	2022
Liiketapahtumat osakkuusyhtiöiden kanssa		
Ostot tilikauden aikana	23	63
Pitkäaikaisten lainojen korkotulo tilikauden aikana	1	0
Pitkäaikaiset lainasaamiset tilikauden lopussa	26	2
Ostovelat tilikauden lopussa	126	92

Tiedot lähipiiri liiketoimien periaatteista on esitetty konsernitilinpäätöksen liitteessä 6.3. Lähipiiri liiketoimet

Liite 27 Sähköliiketoiminnan erillistilinpäätös

Sähköliiketoiminnan erillistilinpäätösten laatimisperusteet: Sähköliiketoiminnalle välittömästi kohdistettavat tuotot, kustannukset, varat ja velat kohdistetaan suoraan ja välilliset kustannukset ja kohdistamattomat erät kohdistetaan jakoperusteiden mukaisesti.

Sähköliiketoiminnan tuloslaskelma

Milj. euroa	2023	2022
Liikevaihto	126	170
Liiketoiminnan muut tuotot	1	2
Materiaalit ja palvelut	-113	-161
Henkilöstökulut	0	0
Poistot ja arvonalentumiset	-14	-7
Liiketoiminnan muut kulut	-1	-1
Liikevoitto	-2	4
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	-2	-4
Tilinpäätössiirrot	5	-17
Voitto ennen veroja	3	-13
Tuloverot ja sähköalan voittovero	-1	0
Tilikauden voitto	2	-13

Sähköliiketoiminnan tase

Milj. euroa	2023	2022
Vastaavaa		
Pysyvät vastaavat		
Aineelliset hyödykkeet	47	53
Sijoitukset	190	190
Pysyvät vastaavat yhteensä	237	243
Vaihtuvat vastaavat		
Lyhytaikaiset saamiset	24	21
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	24	21
Vastaavaa yhteensä	261	264
Vastattavaa		
Oma pääoma		
Osakepääoma	35	35
Ylikurssirahasto	95	95
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	17	17
Edellisten tilikausien voitto	39	52
Tilikauden voitto	2	-13
Oma pääoma yhteensä	189	186
Tilinpäätössiirtojen kertymä	10	15
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen vieras pääoma	52	56
Lyhytaikainen vieras pääoma	10	7
Vieras pääoma yhteensä	62	63
Vastattavaa yhteensä	261	264

Stora Enso Oyj

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset

Emoyhtiön taloudellisessa asemassa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia 31.12.2023 jälkeen. Emoyhtiön maksuvalmius on edelleen hyvä, ja esitetty osingonjako ei vaaranna yhtiön maksukykyä.

Tammikuun 31. päivänä 2024

Kari Jordan

Puheenjohtaja

Håkan Buskhe

Varapuheenjohtaja

Elisabeth Fleuriot

Helena Hedblom

Astrid Hermann

Christiane Kuehne

Antti Mäkinen

Richard Nilsson

Hans Sohlström

Toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 12. helmikuuta 2024

PricewaterhouseCoopers Oy
Tilintarkastusyhteisö

Samuli Perälä
KHT

Tilintarkastuskertomus

Stora Enso Oyj:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS-tilinpäätösstandardit) mukaisesti
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntomme on ristiriidaton tarkastusvaliokunnalle annetun lisäraportin kanssa.

Tilintarkastuksen kohde

Olemme tilintarkastaneet Stora Enso Oyj:n (y-tunnus 1039050-8) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2023. Tilinpäätös sisältää:

- konsernin taseen, konsernin tuloslaskelman, konsernin laajan tuloslaskelman, konsernin laskelman oman pääoman muutoksista, konsernin rahavirtalaskelman ja konsernin tilinpäätöksen liitetiedot, jotka sisältävät olennaisen tilinpäätöksen laatimisperiaatteita koskevan informaation ja muuta selittävää informaatiota
- emoyhtiön taseen, emoyhtiön tuloslaskelman, emoyhtiön rahoituslaskelman ja emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

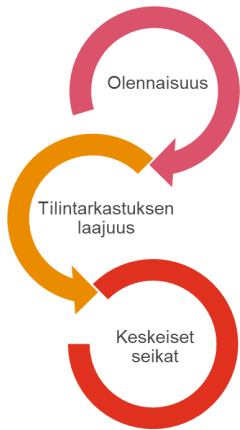
Riippumattomuus

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emoyhtiölle ja konserniyrityksille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1-kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 2.2.

Tarkastuksen yleinen lähestymistapa

Yhteenveto

- Konsernitilinpäätökselle määritetty olennaisuus oli 60 miljoonaa euroa.
- Suoritimme tarkastustoimenpiteitä 24 merkittävän raportointiyksikön osalta 11 eri maassa perustuen tekemäämme riskimäärittelyyn ja olennaisuuteen.
- Metsäomaisuuden arvostus
- Varaukset ja ehdolliset velat
- Liiketoimintojen yhdistämisen kirjanpitokäsittely

Osana tilintarkastuksen suunnittelua olemme määrittäneet olennaisuuden ja arvioineet riskiä siitä, että tilinpäätöksessä on olennainen virheellisyys. Erityisesti olemme arvioineet alueita, joiden osalta johto on tehnyt subjektiivisia arvioita. Tällaisia ovat esimerkiksi merkittävät kirjanpidolliset arviot, joihin liittyy oletuksia ja tulevien tapahtumien arviointia.

Olennaisuus

Tarkastuksemme suunnitteluun ja suorittamiseen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Tilintarkastuksen tavoitteena on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena olennaista virheellisyyttä. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä. Niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Perustuen ammatilliseen harkintaamme määritimme olennaisuuteen liittyen tiettyjä kvantitatiivisia raja-arvoja, kuten alla olevassa taulukossa kuvatun konsernitilinpäätökselle määritetyn olennaisuuden. Nämä raja-arvot yhdessä kvalitatiivisten tekijöiden kanssa auttoivat meitä määrittämään tarkastuksen kokonaislaajuuden ja yksittäisten tilintarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden sekä arvioimaan virheellisyyksien vaikutusta tilinpäätökseen kokonaisuutena.

Konsernitilinpäätökselle määritetty olennaisuus	60 miljoonaa euroa
Olennaisuuden määrittämisessä käytetty vertailukohte	Liiketuloksen ja taseen loppusumman perusteella
Perustelut vertailukohteen valinnalle	Valitsimme olennaisuuden määrittämisen vertailukohteiksi liiketuloksen ja taseen loppusumman, koska käsityksemme mukaan tilinpäätöksen lukijat käyttävät yleisesti niitä arvioidessaan konsernin suoriutumista.

Konsernitilinpäätöksen tarkastuksen laajuuden määrittäminen

Tilintarkastuksemme laajuutta määrittäessämme olemme ottaneet huomioon Stora Enso-konsernin rakenteen, toimialan sekä taloudelliseen raportointiin liittyvät prosessit ja kontrollit.

Konserni toimii maailmanlaajuisesti usean juridisen yhtiön tai muun raportointiyksikön kautta. Määrittelimme raportointiyksiköissä suoritettavien tarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden. Tarkastuksen suoritti joko me konsernin tarkastajina tai yksikön tarkastaja ohjeidemme mukaisesti. Yksikön tarkastajille lähettämämme tarkastusohjeet sisälsivät riskiarviomme, määrittelemämme olennaisuuden sekä konsernin tarkastussuunnitelman. Perustuen tekemäämme riskiarvioon ja olennaisuuteen suoritimme tarkastustoimenpiteitä 24 merkittävässä raportointiyksikössä, jotka sijaitsivat 11 eri maassa. Muihin raportointiyksiköihin ei katsota liittyvän huomattavaa olennaisen virheen riskiä konsernitilinpäätöksen kannalta, ja täten näiden osalta tarkastustoimenpiteet ovat rajoittuneet konsernitasolla tehtäviin analyttisiin tarkastustoimenpiteisiin sekä mahdollisiin erikseen määriteltyihin tarkastustoimenpiteisiin yksittäisten olennaisten tilinpäätösosien osalta.

Suorittamalla nämä toimenpiteet raportointiyksiköissä ja konsernitasolla olemme hankkineet tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konsernitilinpäätöksestä annettavan lausuntomme perustaksi.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätökseen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessa sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa.

Otamme kaikissa tilintarkastuksissamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän sisältyy arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu vääriinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyysriski.

Konsernitilinpäätöksen tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka

Metsäomaisuuden arvostus

Asiaa koskevia tietoja on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa 1.2 ja 4.2.

Konsernin taseessa esitetty metsäomaisuus sisältää biologiset hyödykkeet ja niihin liittyvän metsämaan pois lukien vuokratut maa-alueet. Tytäryhtiöiden, yhteisten toimintojen sekä osakkuusyhtiöiden kautta omistetun metsäomaisuuden käypä arvo oli yhteensä 8 522 miljoonaa euroa 31.12.2023. Käypästä arvosta 6 123 miljoonaa euroa oli biologisia hyödykkeitä ja 2 399 miljoonaa euroa metsämaita.

Ruotsissa ja Suomessa sijaitseva metsäomaisuus kirjataan käypään arvoon ja arvostetaan markkinoihin perustuvaa lähestymistapaa soveltaen, joka perustuu niillä alueilla tehtyihin metsätransaktioihin, joissa Stora Enson metsät sijaitsivat.

Markkinahinnat vaihtelevat merkittävästi eri alueiden välillä ja arvostuksessa käytettyjen alueiden määrittäminen sisältää harkintaa. Markkinatransaktiotietoja oikaistaan konsernin metsäomaisuuden piirteiden ja luonteen huomioimiseksi sekä tiettyjen ei-metsäomaisuuserien ja poikkeaviksi määriteltyjen transaktioiden pois lukemiseksi. Biologisten hyödykkeiden arvo lasketaan diskontattujen rahavirtojen menetelmällä IAS 41 Maatalous -standardin mukaisesti. Metsämaat arvostetaan käypään arvoon uudelleenarvostusmenetelmällä IAS 16 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet -standardin mukaisesti. Metsämaat arvostetaan diskontattujen rahavirtojen menetelmällä ottaen huomioon rahavirrat tulevaisuudessa istutetuista puista sekä muut rahavirrat liittyen esimerkiksi metsästyoikeuksiin, tuulivoimavuokriin ja maa-ainesten myyntiin. Biologisille hyödykkeille ja metsämaalle määritetty arvo yhteensä vastaa markkinatransaktioiden perusteella laskettua metsäomaisuuden käypää arvoa, sillä diskontattujen rahavirtojen mallissa diskonttokorkona käytetään markkinatransaktioiden osoittamaa sisäistä korkokantaa.

Ruotsin ja Suomen ulkopuoliset biologiset hyödykkeet arvostetaan käypään arvoon vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla. Käypä arvo määritetään diskontattujen rahavirtojen menetelmällä ottaen huomioon kestävä metsänhoito ja yhden syklin kasvupotentiaali. Sykli vaihtelee riippuen maantieteellisestä sijainnista sekä puulajista. Diskontattujen rahavirtojen määrittäminen sisältää kasvuun, puunkorjuuseen, myyntihintaan sekä kustannuksiin liittyviä arvioita.

Muut Euroopassa sijaitsevat metsämaat arvostetaan uudelleenarvostusmenetelmällä diskontattujen rahavirtojen menetelmällä ottaen huomioon rahavirrat tulevaisuudessa istutettavista puista sekä muut puustoon liittymättömät rahavirrat. Puuviljelmien metsämaat arvostetaan hankintamenoon.

Metsäomaisuuden arvostus on katsottu tilintarkastuksen kannalta keskeiseksi seikaksi siihen sisältyvän arvionvaraisuuden ja konsernin metsäomaisuuden tase-arvon olennaisuuden vuoksi.

Miten seikkaa on käsitelty tilintarkastuksessa

Muodostimme käsityksen johdon prosessista liittyen metsäomaisuuden arvostukseen. Arvioimme suoraan ja epäsuoraan omistetun metsäomaisuuden arvostukseen liittyvien avainkontrollien rakennetta ja tehokkuutta.

Tarkastustoimenpiteemme suoraan omistetun metsäomaisuuden arvostukseen liittyen sisälsivät:

- johdon käyttämän arvostusmetodologian arvioinnin
- arvostusmallin matemaattisen oikeellisuuden testauksen
- arvostuksessa käytettyjen diskonttokorkojen asianmukaisuuden arvioinnin
- arvostusmallin muiden keskeisten olettamien asianmukaisuuden arvioinnin
- arvostusmallissa käytettyjen syöttötietojen, kuten myyntihintojen, kasvuolettamien sekä kustannuksiin liittyvien ennusteiden testauksen.

Liittyen markkinatransaktioiden mukaiseen arvostukseen tarkastustoimenpiteemme sisälsivät lisäksi:

- arvostuksessa käytettyjen markkinatransaktioiden alueiden määrittämisen arvioinnin
- markkinatransaktioihin tehtyjen oikaisujen asianmukaisuuden arvioinnin
- arvostusmallissa käytettyjen syöttötietojen, kuten markkinatransaktioiden ja puumäärän testauksen.

Hyödynsimme erityisasiantuntijoita suoraan omistetun metsäomaisuuden arvostuksen tarkastuksessa.

Epäsuoraan omistetun metsäomaisuuden osalta kommunikoidimme kolmen suurimman osakkuusyhtiön ja yhteisen toiminnon tilintarkastajien kanssa. Kommunikoinnin yhteydessä arvioimme muun muassa heidän tarkastustoimenpiteitään sekä johtopäätöksiään liittyen biologisten hyödykkeiden arvostukseen.

Lisäksi arvioimme metsäomaisuuteen liittyvien liitetietojen asianmukaisuutta.

Varaukset ja ehdolliset velat

Asiaa koskevia tietoja on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa 1.2, 4.9 ja 7.1.

Konsernitilinpäätökseen 31.12.2023 sisältyvien ympäristövarausten, uudelleenjärjestelyvarausten ja muiden varausten arvo oli 168 miljoonaa euroa.

Tämän lisäksi konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 7.1 on esitetty olennaiset avoimet oikeudenkäynnit ja ehdolliset velat.

Varausten ja ehdollisten velkojen asianmukainen kirjaaminen ja esittäminen konsernitilinpäätöksessä edellyttää johdolta harkintaa, joka liittyy oikeudellisen tai tosiasiallisen veloitteen olemassaoloon, taloudellista hyötyä ilmentävien voimavarojen pois siirtymisen todennäköisyyteen sekä veloitteen määrän arviointiin.

Varausten ja ehdollisten velkojen kirjaaminen, arvostaminen ja esittäminen sisältää arvionvaraisuutta ja tämän vuoksi varaukset ja ehdolliset velat on katsottu tilintarkastuksen kannalta keskeiseksi seikaksi.

Muodostimme käsityksen johdon prosessista, jolla havaitaan uusia velvoitteita ja seurataan olemassa olevien velvoitteiden muutoksia.

Arvioimme aikaisemmillä raportointikausilla kirjattuihin olennaisiin varauksiin tehtyjä merkittäviä muutoksia tutustumalla niihin olettamiin, joihin muutokset perustuvat.

Tarkastustoimenpiteemme olennaisiin varauksiin sisälsivät:

- kirjaamisen ehtojen täyttymisen arvioinnin
- varauksen suuruuden määrittämisessä käytetyn metodologian arvioinnin
- arvostusmallin matemaattisen oikeellisuuden testauksen
- arvostuksessa käytettyjen diskonttokorkojen asianmukaisuuden arvioinnin
- arvostusmallissa käytettyjen syöttötietojen ja muiden olettamien arvioinnin.

Luimme hallituksen sekä hallituksen valiokuntien kokousten pöytäkirjat.

Arvioimme merkittävimpien ehdollisten velkojen esittämisen asianmukaisuutta konsernitilinpäätöksessä.

Liiketoimintojen yhdistämisen kirjanpitokäsittely

Asiaa koskevia tietoja on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 6.1.

Konserni hankki määräysvallan De Jong Packaging konsernista tammikuussa 2023. Hankinta on käsitelty kirjanpidossa liiketoimintojen yhdistämisenä.

Käteishankintahinta oli 612 miljoonaa euroa poislukien ehdollinen lisäkauppahinta, jonka enimmäismäärä on 45 miljoonaa euroa. Ehdollinen lisäkauppahinta maksetaan käteisellä vuonna 2024 ja se on ehdollinen tietyille ansaintakynnyksille, jotka De Jong Packaging Groupin on saavutettava. Ehdollinen lisäkauppahinta arvostetaan käypään arvoon ja sen arvioitiin olevan 0 miljoonaa euroa hankinta-ajankohtana.

Hankitun nettovarallisuuden käyväksi arvoksi arvioitiin 265 miljoonaa euroa. Osana liiketoimintojen yhdistämistä kirjattiin 349 miljoonaa euroa liikearvoa, 167 miljoonaa euroa asiakassuhteisiin liittyviä aineettomia hyödykkeitä ja 39 miljoonaa euroa markkinointiin liittyviä aineettomia hyödykkeitä.

Liiketoimintojen yhdistämisen kirjanpitokäsittely ja hankitun nettovarallisuuden arvostaminen on katsottu tilintarkastuksen kannalta keskeiseksi seikaksi niihin sisältyvän arvionvaraisuuden sekä olennaisuuden vuoksi.

Muodostimme käsityksen johdon prosessista liittyen liiketoimintojen yhdistämisen kirjanpitokäsittelyyn ja hankitun nettovarallisuuden arvon arvioimiseen.

Tarkastustoimenpiteemme liiketoimintojen yhdistämisen kirjanpitokäsittelyyn ja hankitun nettovarallisuuden arvostukseen liittyen sisälsivät:

- käteishankintahinnan testauksen
- johdon käyttämän arvostusmetodologian arvioinnin
- arvostusmallin matemaattisen oikeellisuuden testauksen
- arvostusmallin keskeisten olettamien asianmukaisuuden arvioinnin
- arvostusmallissa käytettyjen syöttötietojen ja niihin liittyvien ennusteiden testauksen.

Hyödynsimme erityisasiantuntijoita hankitun nettovarallisuuden arvostuksen tarkastuksessa.

Lisäksi arvioimme liiketoimintojen yhdistämiseen liittyvien liitetietojen asianmukaisuuden.

Emoyhtiön tilinpäätöksen osalta ei ole sellaisia tilintarkastuksen kannalta keskeisiä seikkoja, joista olisi viestittävä kertomuksessamme.

Konsernitilinpäätöksen tai emoyhtiön tilinpäätöksen osalta ei ole EU-asetuksen 537/2014 10. artiklan 2 c -kohdassa tarkoitettuja merkittäviä olennaisen virheellisuuden riskejä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS-tilinpäätösstandardit) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on

laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laadintaperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernihilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoidemme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoidemme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuvissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koitua yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana 28.3.2018 alkaen.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme

tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että

- toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia
- toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Muut lausumat

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys taseen osoittaman voiton käyttämisestä on osakeyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Helsingissä 12.2.2024

PricewaterhouseCoopers Oy
Tilintarkastusyhteisö

Samuli Perälä
KHT